ΜΑΧΙΤΑΔΕΣ

D5
4 18

Γ. ΚΑΝΟΝΙΔΙ

„ΜΑΧΙΤΑΔΕΣ“

ΑΝΑΓΝΟΖΜΑΤΑΡΙΟ

Δ. ΤΑΚΣΙΣ

(Α. ΕΚΣΑΜΙΝΙΑ)

ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΙΝΙΚΑ ΣΚΟΛΙΑ Ι ΒΑΘΜΙΔΑΣ

Г.П.Б. ... обяз. экз.
Лнгр 1931 год
Акт № 28. 623

ΕΚΔΟΣΙ ΤΥ „ΚΡΑΙΝΑΤΣΙΖΤΑΤ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ
1931.

Янко. Канониди

„УДАРНИКИ“

Учебник дла IУ группы I ступени

1931-1932 год.

ИЗДАНИЕ „КРАЙНАЦИЗДАТ“
Ростов-Дон

ΜΕΡΟΣ Ι.

ΣΤΥΣ ΚΑΜΠΥΣ

Οργανοθίτε στον αγόνα για τιν εκπλίροσι κε τιν ιπερεκπλίροσι τις χινοποριάτικις καμπάνιας τις σποράς.

Σιζιτίστε κ' ετιμάστε το σκέδιο τις εργασίας, πυ θα κάνετε.

Οργανοθίτε σε μαχιτικες μπριγάτες κε ας προσκαλέσι ι μια μπριγάτα τιν άλι σε σοσιαλιστικι άμιλα.

Τί πρέπι να κάνετε.

1. Πάρτε μέρος στι σινκομιδι το σπαρτον τυ κολχοζιύ-σας.

2. Μαζέπστε σακια για τα σιτιρα, κε οργανομένα καταπιαστίτε με το μπάλομά-τυς.

3. Βοιθίστε το σοβετ τυ χοριύ-σας στιν εκπλίροσι τυ καπαρόματος κε στο να μαζέπσι νορίτερα απτιν προθεζμία τον ενιέο αγροτικο φόρο.

4. Πάρτε ενεργο μέρος στιν καμπάνια τις χλεποζαγατόφκας.

5. Γνοριστίτε με τυς τρόπυς τις καλιέργιας τις γις: στα κολχόζια, στα σοβχόζια κε στα μονομένα νικοκιρία.

6. Κάνετε σίνκρισι τις καλιέργιας τις γις άλοτες κε τόρα κε τις καλιέργιας τις γις σε μας κε στα καπιταλιστικα κράτι.

7. Κάνετε σίνκρισι τις ζοις τυ αγρότι σε μας κε στα καπιταλιστικα κράτι.

ΤΙ ΠΡΕΠΙ ΝΑ ΚΣΕΡΕΤΕ.

1. Τί ίνε καπάρομα κε πύ χρισιμέβι;

2. Τί πλερόνυν ι κολχοζίτες κε τί ι μονονικοκίριδες σίφονα με τον τελεφτέο νόμο τις κιβέρνισίς-μας για τον ενιέο αγροτο-ικονομικο φόρο.

3. Πιά ίνε τα σιστατικα τυ εδάφυς.

4. Πιά σιμασία έχυν τα λιπάζματα για τι σοδια κε πιά λιπάζματα πρέπι να μεταχιριστύμε για τα διάφορα εδάφι.

5. Πιός ίνε ο ρόλος τις μιχανις για τιν ανίπσοσι τις σοδιας κε τι διεφκόλινσι τις εργασίας τυ αγρότι.

6. Πότε κε πός να σπίρυμε τα διάφορα φιτα.

Με πιύς να έρχεστε σε σινάφια:

1. Με το κολχόζι, το σοβχόζι κε το μιχανο-τραχτορικο σταθμο.
2. Με τον αγρονόμο.

Πός να γίνι ι εκςέταςι τις εφαρμογις τις εργαςίας.

1. Διοργανόςτε στο ςκολιό-ςας έκθεςι, όπυ με διαγράματα, χαρτογράματα, ςιλογες φιτον, πλακάτες, ςιθίματα, εφιμερίδα τυ τίχυ, να παρυςιάςετε τιν εργαςία πυ κάνατε.

2. Κάνετε απολογιζμο τις εργαςίας-ςας μπροστα ςτι γενικι ςινέλεψι τον κολχοζίτον.

ΤΟ ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΟ ΤΥ ΚΑΜΠΥ.

Εχμάλοτος ίταν ος τις σίμερις ο κάμπος. Σκλάβος τον ανθρόπον, πυ αλίπιτα τον εκμεταλεβόντανε, τον εκςαντλύςανε δίχος να τονε πλιρόςυνε τίποτε γι ανταμιβι. Κε ςα να μιν έφτανε ι λιςτρικι αφτι εκμετάλεψι, πυ γινότανε χιλιάδες χρόνια τόρα, απτα 1914-1920 ι βαριες κε καταςτρεφτικες οβίδες, ι διναμίτιδα, το μπαρύτι, ι φοτια τυ κςεςκίζανε άγρια τα ςτίθια, αλίπιτα ςκάβανε τα ςοθικά-τυ. Βαριαναςτέναζε ο κάμπος κε μιςοπεθαμένος κάτο απτο βαρι ζιγο τυ ανθρόπυ έπαψε πια να δίνι τ' αγαθά-τυ, να βλαςτένι όπος πρότα.

Ι εφορία τυ κάμπυ έπεςε· ι ςοδια λιγόςτεψε κε ζιμιομένος βγίκε απτιν εκςάντλιςι τυ κάμπυ ο άνθροπος.

Τελίοςε ο εμφίλιος πόλεμος. Νικίτρια ι εργατικι τάκςι τόρα βάλθικε να λεφτερόςι κε τον κάμπο απτι ςκλαβια τον εόνον. Βάλθικε να καλιτερέψι τιν καλιέργια τις γις. Μα για να γίνι αφτο πρέπι ολότελα ν' αλάκςι ι καλιέργια τυ κάμπυ. Τα μικρα, κοματιαζμένα νικοκιρια πρέπι να ενοθύνε ςε μεγάλες κε δινατες κολεχτίβες. Να πολεμιθι ι αμάθια τον αγροτον-κλιρονομία πυ μας έμινε απτυς καπιταλιςτες. Να πολεμιθι μέςον τις αγρο-γραματοςίνις ι ςιτοδία με τα μέςα πυ μας δίνι ι επιςτίμι κε ι τέχνι.

Το πιο καλίτερο μέςο για τιν ανίψοςι τις ςοδιας ίνε ι διοργάνοςι το μικρον νικοκιριόνε ςε αγροτικες κολεχτίβες. Γιαφτο με κάθε τρόπο πρέπι να βοιθίςυμε ςτιν ανάπνικςι κε ςτο δινάμομα τον αγροτικον κολεχτίβον.

Σίφονα με το πεντάχρονο πλάνο πρέπι να ανιψόςυμε τι ςοδια τον κάμπον-μας κατα 35%. Διλαδι εκι πυ σίμερα πέρνυμε 10 τςέντνερα ςιτάρι ίςτερα απτιν εκπλίροςι τυ πεντάχρονυ θα πάρυμε $13^1/_2$ τςέντνερα.

Με βάςι τιν κολεχτιβοπίιςι, με τιν ανάπτικςι τον μιχανο-τραχτορικον ςταθμον κε τι διοργάνοςι το ςοβχοζιον το κόμα μπορι να εκπλιρόςι το ςινθιμα „να φτάςυμε κε να κςεπεράςυμε" τις καπιταλιςτικες χόρες τυ κόςμυ όχι μονάχα ςτο ζίτιμα τις βιομιχανίας μα κε ςτο επίπεδο τις αγροτικις ικονομίας.

(Απτις θέςες τυ ς. Γιάκοβλεφ)

Στυς κάμπυς, στα περιβόλια

Εφτασε το χινόπορο. Ι εποχι τις σινκομιδις κε τις σποράς. Στυς κολεχτιβικυς κάμπυς, στα περιβόλια κε στ' αμπέλια δίπλα με τις ατςαλένιες μιχανες ας προιπαντίςυμε το χινόπορο τυ τρίτυ χρόνυ τυ πεντάχρονυ.

Ας βγύμε στυς κάμπυς οπλιζμένι με τίς μιχανες, οργανομένι σε μαχιτικες μπριγάτες, πεδια εμις τυ κολχοζιυ κε τις φάμπρικας, για να πάρυμε κάτυ απτιν πιονέρικί-μας προστασία τυς κάμπυς, πυ μας δόςανε ι κάμπι κε να προστατέβυμε κε περιπιύμαστε τις μιχανες στι νέα μπολςεβίκικι σπορα.

Με τιν οδιγία τον πιονέρικον ταγμάτον κε τυ πιρίνα τις νεολέας, ας βγύμε στυς κάμπυς, για να εκπλιρόςυμε κε να ιπερεκπλιρόςυμε το ςιβόλεο τις ςολιαλιςτικις άμιλας, πυ κλίςαμε με το Δαικο Επιτροπάτο τις Γεοργίας κε το Κολχοζτςέντρο.

Αγριπνι φρυρι τυ κολχοζιυ ας αγονιςτύμε ενάντια στις αγιτάτςιες τον κυλάκον κε τον οργάνον-τυς, κςεςκεπάζοντας τυς ταξικύς-μας εχτρυς, πυ προςπαθύνε να καταςτρέφυν τις μιχανες κε να φέρυν εμπόδια στι χινοποριάτικι σπορα.

Ας μάθυμε ι ίδιι κε ας εκςιγίςυμε στυς χορικυς το παραγογικο σκέδιο τυ κολχοζιυ κι ας προςπαθίςυμε να προςελκίςυμε στα κολχόζια όλες τις μάζες το φτοχον κε μεςέον χορικον.

„Υτε ένας φτοχος κε μεςέος έκςο απτα κολχόζια" νά πιο πρέπι νάνε το μαχιτικό-μας ςίθιμα.

ΠΟΣ ΤΑ ΠΕΔΙΑ ΤΥ ΣΚΟΛΙΥ ΕΡΓΑΖΥΝΤΕ ΓΙΑ ΤΙΝ ΕΚΠΛΙΡΟΣΙ ΤΥ ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΥ

— Ετςι λιπον, ίπε ο Δίμος. Ολι-μας τόρα καταλάβαμε πος μπορύμε να βοιθίςυμε τιν εργαςία τυ κολχοζιυ . . .Με τι ςοςιαλιςτικι εργαςία . . . Τι ςοςιαλιςτικι άμιλα . . . Τι μαχιτικότιτα. Μπορύμε να κλίςυμε με τυς κολχοζίτες ςιβόλεα ςοςιαλιςτικις άμιλας, όπος κλίςαμε με τυς πατέρες-μας στο εργοστάσιο. Σοστα;

— Πολι ςοστα. Μπορύμε ακόμα να βοιθίςυμε κε στιν απογραφι. Θιμάστε, τί ίπε ο ς. Γιάκοβλεφ . . .

— Θα βοιθίςυμε ακόμα κε στι μόρφοςι. Περιοδικα, εφιμερίδες, βιβλία!...

Απόλες τις μεριες ςα χαλάζι πέφτανε ι προτάςες το μαθιτον. Ολο κε χτιπύςε το μολιβοκόντιλό-τυ ο Δίμος πάνο στο τραπέζι, μα κανένας δεν τον άκυε. Μόλις ίςτερα απο τρία λεφτα κατόρθοςε να τυς ιςιχάςι.

Το λόγο πίρε τόρα ι Δέσπο.

— Κάπιος πρότινε, ίπε, να πάρυμε στιν προςταςία-μας το τράχτορο, εγο προτίνο να μιν κςεχάςυμε τον αγόνα ενάντια στυς εχτρυς το χοραφιον. Εκατον ίκοσι χιλιάδες κε εκατον ογδόντα χιλιάδες πόςα μας κάνυν;

— Τρακόςιες χιλιάδες . . .

— Να λιπον τρακόςιες χιλιάδες τόνυς ςιτιρα κάθε χρόνο μας τρόνε ι άρκαλι κ' ι τιφλοπόντικι. Κςέρετε πόςο κοςτίζυν τα ςιτιρα αφτα;

— Ογδόντα εκατομίρια ρύπλια! Κε πόςα μας τρόνε τα ςκυλίκια!

— Κε απο πύ τα κςέρις, ςι, αφτα; ρότιςε ι Ζόγια.

— Αςτιν αδερφί-μυ, πυ ίνε αγρονόμος ςτο κολχόζι. Βλέπετε λιπον πόςα ςιτιρα χάνυντε τυ κάκυ! Να λιπον τι προτίνο: Αμα φτάςυμε ςτο κολχόζι να χοριςτύμε ςε ομάδες κε κάθε ομάδα ας παρακολυθι οριζμένο κομάτι γις. Αμα δι πος παρυςιαςτίκανε κι κάμπες, ςκυλίκια, ακρίδες ίτε τιφλοπόντικι ας ιδοπιίςι αμέςος τον αγρονόμο. Κι ακόμα καθένας-μας ας αναλάβι να καταςτρέψι απο 10 τιφλοπόντικυς. Κςέρετε τί κέρδος μπορύμε να δόςυμε ςτο κολχόζι: Κ' ι Δέςπο πίρε τιν κιμολία κε πίγε ςτον πίνακα.

— Κιτάκςτε. Κάθε τιφλοπόντικος τρόγι το χρόνο 15 χιλιόγραμα καθαρο ςιτάρι. Διλαδι: 15×10=150 χιλιόγραμα.

Εμις θάμαςτε πάνυ κάτο 50 πεδια. 50×150=7500. Οςτε εφτά-μιςι τόνυς ςιτιρα μπορύμε να γλιτόςυμε, αν καθένας-μας καταςτρέφι 10 τιφλοπόντικυς.

Με θαμαζμο τα πεδια κινίςανε τα κεφάλια-τυς. Ιςτερα απτι Δέςπο πίρε το λόγο ο Νάκις:

— Κςέρετε, πεδια, το ένατο ςινέδριο τον κομςομόλον αποφάςιςε να προςελκίςυμε ςτις πιονέρικες οργανόςες όλα τα πεδια τον κολχοζίτον, τον αγροτεργατον κε το φτοχον χορικον. Κολχοζίτες ινε τόρα παραπάνυ απο 13 εκατομίρια. Πόςα κολχοζόπυλα ίνε πιονέρι; Λίγα. Να λιπον, μια απτις εργαςίες-μας ςτο κολχόζι ίνε, να προςελκίςυμε τα κολχοζόπυλα ςτιν πιονέρικι οργάνοςι.

— Κι α δεν ίνε κι πιονέρικο τάγμα; ρότιςε ο Κόςτας.

— Α δεν ίνε οργανόνυμε.

— Ακόμα δεν τελιόςαμε, ίπε ο Γιάνις. Δε φτάνι μονάχα να οργανόςυμε πιονέρικο τάγμα, πρέπι να ςκεφτύμε κε για τα μικρα πεδια. Να οργανόςυμε πεδικες πλατίες για να μπορέςυν ι μανάδες-τυς λέφτερα να εργάζυντε ςτυς κάμπυς.

Για πολα ακόμα μίλιςαν τα πεδια. Για τιν προςέλκιςι το μονονικοκίριδον ςτα κολχόζια. Για τον αγόνα ενάντια ςτυς κυλάκυς. Για το φκιάςιμο δρόμον κ. α. Δίκςανε πος ι καλοκερινι εργαςία ίνε μέρος τις γενικις εργαςίας τυ πολιτεχνικυ ςκολιυ.

— Φτάνι, ίπε ςτο τέλος ο Δίμος. Ας ςινκεφαλεόςυμε τόρα όλα, πυ ίπαμε. Τιν καλοκερινί-μας ανάπαψι πρέπι να τινε χριςιμοπιίςυμε έτςι, πυ να οφελιθύμε κ'εμις, κε γενικα να οφελίςυμε το έργο τις ςοςιαλιςτικίς-μας ικοδόμιςις. Μιν κςεχνάτε, πος ίμαςτε βοιθι ςτο φκιάςιμο τυ πεντάχρονυ ςτι χόρα-μας. Δεν πρέπι να κςεχάςυμε τα ςιβόλεά-μας με το Λ. Ε. τις Γεοργίας. Πρότα απ' όλα ι κολεχτιβοπίιςι... Τόρα πρέπι να οργανόςυμε μπριγάτα, πυ να προετιμάςι όλιν αφτι τιν εργαςία. Πιος θέλι να εργάζετε ςτιν μπριγάτα.

— Εγο! φόνακςε ι Δέςπο.

— Γράψτε κε μένα, φόνακςε ο Νάκις.

— Κε μένα... κε μένα. Στιν μπριγάτα γραφίκανε 13 πεδια.

Ι ςινεδρίαςι τελίοςε. Ι μπριγάτα άρχιςε αμέςος τι δυλια.

---

1. Πος περάςατε ςις το καλοκέρι;
2. Πιά κινοφέλιμι εργαςία κάνατε ςτο χοριο;
3. Για πιά ςιβόλεα ίπε ο Δίμος; Τα κςέρετε;
4. Μάθετε πός εργάζετε ο πιρίνας τυ Οςοαβιαχιμ τυ ραιονιύ-ςας ςτο αγροτο-ικονομικο μέτοπο.

5. Σινενοιθίτε με τον πιρίνα κε πάρτε μέρος στον αγόνα αφτον τυ Οςοαβιοχιμ.

ΚΟΛΕΧΤΙΒΙΚΟ ΙΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

IV τάκςι, 2 τυ Οχτόβρι 1931.

Απο σίμερα αρχίσαμε να επεκςεργαςτύμε το θέμα „Ι καμπάνια για τι χινοποριάτικι ςπορα". Ο δάςκαλος μας μίλιςε γιά το χοριο Ελινομαγιοχόρι, πυ ίνε τόρα πατρονάτο-μας.

— Πύ βρίςκετε το Μαγιοχόρι; ροτίςανε τα κορίτςια.

— Τρις όρες μακρια απτο ςταθμο τις Μπακάνςκαγιας πάνυ ςένα κορφοβύνι ςκεπαςμένο απο πςιλα δρι, οκςιες κε λέφκες.

Στο χοριο αφτο δεν οργανόθικε ακόμα αγροτικι κολεχτίβα. Μα στα τελεφτέα ι περιςότερι χορικι καταλάβανε τα πλεονεχτίματα τυ κολεχτιβικυ νικοκιριυ κι αποφαςίςανε να οργανόςυν κε ςτο χοριό-τυς αγροτικι κολεχτίβα.

— Ας πάμε να γνοριςτύμε με τι ζοί-τυς κε να τυς βοιθίςυμε, ίπε ο Καπςογιάνις.

Προτυ να πάμε, ίπε ο δάςκαλος, πρέπι να ςκεφτύμε τί θα μπορέςυμε να κάνυμε εκι κε πός θα βοιθίςυμε τυς χορικυς.

— Θα δόςυμε πεδικι παράςταςι! φόνακςε ο Κόςτας.

Ολα τα πεδια μίνανε ςίφονα με τιν πρόταςι αφτι τυ Κόςτα.

Προςπαθίςτε να έχετε κολεχτιβικο ιμερολόγιο τις τάκςις-ςας

ΑΠΤΟ ΜΑΖΟΜΑ ΤΟ ΣΠΟΡΟΝ ΟΣ ΤΟ ΟΡΓΟΜΑ ΜΕ ΤΡΑΧΤΟΡΑ

Τι βλέπυμε στα χοράφια-μας.

Αν το χινόπορο βγύμε ςτον κάμπο θα δύμε κι πέρα τι ζοντανι ικόνα τι φίςις κε τις δυλιας. Πότε δο, πότε κι ςκίζι το χόμα το μιτερο ινι κε το αναποδογιρίζι κοματιάζοντάς-το ςε μάβρυς ζυμερυς ζβόλυς. Στο μικρο χοράφι τυ χορικυ ςέρνι βαρια το άλογο το μονομάχερο αλέτρι. Πίςο ακολυθάι με ςκιμένο το κεφάλι ο χορικος ςπρόχνοντας βαθια το αλέτρι ςτο χόμα. Μα ςτις ατέλιοτες έχταςες το ςοβχοζιόνε ολοένα κε πιο ςπάνια ακύετε το χρεμέτιζμα τυ άλογυ. Εκι τα τράχτορα ςέρνυν τα πολιμάχερα αλέτρια, πυ ανίγυνε στυς κάμπυς ίςια, ςα με χάρακα, μακρια βαθια αβλάκια. Τα τράχτορα βοιθύνε ςτιν καλίτερι καλιέργια τις γις κ'εφκολίνυν τι βαρια δυλια τυ χορικυ.

Μα ίταν άραγε έτςι πάντα στυς κάμπυς;

Ίνε άραγε πολις κερος πυ φανίκανε τα πολιμάχερα αλέτρια κε τα πολιδίναμα τράχτορα;

ΤΟ ΜΑΖΕΜΑ ΤΟ ΣΠΟΡΟΝ

Ιτανε μια εποχι, εδο κε χιλιάδες χρόνια, πυ ι άνθροπι δε ζύςανε πολιν κερο στο ίδιο μέρος, μα πλανιόντανε απο τόπο ςε τόπο κατα μικρες ομάδες. Οταν δε βρίςκανε τροφι ςένα μέρος περνύςανε ςε άλο. Ι κατικία-τυς ίταν ι βαθιες ςπιλιες κε ι πικνι θαμνόνες. Εκι προφιλαγόντανε απτι βροχι, τον αγέρα κε τυς άγριυς εχτρύς-τον. Εχτρυς ι προτόγονι άνθροπι δεν ίχανε

λίγυς. Ίταν τρομερο να πέσι κανις στα χέρια τυ λεονταριυ, τις εματόχαρις σταχτιας αρκύδας, τυ πελόριυ μάμοντα, τυ ρινόκερυ. Το μύνκριζμα το θεριον κε το ιπόκοφο ποδοπάτιμά-τυς προιδοπιύσαν κάθε λίγο τον άνθροπο για τον κίντινο, πυ τον περίμενε.

Μπροστα στις σπιλιές-τυς ανάβανε ι ανθροπι φοτιες· ι φοτια μπορύσε να φοβερίζι τα θερια.

Μα με τί τρεφόντυσαν ι άνθροπι; Ι προτόγονι άνθροπι δεν παράγανε τίποτα μόνι-τυς. Ι άντρες πιάνανε μικρα ζόα ίτε κινιγύσανε μεγάλα θερια.

Παρακολυθόντας τάχνάρια τυ μάμοντα σκάβανε στο δρόμο, απόπυ θα περνύσε λάκο, πυ τονε σκεπάζανε απο πάνο με κλαρια κε πρασινάδα. Το απονίρεφτο θεριο έπεφτε στιν παγίδα κε τότε ι άνθροπι ρίχνανε πάνο-τυ πελόριες πέτρες ός-πυ το σκοτόνανε. Σκοτομένο το θεριο το βγάζανε απτο λάκο, το κοματιάζανε κε το μιράζανε ίσα αναμετακσί-τυς. Το κρέας το ψένανε πάνο σε πέτρες ίτε το τρόγανε ομο. Το πιο νόστιμο φαγι θεορύσανε το ζεστο μιαλο τυ κόκαλυ.

Ι γινέκες κάνανε πιο λαφρες δυλιες. Μαζέβανε άγρια φιτα, σπόρυς, κσεριζόνανε ρίζες κε χαμόφρυτα. Απόλα αφτα τιμάζανε το φαγί-τυς. Κάπυ κάπυ πιγένανε μακρια απτα σπίτια-τυς κε ζιτύσανε φαγόσιμα φιτα. Θιμόντανε το μέρος εκίνο κε σιχνα κσαναγιρίζανε κι. Πολις κερος πέρασε όσπυ ι γινέκα έμαθε να περιπιίτε το χοράφι-τις. Το έφραζε γίρο για να μι καταπατύνε τα φιτά-τις τα άγρια ζόα. Στο χοράφι-τις ι γινέκα παρατιρύσε πος μεγαλόνανε κε οριμάζανε τα φιτα. Πέρασε πολις κερος ακόμα όσπυ έμαθε να σπέρνι. Στιν αρχι σκόρπιζε τυς σπόρυς ίτε έχονε τα χαμόφρυτα στι γις. Εκι πυ πέφτανε ι σπόρι βγένανε νέα φιτα.

Έτσι με τον κερο πάψανε ι γινέκες να μαζέβυνε φιτα σε διάφορα μέρι κι αρχίσανε να σπέρνυνε σε οριζμένο μέρος.

Ραβδι σκαλιστίρι.

Χόνοντας στι γις τυς σπόρυς ι γινέκες μάθανε αργότερα νάνίγυνε γι αφτυς λακάκια. Για να σκάβυν τέτια λακάκια μεταχιριζόντανε συβλερι πέτρα ίτε ραβδι. Στιν αρχι τα λακάκια τα κάνανε άβαθα, μα αργότερα, ίστερα απο πολιν κερο, αρχίσανε να σκάβυν ολοένα πιο βαθια. Καταλάβανε πος όσο πιο συβλερο κι όσο πιο μακρι ίνε το ραβδι, τόσο πιο βαθια σκάβι. Γιάφτο αρχίσανε να μεταχιρίζυντε για το σκάψιμο ιδιέτερο ραβδι-σκαλιστίρι. Με το ραβδι χαλνύσανε κε τις φολιες μικρον αγριμιον. Σίμερα ακόμα μερικες φιλες μεταχιρίζυντε ένα τέτιο ραβδι-σκαλιστίρι.

Τσαπι.

Το ραβδι για το σκάψιμο αλάζι λίγο-λίγο το σκίμα-τυ. Με τον κερον άρχισαν ι άνθροπι να στερεόνυνε στιν άκρι τυ ραβδιυ συβλερες πέτρες ίτε όστρακα για να χόνετε πιο βαθια στο χόμα το ραβδι. Αργότερα αντικαταστίσανε τις πέτρες κε τα όστρακα με μετάλινι εχμι, απο χαλκο πρότα κ'ίστερα απο σίδερο. Λίγο-λίγο το ραβδι—σκαλιστίρι με τιν προσαρμοζμένι στο άκρο-τυ εχμι μεταβλίθικε σε τσαπι. Με το τσαπι γινότανε πιο έφκολι ι καλιέργια τις γις.

Στιν αρχι καταγινόντανε στι γεοργία μονάχα ι γινέκες. Μα όταν ι καλιέργια τις γις κατάντιςε ςίγυρο μέςο για κςέβρεςι τροφις, ι δίναμι μονάχα τις γινέκας δεν έφτανε. Μαζί-τις άρχιςε να εργάζετε ςτον κάμπο κι ο άντρας.

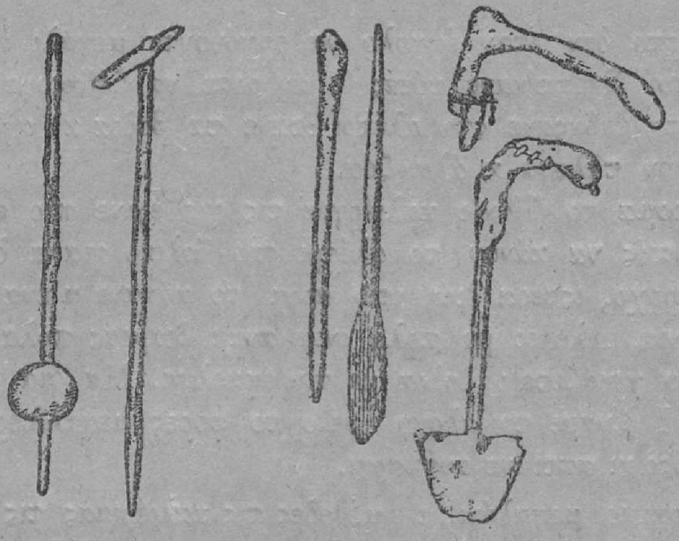

Τα πρότα αγροτικα εργαλία.

ΑΛΕΤΡΙΑ ΚΣΙΛΙΝΑ ΚΕ ΜΕΤΑΛΙΝΑ

Μεγάλο μέρος γις δε μπορι να ςκαφτι με το τςαπι. Γιάφτο όταν ο πλιθιςμος άφκςιςε κ' ι άνθροπι ίταν ιποχρεομένι να καλιεργύνε μεγάλες έχταςες γις το τςαπι κατάντιςε ανέπαρκο. Ι άνθροπι αρχίςανε να παρατιρύνε πος αν το βάρος τυ τςαπιυ γίνετε μεγαλίτερο κε το τραβίκςυνε απο μπροςτα θα ςκιματίςι αβλάκι. Αλάκςανε λίπον το ςκίμα τυ τςαπιυ· έτςι το τςαπι αντικαταςτίθικε τόρα με μακρι ςυβλερο κορμο δέντρυ μ'ένα κλονάρι ςτιν άκρι. Καμπόςι ανθρόπι μαζι τραβύςανε τον κορμο αφτόνε πάνυ ςτις γις κε το ςυβλερο κλονάρι ςκάλιζε το χόμα. Παρυςιάςτικε το πρότο αλέτρι. Για να γίνι εργαςία με το αλέτρι δεν έφτανε ένας άνθροπος. Ενας χριαζότανε να το διεφτίνι κι άλι να το ςέρνυν. Μα όςο πιο βαρι γινότανε το αλέτρι τόςο πιο δίςκολα κε ςερνότανε.

Ι αρχέι ρύςι οργόνανε τι γις με τι ςοχα. Ι ςοχα, το κςιλάροτρο, ίνε προτόγονο γεοργικο εργαλίο με χάμυρα. Κε ςίμερα ακόμα ςε μερικα μέρι οργόνυνε με κςιλάροτρο. Μα ι δυλια ίνε δίςκολι κε βαρια. Το κςιλάροτρο απετι πολι δυλια κε προςοχι μεγάλι. Γιάφτο ι χορικι προςπαθύνε ν'αντικαταςτίςυν το κςίλινο αλέτρι με το μετάλινο.

Οργομα με κςίλινο αλέτρι.

ΤΟ ΑΛΕΤΡΙ ΚΕ ΤΟ ΑΛΟΓΟ ΙΝΕ Ι ΠΡΟΤΙ ΦΙΛΙ ΤΥ ΧΟΡΙΚΥ

Στιν αρχι ζέβγανε ςτο αλέτρι τυς δύλυς, τις γινέκες. Ετςι αποςπύςαν απτο νικοκιριο ςχεδον όλιν τιν εργατικι δίναμι. Μα ςτο νικοκιριο ίχε κι άλες δυλιες.

Εκςον απ'αφτο δεν ίταν έφκολο να οργόνυντε μεγάλι κάμπι με μόνι τι δίναμι τυ ανθρόπυ. Σκεφτίκανε τότες ι άνθροπι να ζέβκςυνε ςτο αλέτρι ζόα. Τα πρότα ζόα, πυ ζέβκςανε ςτο αλέτρι ίτανε τα βόδια κ'ι αγελάδες. Αργότερα αρχίςανε να ζέβγυν τἄλογα κι άλα ζόα.

Με το ιμέρομα το ζόον ι καλιέργια τις γις έγινε πιο εφκολι. Ι άνθροπι όλο ςκεφτόντανε πός να κάνυν το αλέτρι πιο βολικο για τι δυλια. Στιν αρχι τυ βάλανε ένα τροχο, ίςτερα διο· ςτιν αρχι το κάνανε μ'ένα ινι, αργότερα τυ περιςέπςανε τα ινια. Αλέτρι με πολα ινια ανίγι διαμιας πολα αβλάκια, ςιντομέβι τον κερο πυ χριάζετε ι δυλια κε τιν εφκολίνι. Μα για να τραβιχτι θέλι βόδι ίτε άλογο. Ι δίναμι τυ άλογυ ίνε οχτο φορες μεγαλίτερι απτι δίναμι τυ ανθρόπυ, μα οςτόςο κι αφτι ίνε ανέπαρκι.

Το αγροτικο νικοκιριο μεγαλόνι, ι μέθοδες τις καλιέργιας τις γις καλιτερέβυ Τόρα δεν πρόκιτε μόνο να καλιεργιθι περιςότερι γις μα κε να καλιεργιθι καλίτερα· ίνε αλίθια πος το αλέτρι κε το άλογο ίνε ι καλίτερι φίλι τυ χορικυ

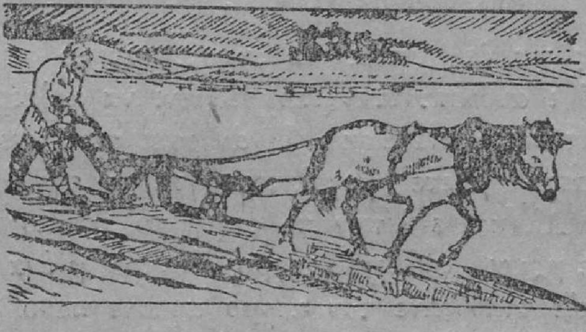

Όργομα με μετάλινο αλέτρι.

Μα το άλογο εργάζετε αργα κε ςαν αροςτίςι δεν εργάζετε καθόλυ· Σε αντικατάςτᾶςι τυ ζοντανυ άλογυ παρυςιάςτικε νέος φίλος τυ χορικυ, το ατςαλένιο άτι.

Ο ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΙΣ ΤΥ ΑΛΟΓΥ

Ο ικοςτος εόνας ονομάζετε ο εόνας τυ ατμυ κε τυ ιλεκτριςμυ. Τα τρένα κινύντε με τιν ατμομιχανι. Τα βαπόρια ςτις θάλαςες με τον ατμο κινύντε κ'εκίνα. Στις φάμπρικες κε ςτα εργοςτάςια ι αργαλιι κινύντε με ατμομιχανες ί με ιλεχτροκινιτίρες. Παντυ ι εργαςία τυ ανθρόπυ κε τυ ζόυ αντικαταςτένετε με μιχανες.

Στο αγροτικο νικοκιριο ι μιχανι δε μπίκε διαμιας.

Ι πρότι ατμομιχανι ςτο χοριο παρυςιάςτικε ςτιν Ανκλία 100 χρόνια πριν. Ιτανε ένα χοντροκαμομένο ατμοκίνιτο, πυ κινύτανε με τι βοίθια τυ ατμυ πάνυ ςε τροχυς. Στιν αρχι τα ατμοκίνιτα χριςιμέβανε για κινιτίρες τον αλονιςτικον μιχανον.

Αργότερα εφεβρέθικε κε το ατμοκίνιτο αλέτρι. Με το ατμοκίνιτο αλέτρι μπορύςαν ι άνθροπι να οργόνυν έχτας ι δεκαέκςι φορες μεγαλίτερι απο

κίνινα, πυ οργόνανε άλοτες με το ςινιθιζμένο αλέτρι. Μα το ατμοκίνιτο αλέτρι κε ακριβα κόςτιζε κε καθένας δε μπορύςε να το διεφτίνι. Ιταν ακόμα κε πολι βαρι. Σκεφτίκαν ι άνθροπι κε βρίκαν πιο κατάλιλο κινιτίρα, το τράχτορο. Το τράχτορο ίνε φκιαζμένο όπος κε το αφτοκίνιτο: έχι μοτορ. κινιτίρα εςοτερικις κάπςις. Το τράχτορο άρχιςαν να μεταχιρίζοντε πρότι φορα στιν Αμερικι.

Στο Σίδεζμό-μας ο αριθμος τον τράχτορον κάθε χρόνο περιςέβι. Πριν απτιν επανάςταςι ςτι χόρα-μας ίςανε το όλο 300 τράχτορα. Τόρα έχυμε 90.000. Ος τόρα τα τράχτορα τα φέρναμε απτο εκςοτερικο. Μα τόρα φκιάςτικαν ς'εμας μεγάλα εργοςτάςια πυ δίνυν δεκάδες χιλιάδες τράχτορα το χρόνο κε θα δίνυν εκατοντάδες χιλιάδες με τα 1-2 χρόνια. Στο Λενινγρατ τα εργοςτάςια τυ „Κόκινος Πυτιλόβετς" θα μας δόςι φέτος 20.000 τράχτορα. Στο Σταλινγρατ το Τρακτορςτρόι, πυ ίνε το μεγαλίτερο εργοςτάςιο ςτον κόζμο για τράχτορα θα δόςι 50.000 το χρόνο. Φέτο δίνι 30.000 τράχτορα. Τέτια εργοςτάςια φκιάνυντε ςτο Τςελιάπινςκ κε ςτο Χάρκοβο.

Το τράχτορο ίνε πολι χρίςιμο για το αγροτικο νικοκιριο. Εργάζετε πια γρίγορα απτιν ατμομιχανι. Το τράχτορο „Φορτζον" με διμάχερο αλέτρι κε ένα εργάτι οργόνι ςε μια όρα τόςι γις, όςι ςε μια μέρα ένα αλέτρι με ένα άλογο. Ιπάρχυν τράχτορα πυ ςέρνυν αλέτρια με 37 ινια. Τέτια τράχτορα ςε μια μέρα οργόνυν 10-25 εχτάρια.

Όργομα με τράχτορα.

Στα εργοςτάςιά-μας τόρα φκιάνυντε κάθε χρόνο χιλιάδες τράχτορα. Στυς κάμπυς το ςοβχοζιον κε τον κολχοζιόν εργάζυντε τα ςοβετικα φόρτζον. Στο αγροτικο νικοκιριο ι ςοβετικι μιχανι όλο κι αντικαταςτένι το άλογο.

Προτόγονι άνθροπι—ι άνθροπι πυ ζύςανε ςτυς αρχεότατυς χρόνυς.
Λεοντάρι-τὶς ςπιλιας—το λεοντάρι πυ ζύςε ςτυς αρχεότατυς χρόνυς ςτις ςπιλιες.

Mamovτ. — ζόο πυ έμιαζε με το ςιμερινον ελέφαντα, μα ίτανε πιο μεγαλίτερο· ςίμερα βρίςκυν κάτυ ςτι γι κόκαλα τυ ζόυ αφτυ.

Μοτορ. — κινιτίρας, πυ κινίτε με μπενζίνι ίτε ιλεκτριςμο.

Ατμοκίνιτο. — λοκομόμπιλο, ατμοκίνιτι μιχανι.

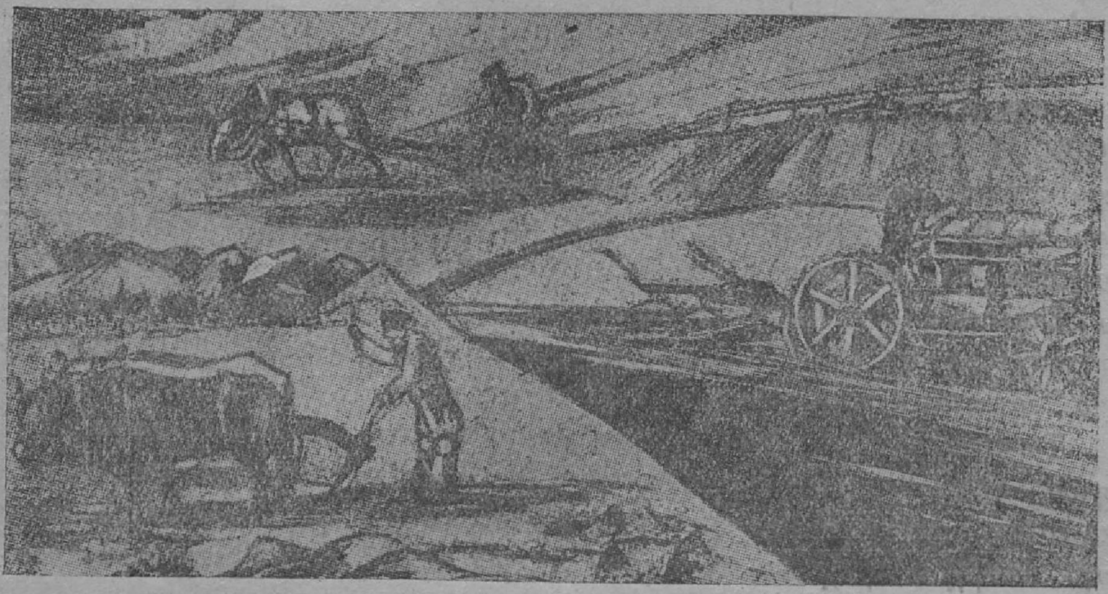

Απο το κςίλινο αλέτρι ος το τράχτορο

Στις Ενομένις πολιτίες τις Β. Αμερικις τα τράχτορα ίνε μονοπόλιο τυ πλύςιυ φέρμερυ· ςε μας ίνε μονοπόλιο το ςοβχοζιον κε τον κολχοζιον, πυ αποτελύντε απτιν ένοςι το μικρον αγροτικον νικοκιριον.

Στις Ενομένες ποτιτίες τις Β. Αμερικις ι μεγαλίτερι πλιονοπςιφία το φέρμερον δεν μπορι ν'αποχτίςι τράχτορο: το τράχτορο κι-πέρα ίνε απρόςιτο για τα $^4/_5$ όλον το φέρμερον, ςεμας το τράχτορο ίνε προςιτο ςτι μεγαλίτερι πλιονοπςιφία το χορικον, πυ ίνε ενομένι ςε κολχόζια κε δεν ίνε προςιτο μονάχα ςτο μοναχονικοκιριο.

ΑΠΤΟ ΙΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΥ ΚΟΣΤΑ ΑΣΠΡΙΔΙ·

Στιν ίζπα τυ χοριύ-μας προχτες ίτανε γενικι ςινέλεπςι το χορικον. Ιταν εκι όλι ςχεδον ι κολχοζίτες, μα κι απτυς μονονικοκίριδες πολι λίγι λίπανε. Ο πρόεδρος τυ ςοβετιυ έλεγε ςτυς χορικυς:

— Πολίτες, τιμαςτίτε για τι γιορτι τις ςοδιας. Στιν έθυςα τυ κολχοζιυ „Εμπρος" θα γίνι έκθεςι το γεοργικό-μας προιόντον. Φέρτε ότι καλίτερο έχι να δίκςι ο καθένας. Λάχανο, βρόμι, ςίκαλι, καπνο, καλαμπύκι.

Οπος πέριςι ςιμιόςτε απο κάτο, πάνο ςε κςεχοριςτο χαρτι πότε το φιτέπςατε κε πός το περιπιυθίκατε.

Εκι κ'ι κολχοζίτες-μας θα παρυςιάςυν τα προιόντα-τυς.

Ο αγρονόμος θα κςιγίςι για πιυς λόγυς κατόρθοςε το κολχόζι να πάρι

καλίτερι ςοδια. Θα μας μιλίςι για τιν καλιέργια τυ δαμπακιυ, πυ πρότι φορα φέτος ςπίραμε ςτυς κάμπυς-μας.

Μόλις τελίοςε το λόγο-τυ ο πρόεδρος έτρεκςα ςτο ςκολιο. Εκι εργαζότανε ο όμιλός-μας „ι φίλι τυ κάμπυ"

— Πεδια, τυς λέγο. πρέπι να τιμαςτύμε για τι γιορτι τις ςοδιας. Ι μεγάλι τιμάζυντε κ'εμις δεν πρέπι να μίνυμε πίςυ. Στις 14 τυ Οχτόβρι θα γίνι έκθεςι ςτιν έθυςά τυ κολχοζιυ. Ας φέρυμε κι τα καλίτερα προιόντα τυ ςκολικύ-μας περιβολιυ.

— Το κανάβι-μας, ίπε ο Δίμος.

— Το κοκινογύλι, πυ δε μπόρεςε να το ςικόςι ο Νίκος, φόνακςε ο Αλκις.

— Κε το κοκινογύλι κε το κανάβι κε τι ςιλογί-μας απο αγριόχορτα κε κάμπες πυ καταςτρέπςανε τα λάχανά-μας.

— Ενας απο μας ας κάνι έκθεςι για τιν εργαςία-μας ςτο περιβόλι, ίπε ι Ανύλα.

— Ο Αλκις, φόνακςε ο Αλέκος.

— Ο 'Αλκις φονάκςαμε όλι.

Στις 14 τυ Οχτόβρι ςτιν έθυςα τυ κολχοζιυ μαζεφτίκανε όλι ι χορικι. Σε μακρυλα τραπέζια πάνυ εκθέματα γεοργικον προιόντον. Στυς τίχυς πλακάτες κε ςιθίματα. Σένα τραπεζάκι πάνυ εκθέματα τυ ςκολικύ-μας περιβολιυ. Κε γίρο ςτο τραπέζι μια μεγάλι πλακάτα:

ΓΙΑ ΝΑ ΓΛΙΤΟΣΕΤΕ ΤΑ ΧΟΡΑΦΙΑ ΑΠΤ ΑΓΡΙΟΧΟΡΤΑ ΣΠΕΡΝΕΤΕ ΚΑΘΑΡΥΣ ΚΕ ΔΙΑΛΕΧΤΥΣ ΣΠΟΡΥΣ

Σιζιτίςτε ςε γενικι ςινέλεψςι τις τάκςις-ςας πιο μέρος μπορι να πάρι το ςκολιό-ςας ςτιν έκθεςι τι ςοδιας.

Σινενοιθίτε με τιν επιτροπι πυ φροντίζι για έκθεςι κε ςκιματίςτε ιδιέτερι ςχολικι γονια.

Τι πρέπι να κςέρυμε.

Για τι ςοδια.

Σοδια λέμε τα προιόντα πυ·πέρνυν ι κολχοζίτες κι όλι ι χορικι απτιν καλιέργια τυ χοραφιόνε, τυ περιβολίυ, τυ αμπελιυ, νυ κίπυ.

Α θέλετε να μάθετε πια ίνι ι ςοδια τις φετενις χρονιας προςπαθίςτε να πάρετε απάντιςες ςτις παρακάτο ρότιςες;

1. Τί ςπίρανε ι κολχοζίτες κ'ι μονονικίριδες;
2. Πός τιμαςτίκανέ για τι ςοδια ι κολχοζίτες κ'ι άλι χορικι;
3. Πιές γεοργικες μιχανες μεταχιριςτίκανε;
4. Πιά ςπαρτα γίνανε καλα κε πιά όχι:
5. Γιατί ςπέρνυνε ςα ςπαρτα: Σε τί χριςιμέδυν;
6. Πόςο μέρος τις ςοδιας αφίνι ο χορικος για τον εαφτό τυ κε τί κάνι το ιπολιπο;

Διαβάςτε τις παραπάνο ρότιςες κε γράπτςε-τες ςτο ςιμιοματάριό-ςας. **Προςτέςτε** κι άλες ρότιςες δικές-ςας. Σιζιτίςτε-τες ςτιν τάκςι-ςας. **απαντίςτε**

ς όςες μπορίτε μόνι-ςας κε για τις άλες αποταθίτε στυς χορικυς, στο προεδρίο τυ κολχοζιυ, στο ςοβετ τυ χοριύ-ςας.

Ζιτίςτε στις φιμερίδες κε στα περιοδικα άρθρα κε περιγραφες για τα ςοβχόζια κε τα κολχόζια. Αππις ικόνες σκιματίςτε λέφκομα. Σινκρίνετε τι δυλια τυ κολχοζιυ με τι δυλια τυ μονονικοκίρι:

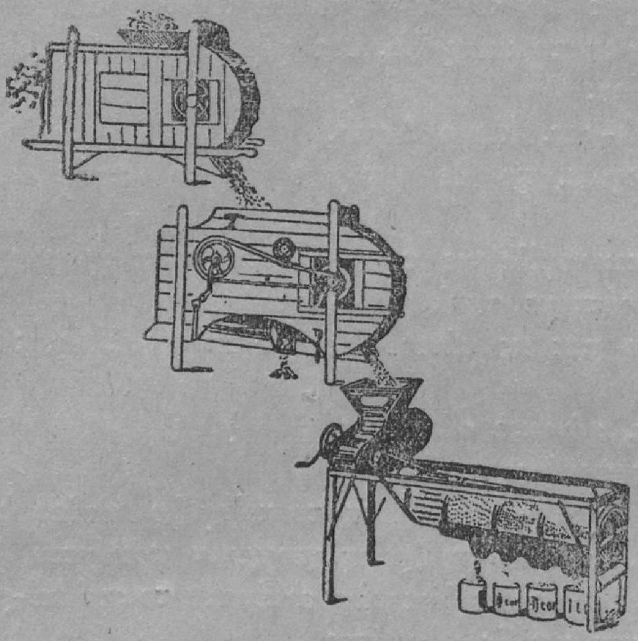

Το καθὰριζμα το ςπόρου.

Βρέτε πια ίνε πιο έφκολι κε δίνι περιςότερο κέρδος.

Προςκαλέςτε σε ςινέλεπςι στο ςκολιο τυς γονιύς-ςας, τυς κολχοζίτες, τυς μονονικοκίριδες.

Πέτε-τυς τί μάθατε για τα μονόμερα νικοκιρια κε τί για τα κολχόζια. Διαβάςτε αππις φιμερίδες άρθρα για τιν ανίπςοςι τις ςοδιας.

Σιζιτίςτε μαζί-τυς τί πρέπι να κάνετε για τιν ανίπςοςι τις ςοδιας.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΕΚΠΛΙΡΟΣΙ

Μάθετε τί κε πόςα ζαρζαβάτια πίραν αππα περιβόλια-τυς ι κολχοζίτες κ ι μονονικοκίριδες;

Βρέτε το καθαρο κέρδος πυ πίρε καθένας αππο περιβόλι-τυ.

Σκιματίςτε πίνακα όπυ να ςιμιόςετε πια φιτα δόςανε μεγάλι ςοδια κε πιά όχι.

Ονομαςία τυ φιτυ.	Πόςο φιτέπςανε;	Πόςα πίρανε;	Ι ακςία όλυ τυ ποςυ πυ πίρανε	Εκςοδα	Καθαρο κέρδος.

ΤΑ ΖΑΡΖΑΒΑΤΙΑ

Τα ζαρζαβάτια ίνε μια αππις κιριότερες κε θρεφτικότερες τροφες τυ ανθρόπυ. Γι αφτο ι κιβέρνιςί-μας φροντίζι για το περίςεμά-τυς, για τιν πλατιά-τυς διάδοςι.

Φέτο, τιν άνιξι, σκιματιςτίκανε μεγάλα ςοβετικα νικοκιρια κι αγροτικες κολεχτίβες ζαρζαβοτιον. Νά μερικα απ αφτα:

Δίπλα ςτιν πόλι Τυρζκα ςκιματίςτικε μεγάλο ςοβετικο νικοκιριο με έχτασι παραπάνο απο 50.000 εχτάρια. Ι κιριότερι δυλια ςτο ςοβετικο αφτο νικοκιριο ίνε ι καλιέργια ζαρζαβατιον. Το νικοκιριο αφτο θα εφοδιάςι με ζαρζαβάτια τι Μόςχα κε τα γίρο-τις εργατικα ραιόνια.

Στο Χάρκοβο ςκιματίςτικε τράςτ περιβολιον, πυ φίτεπςε φέτος λαχανικα κε ζαρζαβάτια ςε έχτασι 2.000 εχτάριον. Με τι ςοδιά-τυς τα περιβόλια αφτα θα ικανοπιίςυνε τα 32°/₀ τυ πλιθιζμυ τυ Χάρκοβυ.

Εχι το κολχόζι τυ χορίυ-ςας περιβόλι κε πια ζαρζαβάτια φιτέβυν· εκι;

„Ι ςπαρμένι έχτασι ςτα κολχόζια ςτα 1927 αποτελίτο: απο 0,8 κατομίρια εχτάρια, ςτο 1928 — 1,4 κατομίρια εχτ., ςτα 1929 — 4, 3 κατομ. εχτ., ςτα 1930 36 κατομ. εχτάρια κε παραπάνο, λογαριάζοντας τιν πρόιμι κε όπςιμι ςπορα.

Αφτο ςιμένι: πος ςε τρία χρόνια μέσα ι έχτασι ςποράς ςτα κολχόζια περίςεπςε περιςότερο απο 40 φορες.
Αφο ςιμένι, πος τα κολχόζια-μας έχυνε ςπαρμένι τόςιν έχτασι όςιν ι Γαλία κ' ι Ιταλία μαζι".

(Απ τιν έκθεςι τυ ς. Στάλιν ςτο 16 ςινέδριο τυ Π. Κ. Κ. (μπολςεβ).

Ι ΓΑΛΑΤΟ—ΚΡΕΑΤΙΚΕΣ ΦΑΜΠΡΙΚΕΣ

Ολι τόρα κατάλαβαν κε πίςτικαν ότι ι μόνι ςοςτι γραμι για το λίςιμο τυ προβλίματος τυ πςομιυ, ίταν ι γραμι τυ κόματος. Με τιν οργάνοςι τον κολχοζιον κε ςοβχοζιον τόρα το πρόβλιμα τονςιτιρον τελιοτικα το λίςαμε. Μπροςτα-μας ςτέκι τόρα άλο πρόβλιμα. Δεν έχομε όςο μας χριάζοντε, κρέας, βύτιρο, γάλα, αβγα, τιρι.

Θάχυμε γρίγορα απόλα ίτε όχι;

Για ν' απαντίςυμε ςτι ρότιςι αφτιν ας κςετάςυμε γιατί δε μας φτάνι το κρέας κε το γάλα κε πιά εργαςία πρέπι να γίνι για να νικιθι ι έλιπςι αφτι.

Πριν απτιν επανάςταςι τα καλίτερα λιβάδια, τα καλίτερα ζόα τα ίχανε τςιφλικάδες κ' ι κυλάκι. Γενικα αφτι πυλόςανε το κρέας κε το γάλα ςτις πολες. Σπάνια πυλύςε τότες ο φτοχος χορικος τιν τελεφτέα-τυ γελάδα κε χίνο, όταν ίταν ιποχρεομένος να πλερόνι τυς φόρυς ςτιν κιβέρνιςι τυ τςάρυ, ίτε τα χρέι-τυ ςτον κυλάκο κε ςτο γεοχτίμονα.

Σίμερα δε λιγοςτέπςανε ι γελάδες τυ φτοχυ χορικυ, μα περιςέπςανε. Δεν ίνε όμος διαλεχτες. Δίνυνε λίγο γάλα κε κρέας λίγο. Ιςτερα ι χορικι ζύνε ςίμερα καλίτερα απόςο ζύςανε άλοτες. Δεν πλερόνυνε φόρυς ύτε νίκι γις. Αρχίςανε να τρέφυντε καλίτερα. Σχεδον όλο το γάλα κε το κρέας πυ πέρνυν απτα ζόα-τυς τα κςοδέβυν ι ίδιι για τον εαφτό-τυς. Γεοχτίμονες ςίμερα δεν έχυμε κ' ι κυλάκι πυ ίχανε αρκετα ζόα τα κόπςανε για να βλάπςυν ετςι το

ςοβετικο κράτος. Κε όχι μονάχα ι ίδιι κόπςανε τα ζόα-τυς μα κε τυς μεςέυς χορικυς παρακινίςανε να κάνυν το ίδιο.

Τί πρέπι να κάνυμε; Να κςαναφέρυμε τυς τςιφλικάδες, ν' αφίςυμε λέφτερυς τυς κυλάκυς για να πάρυνε πίςο τι γις κε τιν εκςυςίας; Βέβεα, αφτο δε θα γίνι ποςες. Πρέπι διαφορετικα να ενεργίςυμε. Πρέπι αμέςος να φκιάςυμε κοντα ςτις μεγάλες πόλες ςοβετικα χτινοτροφικα νικοκιρια κε να βοιθίςυμε τις αγροτικες κολεχτίβες να βάλυνε ςτο δρόμο όπος πρέπι το χτινοτροφικό-τυς νικοκιριο. Κε το ένα κε το άλο γίνετε τόρα.

Κοντα ςτι Μόςχα, όπος κι αλυ ςε άλες πόλις φκιάνυντε μεγάλα χτινοτροφικα ςοβετικα νικοκιρια. Ολόκλιρι πόλι φάμπρικα γαλάτυ, φκιάςτικε τόρα 120 χιλιόμετρα οκςο απτι Μόςχα δίπλα ςτο χοριο Κλεμέντιεβο.

Ι γις πυ καλιέργιςε το ςοβετικο αφτο νικοκιριο δεν οργόθικε 50 χρόνια τόρα. Εμινε χέρςι κι ακαλιέργιτι. Με άλογα δίςκολα μπορύςανε να τιν οργόςυνε γι αφτο τιν οργόςανε με τράχτορα. Οργόςανε ος 1200 εχτάρια γις.

Στις οργομένες γέες ςπίρανε κοκινογύλια, ιλιοτρόπια, τριφίλι για τροφι τον αγελάδον. Δίπλα φκιάνετε ιλεχτρικος ςταθμος, πυ θα δόςι φος ςτο ςοβετικο νικοκιριο κε ςτα γιτονικα χορια. Με το ιλεχτρικο ρέμα θα κινύντε ι μιχανες, πυ θα κάνυν όλες τις δυλιες τυ νικοκιριυ, ακόμα κε τις αγελάδες θ' αρμέκςυνε με τι βοίθια τυ ιλεχτρικυ ρέματος.

Φκιάνυντε μεγάλες μάντρες για τις αγελάδες· για 1000 αγελάδες ι καθεμια. Ι μάντρες για τις αγελάδες ςτο Κλεμέντιεβο ίνε απέραντα χτίρια, ιλιόλυτςα, εβάερα, καθαρα, κατάκςερα. Χτενιζμένες, καθαρες ι αγελάδες. Θέλι ι αγελάδα να πίνι, ανκίζι με το μύτρο-τις το πινάκι, πυ ίνε δίπλα-τις κε γεμίζι αμέςος μέςο μιχανις χλιαρο, καθαρο νερο.

Δεν πάι τυ κάκυ ι περιπίιςι αφτι. Γι αφτο ι αγέλάδες μπορύνε να πιύνε, όταν θέλυνε, καλο κε καθαρο νερο περιςέπςανε το ποςο τυ γαλάτυ-τυς, κατα 15⁰/₀. Για τι θερμι κε καθαρί-τυς κατικία κατα 25ο(ο κε 40ο(ο περιςέπςανε το γάλα-τυς για τιν καλι κε θρεφτικι τροφι πυ τις δίνυνε.

Κε μι νομίζι κανένας πος ίτανε κάπιες διαλεγμένες αγελάδες. Ολες τις αγοράςανε απτυς χορικυς.

Αλοτες ι χορικι τυ Κλεμέντεβο δε φέρνανε το γάλα-τυς ςτι Μόςχα. Μα ςίμερα τρις φορες τιν ιμέρα μεγάλα φορτιγα αφτοκίνιτα ςε τρις όρες φέρνυνε το γάλα τυ ςοβχοζιυ ςτι Μόςχα. Κάθε μέρα το ςοβχόζι ςτέλνι ςτι Μόςχα 3.000 λίτρες άδολο, καλο κε φτινο γάλα.

Απ αφτο μπορι κανις να καταλάβι πόςο χριαζύμενα ίνε για μας τα ςοβετικα νικοκιρια.

Εκςον απτις αγελάδες ςτα ςοβετικα νικοκιρια ιπάρχυνε: γυρύνια, πρόβατα, κυνέλια, πυλερικα.

Δεν ίνε μονάχα τα ςοβετικα νικοκιρια, πυ φροντίζυνε για να εφοδιάζυν τιν πόλι με κρέας κε γάλα.

Τιν ίδια δυλια κάνυν κ' ι αγροτικες κολεχτίβες.

Πολες απτις αγροτικες κολεχτίβες ίνε ςοςτες φάμπρικες γαλάτυ όπος κε τα ςοβετικα νικοκιρια

Με το δινάμομα το ςοβετικον νικοκιριον κετον αγροτικον κολεχτίβον θα κατορθόςυμε μέςα ςε λίγο κερο να εφοδιάςυμε τις πόλις με άφτονο

κε φτινο γάλα κε κρέας. Το κσέρυν αφτο ι εχτρί-μας κε γιαφτο τόςο λιςαζμένα πολεμύνε να μποδίςυν το μεγάλομά-τυς.

Ο ΜΙΧΑΝΟ-ΤΡΑΧΤΟΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ „ΣΕΒΤΣΕΝΚΟ"

I

Στιν Υκρανία βρίςκετε το χοριο Μπαλαιτςυκ.

Δίπλα στο χοριο αφτο βρίςκετε ςοβετικο νικοκιριο πυ φέρνι τόνομα τυ μεγάλυ πιιτι τις Υκρανίας, τυ Σεβτςένκο.

Στο ςοβχόζι οργόνυνε, ςπέρνυν, θερίζυν, αλονίζυν, κάνυν όλες τις αγροτικες εργαςίες με τι μιχανι.

Στο Μπαλαιτςυκ ι χορικι ςπέρνυνε, θερίζυν κι αλονίζυν όπος ι πατέρες κ'ι παπύδες-τυς.

Δεν ίνε μακρια απτο χοριο το ςοβχόζι.

Μια όρα χριάζετε κανις για να φτάςι εκι πεζος. Κε όμος ι διαφορα ίνε μεγάλι. Νομίζις πος το ςοβχόζι βρίςκετε ςάλιν ίπιρο κι όχι ςάφτίνα πυ βρίςκετε το χοριο.

Πύ ζύνε καλίτερα άραγε στο χοριο, ίτε ςτο ςοβχόζι;

Στο χοριο το ένα εχτάριο δίνι κατα μέςον όρο $7^1/_2$ τςέντνερα. 50 ρυβ. διλαδι μπορι να πάρι ο χορικος αν πυλίςι όλο το ςιτάρι πυ πέρνι απο ένα εχτάριο.

Στο ςοβχόζι το εχτάριο δίνι κατα μέςον όρο 11 τςέντνερα.

Διλαδι χρίματα 80 ρύβλια.

Ίςος θα πίτε στο ςοβχόζι τα έκςοδα για ένα εχτάριο ίνε περιςότερα.

Το αντίθετο· όχι μονάχα δεν ίνε περιςότερα τα έκςοδα, μα ίνε λιγότερα.

Γιατί αφτο; Γιατί πρότα, στο ςοβχόζι οργόνυν τι γι με τράχτορα, πυ χριάζετε φτινότερι τροφι απτο άλογο. Δέφτερο· στο ςοβχόζι ι ςπορα γίνετε γραμικι. Λιγότερι ςπόρι χάνυντε άδικα. Τρίτο· στο ςοβχόζι ι περιςότερες εργαςίες γίνοντε με τι μιχανι, πυ γιαφτο κοςτίζυν φτινότερα.

Α λογαριάςυμε όλα τα έκςοδα, θα βρύμε πος στο χοριο για ένα εχτάριο κςοδέβυνε 20 ρύβλια, εκι πυ στο ςοβχόζι κςοδέβυνε μονάχα 14.

II

Βλέπανε ι κάτικι τυ Μπαλαιτςυκ πος στο ςοβχόζι ι ςοδια ίνε μεγαλίτερι, το ςιτάρι καλίτερο, ι δυλια πιο έφκολι. Τα βλέπανε αφτα κε ςκεφτόντανε.

„Πός μπορύμε να λογαριαςτύμε μις με το ςοβχόζι!

Εκι έχυνε όλα όςα χριάζυντε: κε τράχτορα κε μιχανες κι αγρονόμυς κε μιχανικυς. Πράματα ακατόρθοτα για μας τυς χορικυς!"

Βλέπανε ι χορικι πόςο έφκολι ίταν ι δυλια στο ςοβχόζι κε τυς έπερνε το παράπονο. Ολο το χρόνο δυλέβανε αφτι με τι ράχι καμπυριαζμένι, ταλεποριζμένι αφτι κε τα ζόα-τυς κε δε βγάζανε τίποτε· δεν μπορύςανε κε το πςομι να χορτάζυν.

Κ'εκι δίπλα-τυς ςτυς κάμπυς τυ ςοβχοζιυ ο τραχτορίςτας περίφανα πάνυ ςτο ςιδερένιο-τυ θεριο το ανανκάζι να ςέρνι οχτομάχερο αλέτρι! Βαθια ςκάβετε ι γι πυ ςκλαβομένι ςτο νέο-τις αφέντι διπλάςια δίνι τι ςοδια.

III

Μια φορα ίρθανε ςτο Μπαλαιτςυκ κάπιι απτο ςοβχόζι προςκαλέςανε ςε ςινέλεπςι τυς χορικυς κε τυς ίπαν!

—Προτίνυμε, ςίντροφι, να ςας βοιθίςυμε ςτι δυλιά-ςας. Θα ςας δόςυμε μιχανες, θα ςας μάθυμε να εργάζεςτε επιςτιμονικα κε να καλιεργίτε τι γι, όπος πρέπι, όπος διλαδι εμις.

Σκεφτίκανε ι χορικι κι αποκριθίκανε:

Πολι καλι ι πρόταςί-ςας.

Σε ςας, ςτο ςοβχόζι ι γι ίνε μια, αδιέρετι.

Μα ςε μας ίνε κςεχοριζμένι ςε μικρα κομάτια. Κάθε χορικος κε το χοράφι-τυ· κε κίνο όχι όλο ςτο ίδιο μέρος· το χοράφι-τυ για τα όπςιμο ςπαρτα εδο, για τα πρόιμα αλυ. Για να δυλέπςυμε όπος δυλέβετε ςις πρέπα πρότα να τα πετάκςυμε τα ςίνορα.

—Κε τί μάφτο, αποκριθίκανε ι ςοβχοζίτες.

Γιατί να μιν πετάκςετε τα ςίνορα;

Σε τί ςας χριάζυντε; Ελάτε, τις εκατοντάδες τα μικροςκοπικα χοράφιαςας ας μεταβάλυμε ςένα μεγάλο απέραντο κάμπο.

Κάμπο για τα πρόιμα κε κάμπο για τα όπςιμα ςπαρτα.

— Καλα· μας πός τότε θα μιράςυμε τι ςοδια; ροτίςανε ι χορικι. Α θα λίπςυν τα ςίνορα πός θα κςέρυμε πιο ίνε δικό-μυ; Πόςο πρέπι να πάρι ο Ιβανοφ κε πόςο ο Πετροφ;

— Πολι έφκολα, ίπαν ι άνθροπι τυ ςοβχοζιυ. Γράφυμε πόςα εχτάρια γι έχι ο καθένας-ςας κ' ίςτερα ςίφονα με τιν καταγραφι μιράζυμε τι ςοδια. Εκίνι πυ έχυν περιςότερι γι θα πάρυν περιςότερα: καθένας ανάλογα με το χοράφι πυ έχι κε τον κόπο πυ κάνι.

IV

Σκεφτίκανε ι χορικι, ςιζιτίςανε τις πρόταςες το ςοβχοζίτον ςτι γενικι ςινέλεπςί-τυς κε κλίςανε το παρακάτο ςιβόλεο με τυς ςοβχοζίτες;

«Εμις ι κάτικι τυ χοριυ Μπαλαιτςυκ κ'ι ςοβχοζίτες τυ Σοβχοζιυ, πυ φέρνι τὄνομα τυ Σεβτςένκο κλίυμε ανάμεςά-μας το παρακάτο ςιμβόλεο:

1. Εμις ι χορικι ενόνυμε όλα τα χοράφια-μας για να καλιεργιθύνε απο κινυ τα χοράφια με τράχτορα.

2. Το ςοβχόζι δίνι ςτο χοριο τα χριαζύμενα τράχτορα κε τις άλες χριαζύμενες μιχανες.

3. Ολιν τιν δυλια τιν κάνυν ι ίδιι ι χορικι. Το ςοβχόζι τυς μαθένι πός να εργάζυντε με τα τράχτορα κε τις μιχανες. Ι χορικι πρέπι να κάνυν όλες τις ιπόδικςες τυ αγρονόμυ κε τυ μιχανικυ.

4. Το ςοβχόζι δίνι το χριαζύμενο λάδι κε πετρέλεο για τα τράχτορα· Το ςοβχόζι κάνι ακόμα κι όλιν τιν επιδιόρθοςι τον τράχτορον κε το μιχανον. Μιςτο ςτυς τραχτορίςτες κε ςτο μιχανικο πλερόνι το ςοβχόζι.

5. Διαλεγμένος ςπόρος για ςπορα δίνι το ςοβχόζι.

6. Το ςοβχόζι αγοράζι απτυς χορικυς το τέταρτο τυ χιμονιάτικυ ςιταριύ-τυς.

7. Τι ςοδια τι μιράζυντε ι χορικι ανάλογα με τιν έχταςι γις, πυ έχι καθένας κε τι δυλία πυ κάνι.

8. Το ςιβόλεο αφτο ιςχίι για πέντε χρόνια.

9. Κάθε χορικος έχι το δικέομα νάρνιθι απτο ςιβόλεο, μα πρέπι να το διλόςι ένα χρόνο νορίτερα!

V.

Το ςιβόλεο αφτο ιπογράφικε στα 1928. Αργότερα κι άλα χορια κλίςανε παρόμιο ςιβόλεο με το ςοβχόζι.

Για να μπορέςι να ικανοπιίςι τις ανάνκες το χορικον τυ ςοβχόζι έφκιαςε μιχανο-τραχτορικο ςταθμο κε αγόραςε 100 νέα τράχτορα.

Τιν προτάνικςι κςεκινα απτο ςοβχόζι για κάθε χοριο ολόκλιρο μιχανοτραχτορικο ςόμα με αλέτρια, βολοκόπυς, ςπαρτικες κε άλες θεριςτικες μιχανες.

Το ςόμα διεφτίνετε ςτυς κάμπυς. Εκι περνα όλο το καλοκέρι. Απτὄνα μέρος τυ κάμπυ ςτο άλο. Στον κάμπο ςτίνυν τις ςκινές-τυς. Εκι τα εργαςτίρια-τυς.

Το φαγι μονάχα κυβαλάνε απτο χοριο με το φορτιγό-τυς αφτοκίνιτο.

Οπος ςτον πόλεμο έτςι κ'εδο το ςόμα έχι το επιτελίο-τυ. Απτο επιτελίο με το τιλέφονο δίνυντε ι διαταγες ςὄλα τα τμίματα. Εχι κε πλιγομένυς το ςόμα: εδο χάλαςε το μοτορ, εκι τρίπιςε το ςκέβος τυ πετρελέυ, αλυ έςπαςε ι ρόδα. Τον πλιγομένο αμέςος τονε κςετάζι ο γιατρος, ο ανότερος τραχτορίςτας, ο μιχανικος. Αν ι αρόςτια ίνε βαρια ςτέλνυνε τον άροςτο ςτο χοριο, όπυ ιπάρχι το εργαςτίρι για μεγάλες επιδιόρθοςες. Απο κι ςτι θέςι τυ πλιγομένυ μοτορ ςτέλνυν άλο.

Αρχιςτράτιγος ίνε ο διεφθιντις τυ ςταθμυ.

Κςετάζι αφτος όλα τα ςτρατιοτικά-τυ αποςπάςματα, δίνι ςιβυλες, δίνι διαταγες. Επενι εκίνυς, πυ εργάζυντε καλα, κάνι παρατίριςες κι όταν ίνε ανάνκι επιτίμιςες ςτυς ακαμάτιδες. Γιατι πόλεμος ίνε κ'εδο· πόλεμος για τι ςοδια κε δεν επιτρέπετε καμια τεμπελια κι αδιαφορία.

Νικιτες απτον πόλεμο βγένυν κάθε χρόνο ι δυλεφτάδες. Με τάμάκςια κε τα φορτιγα αφτοκίνιτα κυβαλάνε ι χορικι τα λάφιρα τις νίκις-ςακια γεμάτα ςιτάρι κε δέματα χριςο άχερο.

Ο ςταθμος τυ ςοβχοζιυ „Σεβτςένκο" ίνε ςταθμος πυ πρότι φορα ςιςτίθικε ςτο Σ.Σ.Σ.Δ. Σίμερα μιχανο-τραχτορικι ςταθμι ιπάρχυν πολι.

Ι έχταςι πυ καλιεργυν ςτο Σίδεζμό-μας τα ςοβχόζια κε κολχόζια ίνε έος $65^1/_2$ εκατ. εχτάρια. Ολι ι καλιεργίςιμι αγροτικι έχταςι τις Γαλίας ίνε 33.700 χιλιάδες εχτάρια, τις Γερμανίας 28.559 χιλ. έχταςι τον Ενομένον Πολιτιον τις Β. Αμερικις— 139.321 εχτάρια. Ωςτε ι έχταςι πυ καλιεργύνε τα ςοβχόζια κε τα κολχόζια ίνε παραπάνυ απτιν αγροτικι έχταςι τις Γαλίας κε Γερμανίας μαζι κε μονάχα διο φορες λιγότερι απὄλι τιν αγροτικι έχταςι τον Ε. Π. Β. Α.

ΦΑΜΠΡΙΚΑ ΔΙΧΟΣ ΤΙΧΥΣ

Πρότι φορα στιν Υκρανία το σοβχόζι, πυ φέρνι το όνομα τυ μεγάλυ υκρανυ πιιτι Σεβτσένκο οργάνοσε φάμπρικα δίχος τίχυς. Δεν μπορύσε να βρεθι τόσο σίδερο, πυ να σκέπαζε τιν απέραντι αφτι φάμπρικα, πυ έχι έχτασι 100-120 τετραγονικα χιλιόμετρα. Ι καρδια τις φάμπρικας αφτις — ι κινιτίρια μιχανικι δίναμι κε τα τεχνικά-τις μέρι— χοράι σε αρκετα ιπόστεγα, ο ιπόλιπος κορμός-τις ινε μια απέραντι ανιχτι έχτασι.

Αεριστίρες στι φάμπρικα δεν ιπάρχυν. Αερίζετε απ' εφθίας απτον ίδιο τον αέρα. Φοτίζι τι φάμπρικα τιν ιμέρα ο ίλιος κε τι τίχτα το φενκάρι κε τάστρα.

Ι απέραντι αφτι φάμπρικα ίνε φάμπρικα σιταριυ. Με τις μιχανές-τυς οργόνι 40-60 χιλιάδες εχτάρια. Σπέρνι εκι διαλεχτυς σπόρυς. Ι ίδια θερίζι, δένι, αγονίζι το σιτάρι.

Ι φάμπρικα αφτι λέγετε μιχανικο-τραχτορικος σταθμος.

Ο σταθμος αφτος ίνε ο πρότος προπαγαντιστις για τι κολεχτιβικοπίισι. Στο χοράφι τυ μονονικοκίρι κε στυς κάμπυς τυ μικρυ κολχοζιυ το τράχτορο δεν εργάζετε όλι τιν ιμέρα. Γρίγορα τελιόνι τι δυλια.

Μα ο Μ. Τ. Σ. ανανκάζι το τράχτορο να εργάζετε ολόκλιρο ιμερονίχτι.

Ι Μ. Τ. Σ. αλάζυν τι φισογνομία τυ χοριυ. Τα κολχόζια με τιν απλί-τυς ακόμα τεχνικι φέρνυνε στυς κάμπυς τυς τρόπυς τις εργασίας το βιομιχανικον επιχιρίσεον, μα ι Μ.Τ.Τ. ίνε πια σοστες φάμπρικες τυ κάμπυ.

Εκσαλίφυνε τα σίνορα ανάμεσα στι βιομιχανία κε στα αγροτικα νικοκιρία. Το χοριο μεταβάλυνε σε πόλι.

Ι τραχτορικες κολόνες εφκολίνυν τιν εργασία τυ χορικυ.

Ι τραχτορικες κολόνες ανιψόνυν τι σοδια τον κάμπον.

Ι τραχτορικες κολόνες λεφτερόνυν τι φτοχολογια απτιν εκμετάλεψι τυ κυλάκυ.

Ι τραχτορικες κολόνες βοιθάνε στιν κολεχτιβικοπίισι τυ αγροτικυ νικοκιριυ.

Ενιγμα

Ζεβρολάτις δεν ίνε, ινε δεν ιν' εφαρμοστις,
μα τυ χοριύ-μας ίνε ο πρότος δυλεφτις.

Πλιροφορία

Ο αριθμος το Μ. Τ. Σ. απο 160 θα φτάσι φέτος σε 1040 κε στο τέλος τυ πεντάχρονυ σε 6 χιλιάδες. Τα τράχτορα, πυ θα έχυν ι σταθμι αφτι θα μπορύνε να καλιεργύνε 100 εκατομίρια εχτάρια γις. Ι Μ. Τ. Σ. ίνε ι κιριότερι βάσι τις οργάνοσις μεγάλον κολεχτιβικον νικοκιριον.

ΓΡΑΜΑ ΤΟ ΜΑΘΙΤΟΝ ΤΥ Σ.Κ.Ν. ΤΥ ΧΟΡΙΥ ΤΑΚΟΒΑ ΣΤΥΣ ΜΑΘΙΤΕΣ ΤΙΣ IV ΤΑΚΣΙΣ ΤΥ Σ.Κ.Ν. ΤΥ ΧΟΡΙΥ ΓΡΕΤΣΕΣΚΟΕ

25 τυ Απρίλι 1930.

Αγαπιτι σίντροφι!

Εμις ι μαθιτες τις τετάρτις τάκσις τυ σκολιυ τις Κολχόζικις Νεολέας τυ Χοριυ Τάκοβα (Ατζαρισταν) σπυδάζυμε όχι μονάχα θεοριτικες γνόσες μα πέρ-

νουμε κ'ενεργο μέρος ς'όλες τις κινοτικες εργασίες, ετιμάζοντας απο μας τυς νέυς ανθρόπυς, πυ θα μπορέσυνε να φέρυνε σε τέλος το μεγάλο έργο, πυ άρχισε ο Β. Λένιν.

Όλι ι χόρα πέρνι μέρος στιν ανικοδόμισι τυ χοριυ. Το παλιο, φτοχικο αγράματο χοριο ι σοβετικι εκςυςία με τιν οδιγία τυ κομυνιςτικυ κόματος το μεταβάλι σε νέο χοριο-κολεχτιβικο, μορφομένο, μιχανικοπιιμένο.

Εμις τα πεδια μπορύμε κε πρέπι να βοιθίσυμε στο μεγάλο αφτο έργο εκςιγόντας στυς χορικυς όλα τα πλεονεχτίματα τις κολεχτιβικοπίισις τυ νικοκιριυ. Πρέπι να βοιθίσυμε στον αγόνα ενάντια στις πρόλιπςες κε τις δισεμονίες το χορικον

Θέλυμε να έχυμε μαζί-σας αλιλογραφία. Να βοιθίσυμε ι μια τάκςι τιν άλι όςο μπορι. Νάνταλάζυμε τιν πίρα-μας, να σας γράφυμε τα αποτελέ̈ματα τις εργαςίας-μας.

ΑΠΑΝΤΙΣΤΕ-ΜΑΣ ΣΤΙΣ ΑΚΟΛΥΘΕΣ ΡΟΤΙΣΕΣ:

1. Πόςα κολχόζια έχενε στο χοριό-σας κε πόςα νικοκιρια ενοθίκανε ς'αφτα.
2. Πιά βοίθια δίχνι ι σοβετικι εκςυςία στιν κολεχτιβικοπίισι τυ χοριύ-σας.
3. Πιό μέρος πέρνι το ςκολιό-σας στιν κολεχτιβικοπίισι.
4. Πός περνα στο ςκολιό-σας ι σοςιαλιςτικι άμιλα.
5. Έχι το ςκολιό-σας πάτρονα κε σε τί σας βοιθι.
6. Ιπάρχυν κυλάκι στο χοριό-σας κε πός φέρνυντε με τιν κολεχτιβικοπίισι.
7. Πός άλακςε το χοριό-σας ίςτερα απτιν κολεχτιβικοπίισι.
8. Πιό μέρος πέρνετε στις αντιθριςκεφτικες καμπάνιες.
9. Πόςα εκατοςτα το μαθιτον ίνε μέλι τυ ομίλυ „Ι νέι άθει“.
10. Πιό μέρος πίρε το ςκολιό-σας στιν εκςτρατία για τι γενικι εκπέδεψςι.

Γράπςτε-μας γενικα για τι ζοι τυ ςκολιύ-σας. Κ' εμις θα σας γράπςυμε.

Ι διέφθιςί-μας: Ατζαριςταν, χοριο Τάκοβα. Σκολιο Κολχόζικις Νεολέας, τετάρτι τάκςι.

Ι κυλάκι ίνε ι πιο άγριι, ι πιο άκςεςτι, ι πιο θιριόδικι εκμεταλεφτες. Ι βδέλες αφτες πίνανε το έμα τον εργαζόμενον, τόςο περιςότερο πλυτίζοντας, όςο περιςότερο πινύςε ο εργάτις στις πολιτίες κε στις φάμπρικες.

Λένιν

Ι καμπάνια για τι ςινκομιδι ίνε ςτενα ενομένι με τιν εργασία, πυ πρέπι να γίνι για το καπάρομα κε τιν εφαρμογι τις χλεποζαγατόφκας. Γνοριςτίτε με το ςκέδιο τις Εχτελεςτικις Επιτροπις τυ ραιονιύ-σας κε τυ σοβετ τυ χοριύ-σας. Μάθετε πος περνα ι εργασία αφτι κε πάρετε ενεργο μέρος ς'όλες τις σπυδεότερες πολιτικο-ικονομικες καμπάνιες.

Μαθιτες, εμπρος βοιθίςτε το κράτος ςτο ζίτιμα τις χλεποζαγατόφκας κε τυ καπαρόματος. Μαθιτες, εμπρος στις πρότες γραμες τυ αγόνα για το ςιτάρι, τον καπνο, το σταφίλι, τυ αγόνα ενάντια ςτιν κυλακια, πυ φέρνι εμπόδια ςτιν εργαςία-μας.

Γ. ΑΝΑΤΟΛΙΤΙ

ΤΟ ΤΡΑΓΥΔΙ ΤΟΝ ΜΠΡΙΓΑΤΟΝ ΤΥ ΚΑΜΠΥ

Με τις αβγις το κςίπνιμα
όλι-μας στι γραμι.
Ι κάμπι μας προςμένυνε,
αργιτα δε χορι.

Πεδια 'μις τυ Πεντάχρονυ
τυ Κόπυ μις βλαστάρια,
τον φράχτον κε το ςίνορον
κςαλίφυμε τ' αχνάρια.

Ατςάλινα τα άτια-μας
τα τρέμι ι μάνα γι·
ατςάλινα τα νέβρα-μας,
ςίφυνας ι ορμι.

Πεδια 'μις τυ Πεντάχρονυ
τυ Κόπυ μις βλαστάρια,
το φράχτον κε το ςίνορον
κςαλίφυμε τ' αχνάρια.

Μπόρες δε μας τρομάζυνε,
λιοπίρια, παγονια·
τις κολεχτίβας βάζυμε
τα θέμελα γερα.

Πεδια μις τυ Πεντάχρονυ,
τυ Κόπυ μις βλαστάρια·
το φράχτον κε το ςίνορον
κςαλίφυμε τ'αχνάρια.

ΤΙ ΙΝΕ ΚΑΠΑΡΟΜΑ

Κάθε κολχόζι ςε οριζμένι προθεζμία ίνε ιποχρεομένο να παραδόςι στο κράτος οριζμένο ποςο απτα προιόντα, πυ παράγι. Κι απέναντι τον προιόντον αφτον το κράτος παραχορι ςτα κολχόζια μιχανες, ςπόρυς, λιπάζματα κε δίνι κε χριματικες καταβολες.

Μονάχα με τιν καλιτέρεπςι τον τρόπον τις καλιέργιας μπορύνε να δόςυν ι κάμπι καλι ςοδια, ανιπςόνοντας έτςι τιν παραγογικότιτά-τυς. Το αγρομίνιμυμ κε το ζοομίνιμυμ ίνε τα απαρέτιτα μέτρα, πυ πρέπι να εφαρμοςτύνε για τιν ανίπςοςι τις ςοδιας.

Το κολχόζι ιποχρεόνετε να καλιεργι τα χοράφια-τυ εκπλιρόνοντας όλες τις ιπόδιχςες τυ αγρομίνιμυμ. Γιατι με τέτιυς όρυς μονάχα το κράτος τυ παραχορι τα μέςα εκίνα, πυ ανάλαβε να τυ παραχορίςι ςίφονα με το καπάρομα·

Το καπάρομα εκςαςφαλίζι τιν εφαρμογι τυ αγρο-κε ζοομίνιμυμ.

Πεδια κςιγίςτε ςτυς γονιύς-ςας τι ςιμαςία τυ καπαρόματος!

Κάνετε αγιτάτςια για το καπάρομα!

Παρακολυθίςτε τιν εφαρμογι τον ιποχρεόςεον, πυ ανάλαβαν ι κολχοζίτες κε μονονικοκίριδες ςίφονα με το καπάρομα.

Μάθετε ςτο τμίμα τις γεοργίας τις εχτελεςτικις επιτροπις τυ ραιονιύ-ςας πόςα εχτάρια γις κε για πιά φιτα καπαροθίκανε.

Ι ΜΠΡΙΓΑΤΑ-ΜΑΣ ΝΙΚΙΣΕ

Ι μπριγάτα-μας για τι δυλια ςτο κολχοζ οργανόθικε απτυς πιονέρυς κε τυς προτοπόρυς μαθιτες τις τάκςις-μας. Στιν πρότι-μας ςινεδρίαςι αποφαςίςαμε να καλιεργίςυμε οριζμένο μέρος τυ κολχοζιυ. Να δίκςυμε ςτυς γέρυς γεοργυς τυ χοριύ-μας τί μπορύνε να κάνυν οργανομένα τα πεδια.

Τις πρότες ιμέρες ι μπριγάτα-μας ίχε μερικες αποτιχίες. Μερικι μαθιτες άφιςαν τι δυλια κε φέβγανε ςπίτι.

Μα ι πιονέρι κ'ι περιςότερι μαθιτες δεν αφίναμε τις θέςες-μας. Περιςέβαμε τις όρες τις εργάςιμις ιμέρας, διναμόναμε τα τέμπα τις δυλιας.

Νικίτρια βγίκε ι μπριγάτα-μας ςτιν καμπάνιαν τις ανικςιάτικις ςπορας. Φιτέπςαμε $^3/_4$ εχτάρια καπνυ. Τόρα ι μπριγάτα-μας μαζι με όλο το ςκολιο άρχιςε να προετιμάζετε ςτο μάζεμα τυ καπνυ.

Ι ΧΛΕΠΟΖΑΓΑΤΟΦΚΑ

Προχτες ίχαμε γενικι ςινεδρίαςι. Στιν ιμεριςία διάτακςι ίταν ένα μόνο ζίτιμα. Ι ςιμετοχί-μας ςτιν καμπάνια τις χλεποζαγατόφκας.

Ο Δίμος Κοςτίδις απτον πιρίνα τις νεολέας τον ικοδόμον μας μίλιςε για τι ςιμαςία τις καμπάνιας κε τι ςιμετοχί-μας ςάφτιν.

Πολι απο μας δόςανε διάφορες ρότιςες κι αρκετι πίραμε μέρος ςτις ςιζίτιςες. Στο τέλος αποφαςίςαμε:

1. Να ςτίλομε τυς αντιπροςόπυς-μας ςτιν επιτροπι αρογις, πυ διοργανόθικε για τιν καμπάνια τις χλεποζαγατόφκας.

2. Να διοργαςόςυμε δίο τάγματα πεδικυ ιπικυ, πυ να κςετριπόςι το κριμένο ςιτάρι τον κυλάκον κε τον ανθρόπον-τυς.

3. Μαχιτικα νάρχίςυμε όλι-μας το μάζογμα ςαχιον, πυ ίνε τόςο χριαζύμενα.

4. Να βοιθίςυμε ςτι διοργάνοςι κόκινον χαραβανιον.

5. Να βγάλυμε φιμερίδα τυ τίχυ αφιερομένι ςτιν καμπάνια τις χλεποζαγατόφκας.

6. Να προςκαλέςυμε ςε ςοςιαλιςτικι άμιλα τυς μαθιτες τυ ςκολιυ τυ Κέςλεροβυ για τιν εκπλίροςι τις χλεποζαγατόφκας.

'Ολι ςτιν εκπλίροςι τυ πλάνυ τις χλεποζαγατόφκας.

Τα ςιτιρα όλα—ςτις κιβερνιτικες αποθίκες. Ύτε ένα κιλο ςτυς ςπεκυλάντυς.

Ι ΠΑΡΑΓΟΓΙΚΕΣ ΣΙΣΚΕΠΣΕΣ ΚΟΝΤΑ ΣΤΑ ΣΟΒΕΤ ΤΟ ΧΟΡΙΟΝ

Κοντα ς'όλα τα ςοβετ το χοριον εργάζυντε σίμερις ι παραγογικες σίςκεπςες. Σ'αφτες πέρνυνε μέρος τα μέλι τυ Σοβετ κε ι πιο ενεργιτικι κολχόζνικι κε μονονικοκίριδες πυ δεν ίνε μέλι τυ Σοβετ.

Ι παραγογικες σίςκεπςες βοιθάνε τυς χορικυς να εφαρμόζυν στι ζοι όλες τις οδιγίες κε τις εργασίες για εκπλίροςι, πυ δίνι το κόμα κ' ι ςοβετικι κιβέρνιςι.

Ι εργαςίες αφτες για εκπλίροςι ίνε ι ακόλυθες:

Να περιςέπςι ι ςπαρτικι έχταςι.

Να ιπςοθι ι ςοδια κ' ι παραγογικότιτα τις εργαςίας.

Νάναπτιχτι ι χτινοτροφία.

Να διοργανοθύνε μιχανο-τραχτορικι σταθμι.

Στα μέρι όπυ ιπάρχι ςιμπαγις κολεχτιβιζμος ι παραγογικες σίςκεπςες φροντίζυν:

Να διοργανοθι όπος πρέπι ι εργαςία τον κολχοζίτον.

Να εφαρμοςτι ι ςοςιαλιςτικι άμιλα.

Να περιςέπςυν ι μαχιτικες μπριγάτες.

Να λίπυν ι αποςίες κ' ι άργιτες κ.τ.λ.

Πρέπι όλι ι κολχόζνικι κε φτοχομεςέι μονονικοκίριδες να κςέρυν πός εργάζυντε ι παραγογικες σίςκεπςες κε να πάρυν ενεργο μέρος ςτις εργαςίες-τυς.

Πιός απτυς μαθιτες τυ ςκολιύ-ςας πέρνι μέρος ςτις παραγογικες σίςκεπςες τυ ςοβετ; Ας κάνι έκθεςι ςτιν τάκςι-ςας για τιν εργαςία πυ γίνετε εκι.

ΑΓΡΟΜΙΝΙΜΥΜ

Μεγάλες δινάμες καταβάλι κε μεγάλα μέςα διαθέτι ι κιβέρνιςί-μας για τιν ανίπςοςι τις ςοδιας κε τιν κολεχτιβικοπίιςι τυ αγροτικυ νικοκιριυ. Ι κιβέρνιςι φροντίζι όπος ι ίδιι ι χορικι πέρνυνε μέρος στο φκιάςιμο τυ νέυ νικοκιριυ κε τιν ανίπςοςι τις ςοδιας.

Για το έργο αφτο μεγάλο ρόλο πρέπι να πέκςυν τα ςκολια. Τα ςκολια κε τα τάγματα τα πιονέρικα πρέπι να φροντίζυνε ςτο να εφαρμόζυν ι χορικι όλα τα απλύςτατα τεχνικα μέςα για τιν ανίπςοςι τις γεοργίας, τις καπνοφιτίας, τις αμπελυργίας, τις χτινοτροφίας. Τα απλύςτατα αφτα τεχνικα μέςα λέγυντε αγρομίνιμυμ κε ίνε: ιποχρεοτικο καθάριζμα το ςπόρον, διαλογι το ςπόρον, απολίμανςι, γραμικι ςπορα, όργομα ένκερο, ςοςτι εφαρμογι το λιπαςμάτον, περιπίιςι όπος πρέπι το ςπαρτον, αγόνας εναντία ςτ'αγριοχόρταρα, εφαρμογι τις αμιπςιςποράς.

Το κράτος βοιθα τα φτοχικα νικοκιρια, πυ εφαρμόζυν το αγρομίνιμυμ, δίνοντάς-τα προκαταβολες κεπαραχορόντας-τα διάφορες μιχανες, λιπάζματα, διαλεχτυς ςπορυς. Το χινόπορο τα νικοκιρια αφταεπιςτρέφυνε ςτο κράτος τις προκαταβολες πυ πίρανε ίτε ςε χρίμα ίτε ςε προιοντα, τυ χαραφιόν-τυς.

Τα κολχόζια κε τα ςοβχόζια, πυ ίνε δινατες οργάνοςες δεν περιορίζοντε μονάχα ςτιν εφαρμογι τυ αγρομίνιμυμ. Επεκςεργάζυντε εκίνα το έδαφος με

τράχτορα κε πολιςίνθετα αλέτρια, μεταχιρίζοντε χίμικα λιπάζματα ιποχρεοτικα ςπέρνονε διαλεχτυς ςπόρυς κ'εφαρμόζονε ριζικες καλιτέρεπςες ςτα λιβάδια κε τα βοςκοτόπια.

Μ. ΓΟΡΚΙ

ΤΟ ΚΟΜΠΑΙΝ·

Με φαρδιες πλάτες, κοντοπόδαρος με βαρια ποδίματα, μένα χοντρο καφτάνι, πὄχε το χρόμα τυς ςκόνις τυ δρόμυ, ςτεκότανε ςτι ςτέπι, ςοςτι πελεκιμένι πέτρα. Το ςταχτί-τυ πρόςοπο κι αφτο ςάμπος απο πέτρα. Ανάμεςα ςτο καπέλο-τυ ριγμένο κε ςτα γένια-τυ λάμπανε τα μάβρα-τυ μάτια: „ ο καθρέφτις τις πςιχις". Τα τριχομένα-τυ ρυθύνια ριθμικα αναπνέανε, ςαλέβοντας τα ςτάχια μυςτάκια.

Κίταζε πος νεοφερμένι άνθροπι τριγιρίζυν πολιάςχολα ολόγιρα ςε κάπιο καταςκέβαςμα, πυ λίγο έμιαζε μιχανι κε περιςότερο τερατόδικο θεριο, απο κίνα, πυ βλέπι κανις ςτον ίπνο-τυ. Ο μακρος λεμος τυ θεριυ ίταν ακέφαλος κε ι υρά-τυ, όλι απο μαχέρια, κρεμαζμένα απτο πλεβρο τυ πελόριυ διςκολογίριςτυ κορμιύ-τυ. Ενα κορμι αςινάρμοςτο, ςάμπος δαρμένο, τςακιζμένο απτον αγέρα τις ςτέπας. Δίςκολα να καταλάβι κανις πος εργάζετε το τέρας αφτο, απο κςίλο κε ςίδερο, πος διεφτίνονε ι άνθροπι τι δίναμί-τυ! Ανθροπι ςινιθιςμένι-μα νέι. Κινύντε γρίγορα, μα δε φένετε να εργάζοντε βιαςτικα. Αν ι μιχανι τύτι αναποδογιριζότανε θα πλάκονε όχι λιγότερα απα πέντε ανθρόπυς.

— Πός τι λένε, ρότιςε ο άνθροπος.

— Δρόμο, τυ αναντίςανε, μα κίνος δεν κυνίθικε απτι θέςι-τυ.

Απτο πλάγι ίτε απο μπροςτα τυ τέρατος τρέμι κε ρυθυνίζι το ςιδερένιο άτι πάνο ςε ρόδες. Το χοντρο λεμό-τυ καβαλίκεβε αμύςτακος νέος ςκεδον πεδι με ςακάκι καταλεκιαζμένο απτο λάδι.

Το παλικάρι ςκυντότας με τα πόδια-τυ, τι μιχανι, γίριςε τον τροχο, ι πλατιες ςτεφάνες γιρίςανε κι αφτες. Ι βαρια μιχανι τραντάχτικε, έβγαλε κρότο κε κιλίςτικε ςτιν κςερι γι, ςαρόνοντας με τιν υρά-τις τα ςτάχια τυ ςταριυ, αρπάζοντάς-τα, δεκαριες, με τα λεφτα ςαν καρφια ςιδερένια δάχτιλά-τις.

Τα ςτάχια πλέπςανε πάνυ απτιν υρα τις μιχανις κάπυ εκι ςτο πλεβρότις. Τράνταζε ι μιχανι κε μύνκριζε απο απλιςτία καταβροχθιζοντάς-τα. Απτο λεμο τις μιχανις πετύςανε τα ςτάχια ι ςκόνι. Ο άνθροπος ςτεκότανε παρακολυθόντας-τιν με τα μάτια. Το ςτόμα-τυ ανιγόκλιε, τα γένια-τυ τρέμανε. Φενότανε ςανα φόναζε. Στο κεφάλι κε ςτυς όμυς-τυ πέφτανε άχιρα, πετύςανε ςτο πρόςοπο, ςτα γένια-τυ.

Ταλαντεβότανε, βαρύςε το ραβδί-τυ ςτι γι ανεβοκατίβαζε τυς όμυς-τυ, διόρθονε το ταγάρι ςτι ράχι-τυ. Ιςτερα ςάμπος νάποςπάςτικε απτι γι, βαρια μα με καπατςοςια έτρεκςε πίςο απτο κομπάιν τραντάζοντας το ραβδί-τυ· το ταγάρι πιδύςε ςτιν πλάτι-τυ ςανα το ςαλάγαε. Δεν έτρεχε μόνος αφτος, τρέχανε κι άλι χορικι. Ετρεχε για να προφτάςι τι μιχανι! Μα δεν τιν πρόφτενε. Σκόνταφε κι άλο φενότανε ςα να φόναζε. Οςτόςο έφταςε τρέχοντας το κομπάιν, όταν άρχιςε αφτο να πιγένι ςιγότερα, το πρόκαμε κε κιντινέβοντας να πέςι κάτυ απτο μαχέρι τις θερίςτρας, βαρια άρχιςε να πιδα

πλάγι μαφτιν. Κάπιος πσιλος τον έσπροκσε πισο.—Σατανα! ίπε βραχνιαζμένα σκουπίζοντας το πρόσοπό-τυ με τιν πλατια σα σίδερο παλάμι τυ. Το κομπάιν σταμάτισε. Ο χορικος έτρεκσε στο σολίνα απόπυ χινότανε, σε βαλμένο απο κάτο σακι, σα νερο το στάρι κε χόνοντας τις παλάμες-τυ κάτο απτο χρισο κίμα χύφτοσε το στάρι. Κάμποσα δεφτερόλεφτα το κίταζε φέρναντάς-το κοντα στο πρόσοπο, γέρνοντας το σκονιζμένο τσιτομένο-τυ λεμο. Κατόπιν δίχνοντας το στάρι στυς γίρο-τυ χορικυς ίπε βραχνιαζμένα κε λαχανιάζοντας:

— Ολόσοστο . . . . σατανάδες . . . Α!

Δίπλα-τυ στεκόντανε κε άλι σαν αφτόνε μα πιο νέι, κιτάζανε τι μιχανι με τον ίδιο θαμαζμο σάμπος με ζύλια κε φόβο. Ο γέρος έριχσε το στάρι στο σακι κ'εφτις κσανάρπακσε, χόνοντας το χέρι κάτυ απτο κίμα, μια χύφτα στάρι κε προσεχτικα τόκριπσε στιν τσέπι τυ καφτανιύ-τυ. Το ίδιο κάνανε ακόμι διο-τρις. Ενας ίπε αναστενάζοντας.

— Το βρίκανε . . .

— Δεν τι φτάνις . . . . ίπεν ο άλος κι ο τρίτος βαρετα μουρμύρισε:

— Μα εκι . . .

Λεχτίκανε ακόμα μερικες ακαθόριστες λέκσες μα σε καμια απάφτες δεν ακύστικε τόνος χαρας. Ι περιφάνια ι χαρα ακυγόντανε μονάχα στα λόγια τον ανθρόπον πυ διιγόντανε για τιν εσοτερικι σίστασι τις μιχανις, για τιν εργασία-τις.

— Οσο κε νάνε ολόγιρά-τις ίνε ι χορικί-μας σκεφτικα ιπε κάπιος.

— **Μ**α πιός άλος; Ι γι θέλι μάθισι . . .

Ετσι παριγορόντας ο ένας τον άλο ι άνθροπι αφτι άρχισαν νάπομακρίνοντε απτυς εργάτες τυ „Γίγαντα" κ'έμινε μονάχα εκίνος ο γέρος ο χοντροπόδαρος. Σίκοσε απτι γι το ραβδί-τυ, σα σπαθι, το σκύπισε με τιν άκρα τυ καφτανιύ-τυ, ίστερα κσετινάζοντας με τα δάχτιλα τ'άχιρα απτα γένια-τυ, αργοπορόντας τριγίρισε τι μιχανι. Τιν πσιλάφισε με τα χέρια-τυ, με τις ματιές-τυ, λαφρύτσικα τιν άνικσε με το ραβδί-τυ, σκεφτικα σταματύσε κε κσαναπέγινε, τινάζοντας τα γένια, διορθόνοντας το καπέλο. Το πέτρινο πρόσοπό-τυ σάμπος νάγινε πιο φαρδι—ίσος νάσφινκσε κε τα δόντια.

Αργότερα στεκότανε ανάμεσα στο πλίθος, στο μίτινγ, άκυε τυς λόγυς το ρίτορον, στιρίζοντας με τα διο χέρια το κορμι πάνο στο ραβδί-τυ, κιτάζοντας στι γι. Κάπυ-κάπυ σκάλιζε με το ραβδί-τυ τι γι σάμπος να ίθελε να μάθι αφτι νάνε ι γι, τέτια όπος ίταν πάντα!

Μιράζανε βραβία στυς εργάτες, πυ εργαστίκανε με τι μεγαλίτερι ενέργια στον κενύργιο γιγάντικο κάμπο: Οταν ι βραβεμένι πέρνανε τα δόρα τυς κίταζε με θαβμαζμο. Πίρε βραβία μια κοπέλα, πυ εργαζότανε στο τράχτορο.

— Δίνυν κε σε κορίτσια . . . ίπε ο γέρος στο γίτονα, κε ίστερα πρόστεσε χαμογελόντας:—Θέλυν να τις γελάσυν. Σε λίγο απομακρίθικε, ριθμικα, κε κάθε τρια βίματα χτιπόντας με το ραβδι τι γι, δίχος να ρίκσι ματια πίσο. Ισος βαθια να ταράχτικε ι χιλιόχρονι ιποταχτικι στις δινάμες τις φίσις πσιχί-τυ.

Ισος σκεφτότανε με ζύλια, ι νέι άνθροπι ίνε ικανι να πολεμίσυν κε τιν κσέρα, πυ ολότελα κέγι τα σπαρτα κε τιν παγονια, πυ θανατόνι το σπόρο στι γι.

Γ. ΑΝΑΤΟΛΙΤΙ

ΤΟ ΚΟΜΠΑΙΝ

Καράβι μεγαλόπρεπο, τα πράςινα πελάγι,
κομπάιν ςκίζοντάς περνας τις μάνας γις τα ςτίθια
κε το μοτόρ-ςυ διόχνοντας τον κορακιον τα πλίθια
τάλέτρι με τις πρόλιπςες ςτιν άβιςο πετάι.
Αλοτιςτις κε θεριςτις δε ςυ λιγαν εςένα
χτένια, φτιάρια, δρέπανα, ο κάματος, ι πίρι,
μάνα έχις τι φάμπρικα, το δυλεφτι έχις κίρι,
κ'έχις τα πόδια ατςάλινα τα χέρια ςιδερένια.

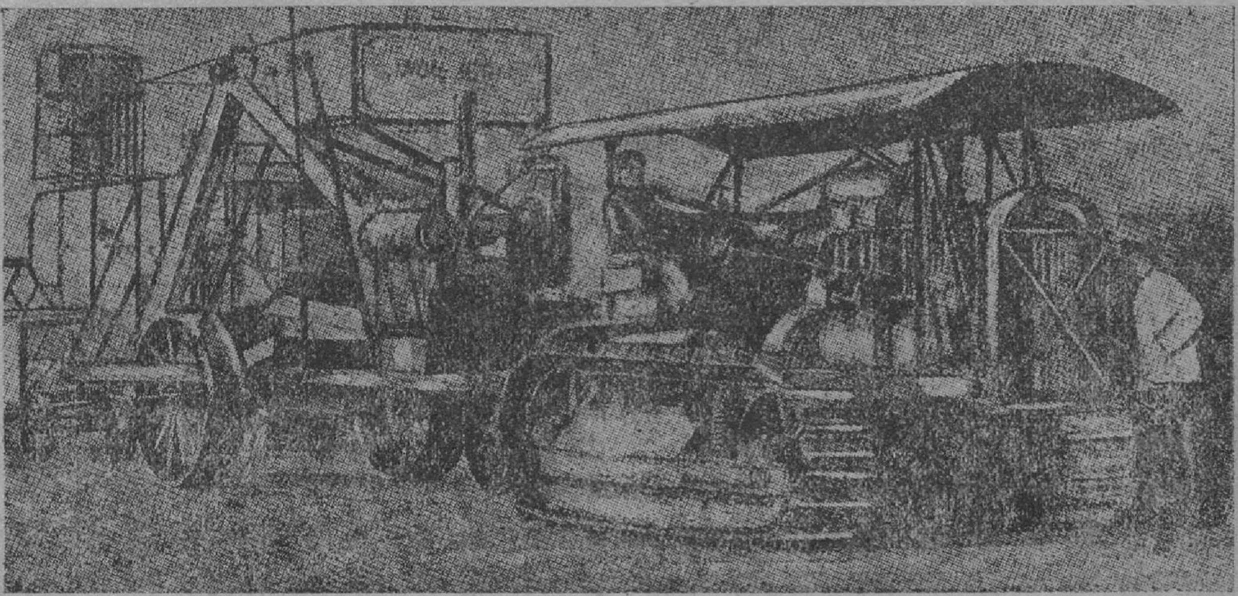

Καφτάνι—φόρεμα ρύςυ χορικυ
Σιδερένιο άτι—το τράχτορο
Σακάκι—ζακέτα.
Ταγέρι—πέτςινι τςάντα
Καπατςοςια—επιδεκςιοςίνι.
Σαλαγο—διόχνο τα ζόα ςτι βοςκι ίτε ςτο μαντρι.

ΦΤΑΣΑΜΕ ΚΕ ΠΕΡΑΣΑΜΕ

Εχι ςτιν Αμερικι ένα μεγάλο καπιταλιςτι, τςιφλικα, τον Κέμπελ. Ινε ο μεγαλίτερος γεοχτίμονας ς' ολον τον κόζμο. Ιδιοχτίτις απέραντον κάμπον. Το νικοκιριο τυ Κέμπελ ίνε κςακυζμένο παντυ. Κατα τιν έχταςι ίταν το μεγαλίτερο ς' όλον τον κόζμο.

Ιτανε το μεγαλίτερο . . . μα δεν ίνε τόρα. Ο μίςτερ Κέμπελ έμινε πίςο. Το ςοβχόζι «Γίγαντας» τον πέραςε.

Ο «Γίγαντας έχι έχταςι 150.000 εχτάρια γις. Ινε πέντε φορες μεγαλίτερος απτο νικοκιριο τυ Κέμπελ. Κε όμος κατα τιν ιλικία ο „Γίγαντας" ίνε πεδι ακόμα. Μόλις τριον χρονον.

Στις 20 Οχτόβρις 1928 στις στέπες τυ Σαλσκ βύικσε το πρότο τράχτορο κσεσκίζοντας τιν προτόγονι ανένκιχτι χέρσα.

Ιτανε ι αρχι τυ μεγάλυ πόλεμυ ενάντια στι στέπι. Κι αργότερα μια καθάρια χινοποριάτικι μέρα βγίκε στι στέπι ολάκερο ιπικο αποατσαλένια άτια.

Το μεγαλίτερο αφτο εργοστάσιο σιτιρον έδοσε πέρισι στο προλετάρικόμας κράτος ένα κατομίριο τσέντνερα σιτιρα.

Φέτος το χινόπορο στον κερο τις σινκομιδις εργαστίκανε στυς κάμπυς-τυ 260 κομπάιν κε *130 μεγάλα* τράχτορα— κατερπίλερ.

Πύ βρίσκετε ι Αμερικι κε πιι έχυν εκι τιν εκσυσία; Παρακολυθίστε τις εφιμερίδες κε σιμιόστε στο σιμιοματάριό-σας πύ απόφασισε ι κιβέρνισι να φκιάσι νέα σοβχόζια;

ΑΣ ΚΑΤΑΧΤΙΣΥΜΕ ΤΙΝ ΤΕΧΝΙ

Αν μπορύσαμε να δόσυμε άβριο 100 χιλιάδες πρότις πιότιτας τράχτορα, να τα εφοδιάσυμε με πενζίνι, να τα εφοδιάσυμε με μιχανικυς, τότες ο μεσέος χορικος θα έλεγε: „Ίμε ιπερ τις κομύνας“...

Τα λόγια αφτα τυ Ιλιτζ γενίκανε σίμερα πραγματικότιτα.

Όχι 100 μα 120 χιλιάδες τράχτορα εργαστίκανε φέτο στο σοσιαλιστικο τομέα τυ αγροτικύ-μας νικοκιριυ.

Εκσον απάφτα άπιρο πλίθος αγροτικες μιχανες—ακσίας 768 εκατομίρια ρύβλια—σταλθίκανε στυς κάμπυς το σοβχοζιον κε κολχοζιον κε κοντα στις μιχανες βυνα ολόκλιρα απο χιμικα λιπάζματα.

Κι ο μεσέος χορικος μεγαλόφονα διαλάλισε: „Ιμε ιπερ τι κομύνας“ επιβεβεόνοντας τα λόγια-τυ αφτα με το έμπαζμά-τυ στο κολχόζι.

Ι σοσιαλίστικι κάμπι πίραν τις χριαζύμενες μιχανες. Μάφτο μονάχα δεν φτάνι. Μόνι-τις ι μιχανι ίνε νεκρι. Για να κσιπνίσι για τι σοσιαλιστικι ζοι χριάζετε να έχι το σοσιαλιστικο οδιγό-τις: τον τραχτορίστα, τον τέχνικο, τον εφαρμοστι...

Το ζίτιμα λιπον ίνε πος εμις ι ίδιι να καταχτίσυμε τιν τεχνικιν, να γινόμαστε ι ίδιι κίριι τις εργασίας. Μονάχα τότε θα ίμαστε ασφαλιζμένι πος τα σκέδια-μας θα εκπλιροθύνε τέλια.

Στιν πρότι πανσιδεζμιακι σινδιάσκεπσι τον εργατον τις σοσιαλιστικις βιομιχανίας ο σ. Στάλιν ίπε: „Πρέπι να καταχτίσυμε τιν τεχνικι κε τιν επιστίμι, πρέπι να μάθυμε να κιτάκσυμε το νικοκιριό-μας καλίτερα αφτυς καπιταλιστες“.

Τί σιμένι κατάχτισι τις τεχνικις; Ι δεκσιότιτα να διεφτίνομε τι μιχανι κε να τινε θεραπέβυμε οταν ίνε άροστι.

Αφτο βέβεα ίνε απαρέτιτο, μα δεν ίνε όλο. Πρέπι να μπορέσυμε να διεφτίνυμε τιν εργασία όλον τον μιχανον, κε με οριζμένο σκέδιο να τις ανανκάζυμε να εργάζοντε έτσι, πυ να αναπτίχνον πολι μεγάλι παραγογικότιτα. Σ'αφτο το σιμίο ι πρόοδές-μας ίνε μεγάλες. Τα τράχτορα σ'μας εργάζοντε πιο παραγογικα παρα στιν Αμερικι. Ι σοδια τον κάμπον-μας ολοένα κε μεγαλόνι, το κόστος το σιταρον κσεπέφτι.

Μα έχυμε κ έλιπσες αρκετες. Ιστερα απτο τέλος τις εργασίας-τυς, τιν περαζμένι χρονια, 80% τον τράχτορόν-μας χριαζόντανε γενικι επιδιόρθοσι.

Φέτος πρέπι να περιςέπςυμε τις επιτιχίες-μας κε να λικβιτάρυμε όλα ατ ρίγματα. Πρέπι να δόςυμε μεγάλι προςοχι ςτι χριςιμοπίιςι το μιχανον.

Εργαςία για εκπλίροςι.

Χοριςτίτε ςε μπριγάτες κ' εργαςτίτε ςίφονα με το ακόλυθο ςκέδιο:

1. Ι πρότι μπριγάτα ας εκςετάζι το λιχμιτίρα: Σε πιό μέρος τυ λιχμιτίρα ρίχνυν ι γεοργι το ςιτάρι· απο πύ πέφτι το καθαρο το ςιτάρι κι απο πυ τα διάφορα ςκυπίδια. Ας εκςετάζι το κόςκινο, τις τρίπες τυ κόςκινυ, τιν κίνιςί-τυ κι ακόμα αν μπορι ο λιχμιτίρας να καθαρίζι ολότελα τυς κόκυς κε να τυς χορίζι κατα ίδος (μικρι, μεγάλι λαφρυ, βαρυ).

2. Ι δέφτερι μπριγάτα ας εκςετάζι τι διαλέχτρα. Ας ςινκρίνι τιν εργαςία τις διαλέχτρας κε τιν εργαςία τυ λιχμιτίρα. Ας εκςετάζι πος γίνετε ι διαλογι τον κόκον μέςα ςτι μιχανι. Αν μπορι ι διαλέχτρα τέλια να καθαρίζι τυς κόκυς τυ ςιταριυ αττυς κόκυς τον άλον διμιτριακον.

3. Ι τρίτι μπριγάτα ας εκςετάζι το τρίερ. Ας παραβάλι τιν εργαςία τυ τρίερ με τιν εργαςία τις διαλέχτρας. Ας μάθι πόςον ιδον κόκυς πέρνυν αττο τρίερ.

4. Ι τέταρτι μπριγάτα ας λογαριάςι τιν παραγογικότιτα το διαφόρον μιχανον διλαδι το ποςο τυ ςιταριυ, πυ καθαρίζυν ίτε διαλέγυνε ςε μια όρα κε ςε μια μέρα. Ας μάθι πόςο κοςτίζι το καθάριςμα κε ι διαλογι ενος τςέντνερυ ςιταριυ.

Αφυ γνοριςτίτε με τις μιχανες ςκιματίςτε πλακάτες, ςκεδιαγράματα, απλα μοδέλα το μιχανον, διαγράματα πυ δίχνυν το κόςτος κε τιν παραγογικότιτα το μιχανον.

Πλιροφορίες

Ι κόκι πυ πέρνυν αττι διαλέχτρα δε διαλέγυντε ολότελα. Βρίςκυντε ανάμεςά-τυς ςπόρι αγριόχορτον κε ςπόρι άλον διμιτριακον. Γιαφτο ίςτερα αττι διαλέχτρα περνάμε τυς ςπόρυς κι αττο τρίερ, πυ τυς κςεχορίζι ςίφονα με το μάκρος-τυς.

Ι μιχανες μπορύνε να εργάζυντε πολα χρόνια. Μαφτο εκςαρτιέτε απο μας. Αττον τρόπο, πυ τις περιπιύμαςτε. Δεν πρέπι να τις αφίςυμε ςτι βροχι, ύτε ςτον ίλιο, ύτε κάτο αττο χιόνι. Οταν ι μιχανι δεν εργάζετε πρέπι να τινε φέρυμε ςτιν αποθίκι. Εκι τιν απιθόνυμε πάνο ςε ςανίδομα για να μι ςκυριάζι αττο νερο. Αττιν ιγραςία τα κςίλινα μέρι τις μιχανις ςκεβρόνυν, τα κςίλα ςκίζυν, ι μιχανι γίνετε άχριςτι. Προπάντον γρίγορα καταςτρέφυντε τα κόςκινα ςκεβρόνι το πλέςιο-τυς κε τα ςίρματα ςκυριάζυν.

Επιδι με τον κερο χάνετε ι βαφι γι αφτο πρέπι να βάφυμε κατα οριςμένα διαςτίματα τις μιχανες για να προφιλάγυμε τα κςίλινά-τυς μέρι. Ιςτερα αττι δυλια πρέπι να καθαρίζυμε όλα τα εκςαρτίματα τις μιχανις. Τα μετάλινα μέρι τα αλίφυμε με λάδι ίτε πετρέλεο. Τα μικρα τα βγάζυμε, τα αλίφυμε κε τα βάζυμε ςε ιδιέτερο κιβότιο.

ΕΚΙ ΠΥ ΚΑΛΙΕΡΓΙΤΕ ΤΟ ΣΙΤΑΡΙ

Στο Σίδεζμό-μας ζύνε ςίμερα παραπάνο απο 160 εκατομίρια. Για να τρέφυντε όλι αφτι ι άνθροπι χριάζετε άφτονο ςιτάρι. Το ςιτάρι αφτο δίνυν ι απέραντες έχταςες τις χόρας-μας.

Στα νότια το Εβροπαικο μέρος τις χόρας-μας το μισο μέρος τυ εδάφυς ίνε μαβρόχομα. Παραπάνυ απο 109 εκατομίρια εχτάρια.

Αλο τόςο ςκεδον μαβροχοματικο έδαφος ιπάρχι στι Σιβιρία.

Το μαβροχοματικο έδαφος έχι πολες θρεφτικες υςίες για τα φιτα κε χορις λιπάζματα ακόμα μπορι να δόςι μεγάλι ςοδια.

Στι μαβροχοματικι ζόνι τυ εβροπαικυ αςιατικυ μέρος τυ Σινδέζμυ-μας βγένι τόςο ςιτάρι, πυ φτάνι όχι μονάχα για τις ανάνκεςτυ ντόπιυ πλιθιςμυ, μα εφοδιάζυμε μ'αφτο κε τις βορινες περιφέριες κε εκςάγυμε ακόμα κε στο εκςοτερικο.

Ι κιριότερες ςιτιροπαραγογες περιφέριες τυ Σινδέζμυ-μας ίνε:

Ι φαρθιι κε ίςιι κάμπι τις Υκρανικις διμοκρατίας, πυ κίντε κατα μάκρος το διο όχτον τυ Δνίπερυ ποταμυ.

Το βορινο μέρος τις Υκρανίας ίνε πλύςιο ςε δάςι, λίμνες κε βάλτυς. Μα κ'εκι, απτιν περιοχι το ραιονιον τυ Χάρκοβυ κε τις Παλτάβας αρχίζι απέραντι έφορι μαβροχοματικι πεδιάδα, πυ απλόνετε στο νότο κε φτ άνι ως τα παράλια τις Μάβρις θάλαςας. Απτυς διμοκρατικυς καρπυς στυς κάμπυς αφτυς ςπέρνυν: ςιτάρι, ςίκαλι, κριθάρι, βρόμι, γρετςίχα, καλαμπύκι· απτα λαδοφόρα φιτα—ιλιοτρόπιο απτα ριζοβολβα—πατάτα, απτα ριζόκαρπα: κοκινογύλι. Στυς κάμπυς ιπάρχυν περιβόλια, όπυ εβδοκιμυν τα καρπύζια, τα πεπόνια, τα λαχανικα.

Δίπλα στα χορια κίπι καρποφόρον δέντρον.

Στο ανατολικο μέρος τι Υκρανίας στι μαβροχοματικι ζόνι κίντε τα όπλαςτ πυ ανίκυνε στι Ρ.Σ.Ο.Σ.Δ. Τα όπλαςτ αφτα ίνε τα ακόλυθα:

Το κεντρικο μαβροχοματικο όπλαςτ με κέντρο τιν πόλι Βορόνεζ.

Το όπλαςτ τυ Μεςέυ Βόλγα με κέντρο τιν π. Σαμάρα.

Το όπλαςτ τυ Νότιυ Βόλγα με κέντρο τιν π. Σαράτοβ.

Το κράι τυ Β Καφκάςυ με κέντρο τιν π. Ροςτοφ.

Ι Διτικι Σιβιρία με κέντρο τι π. Νοβο—Σιμπίρςκι;

Σ'όλα αφτα τα όπλαςτ το βαςικο επάνκελμα τον κατίκον ίνε ι γεοργία. Το έφορυ έδαφος, ο ςίντομος κε μαλακος χιμόνας, το καλοκέρι, πυ βαςτα πολιν κερο, ι άφτονι θερμότιτα τυ ίλιυ, το άφτονο φος κ'ι ιδρατμι κάνυν τι ζόνι αφτι ένα απτα πιο έφορα μέρι τυ Σινδέζμυ-μας. Σιτάρι απτις περιφέριες αφτες εκςάγυνε στο εκςοτερικο μέςον τυ λιμένος τίς Νοβοροςίςκις.

Ι Σιβιρία ανέκαθεν φιμιζότανε για το ςιτάρι-τις.

Σίμερα ι Σιβιρία εφοδιάζι με το ςιτάρι-τις όχι μονάχα το Εβροπαικο μέρος τυ Σινδέζμυ-μας, μα—με τιν καταςκεβι τις ςιδεροδρομικις γραμις τυ Τυρκςιπ κε όλι τιν Κεντρικι Αςία.

Βρέτε στο χάρτι τιν Υκρανικι Διμοκρατία κε τα ςιτοφόρα όπλαςτ τις Ρ.Σ.Ο.Σ.Δ πυ αναφέραμε.

I ZAXAPI, I XPISI-TIS KI O TROPOS TIS PARAGOGIS-TIS

Ογδόντα χρόνια πριν ι ζάχαρι ίταν ένα ςπάνιο τρόφιμο. Μόνο ι πλύςιι μπορύςανε να τιν αγοράςυνε. Τόρα τι ζάχαρι τινε μετατιρίζυνε το μεγαλίτερο μέρος τυ πλιθιζμυ ιδιέτερα ο πλιθιζμος τον πόλεον. Οςο πιο πλύςιος ίνε ένας λαος τόςο περιςότερι ζάχαρι κςοδέβι. Τι ζάχαρι τι βγάζυνε απτα κοκινογύλια κι απτο ζαχαροκάλαμο.

Το ζαχαροκάλαμο ίνε φιτο τροπικυ κλίματος κε μπορι να καλιεργιθι μόνο εκι, πυ ίνε πολι ζέςτι κε ιγραςία.

Το κοκινογύλι ίνε φιτο πυ φιτρόνι ςτα έφκρατα κλίματα κε με επιτιχία το καλιεργύνε απτι Μόςχα ος τιν Μάβρι Θάλαςα κε τον Καφκάςο.

Αλοτες βγάζανε τι ζάχαρι μόνο απτο ζαχαροκάλαμο.

Μόλις εκατον χρόνια πάνυ κάτυ ίνε πυ άρχιςαν να βγάζυνε ζάχαρι κι απτα κοκινογύλια.

Το κοκινογύλι πυ δίνε τι ζάχαρι οριμάζι καλα εκι, πυ το καλοκέρι βαςτα πολι. Για να καλοοριμάςι χριάζετε όχι λιγότερο απο 5 μίνες. Γιαφτο κε ςε μας ςτο ΣΣΣΔ καλιεργιέτε ςκιν Υκρανία κε ςτο Β. Κάφκαςο, όπυ έχι έφορο μάβρο χόμα κε πολιβάςταχτο ζεςτο καλοκέρι.

Τι γις για τα κοκινογύλια οργόνανε ςινίθος βαθια με αλέτρια, πυ τα ςέρνανε βόδια, γιατι τα βόδια ίνε δινατα ζόα κε έφκολα ςέρνυνε το βαρι αλέτρι. Τα τελεφτέα χρόνια αρχίςανε να μεταχιρίζυντε τράχτορα για το όργομα.

Ι μεθόδο αφτι ίνε πολι, πιο ςιφέρυςα γιατι το τράχτορ ςτον ίδιο κερο οργόνι πολι περιςότερι έχταςι παρα τά βόδια. Το όργομα γίνετε ςε βάθος περιςότερο απο ένα τέταρτο τυ μέτρυ.

Τι γις για κοκινογύλια οργόνυνε το χινόπορο κε τινε ςπέρυν το καλοκέρι .Ι ςπόρι μπένυν ςτι γι ςε ίςιες γραμες, ποτίζυντε με νερο, φυςκόνυν. Αρχίζυν να φένυντε ι βλαςτι. Ζεςτενύμενι απτο χαιδεφτικο νότιο ίλιο γρίγορα μεγαλόνυνε. Μα ταφτόχρονα μεγαλόνυν κε ι αντίπαλι-τυς—ι ςπόρι τον αγριοβότανον.

Κάμποςες φορες ι γραμες τον κοκινογυλίον βοτανίζυντε. Κατόπιν πρέπι να βοτανίζετε το χοράφι, διλαδι να κςεριζόνυντε μερικα φιτα γιατι αλιος άμα τα φιτα μένυν πολι πικνα, θα γίνυνε λιγότερα διναμομένα.

Ι εργαςίες για το αρέομα κε το βοτάνιζμα γίνοντε ςινίθος απτες γινέκες.

Στα μέςα τυ Ιυνίυ τα φιτα τον κοκινογυλιόνε ίνε πια μεγαλομένα κε πλύςιο το ςκύρο—πράςινο φίλομα ςκεπάζι τιν πλαντάτςια. Το χινόπορο το κοκινογύλι ίνε πια όριμο, το φίλομα αρχίζι να κιτρινίζι. Ινε κερος να μαζεφτι.

Λάμπι ο ίλιος ςτις μέρες τυ Σεπτέμβρι. Χιλιάδες κόζμος εργάζετε ςτις πλαντάτςιες. Κςεριζόνυνε τα κοκινογύλια απτι γι, κόβυν το ζυμερο φίλομα, πυ δίνι καλι τροφι για τα ζόα. Τα κςεριζομένα κοκινογύλια τα φέρνυν ςτο εργοςτάςιο, όπυ απ' αφτα κάμνυν τι ζάχαρι.

Ολο το έδαφος πυ ςπερνόταν απο κοκινογύλι, πριν τυ Οχτόβρι ίτανε τον καπιταλίςτον κε πομέςτςικον. Ιςτερα απο τιν επανάςταςι, ι Σοβετικι Κιβέρνιςι ςόλο το μέρος αφτο οργάνοςε ςοβετικα νικοκιρια—ςοβχόζια.

Ολι ι χορικι πυ καταγίνυντε με τι ςπορα τυ κοκινογυλιυ ενοθίκανε ςεκολχόζια.

Ι καλιέργια τυ κοκινογυλιυ όλι ίνε ςτα χέρια τον ςοβχοζ κε κολχοζ κε καθε χρόνο περιςέβι.

ΤΟ ΒΑΜΠΑΚΙ.

Για να ωριμάςι το βαμπάκι χριάζουντε 215 ζεςτες μέρες κε καλο κε ιγρο χόμα. Το βαμπάκι εδδοκιμι ςτο Τυρκεςταν. Μα όςο κι περα ιπάρχυν άφτονες ιλιόλυςτες μέρες, τόςο το νερο ίνε λίγο. Βροχι ςχεδον δεν πέφτι κι πέρα κε γιαφτο μεγάλι ςιμαςία για τιν ικονομία τις χόρας έχυν ι ποταμι. Εδο ζοι ιπάρχι μονάχα ςτα μέρι πυ ποτίζυν ι ποταμι. Τα άνιδρα μέρι ίνε απέραντες έριμες έχταςες. Για να μεταβάλυνε τις έριμες αφτες έχταςες ςε έφορα χοράφια ιδιοχετέβυνε κι το νερο τον ποταμον κε ποταμιόνε μὲ διάφορα κανάλια, πυ τα ονομάζυνε „αρίκες“. Ι κιριότερι αρίκι διακλαδίζετε ςε δέφτεροβάθμιες κε τριτοβάθμιες πο έτςι ςκεπάζυν όλι τιν έχταςι με δίχτι καναλιον. Στις όχτες τον αρίκον ίνε φκιαζμένα προχόματα απο χόμα, όπυ φιτέβυνε διάφορα δέντρα. Στα προχόματα αφτα ανίγυνε τρίπες απ'όπυ διοχετέβυνε το νερο ςτυς φιτεμένυς κάμπυς. Αρδέβυνε πολι ςιχνα. Δίχος νερο δεν μπορι να ζίςι κανένα φιτο. Στο Τυρκεςταν ιπάρχι ιδιέτερι „πολιτοφιλακι τυ νερυ“ πυ επιβλέπι ςτι ςοςτι χριςιμοπίιςι τυ νερυ.

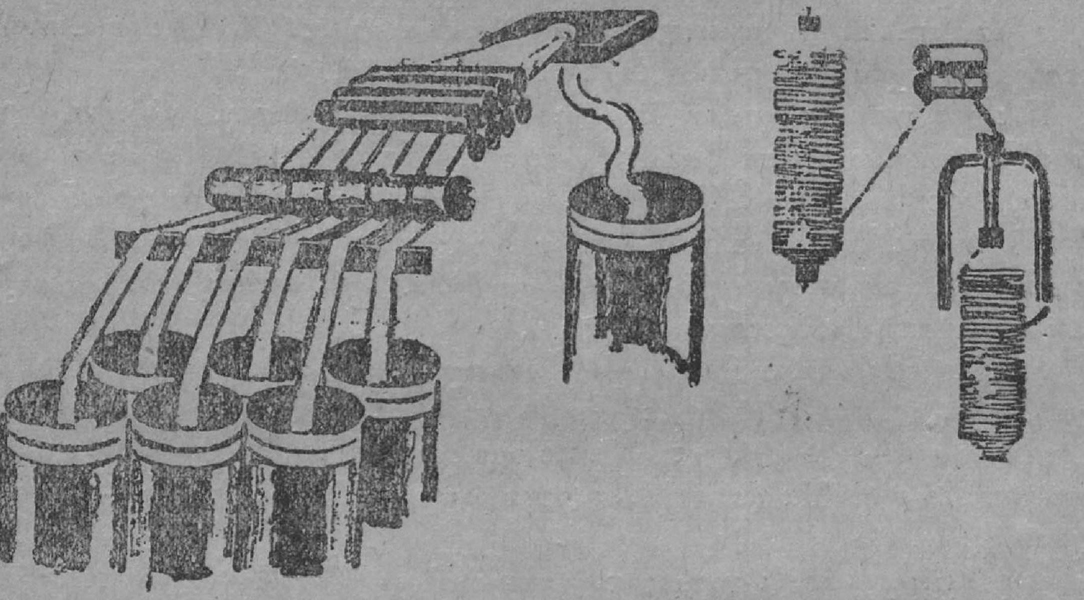

Σίμερα ι κιβέρνιςι τυ Τυρκμενιςταν κε Υζπεκιςταν φροντίζι να ςχιματίζι μεγάλο αριθμο αρδεφτικον καναλιον κε αρίκον για να μπορέςι με τι βοίθιά-τυς να μεγαλόςι τιν έχταςι τις καλιεργίςιμις γις.

Ος τόρα βαμπάκι καλιεργύςανε μονάχα ςτο Τυρκεςταν κε ςτον Αντικάφκαςο, μα ι πίρα απόδιχςε πος το βαμπάκι εδδοκιμι ςτιν Υκρανία κε ςτο Βόριο Κάφκαςο.

Επεκςεργαςια τις κλοςτις για το ίφαςμα.

Στο τέλος τυ πεντάχρονυ ι καλιέργια τυ βαμπακιυ ςτιν Υκρανία κε ςτι ΡΣΟΣΔ θα γίνι ς'ένα εκατομίριο εχτάρια. Στο Βόρ. Κάφκαςο — 500 χιλ. εχτάρια.

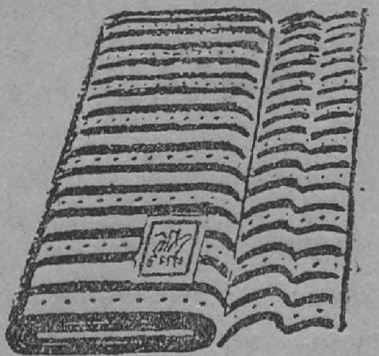

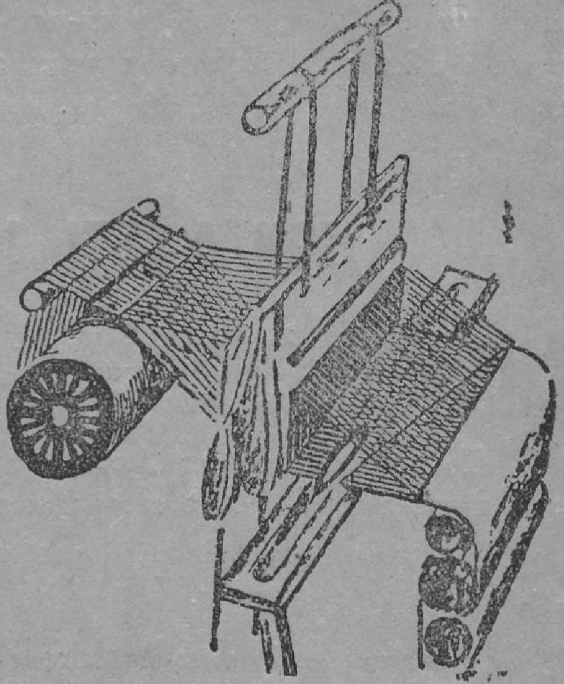

Στ'αριςτερα το απλο ιφαντυργικο τεζκιάκι. Στα δεκςια κομάτι ιφάςματος.

ΤΟ ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΟ ΤΥ ΒΑΜΠΑΚΙΥ.

Κάθε χρόνο ι κιβέρνιςί-μας ίταν ιποχρεομένι ν'αγοράζι αππο εκςοτερικο. 100 εκατομίρια πλερόναμε κάθε χρόνο ςτυς ταξικύς-μας εχτρυς. Στυς καπι-

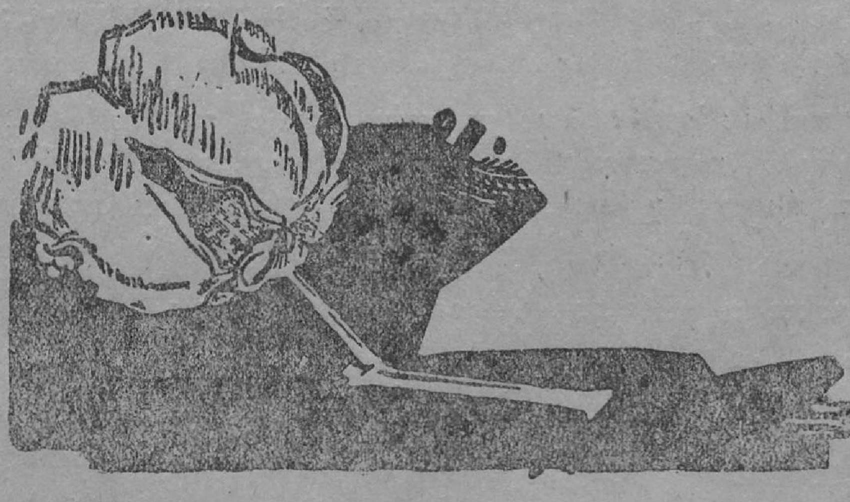

Ο καρπος τυ βαμπακιυ.

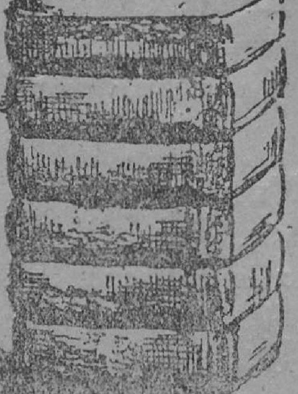

Στ' αριςτερα το δέμα τυ βαμπακιυ. Στα δεκςια κίλινδρος απο βαμπάκι.

Российская национальная библиотека

ταλιςτες τις Ανκλίας κε τις Αμερικις. Απτο φόρο αφτόνε θα μας γλιτόςι ι εφαρμογι τυ πεντάχρονυ τυ βαμπακιυ. Σίφονα με το πεντάχρονο αφτο ι καλιέργια τυ βαμπακιυ ςτι χόρα-μας θα τριπλασιαςτι. Στο τέλος το πεντάχρονο ι ςοδια τυ βαμπακιυ θα φτάςι ςε 800 χιλιάδες τόνυς θα περάςι διλαδι το αρχικο ςκέδιο κατα 250 χιλ. τόνυς.

ΚΟΝΤΑ ΣΤΙ ΜΑΒΡΙ ΘΑΛΑΣΑ

Στο Βατυμ κοντα ςτι θάλαςα.

Πέρνυμε το τρένο τυ Ιπερκαφκάςιυ ςιδερόδρομυ.

Το τρένο κςεκινα. Απτα παράθιρα δεκςια βλέπυμε τα βυνα βυτιμένα ςτιν πραςινάδα. Αριςτερα εκςαπλόνυντε τα γαλανα νερα τις Μάβρις θάλαςας. Το τρένο τρέχι όλο τον κερο μπροςτα απο μαγικες εκςοχες, όπυ βρίςκοντε ςπίτια ανάπαπςις.

Ι κατιφορικι όχτι τις θάλαςας ςκεπαζμένι απο γιαλίςτερα χαλίκια κάπυ-κάπυ διακόβετε απο απότομυς νκρίζυς βράχυς.

Στα μέρι αφτα ο δρόμος πιγένι κάτο απτυς βράχυς, περνα τυνέλια. Πολι ακόμι κερο φένετε το λιμάνι τυ Βατυμ.

Καπνίζυν τα βαπόρια πυ φορτόνυν νέφτι κε πετρέλεο για τις μακρινες αγορες τυ εκςοτερικυ.

Ιςτερα απο κάμποςο κερο το τρένο φτάνι ςτο ςταθμο „Τςάκβα". Μικρα πεδια πολυν τριαντάφιλα με χτιπιτα χρόματα, κυτια κε βάζα τεχνιτα καμομένα απο άμο κε χαλίκια. Ο αέρας ίνε ποτιζμένος απτι μιρυδια το λυλυδιον.

Βριςκόμαςτε ςε μια απτις όμορφες γονίτςες τις γις.

Ο ςταθμος όπυ βριςκόμαςτε πίρε το όνομά-τυ απο ένα μικρο ποταμάκι πυ τρέχι δίπλα ςτιν Τςάκβα. Ι κιλάδα πυ βρίςκετε κοντα ςτις εκβολες τις Τςάκβας μιάζι με ένα θερμοκίπιο. Τα βυνα τιν προφιλάγυν απτυς κρίυς αγέρες.

Τα ίδια βυνα κατεβάζυν πολι νερο πυ δίνι αφτονι ιγραςία γιατι δεν μπορι έφκολα να εκςατμιςτι χορις δινατο αγέρα. Κι ο ίλιος καλοζεςτένι τιν κιλάδα τις Τςάκβας. Σάφτο το φιςικο θερμοκίπιο νιόθι κανένας τιν ιγραςία κε τι ζέςτι.

Γιαφτο εδο ορμιτικα μεγαλόνι κάθε βλάςτιςι. Μπορύμε να δύμε όχι μόνο τα πςιλα ολόιςα κιπαρίςια με τιν εόνια πραςινάδα-τυς, όχι μόνον μανταρινιες,πορτοκαλιες,λεμονιες,πελόριες μαγνόλιες πυ τα μεγάλα αςπρα λυλύδια-τυς γεμίζυν τον αγέρα με μεθιςτικι μιρυδια, μα μπορύμε εδο να δύμε κε φιτα τον ζεςτον, τροπικον χορον: μπανάνες, φινικόδενδρα, μπαμπύκια (ινδοκαλάμια).

Μπαμπύκια φιτρόνυν εδο ολόκλιρα μικρα δάςι. Κςέρετε τι θα πι ινδοκαλαμια;

Ινε ένα καλαμι πελορίον διαςτάςεον πυ μάφτο κάμνυν έπιπλα, μπαςτύνια, ςκαμνια αρχέγονα, ςκέδι ακόμα κε ςολίνες για ιδραγογία.

Τάγριόχορτα, ι θάμνι κε τα δένδρα γαλόνυνε ςτιν Τςάκδαν με μια τέτια δίναμι πυ ο άνθροπος ίνε ιποχρεομένος, προτυ φιτέπςι τιν μπανάνα, το μπαμπύκι, ί τις μανταρίνιες να πολεμίςι με πίζμα τα αγριόχορτα. Γιατι ι ζέςτι κε ιγρι ατμόςφερα δεν κάνι διάκριςι για τιν άγρια κε τι δυλεμένι δλάςτιςι.

Πρέπι προτυ να καλιεργιθι ι γι, για φίτεπςι ιτε ςπορα, να καύνε με φοτια όλα τα ζιγάνια τυ δάςυ. Στα μέρι τα αφιζμένα απτον άνθροπο ςε 2-3 χρόνια δε μένι κανένα αχνάρι τις δυλιάς-τυ.

Λόφι ςτο ιποκόκινο αργιλόδικο χόμα ιπςόνυντε πςιλα πάνυ απτιν ορμιτικι Τςάκδα.

Τέτια χόματα ονομάζυντε λατερίτες.

Σε τέτια ακριδος χόματα καλιεργύνε το τςάι τις Κίνας.

Κε το κλίμα τις κιλάδας τις Τςάκδας μιάζι πολι με το κλίμα το μερον τις Κίνας όπυ φιτέδυν το τςάι.

Σαράντα χρόνια πριν κάνανε τις πρότες δοκιμες.

Ι δοκιμες πετίχανε, το τςάι φίτροςε.

Μα πριν απτιν επανάςταςιν δε δόςανε όςι έπρεπε προςοχι ςτι ςπυδέα αφτι καλιέργια. Μόνο τόρα ςτα τελεφτέα χρόνια ι καλιέργια τυ τςαγιυ κάθε χρόνο κε περιςέδι. Ι πλαντάτςιες τυ τςαγιυ κάθε χρόνο κε καταχτύνε κενύργιο έδαφος, κάθε χρόνο κε ςκεπάζυν περιςότερο τυς λόφυς τυ Βατυμιυ.

Ας δύμε τόρα τί ίδυς ίνε μια πλαντάτςια τςαγιυ.

Γιαφτο ίνε ανάνκι να ανεδύμε ςένα λόφο. Ανεδένοντας περνύμε ανάμεςα ςε χαμιλυς θάμνυς ςκεπαζμένυς με ςκυροπράςινα μικρα φιλάκια. Όλι αφτι ι θάμνι ίνε φιτεμένι ςε απόςταςι μιςο μέτρο ο ένας απτον άλο. Αφτα ίνε τα δεντράκια τυ τςαγιυ.

Τυς θάμνυς τυ τςαγιυ τυς φιτέδυν ςτο έδαφος, αφυ δάλυνε ςάφτο ιδιέτερο λιπαζμένο χόμα. Χάρι ςτιν καλι περιπίιςι, ςτο ιγροζεςτο κλίμα κε το αργιλόδικο κόκινο χόμα, ι θάμνι τυ τςαγιυ λίγο-λίγο διναμόνυνε. Στο τέταρτο χρόνο αρχίζυν να δίνυν ςοδια.

Απτυς θάμνυς τυ τςαγιυ μαζέδυν τα μικρα φίλα.

Οταν γίνετε το μάζομα—ινε πολι ςπυδέο να μιν αφίνετε να περάςι προθεζμία—διαφορετικα τα φίλα γίνυντε πιο χοντρα κε το τςάγι χαλνα τιν πιότιτά-τυ.

Στο διάςτιμα ενος καλοκεριυ τα φίλα τυ τςαγιυ μαζέδυντε κάμποςες φορες. Στις μέρες τυ μαζέματος εργάζυντε ςτις πλαντάτςιες πολι μεροκαματιάριδες. Όλι κόδυν φίλα.

Πρέπι χανις να διάζετε, ο κερος δεν περιμένι. Τα φιλάκια τυ τςαγιυ τα φέρνυν μέςα ςε καλάθια (κυφίνια) ςτι φάπρικα τυ τςαγιυ. Το χτίριο τις φάμπρικας τυ τςαγιυ ςτιν Τςάκδα ίνε χτιζμένο απο ςίδερο, πυ δε ςκυριάζι—αφτο γίνετε για να ίνε πάντα ςτο εςοτερικο τυ χτίριυ απόλιτι κςιραςία.

Πρότα πρότα απλόνυν τα μαζεμένα φίλα ςε πετςέτες, πυ ίνε καμομένες απο αρεο πανι. Εκι μένυν οπο οχτο ος δόδεκα όρες για να ςτεγνόςυν. Αν ο κερος δεν ίνε τόςο ζεςτος όςον πρέπι ι ατμόςφερα τυ χόρυ ζεςτένετε με θερμάςτρες.

Το τςάι.

Τα ςτεγνομένα φίλα τα ρίχνυν ςε μια ιδιέτερι μιχανι—ρόλερ. Στι μιχανι αφτι τα φίλα τυ τςαγιυ ςιμαζέβυντε. Ίςτερα απάφτα κςερένυντε ςε ιδιέτερα κόςκινα.

Κατόπιν αρχίζι το πιο σπυδέο. Τα φίλα αλόνυντε πάνο σε τραπέζια σε ένα αρκετα παχι στρόμα. Έτσι τα φίλα αποχτύνε γέφσι κε δίναμι. Στο χτίριο αφτο τις φάμπρικας τυ τσαγιυ ι ατμόσφερα ίνε ποτιζμένι απο δινατι, μεθιστικι μιρυδια τσαγιυ.

Κατόπιν αφυ περάσυνε τα φίλα ακόμι μια φορα απτο „ρόλερ" μαζέβυντε ολότελα κε σε κόσκινα απο σίρμα μπάζυντε σε κσεραντικες θερμάστρες.

Το κσεραμένο τσάγι περνα απο μιχανι πυ το κόβι κε κατόπι χίνετε σε μιχάνιμα για το κσεχόριζμα. Ένας κίλιντρος πυ γιρίζι ίνε σκεπαζμένος απο τρίπες διάφορυ μέγεθυς. Το τσάγι περνα απτις τρίπες αφτες κε έτσι κσεχορίζετε.

Έχι τρία ίδι τσαγιυ: ανότερο, πρότο κε δέφτερο. Τα απορίματα πυ δίνι το κσεχόριζμα σε ίδι πιγένυν για τιν ετιμασία τσαγιυ σε τύβλες. Το κσεχοριζμένο σε πιότιτες τσάγι το αμπαλάρυνε σε κιβότια πυ τα κλίυν ερμιτικα κε τάφίνυν έτσι μερικυς μίνες.

Στα κιβότια αφτα το τσάγι αποχτα μιρυδια. Μόνον κατόπιν απάφτα το τσάγι πιγένι στο ζίγι κε αμπαλάρετε σε πακέτα.

Στο γραφίο μας δόσανε 200 γραμάρια τσάγι για το δρόμο. Το καλοφιλάκσαμε κε μόνο ότα γιρίσαμε στο σκολιο κάναμε απάφτο για όλυς τσάγι. Πίνοντάς-το θιμόμασταν τι ζεστι θάλασα, τιν πλύσια φιτία τυ νότυ στον Ιπερκάφκασον, τις μπανάνες, τα ινδοκαλάμια (μπαμπύκια) τα μανταρίνια κε τις ατελίοτες σιρες το σκυρο-πράσινον θάμνον τυ τσαγιυ πάνο στο κόκινο αργιλόδικο έδαφος τον λόφον τις Τσάκβας.

Δίκστε στο χάρτι το Βατυμ.

Ι Τσάκβα βρίσκετε βοριότερα απτο Βατυμ πάνο στο σιδιρόδρομο πυ πιγένι στιν Τιφλίδα.

ΣΙΜΠΛΙΡΟΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΙΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ι πλαντάτσιες τυ τσαγιυ τις Τσάκβας ανίκυν στο κράτος. Κάθε χρόνο δίνυν 200.000 κιλα. Σε λίγα χρόνια σίφονα με το πεντάχρονο πλάνο ι παραγογι θα αφκσίσι ος ένα εκατομίρο κιλα.

Το σπυδεότερο πρόβλιμα τις βιομιχανίας-μας τυ τσαγιυ ίνε να έχομε δικύς-μας σπόρυς. Ος τόρα τυς σπόρυς πέρναμε απτιν Κίνα.

Κοντα στο Βατυμ βρίσκυντε πέντε ελινικα χορια. Ι κάτικί-τυς καταγίνυντε στιν καλιέργια τυ τσαγιυ. Ζιτίστε απτυς, μαθιτες το σκολιον το χοριον αφτον να σας γράψυν:

1. Αν έχυν αγροτικι κολεχτίβα τσαγιυ;
2. Πόσα εχτάρια τσάγι φιτέβι χοριστα το καθένα χιριο;
3. Αν έχυν εργοστάσιο πυ δυλέβι το τσάγι;
4. Τι μέρος πίραν ι μαθιτες στιν καλιέργια κε στο μάζεμα τυ τσαγιυ;

Εργασία.

1. Πάρτε μικρο κομάτι πανι κε κιτάκστε-το με το φακο· προσέκστε πος ίνε ενομένες ι κλοστες. Χορίστε το πανι σε κλοστες.
2. Τις κλοστες, πυ βγάλατε απτο ίφαζμα χορίστε σε κσεχοριστες ίνε κιτάκστε τις ίνες με το φακο.

Σιμπέραζμα: Το πανι φκιάνετε απο κλοςτες. Ι κλοςτες γίνυντε απο ίνες.

3. Πάρτε διάφορες κλοςτες: βαμπακερο, μάλινο, μετακςοτο. Κάπςτε καθένα χοριςτα. Επιςτίςτε, τιν προςοχί-ςας ςτον τρόπο, πυ κέετε ι κάθε κλοςτι: ςτι μιροδια, πυ βγάζι όταν κέετε κε ς'εκίνο πυ μένι ίςτερα απτιν κάπςι.

Σιμίοςι. Κςέροντας τιν ιδιότιτα τις κάπςις κάθε ίνας έφκολα μπορίτε να καταλάβετε απο πιο ιλικο ίνε φκιαζμένο κάθε πανι. Γι αφτο χριάζετε να βγάλετε λίγες κλοςτες απο κάθε πανι κε να τις κάπςετε.

- Ινες απο φιτικες υςίες
  - βαμπάκι
  - λινάρι
  - κανάβι
  - τεχ. μετάκςι
- Ινες απο ζοικες υςίες
  - μαλι
  - μετάκςι

ΤΟ ΛΙΝΑΡΙ

Τιν ίνα τυ λιναριυ πέρνυμε απτο μονόχρονο φιτο, το λινάρι, πυ φιτρόνι ςόλες τις χόρες τις γις. Το λινάρι καλιεργύνε κε ςτις βορινες χόρες τυ Σιδέζμυ-μας κε ςτι ζεςτι Αφρικι.

Το λινάρι.

Ι αριςτερα ι γενικι όπςι τυ φιτυ απο απόςταςι.

Στα δεκςια ςτι μέςι το λινάρι ανθιζμένο. Στα δεκςια ςτιν άκρι το λυλύδι τυ λιναριυ, απο πάνο προς τα κάτο: ι πρότι ι ικόνα δίχνι το λυλύδι απο πάνο, ι δέφτερι απο κάτο ι τρίτι τυς ςτίμονες. Απτιν άλι μερια τυ μεςέυ λυλυδιυ απτα πάνο προς τα κάτο: ι πρότι ικόνα δίχνι τυς ςτίμονες πο ιν έτιμι να πέςυν, ι δέφτερι δίχνι τον καρπον τυ λιναριυ κε ι τρίτι ικόνα δίχνι τον καρπον ανιχτο.

Μεγάλι ςιμαςία για τιν καλιέργια τυ λιναριυ έχι ι διαλογι το ςπόρον. Α δε γίνι διαλογι το ςπάρον τότε ανάμεςα ςτυς καλυς ςπόρυς θα τίχυν κε ςπόρι αροςτιάρικι κε καχεχτικι, πυ θα μας δόςυν αροςτιάρικυς βλαςτυς.

Το λινάρι ςτα βορινα μέρι το ςπέρνυνε τυ τέλυς τυ Μάι, γιατι τόςες πια δεν έχι φόβο αππιν παγονια. Το ςπέρνυν πικνα. Στο πικνοςπαρμένο χοράφι τα φιτα ζιτόντας να τραβίκςυν προς τα πάνυ, ςτο φος, ςκεδον ςε διακλαδίζυντε κε γι αφτο ι ίνα-τυς γίνετε μακρια.

Στο αρεοςπαρμένο χοράφι το λινάρι δίνι πολα κλαρια, πολα λυλύδια κε καρπυς, μα κοντι ίνα.

Στα τέλι τυ Αβγύςτυ κε ςτις αρχες τυ Σεπτέμβρι αρχίζι το μάζεμα τυ λιναριυ. Το κςεριζόνυν ολόκλιρο αππι γι. Κςεχορίζυν τα κεφάλια αππα καλάμια κε επεκςεργάζυντε τα δέφτερα,

Ι ίνες τυ φλιυ τυ λιναριυ ίνε πολι ελαςτικι κε δινατι. Ι ιδιότιτά-τυς αφτι ςιντελι ςτο να γίνι το ίφαζμα δινατο. Μα ι ίνες αφτες ίνε ςφιχτα ενομένες με τις κςιλόδικες ίνες, γι αφτο χριάζετε κόπος κε κερος για να χοριςτυν ι χρίςιμες ίνες αππο ιπόλιπο μέρος τυ φιτυ.

ΕΠΕΚΣΕΡΓΑΣΙΑ ΤΥ ΛΙΝΑΡΙΥ.

Για να κςεχορίςυν τις χρίςιμες ίνες αππο ιπόλιπο μέρος τυ φιτυ, μυςκέβυν το λινάρι ςτο νερο, ί το αφίνυνε ςτο χοράφι να ιγραθι αππιν επίδραςι τις βροχις κε τις δροςιας. Αππιν επίδραςι τυ νερυ ι κολιτικι υςία πυ ενόνι τις τεχνικες ίνες, ί τις ίνες τυ φλιυ, με το ιπόλιπο μέρος τυ φιτυ, διαλίετε κε μπορύμε τότες να κςεχορίςυμε τις τεχνικες ίνες.

Ίςτερα αππιν επανάςταςι τυ Οχτόβρι, όταν άρχιςε ι ανικοδόμιςι τις χόρας-μας άρχιςαν να ςκεφτύνε για τι μιχανικι επεκςεργαςία τυ λιναριυ, πυ ος τότε γινότανε με το χέρι.

Σίφονα με το πεντάχρονο ςκέδιο θα φκιαςτύνε αρκετα εργοςτάςια λιναριυ, προ πάντον ς'εκίνα τα μέρι όπυ εβδοκιμι ι καλιέργιά-τυ.

Σε πιές περιφέριες τυ Σιδέζμυ-μας εβδοκιμι ι καλιέργια τυ λιναριυ;

Βρέτε ςπόρυς λιναριυ, φιτέπςτε-τυς κε παρακολυθίςτε τι βλάςτιςί-τυς ςε διάφορες ςινθίκες (πικνι κε αρεα ςπορα).

πλιροφορία

Στα 1927-28 επεκςεργαςτίκανε ςτα εργοςτάςιά-μας 165 εκατομίρια μέτρα λινο ίφαζμα.

Στα 1932-33 θα επεκςεργαςτύνε 500 εκατομίρια μ.

Λογαριάςτε πόςες φόρες θα μεγαλόςι ι επεκςεργαςία το λινον ιφαζμάτον ςτο τέλος τυ πεντάχρονυ.

ΙΝΕΣ ΑΠΟ ΖΟΙΚΕΣ ΥΣΙΕΣ

Ινες απο ζοικες υςίες ίνες το μαλι κε το μετάκςι. Τι μεγαλίτερι ςιμαςία για τιν ιφαντυργία έχι το μαλι τυ προβάτυ.

Ι πιότιτα τυ μαλιυ εκςαρτιέτε αππο ίδος τυ προβάτυ κι αππιν περιπίίςί-τυ.

Το καταμιραςμένο μικρο αγροτικο νικοκιριο δεν μπορύςε να ικανοπιίςι τις μεγάλες απέτιςες τις ιφαντυργίας-μας.

Για τις φάμπρικές-μας δεν έφτανε δικὸ-σας μαλι. Ανανκαζόμαστε νάγοράζυμε απτο εκςοτερικο πλερὸνοντας κάθε χρόνο εκατομίρια χριςα ρύπλια.

Για να γλιτὸςυμε απτα μεγάλα αφτα έκςοδα πρέπι ν'αναπτίκςυμε ςίφονα με το πεντάχρονο πλάνο τι προβατοτροφία-μας.

Σίμερα πολα αγροτικα νικοκιρια ενοθίκανε κε ςκιματίςανε μεγάλες προβατοτροφικες κολεχτίβες. Στις κολεχτίβες αφτες με τιν οδιγία έμπιρον ιδικον κε με τιν καλιτέρεπςι τυ ίδυς τον προβάτον θα κατορθὸςομε να εκπλιρόςυμε το πεντάχρονο ςκέδιο στιν χτινοτροφία.

Το Λαικο Επιτροπάτο τις Γεοργίας αγὸραςε απτο εκςοτερικο απτα καλίτερα ίδι τον προβάτον κε τα διαμίραςε στα ςοβχόζια κε στα μεγάλα κολχόζια.

Στιν αρχι τυ πεντάχρονυ επεκςεργαζόμαστε στα εργοστάςιά-μας 100 εκατομίρια μέτρα μάλινα ιφάςματα. Στο τέλος τυ πεντάχρονυ θα επεκςεργαστύμε 270 εκατομίρια μέτρα.

Κάνετε ανάλογο διάγραμα.

ΙΛΙΚΟ ΣΠΟΡΑΣ

Ιλικο ςπορας ονομάζυμε ὸλα κίνα, πυ ςπέρνυμε ίτε φιτέβυμε για να πάρυμε νέα ςοδια: τυς κόκυς τυ ςιταριυ, τυς κὸντιλυς τις πατάτας, τα ςπέρματα το δέντρον. Μέςον σε κάθε ιλικο ςπορας βρίςκετε το έμβριο, το βλαστάρι τυ τυ νέυ φιτυ. Τέτια έμβρια βρίςκυντε στα ςπέρματα το ςιτιρον, στυς κὸντιλυς τις πατάτας, στα ριζόματα το ριζόκαρπον, στυς κόντιλυς τον κρεμιδιον.

Τα ςιτιρα, τα ςπαρτικα χὸρτα κε τα περιςὸτερα ζαρζαβάτια πολαπλαςιάζυντε με ςπέρματα.

Φιτρὸνι νέο φιτο α φιτέπςυμε τα φίλα ί το καλάμι τις βρίζας;

ΠΟΣ ΙΝΕ ΦΚΙΑΖΝΕΝΟ ΤΟ ΣΠΕΡΜΑ

Πάρτε ςπέρματα φακις ίτε ρεβιδιυ. Μυςκέπςτε-τα στο νερο κε παρατιρίςτε πιά μέρι-τυ μπορίτε να κςεχορίζετε. Το ςπέρμα αποτελίτε άπο λεφτι φλὸδα, το περιςπέρμιο, μια ί διο πλάκες κε το έμβριο.

Τα ςπόρα διαφέρον φιτον ςκιμένα
για να φένετε το έμβριον.

Κςετάςτε κε βρέτε σε πια κατάςταςι βρίςκετε το έμβριο μες τα κςερα ςπέρματα τυ φιτυ. Το έμβριο μες στα ςπέρματα τυ ςιταριυ, τις ςίκαλις, τις βρίζας δίςκολα φένετε με γιμνο μάτι. Για να μπορέςυμε να το διακρίνυνε χριάζετε μεγεθιντικος φακος. Στιν αντικρινι τιν ικόνα βρέτε, πυ ίνε το έμβριο.

Ας δύνε τòρα τι θα γίνι το έμβριο αν τυ δòςυμε το χριαζύμενο ποςο νερυ, αγέρα κε ζέςτις. Κάνυμε το παρακάτο πίραμα: Πέρνυμε τρία πιατάκια τςαγιυ· απιθòνυμε κε ςτα τρία απο διο φίλα ρυφòχαρτο, ίτε λεπτο κυρέλι. Ιςτερα βάζυμε πάνο ς' αφτα ίςο ποςο κòκυς ος 20 κομάτια.

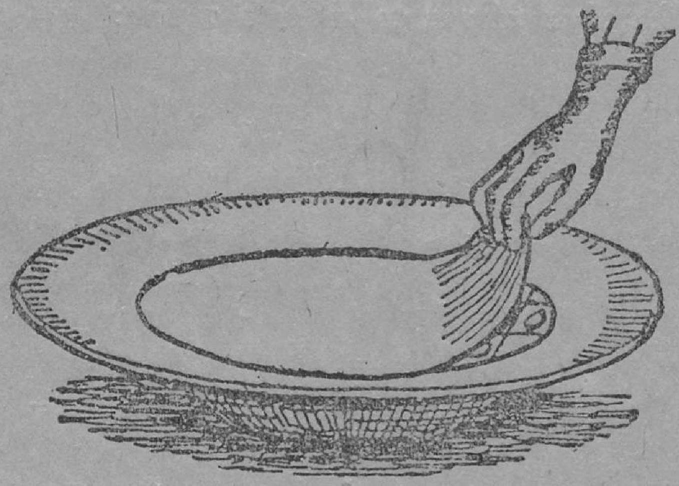

Ι βλάςτιςι τον ςπόρον.

Απο πάνυ ςκεπάζυμε τα ςπέρματα με το ίδιο το χαρτι ι το κυρέλι. Το χαρτι ι το κυρέλι ςτα διο πιάτα το μυςκέβυμε με νερο κε προςέχυμε νἄνε όλον τον κερο μυςκεμένο. Το ένα απτα πιάτα βάζυμε ςε θερμο μέρος κε το άλο ςε κρίο. Στο τρίτο πιάτο αφίνυμε τα ςπέρματα κςερα Το πιάτο αφτο το βάζυμε ςτο θερμο μέρος, òπυ βάλαμε το πρòτο.

Αφτο το πίραμα θα μάθυμε πος για να βλαςτα το ςπέρμα χριάζυντε: νερο, αγέρας, ζέςτι.

ΠΟΣΟ ΝΕΡΟ ΧΡΙΑΖΕΤΕ ΓΙΑ ΝΑ ΒΛΑΣΤΙΣΥΝ ΤΑ ΣΠΕΡΜΑΤΑ.

Απτο παραπάνυ πίραμα ίδαμε πος γίνετε ι βλάςτιςι. Φυςκòνυν πρòτα τα ςπέρματα κ' ίςτερα αρχίζυνε να μεγαλòςυν τα ριζάκια κι ο βλαςτος.

Ας μάθυμε τòρα πòςο νερο χριάζετε για να φυςκòνυν τα ςπέρματα. Πέρνυμε απο 50-100 γραμάρια ςπòρυς ςιταριυ, φαςυλιυ, λαζυδιυ κε ιλιοτρόπιο. Αφυ τα ζιγίζυμε τα βάζυμε ςε ποτίρια. Γεμίζυμε τα ποτίρια με νερò. Ιςτερα απο τρις μέρες αδιάζυμε το νερο απτα ποτίρια. Βγάζυμε τα ςπέρματα κε τα κςαναζιγίζυμε.

Απτο πίραμα αφτο θα μάθυμε πòςο νερο χριάζυντε τα διάφορα ςπέρματα για να φυςκòςυν.

ΠΟΣ ΤΡΕΦΕΤΕ ΤΟ ΕΜΒΡΙΟ;

Για να μάθετε πòς τρέφετε το έμβριο κάνετε το ακόλυθο πίραμα: Πάρτε κάμποςα κομάτια φαςύλια, ρεβίθια, βρίζα, ςιτάρι. Φιτέπςτε-τα ςε γλάςτρες. Κάθε μέρα κςετάςτε-τα κε ςιμιòςτε τις παρατίριςες πυ κάνετε. Ζογραφίςτε κάθε φορα τα ςπορα. Ιςτερα απο 10-15 μέρες βγάλτε òλα τα ςπέρματα κε παρατιρίςτε τί λογις ίταν òταν τα φιτέπςατε κε τί λογις γένικαν.

Σκεφτίτε κε πέτε γιατί γένικαν τέτια.

ΠΙΑ ΣΠΟΡΑ ΔΙΝΥΝ ΚΑΛΙΤΕΡΑ ΒΛΑΣΤΑΡΙΑ·

Τον πρòτο κερο, όςπυ φιτρòςυν ι ρίζες κε τα πράςινα φίλα-τυ, το έμβριο τρέφετε òπος παρατιρίςαμε με τις θρεφτικες υςίες, πυ ιπάρχυν μέςα στα ςπòρα. Αργòτερα πέρνι τροφι απτο έδαφος κι απτον αγέρα. Για να μάθυμε πιά ςπòρα δίνυν καλίτερα βλαςτάρια κάνυμε το ακòλυθο πίρατα:

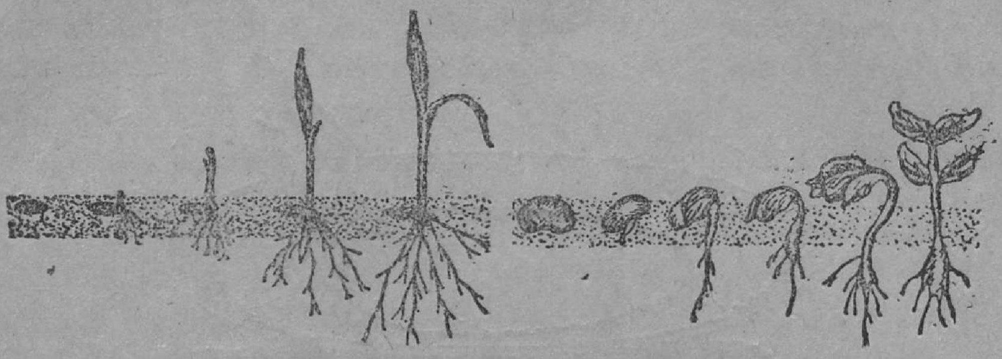

Σιτιρα Κυχια

Πέρνυμε απο 50-100 μεγάλα κε μικρα ςπòρα. Τα φιτέβυμε ςε κιβòτι γεμάτο χòμα. Σιμιόνυμε πυ φιτέπςαμε τα μεγάλα κε πυ τα μικρα ςπòρα. Το χόμα τυ κιβοτιυ το ποτίζυμε ταχτικα. Σε κάθε τρις μέρες γράφυμε στο ςιμιοτάριò-μας τις παρατίριςες πυ κάνυμε. Ιςτερα απο τρις βδομάδες λογαριάζυμε πòςα βλατάρια φιτρόςανε απτα μεγάλα κι απτα μικρα ςπέρματα κε μετρύμε πιά ίνε μεγαλίτερα κε καλίτερα.

Απτο πίραμα αφτο θα μάθυμε πος òςο περιςòτερες θρεφτικες υςίες έχυν τα ςπέρματα τòςο μεγαλίτερα κε καλίτερα βλαςτάρια δίνυν. Βλαςτάρια πυ έχυνε μακρίτερες ρίζες κε περιςòτερα φίλα. Τα τέτια βλαςτάρια λιγòτερο ιποφέρυν απτιν κςιραςία κε τις διάφορες αρòςτιες, δίνυν περιςòτερι ςοδια κ'ι κòκιτυς ίνε μεγάλι κε βαρυ.

ΠΟΣ ΤΡΕΦΕΤΕ ΤΟ ΕΜΒΡΙΟ ΣΤΟΝ ΚΕΡΟ ΤΙΣ ΒΛΑΣΤΙΣΙΣ-ΤΥΣ.

Πέρνυμε κάμποςα κομάτια απο διάφορα ςπέρματα: φαςòλια, ρεβίδια, ςιτάρι, λαζύδι. Τα φιτέβυμε ςε κιβότιο με χòμα, ίτε στο περιβόλι τυ ςχολιυ, αν ο κερος ίνε εβνοικος. Κάθε τρις μέρες ςιμιόνυνε τις παρατίριςες πυ κάνυμε. Ιςτερα απο 10-14 μέρες κςεριζòνυμε τα βλαςτάρια κε κςετάζυμε τα ςπέρματα. Τί λογις ίταν òταν τα φιτέπςαμε κε τί λογις ίνε τòρα.

Σκεφτίτε γιατί τα ςπòρα έγιναν λιγνα κι αδίνατα.

ΠΡΟΦΙΛΑΚΣΤΕ ΤΙ ΣΟΔΙΑ

Πολι ςιχνα ι χορικι ίςτερα απτο μάζεμα τις ςοδιάς-τυς ιςιχάζυνε νομίζοντας πος κςαςφαλιςτίκανε πια για ολάκερο χρòνο.

Ι χορικι αφτι έχυνε λάθος. Γιατι ςιβένι πολες φορες τα ποντίκια κε τα διάφορα μαμύδια να καταςτρέπςυν τι ςοδια, πυ με τòςυς κòπυς μαζέπςανε ι χορικι.

Ολα αφτα τυς προκςενύνε μεγάλες ζίμιες γιατι δεν κςέρυνε να προφιλάκςυν τα ςιτιρά-τυς κε να πολεμίςυνε τυς πολύς-τον εχτρυς.

Ενας απτυς μεγαλίτερυς εχτρυς το ςιτιρον ίνε το ποντίκι. Τα ποντίκια πολαπλαςιάζυντε πολι γρίγορα. Τα χινόπορο αφίνυνε τυς καμπυς κε ζιτύνε καταφίγιο ςτις αποθίκες κε ςτα κςεραντίρια το χορικον.

Για να πολεμίςετε τα ποντίκια ςτις αποθίκες κε ςτα μέρι πυ έχετε τα ςίτιρα βάλτε ςφερυλάκια απο ποντικοφάρμακο.

Το ποντικοφάρμακο τιμάζετε έτςι: πέρνυνε 800 γραμάρια πςίχα, 20 γραμ. αρςενικο πςιλοκοπανιζμένο κε 40 γρ. ςκόνι ζάχαρι. Ανακατέβυν τιν πςίχα με το αρςενικο κε τι μυςκέβυνε ςτι διάλεςι τις ζάχαρις. Προςεχτικα ζυμόνυν το ζιμάρι κε ςκιματίζυνε μικρα ςφερυλάκια. Ιςτερα απτι ζίμοςι πλένυν τα χέρια-τυς.

Δεν πρέπι να κςεχάςετε πος τα μικρα ςφερυλάκια τυ αρςενικυ μπορύνε να διλιτιριάςυν όχι νομάχα τα ποντίκια μα κε τυς ανθρόπυς κε τις γάτες.

Αλος εχτρος τις ςιταποθίκις ίνε ο μακρομίτις κάνθαρος. Ο κάνθαρος αφτος ίνε πολι μικρος κε μάβρος. Ο μακρομίτις αφτος τρόγι το εςοτερικο τυ κόκυ. Πολαπλαςιάζετε πολι γρίγορα.

Για να τον καταςτρέψετε πάρτε ένα πανι βυτίκςτε-το ςε κατράνι κε θέςτε-τε το πάνο ςτο πάτομα ίτε ςτο ςιτάρι. Ο μακρομίτις δεν μπορι να ιποφέρι τι μιρυδια τό κατρανιυ. Το μαμύδι αφτο δεν ιποφέρι κε το κρίο. Οταν ίνε παγονια ρίκςτε πάνυ ςτο ςιτάρι προβιες. Ι προβιες θα γεμίςυν άπο κάνθαρυς. Το πρωι τινάκςτε τις προβιες πάνυ ςτι φοτια ι ςε βραζμένο νερο.

Γιατί μαζεφτίκανε ι μακρομίτιδες ςτις προβιες;

Παρατιρίςτε πος βάζυν το ςιτάρι ςτις ςιταποθίκες. Το ςιτάρι πρέπι νάνε κςερο κε καθαρο. Το ιγρο κι ακάραρτο ςιτάρι γρίγορα χαλνα.

ΑΠΟΛΙΜΑΝΣΙ ΤΟΝ ΣΠΟΡΟΝ

1. Σε τί οφελι ι απολίμανςι το ςπόρον;

Οπος ι άνθροπι κε τα ζόα έτςι κε τα φιτα κε ι ςπόρι αροςτένυν απο κολιτικες αρόςτιες. Αν τυς άροςτυς απο κολιτικι αρόςτια ςπόρυς ςπέρνυμε μαζι με γέρυς θ'αροςτίςυνε κ' ι γέρι.

Ι μολιζμένι ςπόρι όχι μονάχα λιγοςτέβυνε τι ςοδια, μα ίνε κε βλαβερι για τιν ιγία τον ανθρόπον κε το ζόον κε προκςενύνε διάφορες αρόςτιες ςτα φιτα. Για να προφιλάγυμε τα φιτα απτις κολιτικες αρόςτιες χριάζετε ν'απολιμένυμε τυς ςπόρυς.

2. Πός κε με τί απολιμένυμε τυς ςπόρυς;

Τιν απολίμανςι το ςπόρον κάνυμε με διάφορες διάλιςες! φορμαλίνι, θεικο οκςι τυ χαλκυ, αζβεςτόνερο κ.ά.

Ι φορμαλίνι ίνε διάφανο, φαρμακερο ιγρο. Τι διαλίυμε τι φορμαλίνι ςε νερο γιατι καθαρι φορμαλίνι θανατόνι τα φιτα. Τι διάλιςι τις φορμαλίνις κάνυμε ος εκςις:

Σένα μεγάλο βαρέλι βάζυμε 15 βέτρα νερο. Ιςτερα χίνυμε κι μια μπυκάλα φορμαλίνι κε ανακατέβυμε καλα το βαρέλι. Ι διάλιςι ςε λίγο ίνε έτιμι.

Γεμίζυμε ίςτερα ςε ςακια τυς σπόρυς απο 16-20 χιλιόγραμα στο κάθε ςακι κε κρατάμε τα ςακια ςτι διάλιςι τις φορμαλίνις. Τα ςακια πρέπι να τινάκςυμε μέςα ςτο βαρέλι κάμποςες φορες για να βραχύνε καλίτερα ι σπόρι. Ιςτερα απο δίο λεφτα βγάζυμε το ςακι απτο βαρέλι κε τ'απιθόνυμε ςε κάδο για να στραγκίςι το νερο-τυ. Αργότερα χίνυμε τυς σπόρυς ςορο, πάνο στο πάτομα, τυς ςκεπάζυμε με άδια ςακια κε τυς αφίνυμε έτςι ςκεπαζμένυς ος διο όρες. Ιςτερα ανίγυμε τυς σπόρυς ςε λεπτα στρόματα για νά στεγνόςυν. Σε βαρέλι μπορύμε ν'απολιμάνυμε 600-700 χιλιόγραμα σπόρυς.

Οταν το ποςο το σπόρον ίνε μεγάλο, χίνυμε τυς σπόρυς ςορυς στο πάτομα κε τυς βρέχυμε με διάλιςι φορμαλίνις. Τυς αερίζυμε ίςτερα με φτιάρια, τυς ςκεπάζυμε ος διο όρες με ςακιά κε τυς ανίγυμε ίςτερα για να στεγνόςυν.

ΑΠΟΛΙΜΑΝΣΙ ΜΕ ΘΕΙΚΟΝ ΟΚΣΙ ΤΫ ΧΑΛΚΫ (μέτνι κυπορος).

Τι διάλιςι τυ θεικυ οκςι τυ χαλκυ ετιμάζυμε όπος κε τι διάλιςι τις φορμαλίνας. Μονάχα ςε 15 βέτρα νερο πρέπι ν'ανακατόςυμε όχι παραπάνο απο 2 χιλιόγραμα θεικον οκςι τυ χαλκυ.

Μες ςτι διάλιςι τυ μέτνι κυπορος κρατάμε τυς σπόρυς 5 λεφτα. Τυς σπόρυς πυ απολιμάναμε με μέτνι κυπορος δεν πρέπι να μεταχιριςτύμε για τροφί-μας ύτε για τροφι τον ζόον γιατι μπορι να διλιτιαριςτύμε.

ΑΠΟΛΙΜΑΝΣΙ ΜΕ ΑΖΒΕΣΤΟΝΕΡΟ.

Ι απολίμανςι το σπόρον γίνετε κε μ'αζβεςτόνερο. Το αζβεςτόνερο ίνε διάλιςι αζβεςτιυ κε γίνετε έτςι: Σ'ένα μεγάλο βαρέλι ίτε κάδο βάζυμε 15 βέτρα ζεςτο νερο. Μες στο νερο ρίχνυνε 2 χιλιόγραμα αζβέςτι. Ανακατέβυμε καλα το νερο κε τ'αφίνυμε να κριόςι. Ιςτερα αφυ κριόςι το νερο ανακατέβυμε κςανα τι διάλιςι κε ρίχνυμε στο βαρέλι τυς σπόρυς, πυ θέλυμε ν'απολιμάνυμε. Κάθε 15-20 λεπτα ανακατέβυμε τυς σπόρυς. Ιςτερα απο 4-5 όρες βγάζυμε τυς σπόρυς κε τυς στεγνόνυμε.

Ι σπόρι πυ ρίχνυμε στο βαρέλι πρέπι νάχυνε βάρος 4 φορες λιγότερο απτο βάρος τυ αζβεςτόνερυ.

Στιν απολίμανςι το σπόρον πρέπι νάμαςτε πολι προςεχτικι, γιατι ι φορμαλίνι, το θειко οκςι τυ χαλκυ, (μέτνι κυπορος), τ'αζβέςτι ίνε υςίες φαρμακερες.

ΛΙΠΑΖΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΣΑΝΤΛΙΜΕΝΕΣ ΧΟΡΕΣ.

Ι ςοδια ς'εμας ίνε πολι κατότερι απτι ςοδια στις χόρες τις Διτικις Εβρόπις. Σ'εμας το εχτάριο κατα μέςον όρο δίνι 7 τςέντνερα ςιτάρι, στι Δανία — 30 τςέντνερα, στι Γερμανία — 24, στιν Ανκλία — 25.

Πός γίνετε αφτο;

Νά πός. Στις χόρες τις Διτικις Εβρόπις λιπένυνε τυς κάμπυς με χιμικα λιπάζματα. Στιν Ολανδία για κάθε εχτάριο κςοδέβυν 700 χ.γ. χιμικα λιπάζματα, στι Γερμανία — 350 κε ς'εμας 5 μονάχα.

Κε ςτο ζίτιμα αφτο ίμαςτε πίςο αππα καπιταλιςτικα κράτι. Μ'αφτο δε μας απελπίζι. Βαλθίκαμε, όχι μονάχα να φτάςυμε μα κε να περάςυμε τα καπιταλιςτικα κράτι. Κε θα το κατορθόςυμε. Γιατι όλο το νικοκιριο ς'εμας βρίςκετε ςτα χέρια τον εργαζόμενον κε χτίζετε με οριζμένο ςχέδιο. Σε κανένα καπιταλιςτικο κράτος δε μπορι να γίνι ένα τέτιο πράμα. Εκι δε μπορι να ςκιματιςτι οριζμένο πλάνο για όλο το κράτος.

Ικόνα πυ δίχνι πιες κιριότερες υςίες πέρνυνε τα φιτα απο τι γι.

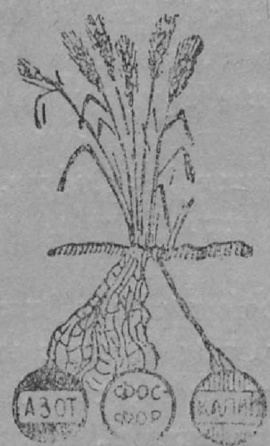

Τα ςιτιρα πέρνυν απτι γις άζοτο κε φόςφορο, μα λίγο κάλιο.

Το κοκινογύλι, το καρότο, το ιλιοτρόπο πέρνον πολι κάλιο κε λίγο άζοτο κε φόςφορο·

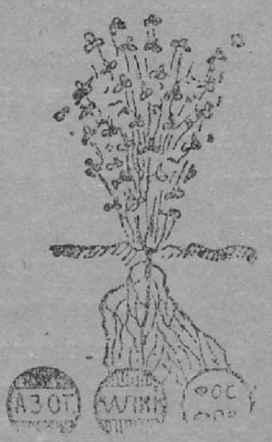

Το τριφίλι, το ρεβίθι, το φαςόλι πέρνυν πολι φόςφορο κε κάλιο άζοτο δεν πέρυν καθόλο·

Σίφονα με το πεντάχρονο πλάνο για να ιπςόςυμε τι ςοδια τον κάμπο-μας πρέπι να περιςέπςυμε κατα οχτο φορες τιν παραγογι χιμικον λιπαζμάτον.

Τί λογις χιμικα λιπάζματα ιπάρχυν κε ςε τί χριςιμέβυν;

Για τροφι το φιτο πέρνι απτι γι τις ακόλυθες υςίες: φοςφορικο οκςι, κάλιο, άζοτο, θιάφι, ςίδερο, μαγνιςία, αζβέςτι. Ι τέςερις τελεφτέες υςίες ιπάρχυν αρκετες ςε κάθε έδαφος. Ιςτερα δεν ίνε κε τόςο χριαζόμενες για τα φιτα. Ι κιριότερες θρεφτικες υςίες, απαρέτιτες για τα φιτα ίνε; το φοςφορικο οκςι, το κάλιο, το άζοτο. Ι υςίες αφτες βρίςκυντε λίγες ςτο έδαφος. Σιβένι πολες φορες τα φιτα ν'αφερέςυν απτο έδαφος όλο το φοςφορικο οκςι. Στιν περίπτοςι αφτι ίνε απαρέτιτο να πλυτίςυμε το έδαφος με λιπάζματα πυ έχυνε φοςφορικο οκςι.. Τέτια λιπάζματα ίνε το φοςφορικο άλεβρο, το ςυπερφοςφάτο κ.ά.

Τα εδάφι-μας, πυ ίνε φτοχα ςε κάλιο κε άζοτο χριάζυντε αζοτικα κε καλιύχα λιπάζματα. Ος τις ςίμερις τα λιπάζματα αφτα φέρναμε απο εκςοτερικο.

Τα αζοτικα λιπάζματα, ςελίτρα, αγοράζαμε απτι διμοκρατία τις Χιλις (Ν. Αμερικι) κε μας κοςτίζανε πολι ακριβα. 25 ρύπλια το τςέντνερο.

Φτινότερα ίςαν τα καλιύχα λιπάζματα, πυ φέρναμε απτι Γερμανία. Το τςέντνερο το λιπαζμάτον αφτον κοςτίζι το όλο 60 καπίκια. Με τα μεταφορικά-τυς κοςτίζυν πολι.

Δίχος χιμικα λιπάζματα δεν μπορύμε να ιπςόςυμε τι ςοδια τον κάμπομας. Να τ'ακριβογοράςυμε απτι μπυρζυαζίαν τις Εβρόπις δε ςιφέρι. Γιατι κε τα χρίματά-μας θα πάνε ςτο εκςοτερικο κ'ι ςοδια το χοραφιόνε-μας θα κςαρτιέτε απο κίνυς. Γιαφτυς τυς λόγυς ι κιβέρνιςί-μας αποφάςιςε να διοργανόςι ς'εμας εδο τιν επεκςεργαςία το χιμικον λιπαζμάτον.

Στιν κιλάδα τυ Ντονετς χτίζοντε εργοςτάσια, πὺ θα φκιάςυνε χιμικα λιπάζματα απτο άζοτο πυ ιπάρχι ςτον αέρα με τιν δίναμι τυ ιλεχτριζμυ. Ιλικο για τα λιπαζματα αφτα θα ιπάρχι πάντα άφτονο, αφυ τα $^4/_5$ τυ αγέρα αποτελύντε απο άζοτο.

Κάλιο ι επιςτίμονές-μας βρίκανε ςτα βόρια Υράλια, κοντα ςτιν πόλι Σολικάμςκα. Εκι βρεθίκανε τα πιο πλύςια ςτον κόζμο ςτρόματα καλιύχυ αλατιυ.

Στι δεκαετιρίδα τις Οχτοβριανις επανάςταςις, ςτις 7 τυ Νοέβρι 1927 ςτι Σολικάμςκα ανίχτικε το πρότο λατομίο τον καλιύχον αλατιον. Τον Απρίλι τυ 1930 το λατομίο ίταν πια έτιμο. Στο τέλος τυ πεντάχρονυ ι Σολικάμςκα θα δόςι κάθε χρόνο $1^1/_2$ εκατομίρια τόνυς κάλιο.

Χιρότερα απόλα ίτανε ς'εμας το ζίτιμα το φοςφορικον λιπαζμάτον. Σίφονα με το πεντάχρονο ςκέδιο λογαριάζαμε να φέρνυμε απτο Μαρόκο φοςφορικα λιπάζματα ακςίας 12 εκατομίρια ρύβλια.

Το ποςο αφτο με τον κερο θα περίςεβε. Κατομίρια ρύβλια θα ςτέλναμε κάθε χρόνο ςτο εκςοτερικο. Μα απάφτο μας γλίτοςαν ι επιςτίμονες, πυ εργάζοντε 10 χρόνια τόρα κςετάζοντας τις ακατίκιτες χόρες τυ Χιμπι, εκι πάνυ ςτι πολικες χόρες. Βρίκαν εκι πλύςια ςτρόματα απατίτι, απόπυ μπορι να βγι έχταχτο φοςφορικολίπαζμα. Ι απατίτες μιάζυνε μάπλες πέτρες. Τα ςτρόματα τυ απατίτι ςτα χιμπικα βυνα ίνε ατέλιοτα. Μπορύνε ςε δεκάδες χρόνια όχι μονάχα να ικανοπιίςυν τις απέτιςες τις χόρας-μας ςε φοςφορικα λιπάζματα, μα κε να μας επιτρέπςυνε να εκςάγυμε μεγάλα ποςα ςτο εκςοτερικο. 200 χιλιόμετρα μακρια απτο Μύρμανςκ βρίςκυντε τα χιμπικα βυνα. Ι πρότι εργάτες φτάςανε ςτο Χιμπινς τιν προπεραζμένι χρονια. Στις 6 τυ Ιόνι ςτίςανε τις ςκινές-τυς ςτυς πρόποδες τυ βυνυ. Στις 8 κε ςτις 9 Ιόνι δινατος χιονοςτρόβιλος δεν τυς άφιςε να κςεμιτίςυν απτις ςκινές-τυς

Το παγερο κρίο τυ βορα τυς βαςάνιζε αλίπιτα. Κε κοντα ςτυς άλυς εχτρυς φοβερότερυς ι πίνα. Ι προμίθιες πυ ίχανε λιόςανε κι αν δεν ίτανε τα πςάρια τις λίμνις Βυτ-Γιαβρ, πυ κίτε ςτυς πρόποδες τυ βυνυ θ'απέθνιςκαν απτιν πίνα.

Μ'αφτα ίνε πια περαζμένα. Σίμερα ςτιν έριμι όχτι τις λίμνις Βυτ-Γιαβρ φκιάνετε ολόκλιρι ςοςιαλιςτικι πόλι για 25.000 κατίκυς. Σιδεροδρομικι διακλάδοςι ενόνι τιν νέαν πόλι με τι ςιδεροδρομικι γραμι Λενινγρατ-Μύρμανςκ. Στα λατομία τις νέας πόλις εργάζοντε τόρα 4.000 εργάτες. 100.000 τόνυς απατίτι βγάλανε φέτος. Στο τέλος τυ πεντάχρονυ θα βγάζυν 3.500.000 τόνυς. Στο τέλος τυ πεντάχρονυ απτα χίμπικα βυνα θα φορτόνυντε κάθε μέρα φοςφορικα λιπάζματα 12-13 φορτιγα τρένα με 45-50 βαγόνια το καθένα.

Τα φοςφορικα λιπάζματα απτα χιμικα βυνα θα χιθύνε, ςτυς ςοβετικυς κάμπυς κε θα περιςέπςυν τι ςοδια κατα 2.300000 τόνυς το χρόνο.

Ετςι το Δονπας, ι Σολικάμςκα, τα χιμπικα βυνα θα πλυτίςυν τυς κάμπυς-μας δίνοντάς-τυς τιν τροφι πυ χριάζυντε.

Βρέςτε ςτο χαρτι ολα τα μέρι πυ αναφέραμε.

Με πιές θρεφτικες υςίες τρέφετε το φιτο;

Πιές θρεφτικες χριάζυντε περιςότερο τα ςιτιρα, πιές τα ρεβίθια τε τα φαςόλια κε πιές τα καρότα, τα κοκινογύλια το ιλιοτρόπιο.

ΜΑΖΟΚΣΤΕ ΚΕ ΦΙΛΑΚΣΤΕ ΤΙ ΣΤΑΧΤΙ

Ι στάχτι τι θερμάστρας πυ μνίςκι απτο κάπςιμο τον κςίλον, τον καλάμιον, τον άχερον χριςιμέβι για λίπαζμα κε οφελι πολι στιν ανίπςοςι τις σοδιας. Δεν οφελι ι στάχτι τις τόρφις κε τυ πετροκάρβυνυ, γιατι έχι πολι λίγες θρεφτικες υςίες. Ολες ι στάχτες δεν έχυνε τις ίδιες υςίες. Ι στάχτι οφελι όταν ίνε κςερι κε δε βρέχετε. Οταν βρέχετε χάνι τις θρεφτικές-τις υςίες. Γ'αφτο πρέπι να φιλάγυμε τι στάχτι σε μέρος σκεπαζμένο. Καλίτερα σε σιδερένο κιβότιο.

Πός πρέπι να μεταχιριςτύμε τι στάχτι για λίπαζμα;

Πρέπι να μάθυμε απτον αγρονόμο τί λίπαζμα χριάζετε το χοράφι ί το περιβόλι.

Αν απτι στάχτι θέλυμε να πάρυμε κάλιο τότε ς'ένα εχτάριο γις πρέπι να φέρυμε:

στάχτι απο άχιρα σίκαλις		4 τσέντνερα
,,	σιμίδρας	6 ,,
,,	κονυφόρον δέντρον	9 ,,

Αν απτι στάχτι θέλυμε να πάρυμε φόςφορο, τότε πρέπι να διπλαςιάςυμε το ποςο. Οφελι πολι ι στάχτι το αμδδικο έδαφος.

Πιά φιτα αγαπύνε τι στάχτι;

Προτ' απὄλα τα φιτα τυ περιβολιυ, ο καπνος, ι πατάτα, το λινάρι, το τριφίλι. Μα κε για τἄλα φιτα ι στάχτι ίνε πολι οφέλιμι.

Πιράματα σε ιποδιγματικυς σταθμυς αποδίκςανε πος ι λίπανςι με στάχτι ιπςόνι τι σοδια κατα 15-20 εκατοστα.

Το λίπαζμα τις στάχτις οφελι ος διο χρόνια.

Εργαςία τον ομάδον.

1. Μαζόκςτε το χιμόνα στάχτι για το περιβόλι τυ σκολιύ-ςας.
2. Λογαριάςτε πόςι στάχτι μπορίτε να μαζόκςετε απο μια θερμάστρα.
3. Μαζόκςτε τιν κοπρια τον πυλερικον. Ινε χρίςιμο λίπαζμα. Αν ι όρνιθές-ςας δεν έχυνε κοτέτςι φροντίςτε να τις φκιάςετε.
4. Προςπαθίςτε να μπάςετε στο αγρομίνιμυμ τυ χοριύ-ςας τι λίπανςι με στάχτι
5. Γράπςτε πλακάτες για τιν οφέλια τις στάχτις. Κρεμάςτε-τες στο αναγνοςτίριο τυ χοριυ κε στιν έθυςα τις διίκιςις τυ κολχοζιυ.

Πρέπι με κάθε μέςο να εκςαλίπςυμε τιν αγρονομικι αμάθια. Να μεταβάλυμε πρέπι κάθε κολχοζίτι-μας σε αγρονομικα μορφομένο γεοργο.

ΤΟ ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΟ ΤΟ ΛΙΠΑΖΜΑΤΟΝ

Στο 1931 τα εργοστάσια τις τσαρικις Ροςίας επεκςεργαζόντανε μονάχα 326 χιλ. τόνος χιμικα λιπάζματα. Εκςαντλιμένι ι γίς-μας τότε δε μπορύσε να δόςι μεγάλι ςοδια.

Ι επανάσταςι τυ Οχτὸβρι έφερε τιν επανάσταςι κε ςτον τρόπο τις καλιέργιας τον κάμπο-μας. Κοντα ςτα τράχτορα κε ςτα κομπάιν αποφάςιςε να δὸςι ςτυς φτοχυς κ᾿εκςαντλιμένυς κάμπυς νέο έμα, νέα τροφι. 8,5 εκατομ. τόνυς χιμικα λιπάζματα αποφαςίςτικε να δόςυν τα εργοστάσια-μας ςτο τέλος τυ πεντάχρονυ.

Μα ςτο τέλος τις πρὸτις χρονιας ίδαμε πος μπορύμε να δὸςυμε μεγαλίτερο ποςο λιπαζμάτον. Το αρχικο ςκέδιο άλακςε. 25 κατομίρια τὸνυς λιπάζματα θα δόςυν τόρα τα εργοστάσια μας ςτο τέλος τυ πεντάχρονυ, διλαδι 125 φορες περιςὸτερο αππο ποςο, πυ δίνανε ςτον κερο τις τςαρικις Ρυςίας.

ΣΤΑ ΥΡΑΛΙΑ

Το τρένο περνα ανάμεςα αππα πιό ζυγραφιςτα τοπία τυ Σιδέζμυ το Σοβέτ.

Στιν αρχι κι αππα διο μέρι τυ δρόμυ φένοντε μονάχα δάςι κε καμπι κε λόφι καλιεργιμένι. Πυ κε πυ κςεχορίζυμε λίμνες. Μα όςο προχορύμε ο δρόμος γίνετε πιο ανιφορικος κε ςτυς κάμπυς αντικαταςτένι ι ορινι φίςι.

Θαμπο, δίχος ίλιο ίτανε το πρωι εκίνο.

Ι πρωινι δροςια μας έδιοχνε τιν κύραςι κε μας έδινε νέες δινάμες. Ανάμεςα ςτο θόριβο κε το τρίκςιμο τις ατμομιχανις μπορύςε κανένας να κςεχορίζι τυς κελαιδιζμυς τον πυλιον. Γίρο παντυ πραςινάδα, ζοι, εφθιμία. Μα όςο προχορύμε ο δρόμος γίνετε πιο απόκριμνος ι λόφι χάνυν τιν πρότι-τυς ςιμετρικότιτα κε βράχι ριγμένι λες εκι έτςι τιχέα περιζόνυν τι ςιδιροδρομικι γραμι.

Ι λόφι γίνυντε βυνα, όρι ςκεπαζμένα με δάςι. Δάςι παντυ κε βράχι.

Κε πυθενα δε φένετε να εργάςτικε χέρι ανθρόπυ εκςον αππι γραμι τυ ςιδεροδρόμυ. Αργα κε με προςοχι προχορι το τρένο ςκιματίζοντας ςτο ανέβιζμά-τυ τόκςο. Δεν προχορι ίςια πια, μα ςέρνετε ςα φίδι πότε δεκςια κε πότε αριςτερα. Σταθμι αμέτριτι.

Σε 100 χιλιομετρα-ενέα ςταθμι. Μα να φτάςαμε πια ςτα ςίνομα. Βριςκόμαςτε ςτο ςταθμο: „Εβροπαικος". Λιγα χιλιόμετρα ακόμα κε θα βρεθύμε ςτιν Αςία. Ος εδο το τρένο πίγενε ςκαρφαλόνοντας ς ο βυνο, τόρα αρχίζι να καταβένι.

Δίπλα ςτο ςταθμο „Κύφςι" διο χιλιόμετρα μακρια κίτε το βυνο Μπλαγοτατ, όπυ βρίςκοντε πλύςια ςτρόματα ςίδιρυ. Στυς πρόποδές-τυ πελόριο εργοςτάςιο. Λένε πος ςτα 1735 κάποιος βογύλος ανακάλιπςε δο πέρα, ςτρόματα οριχτυ, μαγνιτικυ ςίδιρυ κε τάδικςε ςτυς ρύςυς. Γι αφτο ι ομόφιλί-τυ τον κάπςανε ςτις κορφες τυ βυνυ, θιςία ςτυς θεύς-τυς. Στα 1826 ι ρύςι ςτίςανε ανδριάντα ςτο βογύλο. Το πιο πλύςιο κε ακινοκατικιμένο μερος τον Υραλ ινε το Μεςέο Υραλ, πυ κίτε ανάμεςα ςτις πόλις Πέρμι κε Σφερτλόφςκι. Ίνε προπάντον πλύςιο το μέρος αφτο ςε ςτρόματα οριχτυ

ςίδερυ. Ολόκλιρα βυνα τον Υραλ αποτελύντε απο ςτρόματα οριχτυ ςίδερυ. Τέτια ίνε, εκςον απτο Μπλογοτατ, το Μαγνιτικο όρος, το Βιςόκι κ. ά. Απτα μεταλέματα τυ ςίδερυ βγάζυν τςιγόνι· χιλιάδες εργοςτάςια κατεργάζυντε το τςιγόνι ςε ςίδερο, το ςίδερο ςε μιχανες. Στα Υράλια βγάζυν κε χριςο. Το χριςο πέρνυν απτυς χριςοφόρυς άμυς. Στα Υράλια βγάζυν κε αλο μέταλο πιο ακριβο κι απτο χριςο, τιν πλατίνα. Κι ακόμι βγάζυνε χαλκο, αλάτι κε πολίτιμες πέτρες.

Βρέτε ςτο χάρτι τα Υράλια, τις κιριότερες πόλις κε τα ςπυδεότεράτυς βυνα.

ΤΙ ΙΝΕ ΠΡΟΜΦΙΝΠΛΑΝ;

Κάθε εργοςτάςιο, κάθε φάμπρικα, κάθε ςοβχόζι, κάθε κολχόζι έχι δικότυ πλάνο εργαςίας.

1. πόςα πράματα θα βγάζι.
2. Σε πιά προθεςμία.
3. Πός θα τα βγάζι καλίτερα κε φτινότερα.
4. Πός θα κατορθόςι να κςοδέβι για τιν εργαςία λιγότερα χρίματα κε κόπο.

Το πλάνο αφτο λέγετε προμφινπλαν.

Πρέπι να κςέρυμε το πλάνο τις επιχίριςίς-μας.

Να βοιθίςυμε ςτιν εκπλίροςι τυ πλάνυ αφτυ.

ΕΜΠΡΟΣ ΣΤΙΝ ΠΑΡΑΓΟΓΙΚΙ ΕΚΣΤΡΑΤΙΑ

Εκδρομι ςτο εργοςτάςιο

Γνοριςτίτε με τα κιριότερα ςιμία τις παραγογις.

Τί παράγι το εργοςτάςιο κι απο τί;

Απο πύ φέρνυν το ιλικο;

Πιά ίνε ι δίναμι, πυ θέτι ςε κίνιςι τις μιχανες;

Γνοριςτίτε με τιν εργαςία κάθε εργάτι.

Πός φροντίζετε ςτο εργοςτάςιο για τιν ιγία τυ εργάτι;

Σε πιόν άλοτες ανίκε το εργοςτάςιο;

Σε πιόν ανίκι ςίμερα: Πιός φροντίζι για τιν καλιτέρεψι τις παραγογις, για τυς όρυς τις εργαςίας κε τι ζοι τον εργατον;

Πιά δυλια κάνι ι Εργοςταςιακι Επιτροπι (Ζαφκομ) ι πιρίνες τυ ΠΚΚ (μπ) κε Π.Α.Κ.Σ.Ν.

Πιό μέρος πίρε το εργοςτάςιο ςτιν επανάςταςι;

Με πιύς έκλιςε ςοςιαλιςτικι άμιλα το εργοςτάςιο κε πιά ίνε τα αποτελέςματα αφτις τις άμιλας;

Ιπάρχυνε μαχιτικες μπριγάτες ςτο εργοςτάςιο κε πός εργάζυντε; 4

I ΕΠΑΝΚΕΛΜΑΤΙΚΙ ΣΙΔΕΖΜΙ (ΠΡΟΦΣΟΓΙΥΖ)-ΣΚΟΛΙΑ ΤΥ ΚΟΜΥΝΙΖΜΥ

Ο Λένιν ονόμασε τυς επανκελματικυς σιδέζμυς σκολια τυ κομυνιζμυ. Γιατι μέσον τον επανκελματικον σιδέζμον εκατομίρια προλετάρι πέρνυνε μέρος στι σοσιαλιστικι ικοδόμισι.

Ι επανκελματικι σίδεζμι μορφόνυν τυς εργάτες. Τυς βοιθύνε νάποχτίσυν τις γνόσες πυ τυς χριάζοντε για το φκιάσιμο τις νέας κινονίας. Μέσον τον επανκελματικον σιδέζμον ι εργάτες πέρνυνε μέρος στιν καλιτέρεψι τις παραγογις στα εργοστάσια κε στις φάμπρικες. Ι επανκελματικι σίδεζμι μορφόνυν τυς καθοδιγιτες τις σοσιαλιστικις ικοδόμισις. Ι καλιτέρεψι τις παραγογις, ο αγόνας ενάντια στι γραφιοκρατία, ι ελάτοσι τυ κόστυς, όλα αφτα γίνυντε με τι σιμετοχι τον εκατομιρίον δυλεφτάδον, πυ τυς ενόνυν ι επανκελματικι σίδεζμι.

ΑΠΑΝΤΙΤΙΚΟ ΠΡΟΜΦΙΝΠΛΑΝ

Μεγάλι κι ανεκσάντλιτι ι διμιυργικι ενέργια τις εργατικις τάκσις.

Κίματα φαρδια κατακλίσανε τι χόρα-μας ι σοσιαλιστικι άμιλα κ'ι μαχιτικότιτα, πυ σε μεγάλο βαθμο ανιψόσανε τιν εργατικι πιθαρχία κε τιν παραγογικότιτα τις εργασίας. Στον τελεφτέο κερο ι εργατικι τάκσι τυ ΣΣΣΔ παρυσίασε νέο σιμάδι τις ανεκσάντλιτίς-τις εφεβρετικότιτας.

Το απαντιτικο προμφινπλαν.

Τί ίνε το απαντιτικο πλάνο;

Κσέρυμε πος όλος ο Σίνδεζμός-μας έχι το γενικό-τυ πλάνο, το πεντάχρονο.

Το βιομιχανικο-ικονομικό-τυ πλάνο έχι κάθε εργοστάσιο, κάθε κολχόζι, κάθε φάμπρικα, κάθε σοβχόζι.

Μα κάθε πλάνο πυ το επεκσεργάζετε ι διίκισι τυ εργοστασίυ έχι αρκετες έλιψες.

Γιατι ι διίκισι δεν μπορι να ιπολογίζι πάντοτε όλες τις δινατότιτες, πυ ιπάρχυνε στο εργοστάσιο.

Ι εργάτες στα εργοστάσια, στις σινεδριάσες τυ αχτιβ, στις γενικες σινελέψες σιζιτιτύνε το πλάνο τυ εργοστασίυ-τυς. Αποτέλεζμα το σιζιτίσεον αφτον ίνε, πυ μεγαλόνυν πολες φορες κε σιμπλιρόνυν το πρόμφινπλαν.

Το σιμπλίρομα αφτο λέγετε απαντιτικο προμφινπλαν (βστρέτσνιι προμφινπλαν)

Ας πάρυμε μέρος μαζι με τυς εργάτες κε τυς κολχοζίτες στις μπριγάτες, πυ αγονίζοντε ενάντια στιν τεμπελια, στις απυσίες κε στα ρίγματα (προριβ) στο σκολιο, στο εργοστάσιο, στο κολχόζι.

Ας ετιμάσυμε πλακάτες, σιθίματα προσκαλόντας τυς εργάτες στιν εκπλίροσι τυ προμφινπλαν.

Ας οργανόσυμε μαχιτικι μπριγάτα στιν τάκσι-μας.

Ας προσκαλέσυμε σε σοσιαλιστικι άμιλα τιν μπριγάτα τις άλις τάκσις κε τις μπριγάτες άλον σκολιον.

ΣΤΟΝ „ΚΟΚΙΝΟ ΠΥΤΙΛΟΒΕΤΣ“

Το τραχτοριχο αργαστίρι τυ „Κόκινυ Πυτιλόβετς“ ίτανε άλοτες αργαστίρι τον κανονιον. Φκιάνανε κι κανόνια για να ςκοτόνυν τυς ανθρόπυς. Σίμερα φκιάνυν τράχτορα. Όταν προτομπένις εκι θαμπόνυντε τα μάτια-ςυ. Απέραντι έχτασι ζοντανεμένυ ςίδερυ! Κυνιέτε, τρίζι, μυνκρίζι, τρέχι χολάτα, φιδοςέρνετε—ζι, εργάζετε!

Σε μακρες γράμες ίνε χτιζμένι χιλιάδες αργαλιι. Κι ανάμεσα στυς αργαλιυς αφτυς, τυς μάδρυς κε καμπύριδες όλο κε πιγενο-έρχοντε άνθροπι: γινέκες, άντρες. Ιπομονιτικα ι εργάτες αφερύνε τα φαγομένα ςιδερένια μέρι, βάλυν άλα εκι, τα διδόνυν κ'ι αργαλιι κςαναρχίζυν τι δυλιά-τυς, αδιάκοπα μαζέβοντας γίρο-τυς ςε ςορυς διάφορα έτιμα αντικίμενα. Απόδο τα διάφορα αφτα αντικίμενα φέρνυντε ςε άλο διαμέριζμα, όπυ ενόνυντε το ένα με το άλο κε ςκιματίζυνε το ςιδερένιο οργανιζμο τις μιχανις.

Σε παραςίρι κε ςε κςαφνίζι με τιν αλόκοτί-τυ όμορφια το πελόριο αργαστίρι, πυ ίνε γεμάτο απο ζοντανο ςίδερο κε περιπλεγμένο απο διάφορα δέματα.

Μεριχι αργαλιι δυλέβυνε μόνι-τυς δίχος εργάτι. Στέκετε μπροστά-ςυ ακέφαλο, ανόματο, δίχος χέρια ένα όντο, πυ μυνκρίζοντας βαρια, με προςοχι κε ταχτικα βγάζι ςα γλόςα το μαχέρι-τυ μπροστα, ομαλίζι το μιχάνιμα, λαδόνι το ςίδερο, πετάι τα κομάτια ςτο πλάγι.

Προχορο ςτο δέφτερο τμίμα—το τραχτοριχο. Εδο ι ικόνα ίνε όλος διόλυ διαφορετικια. Απέραντι έθυςα με ςιδερένια ςκέπι ίνε γεμάτι απο ςτεφάνες τραχτοριχον τροχον. Κε κοντα ςτις ςτεφάνες ςιδερένια τρίγονα. Τα ςτερεόνυν τα τρίγονα αφτα ςτυς τροχυς τον τράχτορον κε γίνυντε ι τροχι πλεβριχι. Στο άλο μέρος τις έθυςας ι εργάτες ςιμαζέβυν τα μοτορ. Τα μοτορ χλιμιντράνε, τρίζυν, λάμπυν απτις κόκινες φοτιες πυ βγάζυν. Αμύςτακι νέι δοκιμάζυνε για τελεφτέα φορα τα τράχτορα, δίνοντάς τα μεγάλι ταχίτιτα, μέςι, μικρι. Ο οργανιζμος τον τράχτορον ζεςτος ακόμα γρίγορα κινιέτε ςτο διπλανο χτίριο, πυ ίνε κι αφτο πλατι, φοτινο, μιρίζι βερνίκι, ςπίρτο κε βαφες. Εδο ςτιν κςίλινι πλατία ολόκλιρο κοπάδι τράχτορα. Σταχτια, κοκινοπόδαρα, με χοντρα ελεφάντινα κεφάλια, μικρα χερύλια κε τιν επιγραφι „Κ.Π.“—„Κράςνιι Πυτιλόβετς“.

Ανίγυντε ι πλατιες αβλόπορτες.Μυνκρίζοντας κε τρίζοντας ορμα το εργοςταςιακο τράχτορο· δε μιάζι μάφτο εκίνο· κατάμαβρο με χερύλες ςτυς τροχυς αντι πλεβρες πλιςιάζι το νιόχτιςτο τράχτορο. Δένι πίςυ-τυ με ςκινι ο εργάτες το νιόχτιςτο τράχτορο κ'εκίνο βαρόντας τις βαριές-τυ χερύλες το κυβαλάι έκςο ςτιν αβλι. Εκι το γαντςόνι ο γέρανος κε το βάζι ςτο έτιμο βαγόνι. Ο ςιδερένιος οργανιζμος μπίκε πια ςε μια γονια τυ βαγονιυ για να μεταφερθι μακρια ςτυς κάμπυς, ςτις ςτέπες διμιυργος τις νέας ζοις.

Γ. Ανατολίτι.

Ο ΤΡΑΧΤΟΡΙΣΤΑΣ

Δινατο το τιμόνι κι ομπρος τραχτορίςτα,
προζμένυν ι καμπι να δίνυν διπλο,
διπλο τον καρπό-τυς να δόςυν ι κάμπι
ςτο νέο αφέντι, ςτυ κάμπυ το γιο.

Το άτι-ςυ κίτα, ςιντρίμια τυς φράχτες,
τα ςίνορα ρίχνοντας αφέντις περνα·
τιν ορμί-τυ τι φέβγυν παπάδες, κυλάκι,
το φλίαρο ςίμαντρο, βυβο δεν μιλα.

Δινατα το τιμόνι κ'εμπρος τραχτορίςτα,
ελέφτερος κίτα ο κάμπος κςιπνα.
Τις βαριες-τυ αλίςες τις ρίχνις κομάτια,
τα δεζμά-τυ τα ρίχνις ςιντρίμια, αργατια,

Με τα τράχτορα κε τα κομπάιν, με τις αγροτίκες κολεχτίβες κε τα ςοβετικα νικοκιρια θα διναμόςυμε τιν πάραγογικι ςινάφια τις πόλις κε τυ χοριυ.

ΣΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΤΙΣ ΖΑΧΑΡΙΣ

Απέραντι κε ίςια ι ςτέπι· δίχος λόφο κε βυνα, απλόνετε μπροςτά-ςυ ςαν πέλαγο πλατίςτιθο δίχος αρχι κε δίχος τέλος. Παντυ όπυ κι αν γιρίςις χριςοκίτρινι κάμπι απο ςιτάρι, βρίζα, κριθάρι. Μα νά ανάμεςα ςτυς κάμπυς αφτυς μεγάλες λορίδες βαθιπράςινυ χρόματος.

Τί νἄνε άραγε; Ζιγόνο ςε μια απάφτες.

Χαμιλα πράςινα φιτα, έφςαρκα με φίλα ζυμερα—κοκινογύλια. Απαράλαχτα ςαν τα κοκινογύλια το μερό-μας με μόνι τι διαφορα πυ ι ρίζες-τυς έχυν άςπρο χρόμα.

Κε τί πολα πῦνε! Ακρι δεν έχι ι λυρίδα ι βαθιπράςινι. Πόςο κοςτίζι ι καλιέργια μιας τέτιας λυρίδας, κε γιατί τόςα εκςοδὰ για τα φιτα αφτα πυ ςε μας το πολι πολι τα μεταχιρίζοντε τροφι για τα ζόα!

Νά εκι κάτο όχι κε τόςο μακρια περίφανα μας αγναντέβι ένα μεγάλο εργοςτάςιο με πανίπςιλες καπνοδόχες. Κιμάτε το καλοκέρι, αναπάβετε, ι καπνοδόχες-τυ δεν καπνίζυν, μα μόλις μπι το χινόπορο ςέρνοντε εκι ατέλιοτά αμάκςια με κοκινογύλια. Κςιπνα τότε ο κιμιζμένος γίγαντας. Μάβρι καπνι βγένυν απτις καπνοδόχες-τυ κ' ι φονες κι ο θόριβος τυ λαυ πυ δυλέβι εκι νίχτα μέρα. Σορυς ςτιβάζυνε τα κοκινογύλια ςτιν αβλι τυ μίλυ για να τα πάρυν ίςτερα απο κι, να τα πλένυν κε να τα ρίχνυνε ςτις μιχανες. Εκι κοφτερα μαχέρια αδιάκοπα τα κάνυνε μικρα μικρα κομάτια ίδος λαγίνια.

Τα μικρα αφτα κομάτια τα ρίχνυν ίςτερα ςε μεγάλυς κάδυς με ζεςτο νερο. Εκι τα μικρα κομάτια τυ κοκινογυλιυ μυςκέβυνε κε βγάζυν το γλικό-τυς ζυμι· το νερο τον κάδον γίνετε γλικο. Τα μυςκεμένα κομάτια τον κοκινογυλιον τα βγάζυν ίςτερα κε τα δίνυν τροφι ςτις αγελάδες κε το γλικο ζυμί-τυς το μετανκίζυνε ςε άλυς κάδυς.

Το ζυμι αφτο ίνε θολο κε πιχτο. Γιαφτο προςπαθύνε να το κάνυν πρότα καθαρο κε άςπρο κ'ίςτερα να το πικνόςυν. Το πςένυνε ςε ιδιέτερα καζάνια όπυ το ζυμι λίγο λίγο πικνόνι· το καθαρίζυνε τότε με αζβέςτι κε μεταβάλετε ςε μικρα ςπιράκια. Τα ςπιράκια αφτα τα βγάζυν απτα καζάνια, τα κςερένυν κε ςκιματίζετε απάφτα ι ςκόνι τις ζάχαρις. Ίςτερα τι ςκόνι τις

ζάχαρις κςανα τινε καθαρίζονε, τι λιόνυνε κε τι χίνονε ςε καλύπια, όπυ ςκιματίζεπε ι ςκλιρι ζάχαρι ςαν κόνος. Άλοτες ι ζάχαρι ίτανε ακριδι γιατι τιν καταςκεδάζανε μονάχα απτο ζαχαροκάλαμο, πυ φιτρόνι ςτυς ζεςτυς τόπυς· ςίμερα ι ζάχαρι ςε μας γίνετε ςτα εργοςτάςια απτα κοκινογύλια.

Στα 1931 ςίφονα με το πεντάχρονο ςκέδιο θα κάνομε εκςαγογι ςτο εκςοτερικο παραπάνο απο 100.000 τόνυς ζάχαρι.

ΑΠΕΛΕΦΤΕΡΟΣΙ ΑΠΤΟ ΕΚΣΟΤΕΡΙΚΟ

Στο απέραντο χτίριο τυ μιχανικυ εργαςτιρίυ κατα μάκρος απο διο ςιρες ίνε δαλμένες ράγες.

Απτις διο πάντες τον γραμον ιπςόνυντε γιγάντικι αργαλιι. Κε πάνο απ' αφτυς ςα γεράκι πετάι γεφιροτος ιλεχτρικος γέρανος, πυ μεταφέρι απτι μια ακρα τυ χτιρίυ ςτιν άλι τα διάφορα δάρι.

Στο τέλος τυ χτιρίυ, εκι πυ τελιάνυν ι ςιρες τον αργαλιον, ιπςόνυντε νέες μιχανες, πυ δε μιάζυνε καθόλυ μ' εκίνες πυ ίδα ςτο εργοςτάςιο.

—Τί μιχανες ίνε αφτες; ρότιςα το διεφθιντι.

Ιςιχα εκίνος κε απλα μυ αποκρίθικε:

—Ι νέες ιφαντυργικες μιχανες, πυ άρχιςε να βγάζι το εργοςτάςιό-μας.

—Αλοτες πύ δγένανε ι μιχανες αφτες;

—Στι Γερμανία κε ςτιν Ανκλία. Αλοτες εργοςτάςια πυ δγάζανε ιφαντυργικες μιχανες δεν ίχαμε κε γι' αφτο ίμαςτε ανανκαζμένι κάθε χρόνο να ςτίλυμε ςτο εκςοτερικο 5—6 εκατομίρια χριςα ρύπλια.

—Κε τόρα;

—Τόρα νά, κιτάκςτε ι ίδιι. Ολες τις μιχανες πυ χριάζοντε τα ιφαντυργία-μας, τις φτιάνυμε εμις ι ίδιι. Κε μι νομίζετε ότι ίνε κατότερες απτες κςένες.

—Νέα ίνε ι παραγογι αφτι;

—Ολος διάλυ νέα.

—Κε δεν έχομε πια ανάνκι τιν Εδρόπι;

—Οπος δλέπετε. Απτυς τόπυς μας γράφυν επενετικα γράματα για τις μιχανές-μας. Κε έχυνε δίκεο να μας επενέςυνε. Γιατι εμις κςέρυμε όλες-μας τις έλιπςες κε προςπαθύμε να τις διορθόςυμε.

Γιρίζοντας ανάμεςα ςτυς αργαλιυς κε ςτις μιχανες ςκεφτόμυνα: Το μεταλυργίο ετιμάζι τις τυρπίνες, το εργοςτάςιο πυ φέρνι το όνομα τυ Καρλ-Μαρκς, δγάζι το νορτροπ κε μπανκυμπρος.

Ο „Κόκινος Πυτιλόδετς" τα τράχτορα κε τις ιφαντυργικες μιχανες. Ο κιρίαρχος ςτι χόρας-μας, ο εργάτις με το ςφιρί-τυ το διμιυργο λεφτερόνι τι χόρα-μας απτιν εκςάρτιςί-τις απτο εκςοτερικο.

„Ι μπολςεδίκι πρέπι να καταχτίςυν τιν τέχνι. Ινε κερος πια ι μπολςεδίκι να γίνυν ι ίδιι ιδικι.

Λένε πος δίςκολο ίνε να καταχτίςυμε τιν τέχνι. Δεν ιπάρχυν τέτια κάςτρα, πυ ι πολςεδίκι δεν μπορέςανε να τα καταχτίςυν." ΣΤΑΛΙΝ

Κάθε εργάτις πρέπι να γνορίζι τι μιχανι, το εργοτοςτάςιό-τυ. Κάθε κολχοζίτις πρὲπι να μπορι να εργάζετε με τις αγροτικες μιχανες τυ κολχοζιυ κε να γνορίζι τι ςίςτας ι αφτον το μιχανον.

ΣΤΙ ΧΟΡΑ ΤΥ ΛΕΝΙΝ

(Απτο ιμερολόγιο γερμανυ εργάτι)

I

Ιμε μεταλεργάτις· γενίθικα στιν πόλι Κιλ ςις Γερμανίας. Απτα 38 χρόνια τις ζοίς-μυ τα 22 τα έζιςα δυλέβοντας στα πολεμικα ναφπιγία τις χόρας-μυ.

Στα 1915 μυ δόθικε εφκερία να μάθο καμπόςα ρύςικα κε γι αφτο τόρα, πυ βρίςκυμε στι χόρα τυ Λένιν κατορθόνο έφκολα να προςανατολίζυμε με τι ςοβετικι κατάςταςι.

Ενα ςορο αγριότιτες για τι Σοβετικι Ρυςία γράφανε ι μπυρζυάζικες κε πςεφτο-εργατικες εφιμερίδες, μα εγο παλιος εργάτις δεν πίςτεβα στις πςεφτιες τον ταкςικόν-μας εχτρον.

Μοναχός-μυ ίρθα ςτο ΣΣΣΔ κε μπίκα στο εργοςτάςιο Πυτιλόφςκι.

—Γιατί στο Πυτιλόφςκι; θα πίτε. Απλύςτατα, γιατι ςτιν πατρίδα-μυ άκυςα πολα για το ιροικο αφτο εργοςτάςιο, πυ έβγαλε τόςυς πολυς προλετάριυς επαναςτάτες κε ςίμερα βγάζι χιλιάδες τράχτορα για να εκςαλίπςι τιν κυλακια ος τάκςι.

—„Γυςτάβε, ίπα στον εαφτό-μυ, πρέπι να μπις στο Πυτιλόφςκι για να ςπυδάςις τον μπολςεβικιζμο“.

II

Μυ κςάφνιςε κίνο, πυ ίδα δο πέρα. Δεν μπορύςα τα φανταςτο εγο, πυ όλι-μυ τι ζοι αγονιζόμυνα ενάντια ςτυς νικοκίριδές-μυ, πος ο εργάτις μπορύςε να γίνι τέλιος νικοκίρις τις χόρας κε τυ εργοςταςίυ-τυ.

Παρυςιάςτικα στο εργοςτάςιο ςτις αρχες τυ Οχτόβρι. Σε μια απτις μέρες εκίνες, πυ ι εργάτες προςπαθύςανε με κάθε τρόπο να ςκεπάςυν το ρίγμα, πυ παροςιάςτικε ςτι δυλια. Κατάλαβα γιατί εργαζόντανε με ενθυςιαζμο. Ι χόρα, πυ απλόνετε απτι Βαλτικι θάςαςα ος τον Ιρινικο οκεανο, περίμενε ανιπόμονα τα τράχτορα ςαν το πιο ακριβο πυ χριαζότανε.

Ι εργάτες βάζανε όλες τις δινάμες-τυς. Ντράπικα πος δεν ίμυνα μαζίτυς. Κε νά πέτακςα τι ζακέτα-μυ, κςεκυμπόθικα, ςίκοςα πάνο τα μανίκια-μυ κε βρέθικα ςτι ςτιγμι μπροςτα ςτον αργαλιο, πυ ένα κερο εργαζότανε ο Μ. Καλίνιν—ο πρόεδρος τις απέραντις αφτις χόρας το Σοβετ . . . .

III

Σένα απτα μεςιμεριάτικα διαλίματα μαζι με το φίλο μυ, παλιο εργάτι με το παράςιμο τις „Κόκινις ςιμέας“ πέραςα ςτο διαμέριζμα, πυ γίνετε ι παράδοςι τον τράχτορν. Πανόριο διαμέριζμα με αψιλυς θόλυς, με άπλετο φος κε άφτονο αέρα. Εδο γίνετε ι αδιάκοπι παράδοςι τον τράχτορον κ' ι δο-

κιμί-τυς με τον ιπολογιζμο όλον τον περιςτατικον, πυ μπορύνε να τίχυν τα τράχτορα στον κερο τις εργασίας-τυς, στυς κάμπυς . . . .

IV

Σίμερα έγραπςα στον Εβγένιο Σταλγέιμερ, πυ έμινε ςτο Κιλ. Μυ παρακάλεςε να τυ περιγράπςο όλα, πυ θα δο ςτι χόρα τυ Λένιν κε τυ Στάλιν. Νά τι τυ έγραπςα.

„Αγαπιτε Εβγένιε, ςιχόρα-με, γιατι τόςον κερο άργιςα να ςυ γράπςο. Μα να ίςυνα ςτι θέςι-μυ κε ςι θα έκανες το ίδιο. Εχο πολες δυλιες. Μι νομίζις πος με ανανκάζυν να εργάζυμε παραπάνυ απτις δινάμες-μυ. Οχι, ςτι χόρα, πυ τιν εκςυςία έχυν ι εργάτες τέτια δεν επιτρέπυντε. Μα εγο—όχι όπος ς' εμας ςτο Κιλ—δεν μπορο κάποτε να φίγο απτο εργοςτάςιο. Δυλέβο τις εφτά μυ όρες— εφτα Εβγένιε!—κε δε θέλο να φίγο. Σιλογίςυ μονάχα, φίλε-μυ , πος γράφο κάποτες τρία κε τέςερα άρθρα ςτιν εφιμερίδα! Νε, νε, Εβγένιε, ο φίλος-ςυ γένικε κε ςινγραφέας! Γράφο για μερικυς μιχανικυς, πυ δε ςινιθίςανε ακόμα να προφιλάγυν τον εργατικο κερο, τις εργατικες δινάμες κε να εχτιμίςυν εκίνο, πυ τυς δίχνυν ι εργάτες. Γράφο ςτιν εφιμερίδα-μας— βγάζι δικί-τυ εφιμερίδα το εργοςτάςιο-μας—για τις ακαταςταςίες, πυ γίνυντε ςτο εργοςτάςιο . . .

Ι προτοπόρι εργάτες εδο ίνε έτιμι να εργάζυντε προεαιρετικα 10 κε 12 όρες για να δόςυν περιςότερα τράχτορα κε ςε καλι πιότιτα.

Φαντάςυ, τέτια ίνε ι πςιχολογία τον καλίτερον εργατον τις δικίς-μας, νε τις δικίς-μας ςοβετικις χόρας, τίποτες να μι λιπύντε γι αφτιν.

Πρέπι κε ςι νἄρθις, Εβγένιε. Τί ςε κρατάι ςτιν „ορέα“ Γερμανία! Ιςος ο αρχιγος τις αςτινομίας; Ιτε ο νικοκίρις-ςυ, ο αςινίδιτος αφτος κε θρίςκος Μίντςλοφ; Ιςος ςυ αρέςι, πυ ίςε ιποχρεομένος να μένις ςτο εργοςτάςιο εκςον απτις 9 επίςιμες εργάςιμες όρες, κάθε μέρα τέςερις ακόμα ιπερορικες όρες, γιατι έτςι το θέλυν ι κίριι Γίτλερ κε Γίντεμπυργ;

Πάρε τι γινέκα-ςυ κε τι μικρί-ςυ Κατίνα κ' έλα εδο. Ας μίνι ςτι Γερμανία ο Φερδινάντος, το αντριομένο-ςυ παλικάρι. Ι γροθιές-τυ κε το αποφαςιςτικό-τυ μιαλο μπορύνε να χριςιμέπςυνε για το κόμα.

Κ' εμις μαζί-ςυ πάμε δο ςτο γραματέα τυ κομυνιςτικυ πιρίνα, τυ ζιτάμε ανκέτα για να γραφύμε ςτο κόμα.

Χέρυμε πος ςτα τελεφτέα-μυ χρόνια, κατόρθοςα να καλιτερέπςο τι ζοί-μυ. Σε μας, ςτι Γερμανία, πολι γρίγορα γιράςκι ο εργάτις. Αν ίμυνα αφτυ, ίςτερα απο διο χρόνια, πυ θα γενόμυνα 40 χρονον, θα με πετύςαν έκςο απτο εργοςτάςιο. Θα φιτοζούςα με τις τιχέες ελειμοςίνες, τυ ταμίυ τις εκςαςφάλιςις, πυ τιν κιβερνάνε τα όργανα τις εχτρικίς-μας τάκςις. Ι πςεφτοςοςιαλιςτες, πυ εδο πέρα τυς ονομάζυνε κε με το δίκιο-τυς ςοςιαλ-φαςίςτες...“

Εκλιςα το γράμα ςτο φάκελο κε με τακςικι περιφάνια έγραπςα τι διέφθινςι.

Κε πός να μι καμαρόνο, όταν ςκέφτυμε πος ίμε εργάτις ανταποκριτις, πολιτικος ςινγραφέας τις εργατικις τάκςις.

Α. Γαμπορ

ΑΝΘΡΟΠΟΣ ΣΑΡΑΝΤΑ ΕΚΣΙ ΧΡΟΝΟΝ

«Απ τι ζοι τον ανὲργον τις Γερμανίας)

Κατςυφιαζμένα, κακοδιάθετα πρόςοπα φένοντε απ' όλες τις γονιες.

Εδο μαζεφτίκανε άεργι, πυ δεν κςέρυν τί θα γίνυνε άδριο ι ικογένιές-τυς Ι αεργία κοντέδι να φτάςι στιν πόλι κε απο μέρα ςε μέρα μπορι να τυς ρυφίκςι

Ιμε 46 χρονον—διγάτε ένας με γιαλια—φιςικα δεν ίμε γέρος, δέτε-με: ίμε ακόμι γερος. Το μόνο-μυ ελάτομα ίνε πος ίμε λίγο μίοπας κε ανανκάζυμε να φορο γιαλια. Μαφτο δεν εμποδίζι στι δυλια κε φιςικα με κανένα τρόπο δε μπορι να εμποδίζι στυς εργοδότες-μυ.

Θέλο κε μπορο ακόμι να εργαστο.

Δεν ίμε κακος εργάτις, ίμε μιχανίςτας, μα αππτον κερο πυ εδο κε διο χρόνια με βγάλανε απο ένα εργοςτάςιο δεν μπορο πυθενα να χριςιμέπςο

Πάντα ι επιχιριματίες θέλυνε νάχυν εργάτι „μέςις ιλικίας". Αφτο θα πι πος ζιτύνε ανθρόπυς ανάμεςα στα 28 κε στα 38. Κε πάντα τυς βρίςκυνε αφτυς ςε αφθονία. Μα μις περάςαμε τα 40, πάντα μένυμε στιν μπάντα.

Μα εγο ροτο, μίπος ο άνθροπος στα 46 ίνε πια γέρος; Μίπος ίνε πια τριμένος, δεν χριάζετε ςε κανένα;

Σ'αφτο μάπαντύνε:

— Στιν παραγογι δε χριάζυντε άνθροπι πιο γέρι απ'τα 40, κε θα τυς χριςιμοπιίςυμε τότες μόνο όταν δεν θα βρύμε τόςυς ανθρόπυς, όςυς χριαζόμαςτε μικρότερυς απτα ςαράντα.

Όταν ίνε μεγάλι έλιπςι εργατόνε με πέρνυν ςε προςορινι δυλια για διο τρις βδομάδες.

Κατόπιν βρίςκυμε κε πάλι στυς δρόμυς. Για αποχερετιζμο ακύο: — Κρίμα πολι, πυ ανανκαζόμαςτε να ςας αφίςυμε, δυλέβετε καλα, μα χριαζόμαςτε εργάτες πιο νέυς.

Ο άνθροπος με τα γιαλια ρίχνι ολόγιρα ματιες ςα να φοβάτε μίπος ι τίχι-τυ δεν ενδιαφέρι κανένα. Μα τον ακύνε με ενταμένι προςοχι κε κςακολυθι: — Κςέρετε πος για να μπορέςι κανις να πάρι βοίθιμα πρέπι να εργαςτι 26 εβδομάδες το χρόνο. Παρ'όλες-μυ τις προςπάθιες δεν μπόρεςα στα διο τελεφτέα χρόνια να μαζέπςο 26 εβδομάδες. Κε καταπιανόμυνα με όπια κε νάνε δυλια: Κυβαλύςα δοκάρια στις ικοδομες, νικιαζόμυνα για μεροκαματιάρις στο χοριο στον κέρο τις δυλιας στυς κάμπυς, πράμα δίςκολο για ένα χοριάτι. Μα όλες μαζι ι εβδομάδες φτάςανε μόνο τις 17, κε έτςι δεν πίρα το βοίθιμα κε μεταφέρθικα στο ταμίο τις αςφάλιας. Κςέρετε τί γίνετε ςάφτο.

Πρέπι νάποδίκςετε πος όχι μόνο ςις μα όλι ςας ι ικογένια κάθετε δίχος δυλια. Κ' εγο έχο κόρι 16 χρονον κε διο αγόρια 17 κε 18. Κε νά, μυ ίπανε απλα κε κςεκάθαρα: αφυ αφτι κερδίζυνε, θα πι πος δεν μπορο να πάρο βοίθιμα. Μα τί κερδίζυνε τα πεδιά-μυ; 15-20 μάρκα τι βδομάδα—ένα ποσο πυ μόλις τυς φτάνι τυς ίδιυς.

Πός λιπον μπορο να τυς επιτρέπςο να με τρέφυνε στα 46 τα πεδιά-μυ; Πίτε-μυ ίνε τύτο δίκεο; Δεν ίμε δα απόμαχος δεν ίμε άροστος, μπορο

να δυλέπσο. Κ' ι αρχες ζιτύνε να τρεφόμαστε εγο κ' ι γινέκα-μυ πυ δεν ίνε ακόμα 40 χρονον, σε βάρος τον πεδιον. Εμις σινιθίσαμε ι ίδιι να τρέφυμε τα πεδιά-μας

Ο άνθροπος στέκι αβόιθος κε καρφομένος. Τα μάτια-τυ λάμπυν κάτυ απτα ματογιάλια κι όταν γιρίζι το πρόσοπο στι μοναδικι ιλεχτρικι λαμπίτσα πυ φοτίζι τιν „έθυσα“ μπορι κανις να δι πος διο βαρια, μεγάλα δάκρια κιλιέ ντε στα μάγυλά-τυ.

Ταραγμένος, ασινάρτιτα τελιόνι το „λόγο“ τυ.

— Νε, τίποτε δεν μπορι Τέτιος ίνε ο νόμος... Μα τί νόμος ινεέ τύτος. Τί κατάστασι ίνε αφτι όπυ γìνυντε τένια πράματα;

Σοστι ντροπι... Μα μίπος γιαφτα σκέφτετε ι γερμανικι βιομιχανία;

ΤΙ ΙΝΕ ΣΙΣΤΙΜΑΤΙΚΟΠΙΙΣΙ (ρατσιοναλιζάτσια)

Σιχνα ακύμε τι λέκσι σιστιματικοπίισι. Για τι σιστιματικοπίισι μιλάνε σε κάθε εργοστάσιο, σε κάθε επιχίρισι.

Τί ίνε λιπον σιστιματικοπίισι;

Ας πάρυμε ένα εργοστάσιο *πυ βγάζι μιχανες*. Το εργοστάσιο αποτελιέτε απο πολα σινεργία. Στο ένα φκιάνυνε τροχυς, στο άλο καζάνια, στο τρίτο στεφάνες κ.τ.λ.

Σκοπος τυ εργοστασίυ ίνε σε λιγότερο χρονικο διάστιμα να βγάζι όχι μονάχα περισότερες ατμομιχανες μα κε καλίτερες. Τί χριάζετε γιαφτο;

Χριάζυντε καλες μιχανες κ' ιδικεμένι εργάτες

Στα εργοστάσιά-μας έχυμε σίμερα κε καλες μιχανες κε καλυς εργάτες, πυ πολι απ' αφτυς ίνε κε μαχιτάδες, μα ι εργασία δε γίνετε όπος έπρεπε να γίνι. Γιατί άραγε;

Για τιν παραγογικότιτα τις εργασίας δε φτάνυνε μονάχα καλες μιχανες κε καλι εργάτες. Χριάζετε ακόμα κε *σιστιματικοπίισι τις παραγογις*. Διλαδι να γίνετε ι δυλια με τέτιο σίστιμα, πυ να βοιθίσι τυς εργάτες κε τις μιχανες καλίτερα να εργάζυντε.

Παράδιγμα: αντις να κυβαλυν με τα χέρια-τυς ι εργάτες τα διάφορα μέρι τις ατμομιχανις απτο ένα σινεργίο στο άλο, να γίνι έτσι ι δυλια, πυ να τα κυβαλάνε με μιχανι.

Ι μιχανοπίισι αφτι θα μας δόσι διπλι οφέλια.

Πρότα, τα διάφορα μέρι τις ατμομιχανις γρίγορα κε δίχος άργιτα θα κυβαλεθύνε απτο ένα σινεργίο στο άλο κε δέφτερο, για το κυβάλεμά-τυς δε θα κσοδέπσυν ι εργάτες ύτε δίναμι, ύτε κερο.

Να καλιτερέπσυμε, να τελιοπιίσυμε το σίστιμα τις εργασίας κε τις ίδιες τις μιχανες, αφτο σιμένι σιστιματικοπίισι τις εργασίας.

Τότε ι δυλια θα πάι μπροστα, όταν ενόνυμε τι μαχιτικότιτα με τι σιστιματικοπίισι.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΙ ΑΜΙΛΑ

Τα πεδιά όχι μονάχα ςτο εργοςτάςιο μα κε ςτο ςπίτι δεν κεςχνυν το προμφινπλαν.

Ο πατέρας τις Στέλας Χλορίδι εργάζετε ςτι φάμπρικα τι καπνυ Ο καθένας εργάτις κςέρι πιό μέρος απ' όλο το προμφινπλαν πρέπι να εκπλιρόςι ο ίδιος. Στον Κόςτα Χλορίδι, τον πατέρα τις Στέλας, δόςανε τετράδιο, πυ να ςιμιόνι, πός εκπλιρόνι το προνφινπλαν κε πιά εμπόδια απαντα ςτιν εκπλίροςί-τυ.

Ιδε το τετράδιο τυ πατέρα-τις ι Στέλα κε μια βραδια τυ λέγι:

— Πατέρα ςε προςκαλο απο άβριο ςε ςοςιαλιςτικι άμιλα.

Χαμογέλαςε ο Χλορίδις κε τις λέγι:

— Σε πόςα μαθίματα ίςε αδίνατι;

— Μονάχα ςτι φιςιογνοςία.

— Πόςες φορες απυςίαςες απτο ςκολιο;

— Μονάχα μια φορα.

— Πόςες φορες άργιςες;

— Διο φορες.

— Καλα, κάθιςε τόρα κε γράπςε το ςιβόλεο.

Κάθιςε ι Στέλα να γράφι.

ΣΙΒΟΛΕΟ

— Εμις, ι Στέλα Χλορίδι κε Κόςτας Χλορίδις κλίομε το ακόλυθο ςιβόλεο για ςοςιαλιςτικι άμιλα.

— Ι Στ. Χλορίδι ιποχρεόνετε:

„Να μι αργίζι κε να μι απυςιάζι απτα μαθίματα.

Να προοδέβι ς'όλα τα μαθίματα.

Να μπι ςτι μαχιτικι μπριγάτα τυ ςκολιυ.

Να πάρι ένεργο μέρος ςτιν κινοφέλιμι εργαςία.

Να βοιθα τι μιτέρα-τις ςτις δυλιες τυ ςπιτιυ κε να μίνι ςτο ςπίτι το βράδι, όταν ι μιτέρα-τις πιγένι ςτα βραδινα μαθίματα.

— Φτάνι, ιπε ο πατέρας τις Στέλας.

— Ενα ακόμα, ίπε ι Στέλα.

„Να μαζέβι απορίματα: μπυκάλες, κόκαλα, κυτια, χαρτια για τιν αγορα τράχτορον".

Τόρα φτάνι ίπεν ο πατέρας. Δόςε-μυ το κοντίλι να γράφο εγο.

— Καλα γράφε:

Ο Κ. Χλορίδις ιποχρεόνετε:

„Νά μπι ςτι μαχιτικι μπριγάτα.

Να εκπλιρόνι το προμφινπλάν-τυ.

Ταχτικα να παρακολυθα τις παραγογικες ςίςκεπςες κε να πάρι ενεργο μέρος.

Να μι βγάζι καθόλυ μπραχ κε να καθαρίζι ίςτερα απτι δυλια τον αργαλιό-τυ".

— Ολα, πατέρα, ίπε ι Στέλα.

— Δέχομε.

— Γράπσε ακόμα:

Ολα τα παραπάνυ θα τα εκπλιρόςυμε κε ςτις 18 τυ Μάι θα κάνυμε απολογιζμο τις εργαςίας-μας".

Κάτυ απτο ςιδόλεο ιπόγραπςαν:

Στὲλα Χλορίδι.
Κόςτας Χλορίδις.

Ι ΙΡΟΕΣ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο μίςτερ Ανις ίνε μιχανικος αμερικάνος· ίρθε ςτο Λενινγρατ ςτο μεταλικο εργοςτάςιο τυ Καρλ Μαρκς για να μάθι ςτυς εργάτες-μας πός πρέπι να ετιμάζυν τις *τυρμπίνες για τυς ιλεχτρικυς ςταθμυς.*

Ο μίςτερ Ανις πίγε ςτο ςινεργίο (τςεχ) πυ εργαζόντανε μαχιτάδες — ο μάςτορις Σιμοφέεφ κ' ι μπριγάτα τυ ς. Χινέικο. Ι μαχιτάδες αρχίςανε να ετιμάζυνε μια μεγάλι τυρμπίνα..

— Σε μας, ςτιν Αμερικι, ίπε ο μίςτερ Ανις, μια τέτια τυρπίνα τιν ετιμάζυνε ς' ενά-μιςι μίνα. Κε βλέποντας τυς εργάτες να τον κιτάζυνε περίεργα πρόςτεσε:

— Στο εργοςτάςιο τις φίρμας, πυ εργάζυντε όλι ι εργάτες ίνε διαλεχτι.

— Σίντροφι, ίπε τότε ο Τιμοφέεφ ςτυς εργάτες, ας προςκαλέςυμε ςε ςοςιαλιςτικι άμελα τυς αμερικάνυς. Στιν Αμερικι ι εργάτες εργάζυντε για τυς καπιταλιςτες, εμις εδο εργαζόμαςτε για τι χόρα το Σοβετ.

— Ας δοκιμάςυμε, ίπε ι μπριγάτα.

Κε μάζοκςε τιν τυρπίνα ςε τρις βδομάδες.

Ένα τέτιο κατόρθομα δεν το περίμενε ποτες ο αμερικάνος κε φόνακςε με θαμαζμο.

— καλίτερυς κε εργατικότερυς, ςτρατιότες ςτι βιομιχανία δε γνόριςα ποτες

Ο μίςτερ Άνις δεν ίχε δίκεο. Ι μπριγάτα τυ ς. Χινέικο δεν ίνε ςτρατιότες, πυ εκπλιρόνυνε μονάχα τιφλα τις διαταγες πυ πέρνυνε.

Εκίνι ίνε ίροες τις εργαςίας κε πλάςτες τυ ςοςιαλιζμυ ςτι χόρα-μας

ΣΤΙ ΓΙΟΡΤΙ ΤΟ ΜΑΧΙΤΑΔΟΝ

Φοτόλυςτι ι έθυςα τυ παλατιυ τις Κυλτύρας ςτο Λενινγρατ. Ι τίχι όλι ςκεπαζμένι απτις ςιμέες τον εργοςταςίον τις πόλις τυ Λένιν.

Τις φέρανε ι αντιπρόςοπι τον 300 χιλιάδον εργατον τυ Λενινγρατ.

Στο βίμα 52 απτυς καλίτερυς μάχιτάδες.

Ι ςινέλεπςι προτίνι να τυς βραβέπςυνε με τα παράςιμα τυ Λένιν κε τις εργατικις ςιμέας.

Ανάμεςα ςτυς καλίτερυς μαχιτάδες ο μάςτορις Τιμοφέεφ κι ο ς. Χινέικο.

Με απλα λόγια διηγύντε ι μαχιτάδες πός κατορθόςανε να εκπλιρόςυνε όλες τις εργαςίες, πυ τυς δοθίκανε. Μα το έργο δεν τελίοςε.

— Δίνυμε το λόγο-μας στο κόμα κε στι σοβετικι εκσυσία πος το πεντάχρονο θα το εκπλιρόσυμε σε τρία χρόνια.

Το ίπανε κε θα το εκπλιρόσυνε γιατι ι μαχιτάδες κσέρυν να εκπλιρόσυν τις ιπόσκεσες, πυ δίνυν.

Ο ΓΕΡΟ-ΜΠΡΙΓΑΤΙΡΟΣ

Ινε γέρος ο μπαρμπα-Γάνις. Γέρος μα κάτυ απτα σταχτιά-τυ φρίδια σπιθοβολαν τα μάτια-τυ με τις νιότις τι φλόγα. Το χαμόγελιο τις νιότις φένετε κε κάτυ απτα πσαρά-τυ μυστάκια. 40 χρόνια πέρασε στο εργοστάσιο μέσα στυς βαριυς κε κσεκοφαντικυς ίχυς τυ μετάλυ. Δύλεβε στα χρόνια τυ τσάρυ για τυς καπιταλιστες φέρνοντας στυς όμυς-τυ πάνο το ασίκοτο βάρος τις προεπαναστατικις δυλιας τυ εργάτι.

Μα ίρθε το 1917.

Ι σινθίκες τις ζοις κε τις εργασίας αλάκσανε.

Δεκατρία χρόνια τόρα εργάζετε ο μπαρμπα Γιάνις στο εργοστάσιο, πυ δεν ανίκι πια στυς καταπιεστές-τυ. Ο ίδιος ίνε τόρα νικοκίρις τις παραγογις, νικοκίρις τις επιχίρισις.

Στις μέρες τυ Λένιν ο μπαρμπα-Γιάνις οργάνοσε στο σινεργίο, πυ εργαζότανε μαχιτικι μπριγάτα.

— Εμπρος, πεδια, ας εργαστύμε προλετάρικα. Δίχος απυσίες, δίχος άργιτες, δίχος σκάρτα

Τονε βλέπι κανένας τον μπάρπα-Γιάνι κε νομίζι πος ένιοσε στα τελεφτέα χρόνια

Δεν εργαζότανε άλοτες έτσι. Πρότος αρχίζι τι δυλια κε τελεφτέος τιν αφίνι. Με το παράδιγμά-τυ εμπσιχόνι τυς νέυς εργάτες. Ανάβι στις καρδιεςτυς τι ζοογόνι εκίνι εσοτερικι φοτια, πυ τι λέμε ενθυσιαζμο. Το σινεργίο τυ μπάρμπα-Γιάνι έγινε όλο μαχιτικο. Ο ενθυσιαζμος τυ γέρυ εργάτι κε τον άλον προτοπόρον εργατον πέρασε σ' όλο το σινεργίο. Κε με περιφάνια ο μπαρμπα-Γιάνις καμαρόνι τυς μαχιτάδες σιντρόφυς-τυ.

Έχετε στιν τάκσι-σας μαχιτικες μπριγάτες; Οργανόστε α δεν έχετε.

Αν έχετε εκσετάστε τιν εργασία-τυς κε το σιβόλεο τις σοσιαλιστικίς-τυς άμιλας. Σκιματίστε δελτίο απογραφις τις εργασίας-σας σίφονα με το σιβόλεο τις σοσιαλιστικις άμιλας.

Παρακολυθίστε τιν εργασία το μαχιτικον μπριγάτον τυ εργοστασίυ, πυ ίστε προσκολιμένι.

Χορίστε μαθιτες για τι λιόχκαγια καβαλέρια να εκσετάζι τιν εργασία, πυ γίνετε στο εργοστάσιο σίφονα με το σιβόλεο τις σοσιαλιστικίςτυς άμιλας.

Γ. Ανατολίτι

ΤΟ ΤΡΑΓΥΔΙ ΤΟ ΜΑΧΙΤΙΚΟΝ ΜΠΡΙΓΑΤΟΝ.

(μίμιςι).

Σαν τι φοτια,
τα πορφιρα
τα λάβαρά-ςυ, νάτα,
φενκοβολαν,
άςτρα οδιγα,
το μαχιτάδον-μας πριγάτα.
Στον αργαλιο,
ςτι μιχανι,
ςτο τςάκι, προτοπόρι!
Μπριγάτα μπρος,
τυ δυλεφτι
τις πετιλέτκας κόρι.

Εφ' όπλυ λόνχι
ο εχτρος
ςτα ςίνομα προζμένι
μα αγριπναν
ςτυς αργαλιυς
ι μαχιτάδες ενομένι.
Διμιυργα,
νά, τα ςφιρια
κε πλάςτες προτοπόρι!
Ομπρος μπριγάτα
ςτι δυλια,
τις πετιλέτκας κόρι.

Μακρια απτι φάμπρικα
μακρια
τις εργαςίας ι κιοτίδες,
ι ακαμάτιδες μακρια
κε τον εχτρό-μας ι ελπίδες.
Στον αργαλιο,
ςτι μιχανι,
ςτο τςάκι, προτοπόρι!
Μπριγάτα μπρος,
τυ δυλεφτι
τις πετιλέτκας κόρι

Με τι μαχιτικότιτα κε τι ςοςιαλιςτικι άμιλα θα πετίχυμε τιν καλίτερι εργαςία ςτο ςκολιο.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΜΕΤΑΛΟ.

1. Μαζέπςτε διάφορα πράματα πυ ίνε φκιαζμένα απο ατςάλι, τςιγύνι, ςίδερο, χαλκο, αλιυμίνιο.

2. Μάθετε απο τί ίνε φκιαζμένα: Το μαχέρι, ι πένες πυ γράφετε, το πςαλίδι, ο διαβίτις, ι βελόνα.

Απο τί ίνε φκιαζμένι ι ραφτομιχανι. Απο τί φκιάνυντε τα καρφια, τα ςφιρια, τα πριόνια κε τἄλα εργαλία τυ αργαςτιριύ-ςας!

3. Κάνετε ςιλογι ατςαλένιον, ςιδερένιον, χάλκινον αλιυμενένιον αντικιμένον κε κρεμάςτε δίπλα-τυς κομάτια απτο αντίςτιχο μέταλο.

Ας δοκιμάςυμε τόρα κε ι ίδιι να εργαςτύμε με το μέταλο. Πρότα πρέπι να διαςκεβάςυμε το εργαςτίρι-μας. Γι αφτο μας χριάζετε ένα δινατο κςίλινο τραπέζι, φκιαζμένο απο δινατα ςανίδια.

Το μέρος τυ τραπεζιυ, όπυ θα ςταθύμε για να εργαζόμαςτε το κορνιζάρυμε με γονιέο ςίδερο. Το γονιέο ςίδερο μπορύμε ν' αντικαταςτένυμε με ράγα ίτε ςιδερένια βέργα. (κίτα ικ. 1 κε 2).

Τα εργαλία πυ χριαζόμαςτε για τι δυλιά-μας ίνε ζυγραφιζμένα ςτις ικόνες 3, 4, 5, 6. 7, 8.

Πέρνυμε ένα κομάτι τενεκε. Τον τενεκε τον πυλάνε ςε τετράγονα φίλα, πυ ζιγίζι το καθένα 600-800 γραμάρια. Ο τενεκες ίνε διο ιδον: τενεκες πυ ίνε ςκεπαζμένος κι απτα διο μέρι με καςίτερο κε τενεκες πυ ίνε ςκεπαζμένος με μίγμα καςίτερυ κε μολιβιυ.

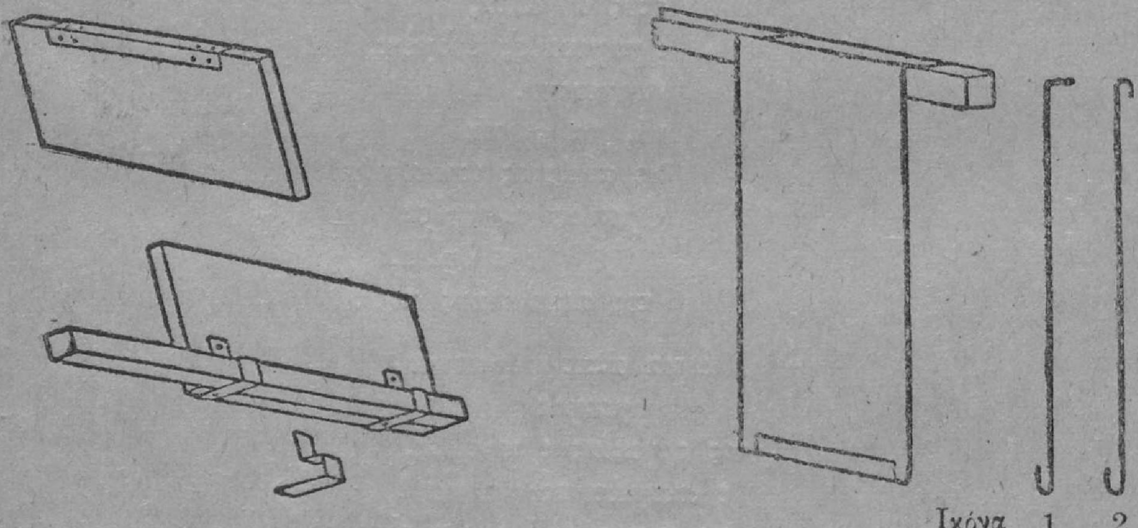

Ικόνα 1 2

Αντι τενεκε μπορύμε να χριςιμοπιίςυμε τα τενεκεδένια κυτάκια τις κονςέρβας, αφυ πρότο τ' ανίκςυμε κε τα ιςιάκςυμε. Προτυ ν' αρχίςυμε τι δυλια ζυγραφίζυμε το πράμα, πυ θα φκιάςυμε. Παράδιγμα: θέλετε να φκιάςετε ποτίρια για τις εκδρομες, πυ κάνετε. 1) ζυγραφίζετε το ςκίμα τυ ποτιριυ ςε φιςικο μέγεθος (ικ. 9) 2) κάνετε απο χαρτι αχνάρι τυ ποτιριυ, τι δίνετε το ςκίμα τυ ποτιριυ κε κςετάζετε αν ιπάρχι ι χριαζύμενι αναλογία ανάμεςα ςτα διάφορά-τυ μέρι. Σκεδιογράφετε το αχνάρι πάνυ ςτον τενεκε κε το κόβετε. Το μέρος με τις κομένες γονίες κιρτόςτε ςε ςτενι καμπι. Γι αφτο πέρνετε το κομάτι τυ τενεκε κε το βάζετε πάνυ ςε ςιδερένια βέργα, έτςι πυ το μέρος πυ επεκςεργάζεςτε να εκςέχι τρις δάχτιλυς απτα άκρα τις βέργας, (ικ. 10. κε 11).

Γιρίζυμε το φίλο τυ τενεκε απτιν άλι μερια κε με το κςίλινο ςφιρι φέρνυμε πάνυ το άκρο-τυ, όπος δίχνι ι ικόνα 12.

Τόρα ας εκςετάςυμε πός απτιν ένοςι το μερον τυ τενεκόφιλυ γίνετε ο κίλιντρος

Για το ςκοπο αφτόνε λιγίζυμε κε προςαργόζυμε τα διάφορα μέρι τυ τενεκε, όπος δίχνυν ι ικόνες 13, 14, 15, 16, 17.

Γιά να μι κςεχιλόνι ι ςινάρθροςι τιν ιςιάζυμε με το κςιλόςφιρο ς' όλοτυς το μάκρος.

Ι ικόνες 18, 19, 20, 21, 22, 23, δίχνυν πος φέρνυνε πάνυ τιν καμπι για να τιν ενόςυμε με τον πάτο τυ κιλίντρυ.

Ι ικόνες 24, 25, δίχνυν πος ετιμάζυνε το γίρο (τιν καμπι) για τον πάτο τυ κλίντρυ.

Στις ι,κόνες 26, 27, θα δίτε πος διναμόνυν τιν καμπι ςτον κίλιντρο.

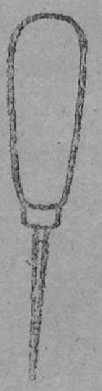
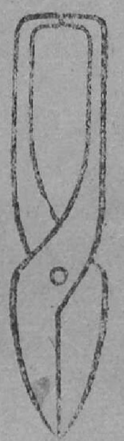
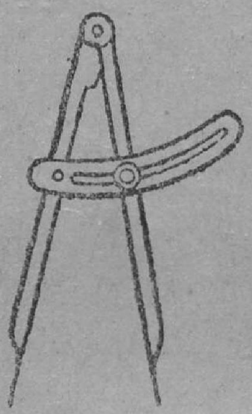
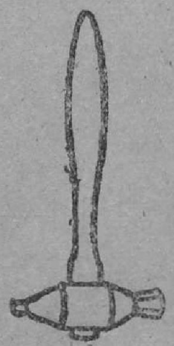
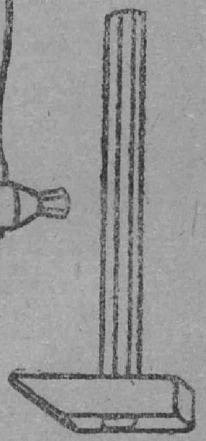

Ικόνα 3   4   ικόνα 5   Ικένα 6   7

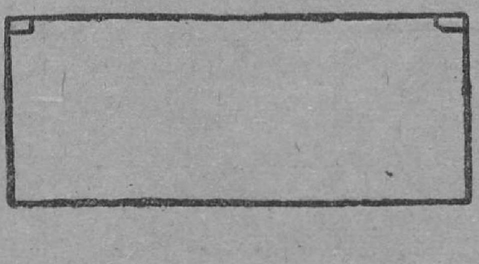
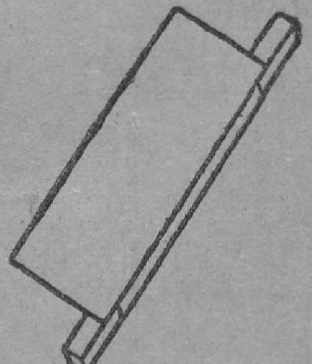
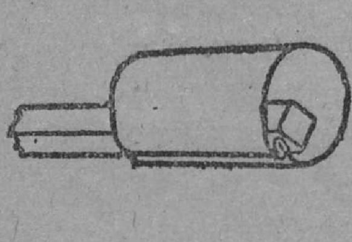

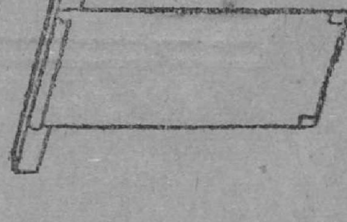

ΙΚΟΝΕΣ

Ικον. 18—21

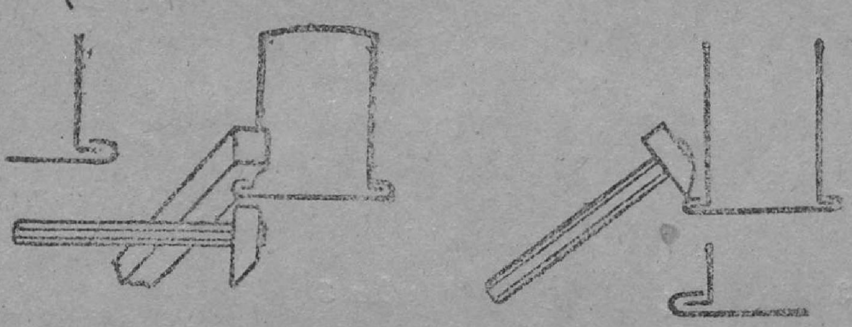

Ικον. 24, 25, 26, 27,

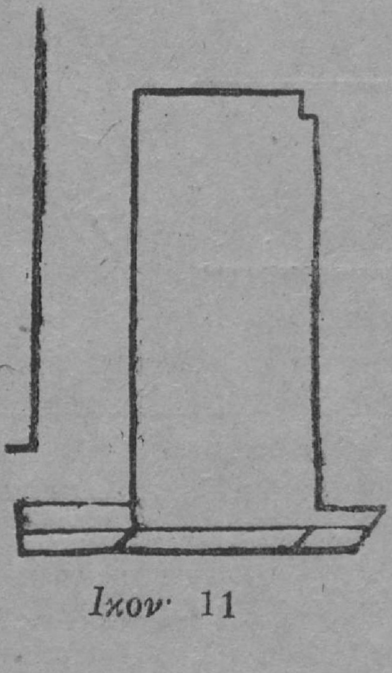

Ικον· 11

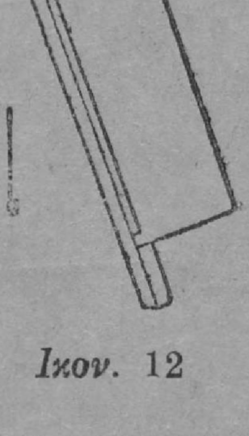

Ικον. 12

ΑΤΜΟΚΙΝΙΤΙ ΤΥΡΜΠΙΝΑ

Στιν ικόνα 1 ίνε ζογραφιζμένο μοδέλο απλις ατμοκίνιτις τυρμπίνας. Ας δοκιμάςυμε να τινε φκιάςυμε.

Το ατμοκίνιτο καζάνι φκιάςτε απο τενεκεδένιο κίλιντρο (μπορίτε να φκιάςετε κι απο κυτι κονςέρβας). Στα πλάγια ανίκςτε τρίπα για το νερο. Ι διάμετρο τις τρίπας δεν πρέπι νάνε παραπάνυ απο χιλιοςτόμετρα. Ερμιτικα κλίςτε τιν τρίπα με φελο.

Στι ςκεπι τυ κιλίντρυ ανίκςτε τρίπα για τον ατμο. Ι τρίπα ας έχι διάμετρο 1 χιλιόςτομετρο. Τι ςκεπι πρέπι να προςαρμόςετε ςτον κίλιντρο έτςι πυ ο ατμος να μιν μπορι νάβγι απο άλα μέρι παρα απτιν τρίπα, πυ ανίκςατε.

Ο τριβέας (ικ. 2) φκιάνετε απο φίλο τενεκε, πυ έχι πλάτος 7 χιλιοςτόμετρα κε μάκρος 95. Δόςτε-το ςκίμα τυ κεφαλέυ γράματος „π“ (ίπςος το διομερον 40 χιλιοςτόμετρα κε πλάτος τις μέςις—15). (ικ. 3).

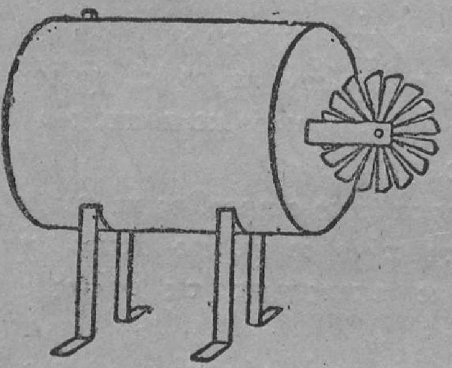

Μοδέλο ατμομιχανις. Ικον. 1

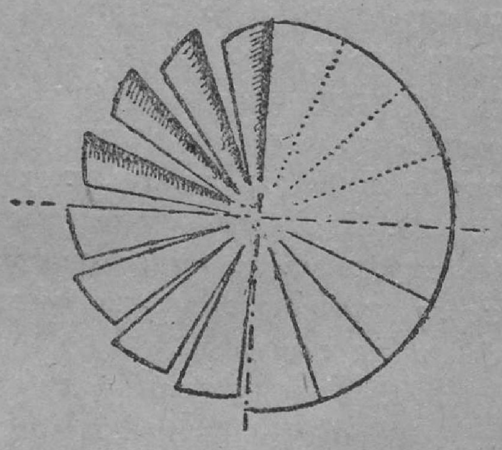

Φτιαροτος τροχος. Ικον. 4

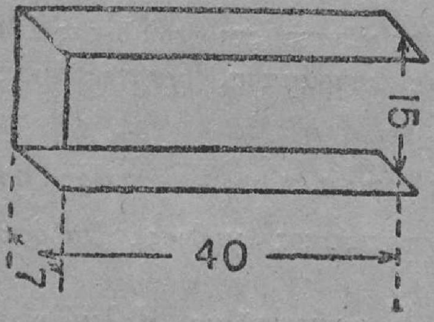

Ικ. 2 Ο τριβέας (ποτςίπνικ)

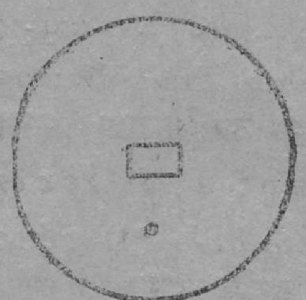

Ικ. 3 Το μπροςτινο μέρος τυ κίλιντρυ. Στο κεντρο-τυ πρέπι να προςαρμοςτι ο τριβέας (ποτςίπνικ)

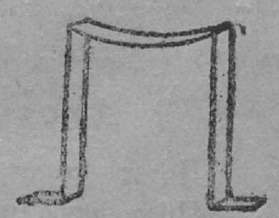

Ικ. 5 Πόδια για το ατμοκίνιτο

Ο φτιαροτος τροχος (ικ. 4) έχι διάμετρο 3 χιλιοςτόμετρα. Για να τον ετιμάςετε ςκεδιαγράπςτε πρότα κίκλο πυ τον κόβετε απο τενεκε. Χορίςτε τον κίκλο ςε αχτίνες κε κόπςτε-τες. Τις χορδες πυ ςχιματίζοντε τις κάμπτετε λίγο. Στο μέςο βάζετε τον άκςονα κε τον προςαρμόζετε ςτον τριβέα. Ο τριβέας προςαρμόζετε ςτον κίκλο τυ καζανιυ, όπυ ιπάρχι ι τρίπα για τον ατμο, έτςι πυ ο ατμος βγένοντας να χτιπα ςτις άκρες τυ φτιαροτυ τροχυ.

Πόδια για το ατμοκίνιτο καζάνι φκιάςτε απο κομάτι τενεκε ίτε απο χοντρο ςίρμα, όπος δίχνι ι ικόνα 5.

Τα διο τρίτα το καζανιυ γεμίςτε νερο. Το καζάνι μπορίτε να ζεςτένετε με καμινέτο ςπίρτυ ίτε μπενζίνις. Ο ατμος πυ παράγετε απτι θέρμανςι βγένοντας με ορμι θα χτιπα ςτα φτερα τυ τροχυ κε θα τον κινίςι.

Με τιν αφτοκίνιτι αφτι τυρμπίνα μπορίτε να κινίςετε οπιοδίποτε μικρο μοδέλο μιχανις.

ΓΩΝΙΑ ΤΥ ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΥ

1. Σκιματίςτε ςτο ςκολιό-ςας „Γονία τυ Πεντάχρονυ". Μαζέπςτε κι χάρτες, διαγράματα, ικόνες απο περιοδικα, εφιμερίδες, διβλία κι άλο ιλικο, πυ έχι ςκέςι με το πεντάχρονο.

2. Στι γονία αφτι ας έχετε ιδιέτερο τετράδιο „Το χτες, το ςίμερα κε το άβριο τυ Κράι-μας„.

Γράφετε ςτο τετράδιο αφτο όςα κςέρετε κι όςα μπορίτε να μάθετε για το παρελθόντο κε τι ςιμερινι ζοι τυ Κράι-ςας (αρχίςτε απτο παρελθόντο τις πόλις ί τυ χοριύ-ςας κι ανάλογα προχορίςτε: ο Οχτόβρις ςτο ραιόνι-μας, γεγονότα απτον εμφίλιο πόλεμο, ο αριθμος τον κολχοζιον κε το ςοβχοζιον τυ ραιονιύ-μας, ι κολεχτιβικοπίιςι, το μάκρος το ςιδεροδρομικον κε αμακςιτον δρόμον, ο αριθμος το ςκολιον, το νοςοκομίον κ.τ.λ.).

3. Σε ιδιέτερο πίνακα κολίςτε αποςπάζματα απο εφιμερίδες κε περιοδικα. Το απόςπαζμα τις εφιμερίδας κολίςτε-τε πρότα πάνυ ςε καθαρο άςπρο χαρτι κε ςτο περιθόριο τυ χαρτιυ γράπςτε ςιμίοςες κε επεκςίγιςες τις ικόνας ί τυ άρθρυ τις εφιμερίδας.

4. *Στιν εφιμερίδα τυ τίχυ να δίκςετε πιὸ μέρος πέρνετε κε πὸς εργάζεςτε ςτιν εκπλίροςι τυ πεντάχρονυ ςκέδιυ.*

ΑΠΟΛΟΓΙΖΜΟΣ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΥ ΚΑΝΑΤΕ ΣΤΙΝ ΠΡΟΤΙ ΔΙΜΙΝΙΑ.

Οριζμένι μέρα ςτο τέλος τις πρότις διμινίας κάνετε ςτο ςκολιό-ςας έκθεςι τις εργαςίας, πυ κάνατε. Στιν έκθεςι αφτι με διαγράματα, χαρτογράματα, μοδέλα δίκςτε τί κάνατε ςτο διάςτιμα αφτο.

Δ κ ς τ ε   π ο ς   α γ ο ν ι ς τ ί κ α τ ε   γ ι α   τ ο   π ε ν τ ά χ ρ ο ν ο

Πόςες ομολογίες τυ δανίυ "Ο τρίτος αποφαςιςτικος χρόνος„ διαδόςατε;
Πόςα απορίματα μαζόκςατε;
Πόςυς ςιντρομιτες γράπςατε ςτιν εφιμερίδα „Κομυνιςτις" κε „Κολχόζνικος"
Πόςα διβλία διαδόςατε πύ εκδόθικαν για τυς ρομιυς εργαζόμενυς ςτι ρομέικι γλόςα;
Πός βοιθίςατε ςτι χλεμποζαγατόβκα;
Πός πολεμίςατε τυς ριγμάτορυς;
Τί άλο κάνατε;

Δίκςτε πιὰ εργαςία κάνατε ςτο κολχόζι;

Πός αγονιςτίκατε ενάντια ςτυς κυλάκυς κε ςτυς παπάδες;
Πός πολεμίςατε τις πρόλιπςες κε τις διςιδεμονίες το χορικον;
Πιό μέρος πίρατε ςτις παραγογικες ςίςκεπςες τυ κολχοζιυ;
Πιό μέρος πίρατε ςτι ςινκομιδι το ςπαρτον;

Πὸς βοιθίςατε ςτιν εκςτρατία για τι γενικι εκπὲδεπςι;

Πός προςελκίςατε ςτο ςκολιο τα πεδια τις φτοχολογιας;

Πιύς μαθιτες κε πόςυς κατορθόςατε να εφοδιάςετε δορεαν με παπύτςια κε ρύχα;

Πιό μέρος πίρατε ςτιν εκςάλιπςι τις αγραματος'νις;

Τί ακόμα κάνατε για τι γενικι εκπέδεπςι;

Τί κὰνατε για τα ςκολια τις προςκολικις ιλικίας;

Πιά πεγνίδια τιμάςατε για τα πεδια τις πεδικις πλατίας;

Τί κάνατε γενικα για τα πεδια τις προςκολικις ιλικίας;

Δίκςτε γενικα πός εργαςτὶκατε;

Πιά μοδέλα κάνατε; Πιές εκδρομες; Πός εργαςτίκατε γενικα.

Πιὲς έλιπςες κε διςκολίες απαντίςατε ςτιν εργαςία-ςας;

Σας εφοδιάςανε το κολχόζι κε το εργοςτάςιο με τα χριαζόμενα εργαλία;
Σας βοιθίςανε ςτο φκιάςιμο δοματίυ εργαςίας κε ςτα ζεςτα προγέματα;
Δίκςτε τι έπρεπε να κάνυνε για ςας ι διάφορες οργανόςες κε δεν κάνανε;
Ιχατε ςιβδλεο ςοςιαλιςτικις άμιλας με κανένα κε πός το εχτελέςατε;
Πόςα τα εκατον ίχατε μαχιτάδες;

„ΟΣΟ ΜΠΟΡΥΜΕ ΠΕΡΙΣΟΤΕΡΟ ΜΕΤΑΛΟ“

Ρίκςτε μιά ματια γίρο-ςας κε ςκεφτίτε: μπορι να γινόμαςτε δίχος τςιγύνι, ςίδερο, ατςάλι;

Μα τςιγύνι, ςίδερο, ατςάλι έχυμε λίγα άνκε ςτα βάθια τις γίς-μας βρίςκυντε πλύςια ςτρόματα απ' όλα αφτα τα μέταλα. Μέταλα, πυ ςκεδον ίνε άνκιχτα ακόμα.

Νὰ λιπον γιατι ι πρότι ι λέκςι τυ πεντάχρονυ ίνε: „Οςο μπορύμε περιςότερο μέταλο“.

Το τρίτο απτις μεγάλες κατάθεςες, πυ καταβάλυμε για τι γενικι ικοδόμιςι τις χόρας-μας ςτο διάςτιμα τυ πεντάχρονυ, θα κςοδεφτι για τι μεταλυργία κε τι μιχανοπιία.

Το τςιγύνι πυ βγένι ςτιν Αμερικι αναλογα 320 χ. γρ. ςε κάθε άτομο, ςτι Γερμανία—160 χ. γρ. Στο διάςτιμα τυ πρότυ πεντάχρονυ δε θα φτάςυμε ακόμα τι Γερμανία, μα ςτο διάςτιμα τυ δέφτερυ πεντάχρονυ θα περάςυμε όχι μονάχα τι Γερμανία μα κε τιν Αμερικι.

Ολο το ςίδερο κε τςιγύνι για τις μιχανες, τις ατμομιχανες, τα βαπόρια, τις ςιδεροδρομικες ράγες, τυ ςολίνες τυ νερυ, τα αεροπλάνα, τ'αφτοκίνιτα, ακόμα κε τις ςτεφάνες τον τροχον τον αμακςον γενιέντε ςτο καμινεφτίρι, ςε θερμοκραςία 1135⁰. Στο καμινεφτίρι, πυ ίνε μεγάλος πίργος απο τςιμέντο κε αντιπιρικι τύβλα γενιέτε απτο,κοκινοθιελιόδικο μετάλεμα, το τςιγύνι.

Σίμερα το καμινεφτίρι λιόνι το μερόνιχτο 500-650 τόνυς τςιγύνι. Στο διάςτιμα τυ πεντάχρονυ θα φκιαςτύνε 9 γίγαντες τις μεταλυργίας, πυ θα δόςυνε το χρόνο 17 εκατομίρια τόνυς τςιγύνι.

Σάφτόνα (1931) το χρόνο θα βγάζυμε τςιγύνι 10 εκατ. τόνυς.

I ΣΙΔΕΡΕΝΙΙ ΕΡΓΑΤΕΣ

Σε τί θα χρισιμέπςι το μεγάλο αφτο ποςο το μετάλον;

Βέβεα δε θα πάι για κανόνια μίτε για θοριχτα το ςοβετικό-μας ατςάλι, άνκε ςε όρα κινδίνυ μπορι κ'εδο να οφελίςι.

Ο ςκοπός-μας ίνε να μεταχιριςτύμε τα μέταλα για το καλο τις εργαζόμενις μάζας, για το ςοςιαλιζμο.

Πρέπι νάντικαταςτίςυμε τι βοδάμακςα τυ χορικυ με το ατςαλένιο άλογο, το τράχτορο. Πρέπι να βάζυμε το κάρβυνο κε το νέφτι να κινίςυν όςο ίνε δινατο περιςότερυς αργαλιυς, να μεταβάλυνε το νερο ςε ατμο κε ιλεχτριςμο.

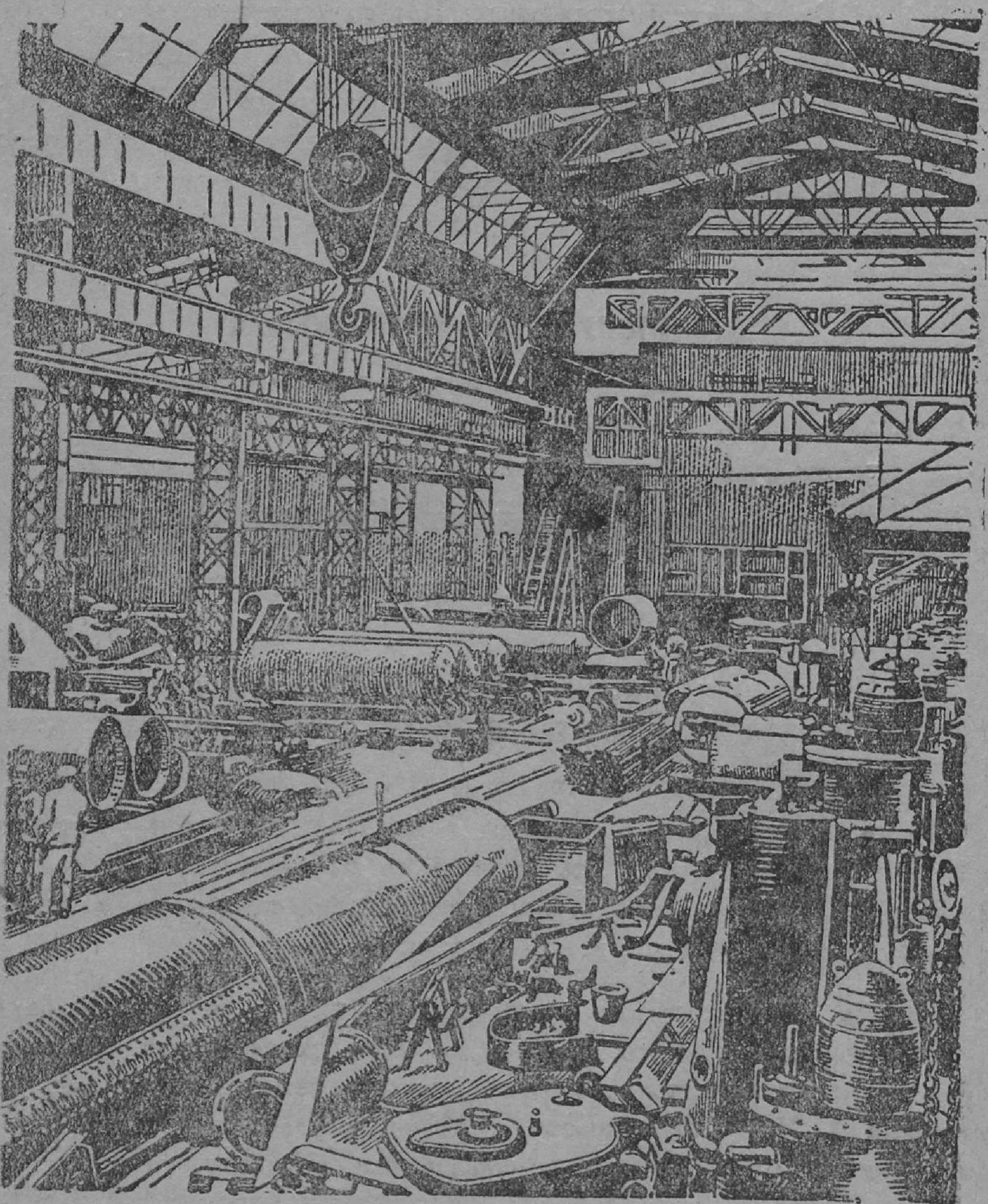

Το ςινεργίο τον καζανιον ςτο εργοςτάςιο „Κραςνι Πυτιλὸβετς".

Στα 1928-29 άρχισε να φκιαστι το μεγάλο μεταλυργικο εργοστάσιο, ο γίγαντας τυ Μαγνιτογόρσκι. Στο τέλος τυ πεντάχρονυ ο γίγαντας αφτος θα δόσι κάθε χρόνο 4 εκατομίρια τόνυς τσιγύνι. Σίφονα με το ποσο τυ τσιγυνιυ πυ θα βγάζι θάνε το πρότο μεταλυργικο εργοστάσιο στιν Εβρόπι κε το δέφτερο σόλον τον κόζμο (το πρότο βρίσκετε στις ΕΠΒΑ.).

Ι ΧΑΛΚΙΑΔΕΣ

Γ. Ανατολίτι.

Τα κλιδια τις εφτιχίας
τα φκιάνυμε εμις,
ι εργάτες τις ζοις.
Νίχτα μέρα,
μέρα νίχτα
στι φοτιά-μας, πυ δε ζβίνι,
στο ακίμιτο καμίνι,
το βαρί-μας το σφιρι,
εφτιχία, τα κλιδιά-συ
τα σφιριλατι.
Στο ατσάλινο καμίνι
για τι νέα-μας ζοι
βαρι πέφτι το σφιρι.
Νίχτα μέρα,
μέρα νίχτα
τις αλίσες σε σιντρίμια
ρίχνι, διόχνι τιν ασκίμια
το βαρί-μας το σφιρι.
Κ' εφτιχία τα κλιδιά-συ
τα σφιριλατι.

ΣΤΙΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΥ ΝΤΟΜΠΑΣ

Το Στάλινο ίνε ι καρδια τυ Ντομπας. Εκι βρίσκυντε τα μεγαλίτερα εργοστάσια κε πλίθος ανθρακοριχία.

Απο μακρια βλέποντας κανένας το Στάλινο νομίζι πος κέετε. Σίγνεφα απο καπνο κι ατμο, πίρινες γλόσες, μάβρα φυγάρα, μάβρα σάμπος καμένα κορμια. Κι όλι ι πόλι σα μιριόστομο θεριο σφιρίζι, μυνκρίζι, τρίζι απτι φοβερι δίναμι, με τιν οπία δεζμέβοντας στο σίδερο κε τσιμέντο, ανανκάζι το μετάλεμα να πλέι, κε να τεθύνε σε κίνισι εκατοντάδες μιχανες.

Απτυς κσεκοφαντικυς ίχυς δίσκολα ακυς, δίσκολα μιλας! Μα κε να μιλας δε συ έρχετε όρεκσι. Θέλις όλο να κιτάζις.

Να κιτάζις, πος τρέχι απτα πελόρια καμινεφτέρια το χρισοκίτρονο μετάλεμα-λιόμα, πος σέρνετε κανκελοτα σα φίδι.

Το Στάλινο ίνε ζοζμένο με δαχτιλίδι απο ανθρακοριχία. Καπνίζι το εργοστάσιο, καπνίζυν τα ανθρακοριχία, κι όλα δο πέρα απο καπνο σκεπαζμένα. Μαβριζμένι πόλι, πόλι τις δυλίας. Εδο θ'ακυς μονάχα για δυλια. Για τι δυλια στα εργοστάσια, στα ανθρακοριχία.

Πολι πρoι με τι δροςια πίγαμε ςτι Μακέεφκα να επιςκεφτύμε τα εργοςτάςια-τις. Τα εργοςτάςια τις Μακέεφκας θεορύντε ος τα καλίτερα ςτο Ντομπας. Τα εργοςτάςια αφτα δίνυνε χιλιάδες τόνυς λιομένυ ατςαλιυ.

Στον κερο τις επανάςταςις τα εργοςτάςια αφτα δεν εργαζόντανε. Δεν ίταν έφκολο ν'αρχίςι ι δυλια ςε τέτια γιγάντια εργοςτάςια. Μα δεν ίνε ι διςκολίες κε τα εμπόδια για τυς μπολςεβίκυς Απο ένα ένα άρχιςαν να εργάζοντε όλα τα ςινεργία τον εργοςταςίον. Τα εργοςτάςια τις Μακέεφκας ίνε μικρότερα απτα εργοςτάςια τυ Στάλινο, μα νομίζι κανένας πος όλα ίνε φκιαζμένα ςτο ίδιο καλύπι. Ολα ίνε χτιζμένα με το ίδιο ςκέδιο.

Αν κςετιλίζοντας το μεγάλο χάρτι τυ Ντομπας βλέπετε τα εργοςτάςια κε τα ανθρακοριχία-τυ θα νομίςετε πος βρίςκεςτε ςτιν κορφι απςιλυ βυνυ κε κάτυ γίρο-ςας κίτε ι περιφέρια τυ Ντομπας, πικνοςκεπαζμένι απο ςολίνες, πυ καπνίζυν, γεμάτι απο κίνιςι, ίχυς κε θόριβο πάνυ κε κάτο απτι γι.

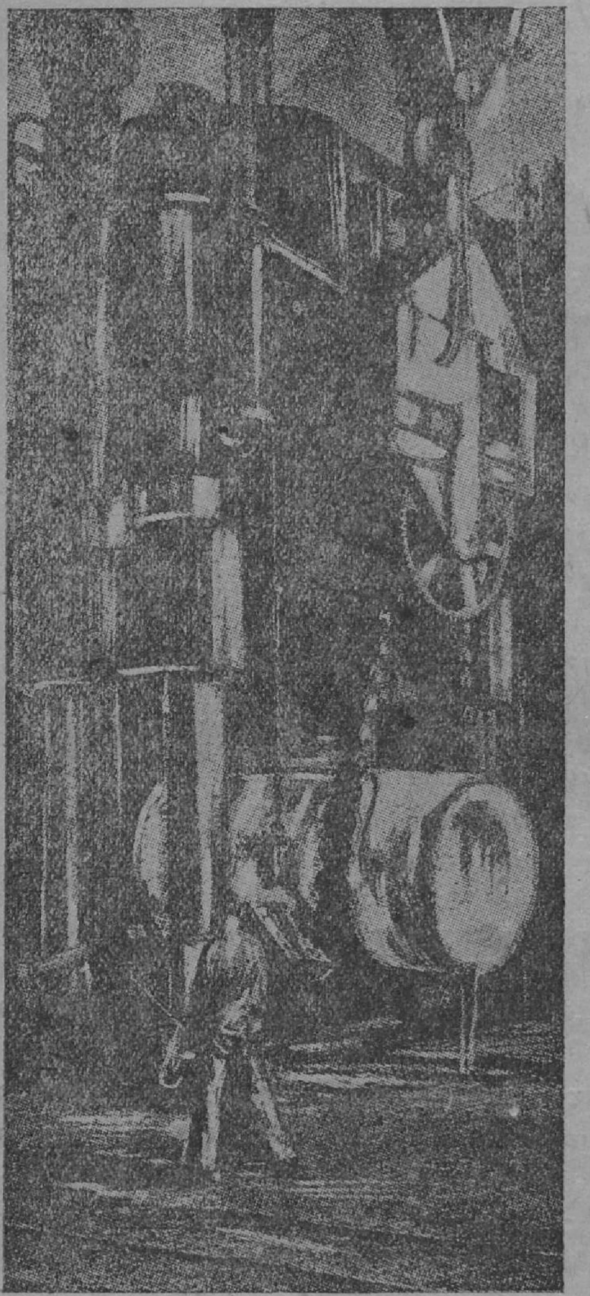

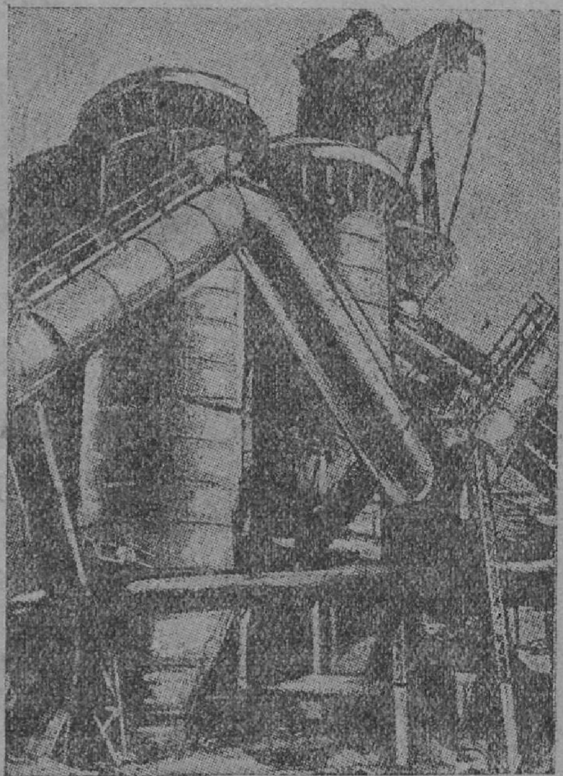

Απ τις ικόνες τον μεταλοργικον-μας γιγάντον. Στ' αριςτερα επςικάμινος (ντομνα).

Το Στάλινο, ι Μακέερκα, ι Γορλόφκα, το Αρτέμοβο ίνε ι κεντρικες γονίες τυ Ντονπας. Εκςον απ αφτες ιπάρχυν τάνθρακοφόρα ςτρόματα τυ Τςιςτιακόφςκι, το ραιόνι Μαρίινςκι, όπυ βρίςκυντε εκατοντάδες μικρα ανθρακοριχία, ι Μπέλαγια Καλίτβα, ι Γρυςέρκα, όπυ βγένι ο καθαρος κε ιγρος, ςα μέταλο, ανθρακίτις.

Κε πόςα εργοστάςια κε τί λογις! Πελόρια ςαν εκίνα τυ Στάλινο κε τις Μακέεφκας, γίγαντες ςαν το εργοστάςιο τυ Γιόργιεφ, τις Μαριύπολις, τυ Ταιγανίυ, τυ Λυγαν κε τόςα άλα.

Κάφςιμι ίλι στα εργοστάςια αφτά δίνυν τα ανθρακοριχία τυ Ντομπας κε μετάλεμα τα μεταλία τυ Κριβόι- ρόζςκι, ανεκςάντλιτα ςτυς θιςαβρύς-τυς. Κε κοντα ς'αφτα τα μαγνιτικα ςτρόματα τυ Κύρςκι, πυ τ'ανακαλίπςανε τόρα ςτον κερο τις ςοβετικις εκςυςίας κι αποτελύνε τι μεγάλι εφεδρία τυ μέλοντος.

Μόνο το εργοστάςιο πυ φέρνι το όνομα τυ Τζερζίνςκι πυ βρίςκετε ςτο Στάλινο θα δόςι το χρόνο 500 χιλιάδες τόνυς τςιγύνι αντις τον 200 χ.τ. πυ ίτανε ςτο πλάνο ςτιν αρχι τυ πεντάχρονυ.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΕΚΠΛΙΡΟΣΙ.

1. Πάρτε μέρος ςτιν προετιμαςία για τι γιορτι τις Οχτοβριανις επανάςταςις. Γράπςτε πλακάτες κε ςιθίματα για το αναγνοςτίριο τυ χοριύ-ςας.
2. Μάθετε απτυς γονιύς-ςας πότε κε πός τα Σοβετ πίραν τιν εκςυςία ςτον τόπο-ςας.
3. Πιό μέρος πίραν ι γονιί-ςας ςτιν επανάςταςι τυ Οχτόβρι.
4. Μάθετε απτο δάςκαλο, απτα βιβλία κ' απτιν πιονέρικι οργάνοςι. Πιά ίνε ι διαφορα τις προλετάρικις επανάςταςις απτις μπυρζυάζικες;
5. Πιά ςιμαςία έχι ι επανάςταςι τυ Οχτόβρι για τυς εργαζόμενυς όλυ τυ κόζμυ.

Ι ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΙΣ ΠΑΝΚΟΖΜΙΑΣ ΑΡΓΑΤΙΑΣ.

Το ένα έχτο μέρος τυ κόζμυ, ο Σοβετικός μας Σίδεζμος ικοδομι πια τον ςοςιαλιζμο. Στα άλα πέντε έχτα μέρι τυ κόζμυ κάθε μέρα περιςέβι ι ανεργία κε ι φτόχια, ςταματα ι παραγογι, λιγοςτέβι το μερομίςτιο τον εργατον. Ι πανκόζμια καπιταλιςτικι ικονομία πέφτι, εκι πυ ι δικί-μας μεγαλόνι. Ι καπιταλιςτες κςέρυν πος κάθε νέο ςοβετικο εργοςτάςιο, κάθε νέο κολχόζι φέρνι καταςτροφι ςτον παλέο κόζμο. Κε γιαφτο τιμάζυντε να εμποδίζυν τι ςοςιαλιςτικί-μας ανικοδόμιςι.

Τιν πρότι απόπιρα κάνανε το καλοκέρι τυ 1929. Δοκιμάςανε να επιτεθύνε ενάντια ςτο Σίδεζμο απτο μέρος τις Κίνας. Μα μ'ένα οριςτικο χτίπιμα τυ Κόκινυ ςτρατυ τα μιςτοφόρα ςτρατέματα τον κινέζον νικιμένα ιποχορίςανε.

Ι πρότι απόπιρα απότιχε. Μα ι καπιταλιςτες δεν ιςίχαςαν. Ετιμάζυντε για νέυς πολέμυς. Φκιάνυνε νέα πολεμικα καράβια κι αεροπλάνα, βγάζυν κανόνια κε οβίδες, ετιμάζυν φαρμακερα αέρια, φκιάνυνε νέα κάςτρα ςτα ςίνορα τυ Σιδέζμυ-μας. Διςεκατομίρια κςοδέβυν κάθε χρόνο για τυς πολεμικύς-τυς εκςοπλιζμυς.

Μα δεν ίνε μόνος ο Σίδεζμός-μας. Σ'όλον τον κόζμο μεγαλόνι κάθε μέρα ι επαναςτατικι κίνιςι τον εργατον κε χορικον. Κάθε μέρα γίνυντε κι ςτα καπιταλιςτικα τα κράτι απεργίες, διαδιλόςες, επανάςταςες. Τα ςοβετ τις Κίνας πολεμύνε χρόνια τόρα τυς κινέζυς ςτρατιγυς, πυ τυς οπλίζυν εναντίον-

τυς ι κςένι καπιταλιςτες. Στις Ιντίες, στι Γερμανία, στίν Αφρικι, στιν Ανκλία ς'όλες τις χόρες τυ κόζμυ αντιλαλι το πολεμικο ςάλπιγμα τον εργατον κε χορικον:

„Εμπρος όλι-μας στιν ιπεράςπιςι τις χόρας το Σοβετ — τις αλιθινις πατρίδας-μας. — Κάτο το κεφάλεο, ζίτο ο Πανκόζμιος Οχτόβρις!"

Γ. Ανατολίτι.

ΤΟ ΤΡΑΓΥΔΙ ΤΙΣ ΠΑΝΚΟΖΜΙΑΣ ΑΡΓΑΤΙΑΣ

Ενομένα, αδερφομένα,
'μις πεδια τις αργατιας
θα τα ρίκςυμε ςιντρίμια
τα καςτέλια τις ςκλαβιας.
Νέγρι, άςπρι, ςίρι, μάβρι,
αραμπάδες κε ινδι,
ενομένι ςτον αγόνα,
ςτιν επίθεςι μαζι.

Στιν Εβρόπι, ςτιν Αςία,
ςτιν Αμερικι παντυ,
το τραγύδι ας αντιχίςι
τυ μεγάλυ λιτρομυ.

Ο ΠΑΝΚΟΖΜΙΟΣ ΟΧΤΟΒΡΙΣ ΠΛΙΣΙΑΖΙ.

Δεν ίνε ςτα κέφια-τυ ο μίςτερ Γρέυς. Σιλογιζμένα πιγενοέρχετε μέςα ςτο γραφίο-τυ.

Πλύςιος πολι ο μίςτερ. Χιλιάδες δυλεφτάδες ςτα εργοςτάςια-τυ δυλέβυνε νίχτα κε μέρα γιαφτον. Με δικό-τυ αφτοκίνιτο πάι ςτο γραφίο-τυ· με δικί-τυ θαλαμιγο ταξιδέβι το καλοκέρι. Δεν ιπάρχι τίποτες πυ να τυ λίπι. Μα τότες τί έχι, γιατί ίνε ςίμερα κατςυφιαζμένος κε ςκεφτικος;

Το ιμερολόγιο τυ τίχυ χάλαςε τι διάθεςί-τυ. Το ιμερολόγιο τυ ιπενθίμιςε, πος ςίμερα ίνε 7 τυ Νοέμβρι. Σίμερα ι εργάτες-τυ αρνιθίκανε να πάνε ςτι δυλια. Γιορτάζυν τιν επιτιρίδα τις μεγάλις επανάςταςις τυ Οχτόβρι.

Σταμάτιςε το νεβρικό-τυ περπμάτιμα ο μίςτερ κε ςτάθικε απότομα μπροςτα ςτο γεογραφικο χάρτι. Θα κομάτιαζε αν μπορύςε το ένα έχτο μέρος τυ κόζμυ, πυ χάλαςε τιν ιςιχία-τυ.

Απτα 1917 ι εφιμερίδες γράφανε, πος εκι ςτι Ρυςία ι εργάτες κε ι χορικι γένικαν κίρυι τις χόρας.

Στα πρότα χρόνια ο μίςτερ γελύςε:

— Ι κςιπόλιτι! ι αγράματι! Γρίγορα θα τυς βάλυνε ςτον τόπο-τυς τα κανόνια-μας!

Μα ίχε λάθος. Ο Κόκινος ςτρατος έριξε ςτι θάλαςα τα μιςτοφόρα ςτρατέματα το διάφορον μίςτερ.

„Στι Ρυςία ι κομυνιςτες χτίζυν το ςοςιαλιζμο“ διάβαζε αργότερα ςτις εφιμερίδες.

— Πολα πράματα θα μπορέςυν να χτίζυν, έλεγε ο μίςτερ κοροιδέβοντας. Δε θα μπορέςυν να κάνυν τίποτες δίχος τι βοίθιά-μας ςτι χόρα πυ τι ρίμαχςε πίνα κι ο εμφίλιος πόλεμος.

Κε κάθε μέρα περίμενε ο μίςτερ τιν καταςτροφι τις χόρας τον Σοβετ. ιΜα τυ κάκυ.

„Θα φτάςυμε κε θα κςεπεράςυμε τις καπιταλιςτικες χόρες. Θα εκπλιρόςυμε το πεντάχρονο ςε τέςερα χρόνια!“ — ίπαν ι εργάτες κε ι χορικι τυ Σοβετικυ Σιδέζμυ κε τριπλαςιάςανε τα τέμπα τις εργαςίας-τυς.

Δε γελα πια ο μίςτερ Γρέυς.

— Θα το κατορθόςυνε, όπος φένετε, ι άνθροπι αφτι!

Φονες κε τραγύδια διακόπςανε τις ςκέπςες τυ μίςτερ Γρέυς. Ετρεχςε ςτο παράθιρο.

Κάτυ ο δρόμος πλιμιρύςε απο κόκινες ςιμέες κε κόκινες γραβάτες.

— Ζίτο ι XIV επετιρίδα τις Οχτοβριανις επανάςταςις! Ζιτο ι Σοβετικίμας πατρίδα!

— Ι νέι αφτι αντάρτες θα μας ςκάπςυνε το μνίμα, α μεγαλόςυν, ίπε ο μίςτερ.

Ι μόνι-μας ςοτιρία ίνε ο πόλεμος! Ιμαςτε κάλίτερα οπλιζμένι. Εχυμε άπιρα αεροπλάνα, ιποβρίχια. Ι εφιμερίδες, ι εκλιςία ίνε ςτο μέρος-μας. Τρέμε χόρα τον εργατον!

Ιμαςτε πολι δινατότερι απο ςένα!

— Δε θα επιτρέπυμε πόλεμο ενάντια ςτο ΣΣΣΔ! — φονάζανε ςτο δρόμο.

Θιμομένα ο μίςτερ έκλιςε το παράθιρο κε κςακολύθιςε τον άταχτό-τυ βιματιζμο ςτο γραφίο-τυ.

Ας πάι να χολοθι όςο θέλι ο μίςτερ Γρέυς κε όλι ι μίςτερ τυ κόζμυ. Εμις κςέρυμε πος ςτιν καρδια τις χόρας-τυς ίνε τα ταχςικά-μας αδέρφια, πυ ςκάβυνε κάθε μέρα τα θεμέλια τυ κράτυς το μίςτερ όλυ τυ κόζμυ. Ο πανκόζμιος Οχτόβρις, πυ θα γλιτόςι τυς εργαζόμενυς τον καπιταλιςτικον χορον απτα νίχα τον εκμεταλεφτόν-τυς, πλιςιάζι.

Ι ΝΙΚΙ

Ι ςτρατιότες κ' ι νάφτες απ᾿όλες τις μεριες όλο κε πλιςιάζανε ςτο παλάτι. Στα κςιμερόματα το παλάτι ίταν πια πιρικικλομένο απτυς επαναςτάτες Ι ςτρατιότες κ' ι νάφτες πιάςανε όλυς τυς δρόμυς πυ φέρνανε κι. Μια ακόμα επίθεςι κε θάπεφτε το ςτερνο καταφίγιο τον ανεπαναςτατον, πυ το ιπεραςπιζόντανε ι γιύνκερι, ι τελεφτέι ιπεραςπιςτες τυ καθεςτότυ πυ νκρεμιζόντανε.

Κςιμέροςε. Ιγρι κε παγερι μέρα. Ολο ςχεδον το Πίτερ βριςκότανε ςτα χέρια τυ Σοβετ. Ι ςταθμι όλι, τα τιλεφονία, ο τιλέγραφος, ο ιλεχτρικος ςταθμος, το ιδραγογίο ίτανε ςτα χέρια το ςτρατιοτον κε το ναφτον. Εμινε μονάχα το χιμερινο παλάτι το Ζίμνι. Εκι βριςκόντυςαν ι ιπυργι κε όλι κίνι, πυ ίταν ενάντια

στο λαο. Μια ακόμα επίθεςι κε θάπεφτε το τελεφτέο αφτο κάςτρο τον αντεπαναςτατον. Πάνυ απτο παλάτι έςκαςε μια οβίδα. Ιταν απτο κανόνι τις „Αβρόρας“. Κάμποςες ακόμα οβίδες πέςανε ςτο Ζίμνι. Ι γιύνκερι απαντύςαν πιροβολόντας. Ακςαφνα ι νάφτες κ' ι κοκινοφρυρι μ' ένα μιριόςτομο „υρα“ ορμύνε μπροςτα. Χιμύνε πάνυ ςτο παλάτι. Δραςκελόντας τυς ςορυς τον κςίλον διόχνυνε τυς γιύνκερυς κε μπένυν ςτιν αβλι. Ι αβλι ίνε ςτα χέρια τον επαναςτατον. Απτα ςκαλια τόρα κε τα παράθιρα τυ παλατιυ πιροβολύνε ι γιύνκερι. Μα κε απο κι γρίγορα τυς διόχνυν κε ορμάνε ι επαναςτάτες ςτο δέφτερο πάτομα. Τρομαγμένι ι γιύνκερι πετάνε τα όπλα.

— Πύ ίνε ι Προςορινι Κιβέρνιςι; φονάζυν ι νάφτες

— Εδο... εδο ίνε, με τρεμάμενι φονι αποκρίνυντε.

Προβάλοντας τόρα τις λόνχες φονάζυν ι νάφτες.

— Κάτυ, κάτυ ι ιπυργι τις μπυρζυαζίας.

Μπροςτα απτυς νάφτες ςτέκετε ένας με μάβρο κε πλατίγιρο καπέλο. Μαζί-τυ ι νάφτες ορμάνε ςτιν έθυςα. Χλομι εκι απτο φόβο-τυς ι ιπυργι. Ο άνθροπος με το μάβρο φόρεμα κε το πλατίγιρο καπέλο λέγι:

„Εν ονόματι τυ Σοβετ τυ Πετρογρατ..... κιρίχνο τιν Προςορινι Κιβέρνιςι καταργιμένι. Ολι-ςας ίςτε ιπο κράτιςι“.

Κλίνυν τα κεφάλια κε ςιοπάνε ι μπυρζυάδες ιπυργι. Τυς περικικλόνυν κε τυς κυβαλάνε ι νάφτες. Στυς διάδρομυς τυ παλατιυ ακύοντε φονες. Οδιγύνε τυς ιπυργυς ςτιν αβλι... ςτιν πλατία.

Απιρο πλίθος μαζέφτικε ςτιν πλατία.

Ερεθιςμένο το πλίθος ςικόνι τις γροθιές-τυ ενάντια ςτυς ιπυργυς. Μα ι κοκινοφρυρι τυς απομακρίνυν. Αφτοδικία δεν επιτρέπετε. Θα τυς δικάςι το προλετάρικο δικαςτίριο. Τυς „τέος“ ιπυργυς τυς οδιγύνε τόρα ςτι φιλακι. Το βράδι ςτις 25 τυ Οχτόβρι (7 με νέα μερομινία) ςτο Σμόλνι πυ ςινεδριάζι το ςινέδριο το Σοβετ διλόθικε:

— Το Ζίμνι έπεςε.

Κε γρίγορα ςόλο το εργατικο Πίτερ κε ςόλυς τυς εργαζόμενυς τις Ροςίας αντιλάλιςε το μεγάλο ςάλπιςμα τις νίκις.

— Ι προλετάρικι επανάςταςι πέτιχε! Ολι ι εκςυςία πέραςε ςτα χέρια το Σοβετ.

Ζίμνι—τςαρικο παλάτι ςτο Λενινγρατ. Τόρα ιπάρχι κι το μυςίο τις Επανάςταςις τυ Λενινγρατ.

Πίτερ—έτςι ςιντομεβμένα ονόμαζε άλοτες ο εργατικος πλιθιςμος το Λενινγρατ.

Αβρόρα—έτςι ονομάζετε το καταδρομικο τυ οπίυ το πλίρομα ςτις μέρες τις Οχτοβριανις επανάςταςις πέραςε ςτο μέρος τον μπολςεβίκον.

Σμόλνι—άλοτες λεγότανε ινςτιτύτο τυ Σμόλνι. Εκι ςπυδάζανε τα κορίτςια τον εβγενον. Στις μέρες τυ Οχτόβρι το απέραντο αφτο χτίριο κατέλαβαν ι μπολςεβίκι. Στις ιςτορικες εκίνες μέρες ςτο Σμόλνι ζύςε ο Λένιν. Σίμερα ςτο Σμόλνι εργάζετε το Σοβετ τυ όπλαςτ τυ Λενινγρατ.

Ο ΟΧΤΟΒΡΙΣ

Ι

Τέςαρες μίνες κριβότανε ο Λένιν. Τον καταδίοκε ι Προςορινι κιβέρνιςι Ιςτερα απτιν επανάςταςι τυ Ιόλι 1917 ι μπυρζυαζία ζιτύςε το Λένιν για να τονε φιλακίςι.

Μα ι εργάτες τονε βοιθίςανε να κριφτι κε να φίγι απτιν Πετρύπολι.

Περάςανε 4 μίνες. Ι εργάτες τυ Πετρογρατ κε ο ςτρατος ίτανε πια ςτο μέρος τον μπολςεβίκον. Ο Λένιν κατάλαβε πος ίνε πια κερος να παρθι ι εκςυςία.

Απτιν εκςορία δίνι οδιγίες ςτιν Κεντρικι Επιτροπι τυ κόματος.

„Πρέπι να διόκςυμε τιν Προςορινι κιβέρνιςι. Α θαργίςυμε θα κάνυμε κακύργιμα.

Κερος να πάρυμε τιν εκςυςία“.

Τυ φάνικε πος αργίζυν να ενεργίςυν ι μπολςεβίκι τυ Πετρογρατ.

Κε τότε ανεπάνταχα ο ίδιος κατέβικε ςτο Πετρογρατ. Μαζέφτικε ι Κεντρικι Επιτροπι τυ κόματος.

— Υτε λεφτο πια δεν πρέπι να περιμένυμε ίπε ο Λένιν.

Ι εργάτες ίνε ςτο μέρος-μας, ο ςτρατος επίςις. Πρέπι να ρίκςυμε τιν κιβέρνιςι τυ Κέρενςκι κε να πάρυμε τιν εκςυςία.

Ι Κεντρικι Επιτροπι αποφάςιςε:

„Ναρχίςι ι ένοπλι επανάςταςι“.

ΙΙ

Γεμάτι ι έθυςα το Σοβετ απο εργάτες κε ςτρατιότες. Παραπάνο απο 4 χιλιάδες ίςανε μαζεμένι εκι.

Μα θόριβος κανένας. Ακίνιτι όλι ςιοπιλι κάτι περιμένανε.

— Σίντροφι, άρχιςε ο πρόεδρος, εκςονόματος τυ ςοβετ τον αντιπροςόπον τον εργατον ςτρατιοτον τυ Πετρογρατ θα μιλίςι...

Ο πρόεδρος δεν τελίοςε...

Αντιλάλιςε ι έθυςα απτις φονες:

— Ζίτο το Σοβετ τυ Πίτερ.

Ιςτερα απο κάμποςο κερο έγινε ιςιχία κε μίλιςε ο ρίτορας.

Ιπε πος ι εργάτες κ’ι ςτρατιότες τυ Πετρογρατ αποφαςίςανε πια να παραδόςυν τιν εκςυςία ςτα χέρια τυ ςοβετ.

Πιος ίνε για τιν πρόταςι: ν’ αγονιςτύμε για τι ςοβετικι εκςυςία!

Δινατο κίμα αγέρα έςκιςε τιν έθυςα· το προκαλέςανε 4 χιλιάδες χέρια πυ ιπςοθίκανε μονομιας όλα ςάμπος για όρκο. Ι πςιφιφορία τέλιοςε. Μα κανέτας δεν κατεβάζι το χέρι.

Ο ρίτορας κςακολυθι να μιλα κε 4 χιλιάδες χέρια ίνε ακόμα ιπςομένα.

Κιτάζι μένθυςιαζμο ο ρίτορας κε φονάζι:

—Ορκιστίτε! Ορκιστίτε πος θάγονιστόμε ος στα τελεφτέα για τιν εκσυσία το σοβετ! Ακόνιτα τα χέρια-τυ κρατα το πλίθος απσιλα—ορκίζετε.

Τι μέρα κίνινα σόλα τα εργοστάσια σ'όλες τις φάμπρικες γένικε το ίδιο. Πριν απτον πόλεμο δινότατε τελεφτέος όρκος.

III

Ιτανε ι τελεφτέες όρες τις Προσορινις κιβέρνισις.

Σινεδριάζι το σοβετ τυ Πετρογρατ. Ακσαφνα ακύετε απο κάπιυς:

—Βρίσκετε δο ο Λένιν.

Στο βίμα ίστερα απο κάμποσα λεφτα ο αρχιγος. Το πλίθος κσεσπα σε ζιτοκραβγες κε χεροκροτίματα.

Νά τί ίπε ο Λένιν:

—Σίντροφι! Ι εργατο—αγροτικι επανάστασι, για τιν οπία όλον τον κερο σας μιλύσαν ι μπολσεβίκι, έγινε.

Τόρα τι χόρα θα τινε κιβερνάνε τα Σοβετ. Προτα απόλα πρέπι να τελιόσυμε τον πόλεμο. Μα για να τελιόσι ο πόλεμος σ' όλον τον κόζμο, πρέπι μια για πάντα να τελιόσυμε με τυς καπιταλιστες.

Σ' αφτο θα μας βοιθίσυν ι εργάτες όλυ τυ κόζμυ.

Στι Ροσία ι πλιονοψιφία τον χορικον καθαρα πια το δίλοσε: θα πάμε μαζι με τυς εργάτες. Περισότερο θα μπιστεφτύνε στυς εργάτες ι χορικι σαν αφερέσυμε τι γι απτυς γεοχτίμονες κε τιν παραχορύμε σ' αφτυς.

Ι σοτιρία-μας ίνε τόρα— ι σιμαχία τον εργατον με τυς χορικυς.

Ζίτο ι πανκόζμια επανάστασι

---

1. Ιστερα απτιν πτόσι τυ τσάρυ τιν εκσυσία τιν πίρε ι μπυρζυαζία, πυ σκιμάτισε τιν προσορινι κιβέρνισι.

2. Οδιγύμενι απτυς μπολσεβίκυς ι εργάτες κ' ι χορικι καταλάβανε, πος τίποτε καλο δεν έχυνε να περιμένυν απτιν Προσορινι κιβέρνισι.

Ζιτίσανε να περάσι ι εκσυσία στα Σοβετ τον αντιπροσόπον τον εργατον, το χορικον κε το στρατιοτον.

3. Το κόμα τον μπολσεβίκον μ'αρχιγο το Λένιν οδιγύσε τυς εργάτες στον αγόνα-τυς για τιν εκσυσία το Σοβετ. Στις 25 τυ Οχτόβρι π. μ. έγινε στο Πετρογρατ το Σινέδριο το Σοβετ. Πρέπι να περάσι στα Σοβετ ι εκσυσία έλεγε ο Λένιν.

4. Οπλιζμένι ι εργάτες, ι νάφτες κ' ι στρατιότες ιπο τιν οδιγία τον κομυνιστον άρχισαν να καταλάβυν όλα τα σπυδεότερα κιβερνιτικα καθιδρίματα. 7 τυ Νοέμβρι κιριέφτικε το Χιμερινο παλάτι.

5. Αμέσος σκιματίστικε νέα σοβετικι κιβέρνισι—το Σοβετ το Λαικον επιτρόπον. Πρόεδος τυ Σοβετ χορίστικε ο Λένιν.

7. Ετσι μονάχα στον Οχτόβρι τυ 1917 ι εργάτες κ' ι χορικι με τιν οδιγία τον μπολσεβίκον κε τυ Λένιν κατόρθοσαν να σταματίσυν τον πόλεμο να πέρνυνε τι γις απτυς τσιφλικάδες κε τιν εκσυσία.

6. Το πρότο έργο τυ Σοβετ το Λαικον επιτρόπον ίτανε να λίσι το ζίτιμα τις ιρίνις κε τις γις.

ΤΙ ΕΔΟΣΕ Ι ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ ΤΥ ΟΧΤΟΒΡΙ ΣΤΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΕ ΣΤΥΣ ΧΟΡΙΚΥΣ;

1. Ι επανάςταςι τυ Οχτόβρι εκμιδένιςε τιν εκςυςία τον τςιφλικάδον κε τον καπιταλιςτον. Ι εκςυςία όλι πέραςε ςτα χέρια τις εργατικις τάκςις κε το ςιμάχον-τις, τον αγροτον. Ι εργάτες κ' ι αγρότες κιβερνύνε το κράτος μέςον τυ Σοβετ τον αντιπροςόπον τον εργατον, το χορικον κε το ςτρατιοτόν-τον. Να εκλέκςυν αντιπροςόπυς ςτα ςοβετ έχυνε δικέομα μονάχα ι εργαζόμεν.

Όλι εκίνι πυ εκμεταλέβυντε τιν εργαςία τον άλον—ι κυλάκι, ι παπάδες, ι εμπορεβόμενι κι άλι δεν έχυνε δικέομα να εκλέγυν κε να εκλέγοντε. Δεν έχυνε ςτο κράτος-μας καμια εκςυςία.

2. Ι επανάςταςι τυ Οχτόβρι αφέρεςε απτυς καπιταλιςτες τις φάμπρικες, τα εργοςτάςια, τα μεταλία, τυς ςιδερόδρομυς, τις τράπεζες, κι όλα τάλα πλύτι-τυς. Όλα αφτα γίνανε τόρα χτίμα εκίνον πυ εργάζοντε, τον εργατον κε χορικόνε μαζι. Διεφτίνι τα πλύτι αφτα ι ςοβετικι εκςυςία. Τα πλύτι αφτα πάνε για τιν καλιτέρεπςι τις ζοις τον εργαζόμενον.

3. Ι επανάςταςι τυ Οχτόβρι αφέρεςε τι γις απτον τςάρο, τυς τβοριάνυς, τυς πομέςτςικυς, τα μοναςτίρια, τυς παπάδες κι απόλυς τυς πλύςιυς. Δε δυλέβυνε πια ι χορικι για τυς τςιφλικάδες. Τόρα ι γις ανίκι ςόλον το ΣΣΣΔ—το Σίδεζμο το Σοβετικον Σοςιαλιςτικον Διμοκρατιον.

4. Ι επανάςταςι τυ Οχτόβρι εφκόλινε τιν εργαςία τυ εργάτι· ο εργάτις εργάζετε τόρα 8 ίτε 7 όρες τι μέρα κε κι πυ ι δυλια ίνε βλαβερι κε βαρια 6 όρες. Ι εργαςία ίνε τόρα εφκολότερι· φκιάνυντε νέες φοτινες κε καθαρες φάμπρικες, δεν αφίνυνε τα πεδια να εργάζοντε ςτις δυλιες πυ δεν τα δίνυν γνόςες—πολιτεχνικες, χτίζοντε ςπίτια για τυς εργάτες. Στον κερο τυ τςάρυ κε ςτα καπιταλιςτικα κράτι ςίμερα ύτε να ςκεφτύνε γιάφτες τις εφκολίες τολμύςανε.

5. Ι κιβέρνιςι τυ τςάρυ φοβύντανε τιν μόρφοςι τον εργατον κε χορικον.

Ι ςοβ. κιβέρνιςι προςπαθι όλι ι εργαζόμενι νάνε πολιτεχνικα μορφομένι διλαδι κε τεχνικα κε πολιτικα.

6. Ι τςαρικι κιβέρνιςι καταπίεζε όλυς τυς μιρόςυς, τυς ρομιυς, τυς τατάρυς, τυς κιργιςίυς, τυς καλμίκυς, τυς εβρέυς, τυς υκρανυς κε τυς άλυς λαυς. Ίςτερα απτιν Οχτόβριανι επανάςταςι όλι ι εργαζόμενι ίνε ίςι, έχυνε τα ίδια δικεόματα κε μαζι όλι φκιάνυν τι νέα ζοι.

7. Στον κερο τυ τςάρυ ι εκλιςία ίχε μεγάλι εκςυςία κε βοιθόςε ςτιν ιποδύλοςι τον εργαζόμενον· ο Οχτόβρις αφέρεςε όλιν αφτιν τιν εκςυςία κε ςτα μορφοτικα κε ςτα κιβερνιτικα ζιτίματα. Με τιν οδιγία κε τι βοίθια τυ κόματος κε τις Σοβετικις κιβέρνιςις ι εργαζόμενι λίγο κατ'ολίγον όλο κε γλιτόνυν απο το ντυρμαν (ζάλιζμα) τις θριςκίας.

8. Όλα τα όςα έδοςε ο Οχτόβρις ςτυς εργαζόμενυς ίνε αποτέλεζμα τις διχτατορίας τυ προλεταριάτυ. Ιπο τιν οδιγία τυ κόματος ι Σοβετικι χόρα επιτιχιμένα προχορι ςτιν ανικοδόμιςι τυ ςοςιαλιζμυ.

Εφαρμόζετε ι μεγάλι ιδέα τυ Λένιν για τι διομιχανοπίισι τις χόρας. Εκμιδενίζετε ι τελεφτέα καπιταλιστικι τάκσι—ι κυλάκι κε ανικοδομίτε σοσιαλιστικα το αγροτικο νικοκιριο.

ΙΣΤΕΡΑ ΑΠΤΙΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ ΤΥ ΟΧΤΟΒΡΙ.

Ν. Κρύπσκαγια.

Μόλις ι εκσυσία πέρασε στο Σοβετ το δέφτερο σινέδριο το σοβετ απετάθικε σόλυς τυς εμπόλεμυς λαυς κε τυς προσκαλύσε να σταματίσυν τον πόλεμο. Μα καμια αρτες μπυρζυάζικες κιβέρνισες δεν έδοσε προσοχι στιν πρόσκλισι αφτι. Δεν πιστέβανε πος ι εργάτες κε ι χορικι θα μπορύσανε μόνι-τυς να κιβερνίσυνε τι χόρα δίχος τι βοίθια τον καπιταλιστον κε τον πομέστσικον. Πιστέβανε πος ι σοβετικι εκσυσία δε θα βαστάκσι παραπανο απο μερικες βδομάδες!

Ο λαος ίταν κυραζμένος· έπρεπε με κάθε θισία να σταματίσι ο πόλεμος. Ι εργατο-αγροτικι κιβέρνισι αποφάσισε να κλίσι ιρίνι με τυς γερμανυς. Ι Γερμανία ίκσερε πος ο λαος σέμας δε θέλι τον πόλεμο κε μας πρότινε πολι βαριυς όρυς. Κλίσαμε ιρίνι. Μα στο τέλος τυ 1918 γένικε στι Γερμανία επανάστασι· ι λιστρικι όρι τις ιρίνις ακιρόθικαν.

Μα ι πομέστσικι κ' ι καπιταλιστες δεν ισίχασαν· δεν μπορύσαν να ιποφέρυν, πος τυς πίρανε τα χτίματά-τυς ι χορικι κε στις φάμπρικες κε στα εργοστάσια ι εργάτες βάλανε δικύς-τυς νόμυς, δικί-τυς τάκσι. Κι αρχίσανε ι καπιταλιστες κ'ι πομέστισκι τον πόλεμο ενάντια στι σοβετικι εκσυσία.

Ιποστιρίζανε τιν εκσυσία το σοβετ ι εργάτες, ι μπατράκι, ι φτοχι κε μεσέι χορικι. Κε ι στρατιότες, πυ δεν ίθελαν να γιρίσι το παλεο καθεστότο, σκιματίσανε τον Κόκινο στρατο. Πολέμισε ο Κόκινος στρατος το στρατο τον άσπρον.

Τυς άςπρυς τυς βοιθύσανε ι μπυρζυαζία τον άλον κρατον ι γάλι, ι ενκλέζι κε άλι επιτεθίκαςε απ' όλες τις μεριες εναντίο-μας· μα ο Κόκινος. στρατος τυς νίκιςε όλυς.

Μεγάλες διςκολίες αντάμοσε τα πρότα χρόνια ι ςοβετικι εκςυςία απτόνα μέρος ο πόλεμος με τες μπάντες τον άςπρον κι απτ' άλο μέρος ι γενικι καταςτροφι· χαλαζμένες ι γέφιρες, καταςτραμένα τα μέςα τις ςινκινονίας, σταματιμένι ι ςιδερόδρομι. Αδίνατο τυς ίτανε να κυβαλέςι ςιτάρι ςτις πόλες κάπςιμι ίλι· ι φάμπρικες σταματίςανε, τα ςπίτια καταςτραφίκανε. Ι γις δεν καλιεργότανε όπος έπρεπε.

Στα 1921 έγινε ςτιν περιφέρια τυ Βόλγα προτόφανι ςιτοδιία. Ο λαος απέθνιςκε απτιν πίνα. Ο τίφος θέριζε ςτι χόρα. Φενότανε, πος καταςτραφίκαμε. Μα ι μπολςεβίκι δε χάςανε το θάρος-τυς. Αδιάκοπα εργαζόντανε νίχτα κε μέρα. Διορθόνανε τις γέφιρες κε τυς δρόμυς, ανικοδομύςανε κ' επιδιορθόνανε τις φάμπρικες κε τα εργοςτάςια, εργαζόντανε για τιν ανίπςοςι τις παραγογις τυ κάμπυ. Ι χόρα ςόθικε: Καπνίςανε κςανα τα φυγάρα τον εργοςταςίον, ανιπςόθικε το αγροτικο νικοκιριο, έςχιςαν τι χόρα τα τρένα, ανιχτίκανε παντυ κοπερατίβες.

Στερεόθικε ι εκςυςία το Σοβετ.

Αδιάκοπα εργαζότανε το κόμα με τον Λένιν για να βοιθίςι τυς εργάτες να κάνυν τι χόρα-τυς δινατι, χορτάτι, γερι, μορφομένι. Κι αποθνίςκοντας ο Λένιν ίκςερε πος το έργο, πυ άρχιςε δε θα καταςτραφι, πος ι ίδιι ι εργάτες κε χορικι καταπιαςτίκανε να φκιάςυν καλίτερι ζοι, καλίτερο καθεςτότο.

Π. Κ. Κ. (μπ.)

Π.Κ.Κ. (μπ.)—τα γράματα αφτα ςιμένυν Πανςιδεζμιακο κομυνιςτικο κόμα (τον μπολςεβίκον).

Ι λέκςι „μπολςεβίκος“ έμινε απτιν προιγύμενι ονομαςία τυ κόματος. Αλοτες πριν απτιν επανάςταςι το κόμα λεγότανε: Ρύςικο ςοςιαλ-διμοκρατικο εργατικο κόμα (τον μπολςεβίκον).

Το ρύςικο ςοςιαλ-διμοκρατικο κόμα ςκιματίςτικε ςτα 1898. Στα 1898 έγινε το Πρότο ςινέδριο τυ κόματος ςτιν πόλι Μίνςκι.

Ο ςίντροφος Λένιν δεν μπόρεςε να πάρι μέρος ς'αφτο το ςινέδριο, γιατι βριςκότανε ςτιν εκςορία

Στα 1903 ςτο Λονδίνο έγινε το Δέφτερο ςινέδριο τυ κόματος.

Στο ςινέδριο αφτο δεν ιπίρχε ομοφονία ςε κάπια βαςικα ζιτίματα. Προπάντον ςτο ζίτιμα, πος πρέπι να ςκιματίζετε το κόμα κε πιος θεοριέτε μέλος τυ κόματος.

Ο ς. Λένιν κε ι οπαδί-τυ θεορύςαν, πος ςτο κόμα πρέπι να ιπάρχι ατςαλένια μαχιτικι πιθαρχία κε πος μέλι τυ κόματος μπορύνε να γίνυνε μονάχα εκίνι, πυ παντοτινα κι αδιάκοπα διεκςάγυνε δυλια επαναςτατικι.

Ο Μάρτοφ κ' ι οπαδί-τυ κάνανε άλι πρόταςι. Πος μπορι να γίνι μέλος τυ κόματος καθένας πυ ςιμπαθι μονάχα το κόμα κι ας μιν εργάζετε γι αφτο. Ετςι λίθικε το ζίτιμα, θα ίνε το κόμα, κόμα εργατικο, προλετάρικο, επαναςτατικο, ίτε θα αποτελίτε απο ανθρόπυς, πυ δεν κάνυν τίποτε μα μονάχα φλιαρυν.

Ο ς. Λένιν καταλάβενε, πος εκίνος κ' ι οπαδί-τυ πρέπι να διεφτίνυν κε οδιγυν το κόμα. Μα ι οδιγία αφτι καλίτερα μπορύσε να γίνι μέσον τις εφιμερίδας τυ κοματος. Ι εφιμερίδα αφτι έβγενε αππιν Κεντρικι επιτροπι τυ κόματος στο εκσοτερικο κε τι φέρ ανε μιστικα στι Ροςία. Γι αφτο ανάμεσα στις διο μερίδες έγινε μεγάλος αγόνας στις εκλογες τις Κεντρικις επιτροπις τυ κόματος κε τις σινταχτικις επιτροπις τις εφιμερίδας. Ι οπαδι τυ ς. Λένιν ίσαν περισότερι· ι οπαδι τυ Μάρτοφ—λιγότερι. Ετσι ονομαστίκανε ι πρότι μπολςεβίκι κ'ι δέφτερι —μενςεβικι.

Αργότερα στον κερο τις επανάστασις τυ 1905 ι διαφορες ανάμεσα στυς μπολςεβίκυς κε μενςεβίκυς περισέπσανε κε μεγαλόσανε.

Ι μπολςεβίκι ίσανε για τι διχτατορία τυ προλεταριάτυ ενο ι μενςεβίκι θεορύσανε πρόορι τιν προλετάρικι επανάστασι κε ίσανε για σιμαχία με τιν μπυρζυαζία.

Στον κερο τυ πανκόζμιυ πόλεμυ κε τις επανάστασις τυ 1917 ι μενςεβίκι πίγαν ανιχτα με το μέρος τις μπυρζυαζίας. Κε όχι μονάχα στι Ρυςία μα κε ς' όλον τον κόζμο ι σοςιαλ-διμοκράτες προδόσανε τιν εργατικι τάκςι.

Στο Ογδοο σινέδριο τυ σοςιαλ-διμοκρατικυ κόματος τον μπολςεβίκον, πυ έγινε στα 1914, ο ς. Λένιν πρότινε το κόμα να ονομαστι κομυνιστικο κόμα τον μπολςεβίκον.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΚΟΜΑΤΙΥ ΠΕΤΡΟΚΑΡΒΥΝΥ

1. Ι πρότι-μυ γνοριμία

Επιτρέπστε να γνοριστύμε. Ιμε ένα μικρο κοματάκι πετροκάρβυνο. Λένε πος θα με μεταφέρυνε στα εργοστάσια τις Κόκινις Μόσχας κ'εκι θα με μεταβάλυνε σε αέριο, πυ θα κέι στα φανάρια κε στις θερμάστρες.

Δεν μπορο να καταλάβο πος απο σκλιρο μάβρο κομάτι θα μεταβλιθο σε λαφρο αχρομάτιστο αέριο.

Σκέφτομε πος ι άνθροπι αφτι έχυνε λάθος, ίτε απλύστατα μιλάνε επίτιδες. Μα ότα θιμάμε τιν μακρινί-μυ ενδιαφέρυσα ζοι, όταν αρχίζο να φέρο στι μνίμι-μυ όλι-μυ τι γνοριμία με τυς ανθρόπυς κε όλα όςα ι άνθροπι κάνανε μπροστα στα μάτια-μυ αρχίζο να πιστέβο, πος στάλιθια μπορι να μεταβάλυν όπος λένε κε σε αέριο.

2. Πιά ι ετία πυ άρχισα τιν ιστορία-μυ.

Ιτανε βράδι. Ι εργάτες αφίκαν τι δυλια κε γιρίζανε σπίτι. Πίσο απ'όλυς πίγεναν διο: ένα ασπρομάλις γέρος κε μακρα ολόασπρα γένια κ'ένα μικρο πεδι ος 12 χρονον κσιπόλιτο με πράσινι μπλύζα κε κόνινι γραβάτα. Ακυσα στα τελεφτέα πος τα τέτια πεδια λέγυντε πιονέρι, μα γιατί λέγοντε έτσι, να καταλάβο δεν μπορύσα. Πιγένανε αργα κε ο γέρος κάτι ζοιρα διγότανε στο μικρό-τυ σίντροφο.

— Ιδα πολα στι ζοί.μυ, πεδί-μυ. 71 χρόνια έζισα. Δεν ίνε λίγο πράμα. Γνόρισα κε τι δυλοπαρικία κε τι βαρια δυλια τυ εργάτι στα εργοστάσια τον καπιταλιστον κε στι φιλακι έπεσα, κε τις πικρες στέρισες τις εκσορίας γνόρισα στις χιονιζμένες στέπες τις Σιβιρίας. Κε νά τόρα, πυ για μας τυς δυλεφτάδες ίρθε ι πραματικι φοταδερι ζοι, όταν πρέπι να καταθέσυμε όλες τις δινάμες-μας

για τι δυλια, ι καρδιά-μυ δε μ'ακύι πια, δε μ' επιτρέπι πολιν κερο να σταθο κοντα στι θερμάστρα.

—Ινε κερος να ισιχάσις μυ λέγι. Αχ, αν μπορύσα στον τόπο τις άροστίς-μυ καρδιας να ίχα το στερεο αφτο το κομάτι τυ πετροκάρβυνυ, πυ τίποτε δεν εστάνετε, δε βλέπι κε δεν κσέρι, πόσο ακόμα μπορύσα να εργαστο, πόσι οφέλια να φέρο στο εργοστάσιο!

Κε λέγοντας αφτα ο γέρος με άνκισε με το άκρο τυ ποδιύ-τυ.

Κάτι ακόμα ίπανε μετακσί-τυς μα εγο δεν άκυσα πια τίποτε.

Τόσο μυ ρεθίσανε τα λόγια τυ γέρυ. Τίποτε δεν κσέρι τίποτε δε βλέπι! Εγο πυ έζισα χιλιάδες χρόνια κε ίδα κε έπαθα τόσα, πυ ύτε να φανταζότανε μπορύσε ο γέρος!

Νά γιατι αποφάσισα άνκε σίντομα να διγιθο τι ζοί-μυ για να καταλάβυν τα πεδια αφτα με κόκινες γραβάτες πος δεν ίμε κομάτι πετροκάρβυνο, κε τίποτε παραπάνο.

3. Ι πρότες ανάμνισες τις πεδικίς-μυ ιλικίας.

Θάρχίσο απτιν πεδικί-μυ ιλικία. Θιμάμε πολι καλα. Δεν ίμυνε τότε μάβρο σκλιρο κομάτι πετροκάρβυνο, τέτιο όπος με βλέπετε τόρα. Ιμυνα ένα μικρο κλαρι σε πελόριο απσιλο κλαδάτο δεντρι.

Αφτο ίταν χιλιάδες χρόνια πριν. Εχασα το λογαριζμο κε δεν μπορο να θιμιθο πόσα χρόνια πριν ίτανε.

Σίμερα δεν ιπάρχυν τέτια δέντρα,όπος ίτανε τότε. Τα σιμερινα δέντρα ίνε θάμνι κοντα στα πελόρια δέντρα, πυ ίσανε τότε. Θαμάσια ζύσα τότε. Εγο κ'ι σίντροφί-μυ δε φοβάμαστε όπος φοβάντε τα σιμερινα δέντρα τον μπαλτα κε το πριόνι, τυ ανθρόπυ.

Δεν ίτανε τότε άνθροπι,ύτε ακσινάρια. Μονάχα μεγάλα πυλια, πετύσανε απο κλαρι σε κλαρι τσακίζοντας κάποτε κανένα θάμνο ί κανένα κλαρι δέντρυ.

Μας επισκεφτόντανε ακόμα κε κάτι μεγάλα ζόα με μακριυς λεμυς κε μακρυλα κεφάλια.

4. Πος τρεφόμυνα στον κερο τις πεδικίς-μυ ιλικίας.

Ζύσα λέφτερα. Νερο, αέρα κε ίλιο ίχε μπόλικο.

Κσέρο, πος πολι άνθροπι δεν κσέρυν πος τρέφυντε τα δέντρα, πύ ζύνε. Νε γ'αφτο θα σας διηγιθο για να κσέρετε πος ζύσε το δέντρο-μυ στα χρόνια εκίνα Με τις μακρυλές-τυ ρίζες, πυ μπένανε βαθια μέσα στι γι, ροφύσανε το νερο, πυ ίταν άφτονο γιατι ο τόπος-μας ίτανε απέραντος βάλτος. Κε μαζι με το νερο έπερνε το δέντρο απτι γι όλες τις θρεφτικες υσίες πυ χριαζόντανε.

Τα πράσινα μέρι τυ δέντρυ, τα φίλα κε τα νέα κλαρια με τι βοίθια τον αχτίδον τυ ιλίυ πέρνανε απτον αέρα το ανθρακικο οκσι κε το κατεργαζόντανε μέσα-τυς.

Το οκσιγόνο πετύσαμε πίσο στον αέρα κε το ανθρακικο οκσι το απεροφύσαμε. Ετσι το μισο μέρος τυ οργανιζμύ-μας αποτελιέτε απο ανθρακικο οκσι πυ πέρναμε απτον αέρα με τιν βοίθια τον αχτίδον τυ ιλίυ.

Στα χρόνια κίνα στι γι ίςανε περιςότερι ιγραςία κε θερμότιτα.

Ετςι ζόςε εκατοντάδες χρόνια κε απορροφόντας το νερο, τον αέρα τις αχτίδες τυ ίλιυ ος στι στιγμι εκίνι τι φοβερι κε καταςτρεφτικι για μένα, τιν οπία δε θα κςεχάςο ποτες.

Ι ΦΟΒΕΡΙ ΝΙΧΤΑ

Πρότυ ακόμα να βαςιλέπςι ο ίλιος άγρια κε βαρια ςίγνεφα ςκεπάςανε τον υρανο. Σικόθικε δινατος άνεμος, ςίφυνας ςοςτος, πυ με ορμι χύμιςε στο λιμέρι-μας τςακίζοντας τα μικρα κλαρια κε πεντόντας-τα μαζι με τα φίλα ςε κίκλυς πςιλα στιν ατμόςφερα. Τι νίχτα ο άνεμος δινάμοςε περιςότερο. Βροντες ακυόντανε κάθε στιγμι, ι αςτραπες ςκίζανε το πικνο ςκοτάδι κε ι βροχι ςαν ποτάμι χινόντανε απτα ςίγνεφα. Ακυα πος πέφτανε κάτο απτιν ορμι τυ αέρα τα γιτονικα μικρα δέντρα, τἄβλεπα να πέφτυν κε πότε κοντά-μας.

Μονάχα ι δικί-μας ομάδα—ίςανε ςε πιο μεγαλίτερα δέντρα—βαςτιύμαςτε ακόμα. Μα ίρθε κ' ι δικί-μας ι ςιρα. Με μεγάλι δίναμι όρμιςε κατ' επάνυ-μας δινατο ρέμα αέρα κι ο γίτονάς-μας, πελόριο δέντρο με μεγάλο θόριβο έπεςε κςεριζομένο δίπλα-μας. Μια στιγμι ακόμα κε άκυςα πος έτρικςε το κορμι τυ δέντρυ-μας κε μας τςακίζοντας στο δρόμο-μας τα κλαρια τον γιτονικον δέντρον βαρια κςαπλοθίκαμε στι γι.

Ετςι τέλιοςε τι φοβερι εκίνι νίχτα ι παςίχαρι, αφρόντιγι κ'ελέφτερί-μυ ζοι στο παρθενικο δάςο στο νερο, στον ίλιο κε στιν πραςινάδα. Κι άρχιςε ι δέφτερι περίοδο τις ζοίς-μυ μέςα στα βάθια τις γις, μες' στο ςκοτάδι κε στι νεκρι ιςιχία.

ΣΤΑ ΒΑΘΙ ΤΙΣ ΓΙΣ

Τιν τίχι-μας βρίκαμε κε τα γιτονικα δέντρα, πέςανε πάνο στο δέντρο-μας με ορμι κε με ςπρόκςανε βαθια στο ιγρο έδαφος. Εκι κάτο δε ίδα πια τίποτε εκςον απτιν ιγρι γι κε τα άπιρα κλαδια πυ τἄςπαςε ο αέρας κε το παχι στρόμα τυ νερυ, μας ςκέπαςε όλυς. Απο κερο ςε κερο εςτανόμυνα πος πέφτυν πάνο-μας μες στο νερο νέα νικιμένα απτον αέρα κε τι γερατια δέντρα, πυ μας επίεζαν πιο δινατα.

Ο αέρας κε το νερο μας ςκεπάςανε αργότερα με άμο κε ιλι κ' έτςι μας ενταφιάςανε μες ςε ιγρο κε ςκοτινο μνίμα.

Ατέλιοτυς εόνες εκιτόμυνα με τυς ςιντρόφυς-μυ στα ςκοτινα κάτο τις γις, βλέποντας πος λίγο κε κατολίγο αλάζι το πρότο-μας ζοιρο πράςινο χρόμα.

Αργότερα όταν γνόριςα τυς ανθρόπυς ίδα πος με τον κερο αλάζυν το χρόμα τον μαλιόν-τυς: στα γερατια το χρόμα το μαλιόν-τυς γίνετε πιο φοτινο ίτε όπος λένε ι ίδιι γίνετε άςπρο.

Μα ςε μένα κε στυς ςιντρόφυς-μυ γίνετε το αντίθετο.

Οταν ζόςαμε πάνο στι γι το χρόμα ίτανε πράςινο. Μα όταν βρεθίκαμε στο ςκοτινο μνίμα κε στεριθίκαμε τον ίλιο κε τον αέρα το χρόμα τυ προςόπυ-μας άρχιςε να πάρι χρόμα ανιχτο καφε, έπιτα νκρίζο κε τελεφτέα μάβρο.

Ι άνθροπι με ονομάζυν „ανθρακίτι“.

Αν έμνιςκα κάμποσες χιλιάδες χρόνια ακόμα κάτο στι γι ι άνθροπι θα μ' εχτιμύςαν περιςότερο απ' όςο μ' εχτιμυν τόρα κε θα φτιάνανε απο μένα μακρύλι κε στρονκιλι βεργύλα πυ θα τιν μπάζανε σε κςιλένια θίκι πυ ονομάζυνε μολιβοκόντιλο. Γιατι το κάρβυνο πυ ίνε πιο αρχεότερο απο μένα ονομάζετε „γραφίτις“.

Ολα αφτα τἄμαθα ίςτερα όταν γνορίςτικα απο κοντα με τυς ανθρόπυς κι άρχιςα να τυς καταλάβο.

Μα δεν ίνε μονάχα το χρόμα-μας πυ άλακςε. Με τον κερο άλακςαν κε τα εςοτερικά-μας ςιςτατικα.

Χάθικε όλο το κορμί-μας εκςον απτο ανθρακικο οκςι, το ανθρακικο οκςι πυ πίραμε απτον αέρα—χάρις στις αχτίδες τυ ίλιυ. Κε μεταβλιθίκαμε έτςι κε καθαρο άνθρακα.

Χιλιάδες χρόνια το φιλάγαμε κι κάτο στι γι για ςας τυς ανθραπυς. Για να μας βγάζετε απτι γι κε κέοντας μας στις θερμάςτρες-ςας να πέρνετε απο μας τι θερμότιτα τι ίλιυ, πυ φιλάγαμε ς' όλο το διάςτιμα τις ζοίς-μας.

Ι ΠΡΟΤΙ ΓΝΟΡΙΜΙΑ-ΜΥ ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΘΡΟΠΘ

Ετςι ζύςαμε ςφιν κοντας ο ένας τον άλο χιλιάδες χρόνια κε στα βαθια τις γις. Σιοπι νεκρικι βαςίλεβε κι κάτο κε μόνο κάπυ κάπυ ακυότανε ο κελαριςμος γριγοροτρεχύμενυ ιπόγιυ ποταμυ.

Νά μια μέρα μας κςάφνιςε όλυς ένας αςινίθιςτος ίχος. Κε μακρια ακόμα απο μας γινότανε κάτι αςινίθιςτο για τι νέα-μας ζοι.

Ακυςτίκανε βαρια χτιπίματα. Τα χτιπίματα σταματίςανε για στιγμι κε νά κςανα ι πρότι ιςιχία. Κε άκςαφνα αςινίθιςτο χτίπιμα πιο δινατο απτἄλο. Φρέςκος αγέρας γέμιςε τα μάβρα ιπὸγια πυ ζύςαμε κε κάπυ μακρια απο μας έλαμπςε φος. Τἄχαςα. Θαμποθίκανε τα μάτια-μυ κε τα φτιά-μυ κοφοθίκανε! Οταν ίρθα στον εαφτὸ-μυ ίςτερα απο κάμποςο κερο ίδα να με πλιςιάζυν ο ένας κατόπιν απτον άλο μιςόγιμνι άνθροπι, να γέρνυν απάνο-μυ κε να φοτίζυν τα ςκοτινά-μας βαςίλια με λάμπες πυ τρεμοζβίνανε. Τυς ακολυθύςαν ςέρνοντας αμακςάκια πάνο στις ράγες, όπυ μέσα φορτόνανε αποςπαζμένα κομάτια τον πετροκάρβυνον κε τα κυβαλύςανε κατα το μάκρος τυ στενυ διαδρόμυ, πυ ανίκςανε. Αφτι ίταν ι πρότι-μυ γνοριμία με τυς ανθρόπυς.

ΑΠΤΑ „ΣΚΙΛΙΣΙΑ ΧΟΡΙΥΔΑΚΙΑ" ΣΤΙ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΙ ΠΟΛΙ

Λίγα χρόνια πριν ι ανθρακορίχι τυ Ντονμπας περιφρονιτικα ονομάζανε τυς σινικιζμύς-τυς "σκιλίσια χοριυδάκια". Κε ίχανε δίκεο μεγάλο. Στα χαμιλα, πνιχτικα κε ιγρα χαμόσπιτα τον ακάθαρτον κε λασπόδικον σινικιζμόντυς ζύσανε απο 15-20 άτομα. Να γιρίζυνε λέφτερα μέσα σα χαμόσπιτα αφτα δε μπορύσαν! Στον καθένα-τυς αναλογύσε $1^1/_2$ μέτρο έχτασι. Καμια ελπίδα καλιτερέψεις τις ζοίς-τυς δεν ίπαρχε. Ι καπιταλιστες, στυς οπίυς ανίκανε τότες τ' ανθρακοριχία δεν ίχαν κερο να σκεφτύνε για τι ζοι το σκλάβον-τυς.

Ετσι ίτανε τότε, μα δεν ίνε έτσι σίμερα.

Τα πράματα τόρα αλάκσανε. Ι κιλάδα τυ Ντονμπας ίνε δέκα χρόνια, πυ έγινε σοβετικι. Τι βαρια κε δίσκολι δυλια τυ ανθροκορίχυ λίγο-λίγο τιν αντικαταστένυν ι μιχανες. Αφτες δυλέβυνε γιαφτον κάτυ στυς σκοτινυς διάδρομυς κε τις ιπόγιες γονιες τυ ανθρακοριχίυ. Αφτες δυλέβυνε γιαφτον κάτο στυς σκοτινυς διάδρομυς κε τις ιπόγιες γονιες τυ ανθρακοριχίυ. Αφτος μονάχα τις διεφτίνι Κε μαζι με τι μιχανοπίισι αφτιν τον ανθροκοριχίον, πυ όχι μονάχα εφκολίν

τι δυλια τυ εργάτι, μα ιπσόνι κε τιν παραγογικότιτα κε λιγοςτέβι το κόςτος, φκιάνυντε ςτιν επιφάνια τις γις για τυς εργάτες ολάκερες ςοςιαλιςτικες πόλις.

Κατομίρια θα κοςτίζυν ι πόλις αφτες. Ι πόλις αφτες χτίζυντε μακρια απτα ανθρακοριχία, μα ενόνοντε μ' αφτα με ιλεχτρικες ςιδιροδρομικες γραμες κε τραμ, πυ επιτρέπυνε ςτον εργάτι, ζόντας μακρια απτον καπνο κε τι ςκόνι τυ κάρβυνυ έφκολα κε γρίγορα να πάι ςτο μέρος τις δυλιάς-τυ.

Κε κοντα ς' αφτα τα ςίρματα τον ιλεχτρικον ςταθμον Δνεπρόφςκι, Σταρόφςκι κε νέας Συέφςκι θα δόςυνε ςτο Ντονμπας δεκάδες χιλιάδες „ιλεχτρικα άλογα", πυ όχι μονάχα θα φέρυνε το φος κε ςτυς πιο απόκεντρυς ιπόγιυς διάδρομυς, μα θα επιτρέπςυνε κε ςτιν επιφάνια τις γις να φκιαςτύνε μεγάλα βιομιχανικα κομπινάτα, πυ θα επικςεργάζυντε απτο πετροκάρβυνο κοκς, βαφι για ιφάζματα, λιπάζματα, λάδια αλιφις, φοταέριο κε τα λιπα.

Κοκς—παράγετε απ το πετροκάρβυνο. Βαζυν το πετροκάρβυνο ςε μεγάλα δοχία, πυ τα ζεςτένυν δίχος ν'αφίςυν να μπι αέρας μέςα ςτο πετροκάρβυνο. Απτο πετροκάρβυνο βγένυν διάφορα αέρια κε διάφορα ιγρα κε κίνο πυ μνίςκι ίνε το κοκς. Κοκς βγένι όχι απ'όλα τα ίδι τυ πετροκάρβυνο, μα μόνο απτα πετροκάρβυνα τυ Δονπας, κεαπο κάπια ίδι τυ Κυζπας.

Κομπινάτο —ένοςι διαφόρον κλάδον τις διςμιχανίας ςε ένα ενιέο νικοκιριο (μια απτις φόρμες τις ένοςις τον τρεςτ).

ΠΡΕΠΙ ΝΑ ΔΙΠΛΑΣΙΑΣΥΜΕ ΤΙΝ ΕΚΣΑΓΟΓΙ ΤΥ ΠΕΤΡΟΚΑΡΒΥΝΥ.

Στιν Υκρανία ςε μεγάλι έχταςι βρίςκυντε πλύςια ςτρόματα πετροκάρβυνυ. Ι έχταςι πυ βρίςκετε το πετροκάρβυνο λέγετε Ντομπας. Πίρε το όνομα απτιν κιλάδα τυ ποταμυ Ντονετς, όπυ κε βρίςκετε. Απτο Ντομπας εφοδιάζυντε με πετροκάρβυνο τα περιςότερα εργοςτάςιά-μας. Γιαφτο ονομάζυνε το Ντομπας „παςιδεζμικο θερμαςτι".

Τα ανθρακοριχία τυ Ντομπας 40 χρόνια ςτο κερο τυ τςάρυ τα εκμεταλεβόντανε ι καπιταλιςτες.

Σίφονα με το πεντάχρονο ςκέδιο μέςα ςε πέντε χρόνια θα ανιχτύνε ςτο Ντομπας τόςα νέα ανθρακοριχία, όςα ι καπιταλιςτες ανίκςανε μέςα ςε 40 χρονια. Το Ντομπας θα μεγαλόςι κατα διο φορες. Τα ανθρακοριχία θα εφοδιαςτύνε με νέες κε τέλιες μιχανες. Το νικοκιριο τις χόρας-μας θα πάρι απτο Ντομπας μεγάλα ποςα πετροκάρβυνυ. Α θα φορτόναμε ςε βαγόνια το πετροκάρβυνο πυ ς'ένα χρόνια βγάζι το Ντομπας, τα βαγόνια αφτα θα ςκιματίζανε γραμι, πυ θα ίχε μάκρος 4 χιλιάδες χιλιόμετρα.

Εκςον απτο Ντομπας πλύςια ςτρόματα πετροκάρβυνυ ιπάρχυνε ςτι Σιβιρία, ςτα Υράλια κε κοντα ςτι Μόςχα.

Τα ςτρόματα τυ πετροκάρβυνυ πυ βρίςκοντε κοντα ςτι Μόςχα ος τόρα δεν τα εκμεταλεβόμαςτε όπος έπρεπε. Σε πέντε χρόνια μέςα ι εκςαγογι τυ πετροκάρβυνυ πυ βρίςκετε ςτιν περιφέρια τις Μόςχας θα περιςέπςι κατα 5 φορες.

Αφτο πολι θα μας χρισιμέπσι. Δε θα κσοδέπσυμε πια μεγάλα ποσα γι α να μεταφέρυμε πετροκάρβυνο απτο Ντομπας κε τα Υράλια για τα εργοστάσια κε τις φάμπρικες τις Μόσχας.

Το μεγάλο σοβετικὸ-μας φκιάσιμο κάθε χρὸνο κε μεγαλὸνι. Κάθε χρόνο κε περισὸτερο πετροκάρβυνο χριάζυντε τα εργοστάσιά-μας.

Α δε φτάσι το χριαζύμενο πετροκάρβυνο θα σταματίσι το φκιάσιμο νέον εργοστάσιον.

Νά γιατι το κράτος-μας δίνι μεγάλι σιμασία στιν εκσαγογι τυ πετροκάρβυνυ.

Σε πέντε χρὸνια μέσα ι εκσαγογι τυ πετροκάρβυνυ στο ΣΣΣΔ θα περισέπσι παραπάνο απο διο φορες.

ΤΟ ΝΕΦΤΙ

Εργασία για εκπλίροσι.

1. Σε πιά μέρι τυ Σιδέζμύ-μας ϐρίσκυντε πιγες νεφτιυ;
2. Πιά σιμασία έχι το νέφτι κε τα προιόντα, πυ ϐγένυν απάφτο στι ϐιομιχανία κε στο αγροτικό-μας νικοκιριο;
3. Πιά ίνε ι διεθνι σιμασία τυ νεφτιυ;

ΤΟ ΜΠΑΚΥ ΑΛΟΤΕΣ ΚΕ ΤΟΡΑ

(Απο περιγραφι τυ Γὸρκι, πυ ίτανε στο Μπακυ στα 1892 κε 1897 κε ι επίσκεπσί-τυ τὸρα τελεφτέα).

Λίγες μέρες προτυ να φτάσο στο Μπακυ γένικε πιρκαια στις πιγες τυ πετρελέυ. Τις σκεπάζανε ακόμα σίγνεφα καπνυ· Εκι πυ περπατύσα στον αμόδικο δρόμο, πυ ίτανε ζιμομένος με παχι στρόμα νεφτιυ κε πλισίαζα στι Μάϐρι πόλι, ίδα έκσο απτο δρόμο χομένο μέσα στον άμο μια καρέτα τις ιγιονομίας. Εσπασε ο άκσονάς-τις. Στο αμακσι πάνυ έκιτο άνθροπος — το ένα το πὸδι-τυ γιμνο, αφίσικα γαλάζιο, στο άλο-τυ πόδι καταπατιμένο κε ιγρο ιπὸδιμα, απτο οπίο πέφτανε πάνυ στον άμο ϐαριες μάϐρες σταλαματιες. Κσανθυμάλις αμακσας με πέτσινι μπροστέλα πλάγιαζε πάνυ στον άμο, δένοντες με λυρι τον άκσονα μ'ένα ακάθαρτο σανίδι. Πάνυ σε λερο σιδερένιο ϐαρέλι καθότανε ο ιγιονὸμος ραντίζοντας με άμο τυς ιγρυς λεκέδες τυ φορεμάτυ-τυ.

— Σκοτσμένος ίνε; ρότισα.

—Κσακολύθα το δρόμο-συ, δεν ίνε δικί-συ δυλια.

Λάμποντας στον ίλιο σαν τα μερμίκια με φτάνανε κε με περνύσανε εργάτες μυσκεμένι απτο νέφτι.

Ιστερα απο πέντε λεπτα έφτασα στις πιγες τυ πετρελέυ.

Απτο πρωι ος το ϐράδι σαν τρελος γίριζα κι πέρα. Πλίκσι, στενοχορία. Ι εργάτες σα μισομεθιζμένι, άσκοπα φόναζε ο ένας απάνυ στον άλο.

Ι πιγες τυ πετρελέυ μίνανε στι μνίμι-μυ σα μάϐρι ικόνα τυ άδι. Κσάστερα βλέπο μπροστά-μυ τι γεμάτι απο φρίκι ζοι τον πιγον τυ πετρελέυ, τυς πρασινὸ-μαϐρυς ϐύρκυς τυ νεφτιυ, τυς εργάτες, μυσκεμένυς φαρμακομένυς απτο νέφτι, τα λερα πεδιά πάνυ στις σκέπες τον καζάρμον· τυς καμπυριαζμένυς κάτυ απτο ϐάρος το φορτίον φορτοεκφορτοτες πέρσες στιν παραλία τυ Μπακυ· τυς ζιτιάνυς στυς δρόμυς τις πόλις κε τα πεδια πυ μ'ανιχτο το στὸμα, προϐοδίζανε με τα μάτια-τυς τα πολίτιμα αμάκσια.....

Μα πός άλακσε τόρα!

Δίςκολα σίμερα μπορις να γνορίςις το παλιο Μπακυ. Πολι λίγα μίνανε απτα κακορίζικα ςπίτια τυ „τατάρικυ“ μέρυς τις πολις, πυ έμιαζε περιςόρο με ςορο απο ερίπια ίςτερα απο ςιζμο. Βαλθίκανε νέες ςιδεροδρομικες γραμες, τα δέντρα κ' ι πραςινάδα ζοντανέπςανε τις ςταχτιες πέτρες το χτιρίον. Θριαμβεφτικα τρέχυν τα βαγόνια τον τραμ, πυ μερικά-τυς ίνε ζυγραφιζμένα με λυλύδια. Δεν ιπάρχυν πια ςτυς δρόμυς ι ςκοτινες φιγύρες το

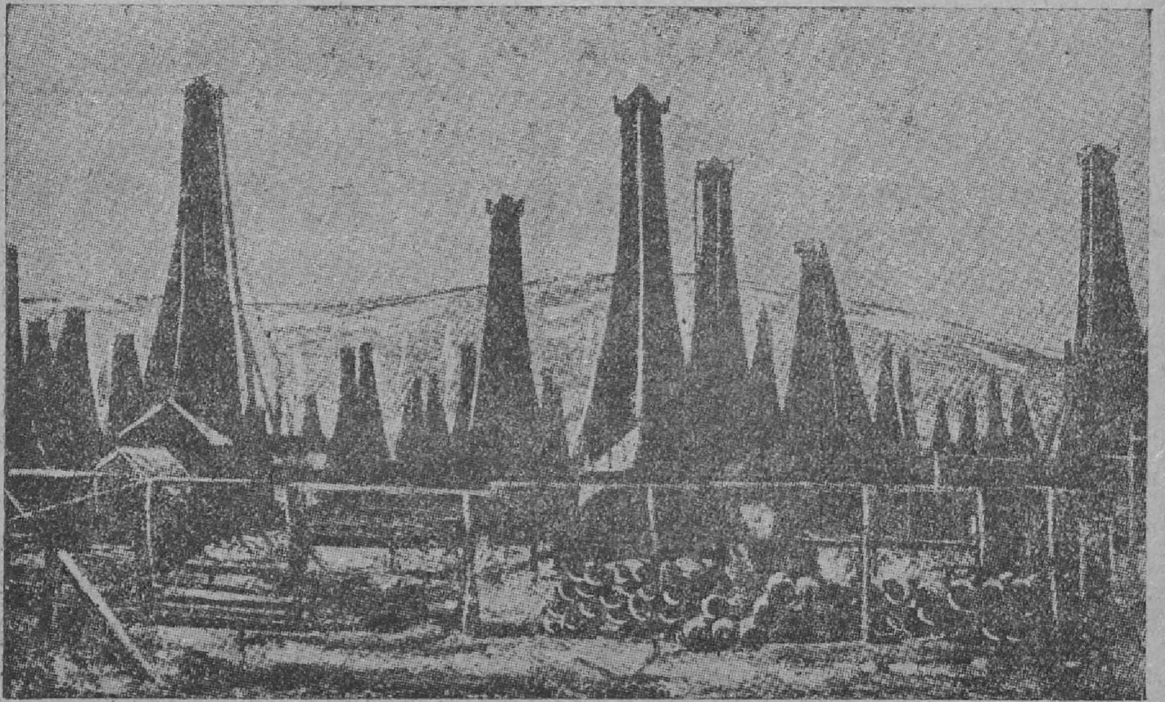

γίνεκον με τα κεφάλια κλιζμένα σε μάβρα ςακια, δε φένυντε ζιτιάνι κε πυθενα δε βλέπις τιν κςετςίποτι πολιτέλια κε τιν ακάθαρτι διακονάρια. Παντυ γερα έφθιμα πεδια, πυ δεν μπορύςα να κςεχορίζο πιά απαφτα ίνε τυρκόπυλα κε πια ρυςάκια.

ΤΟ ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΟ ΤΥ ΝΕΦΤΙΥ

Το νέφτι για τι βιομιχανία ίνε ότι το έμα για τον οργανιζμο. Γιαφτο κι ονομάζετε το έμα τις χόρας. Με το νέφτι τρέφυντε τα αεροπλάνα, τ'αφτοκίνιτα, τα τράχτορα, ι ατμομιχανες, ι ιλεχτρικι ςταθμι. Απτο νέφτι βγάζυν τιν μπενζίνι το πετρέλεο, τιν παραφίνι, τον άςφαλτο κ.α. Δίχος νέφτι δε μπορι να ζίςι μια χόρα.

Στιν εκςαγογι τυ νεφτιυ ι Ρυςία τις εποχις τυ τςάρυ ερχόντανε δέφτερι. ι πιγες τον νεφτιόν-τις δίνανε το χρόνο 3 εκατομίρ. τόνυς.

Μα ο εμφίλιος πόλεμος κ' ι κιριρχία τον ενκλέζον κε τον αντεπαναςτατον ςτο Μπακυ κε ςτι Γρόζνα φέρανε μεγαλες καταςτροφες ςτις πιγες τυ νεφτιύ-μας. Γιαφτο ςτα 1922, ίςτερα απτιν απελεφτέροςι τυ Αντικαφκάςυ, κατορθόςαμε να βγάλυμε μόλις 4.600.000 τόνυς νέφτι.

Με τιν απελεφτέροςι τις χόρας-μας απτυς κςένυς κε ντόπιυς εχτρυς άρχιςε να περιςέπςι ι εκςαγογι τυ νεφτιυ. Στιν αρχι τυ πεντάχρονυ περάςαμε ςτιν εκςαγογι τιν προπολεμικι περίοδο. Βγάλαμε 10. κατομίρια τόνυς.

Σίφονα με το αρχικο ςκέδιο ςτο τέλος τυ πεντάχρονυ λογαριάζαμε να βγάζυμε 21 κατομίρια τόνυς νέφτι. Μα τα πράματα μας αποδίκςανε, πος μπορύμε να βγάλυμε διπλάςιο ποςο. Στο δέφτερο χρόνο τυ πεντάχρονυ βγάλαμε 16.700.000 τόνυς. Ο τρίτος χρόνος θα μας δόςι 22.500.000 τόνυς, κι ο τελεφτέος χρόνος 40 κατομ. τόνυς νέφτι. -

Το πενάχρονο τυ νεφτιυ το εκπλιρόςαμε μέςα ςε $2^1/_2$ χρόνια.

Εργαςία για εκπλίροςι.

1. Πύ βρίςκετε το πετροκάρβυνο.
2. Σε πιά μέρι τυ Σ.Σ.Σ.Δ. ιπάρχυνε πλύςια ςτρόματα πετροκάρβυνυ;
3. Πύ μεταχιρίζυντε το πετροκάρβυνο κε πύ κε πός μπορύνε να το αντικαταςτίςυν;
4. Γιατί το κράτος-μας δίνι μεγάλι ςιμαςία ςτιν εκςαγογι τυ πετροκάρβυνυ;
5. Σε τί διαφέρι ι δυλια κάτυ ςτ' ανθρακικοριχία απτι δυλια πάνυ ςτιν επιφάνια τις γις;
6. Πιύς κίντινυς διατρέχι ο ανθροκορίχος;
7. Πός εργάζετε ο ανθρακορίχος ς'εμας κε πός ςτα καπιταλιςτικα κράτι;
8. Σε πιές άλες χόρες τις γις βρίςκετε πετροκάρβυνο;

ΤΟ ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΟ ΤΥ ΠΕΤΡΟΚΑΡΒΥΝΥ

Το πετροκάρβυνο ίνε το μάβρο πςομι τις βιομιχανίας. Εκι άρχιςε ν'αναπιχτι ι βιομιχανία, όπυ ιπάρχι άφτονα πετροκάρβυνο. Δίχος αφτο δε θα μπορύςανε να εργάζυντε ι ιλεχτρικι ςταθμι, τα εργοςτάςια, ι ατμομιχανες.

Τότες μονάχα θα μπορέςυμε να ζιτίςυμε απτι βιομιχανία-μας να εκπλιρόςι το πεντάχρονο, όταν θα τις δόςυμε το χριαζύμενο ποςο απτο μάβρο αφτο πςομι. Στιν εποχι τυ τςάρυ τ'ανθροκοριχία-μας δίνανε το χρόνο 29 κατομίρ. τόνυς πετρακάρβυνο.

Στον κερο τυ εμφίλιυ πολέμυ ο Κολτςακ κι ο Ντενίκιν ςιναγοτιζόντανε αναμετακςί-τυς, πιός να φέρι μεγαλίτερες βλάβες, μεγαλίτερες καταςτροφες ςτ'ανθρακοροχία-μας. Πολα κατακλίζανε με νερο, άλον χαλνύςυν τις μιχανες. Γι αφτο ςτο 1920 μόλις 8,5 κατομίρια τόνυς πετροκάρβυνο κατορθόςαμε να εκςάγυμε.

Μα γρίγορα πανορθόςανε τα καταςτραμένα ανθρακοροχία κε με μπολςεβίκικο τέμπο φκιάςαμε νέα. Γιαφτο κε ςτιν αρχι τυ πεντάχρονυ ι εκςαγογι τυ πετροκάρβυνυ έφταςε ςτυς 37 κατομίρια τόνυς.

Σίφονα με το αρχικο ςκέδιο ςτο τέλος τυ πεντάχρονυ έπρεπε να βγάλυμε 37 κατομίρια τόνυς. Μα ι ςοςιαλιςτικι άμιλα, ι μαχιτικες μπριγάτες, ι μιχανικοπίιςι τις εκςαγογις αλάκςανε ολότελα το αρχικο ςκέδιο.

Στο δέφτερο χρόνο τυ πεντάχρονυ βγάλαμε 53 κατομ. τόνυς πετροκάρβυνο. Ο τρίτος χρόνος—1930/31—θα μας δόςι 71 κατομ. τόνυς· κε στο τέλος τυ πεντάχρονυ θα μας δόςυν τ'ανθρακοροχία-μας 150 κατομίρια τόνυς διλαδι διοφορες παραπάνυ απ'όςα στιν αρχι λογαριάζαμε.

Κάνετε διάγραμα τις ανίπςοςις τις παρογογις τυ πετροκάρβυνυ πάνο ς'αφτυς τυς αριθμυς.

Πιράματα

1. Πάρτε ένα χτένι κε τρίπςτε-το πάνυ ςε κατάκςερα μαλια. Αν ίνε μεγάλι ιςιχία θ' ακύςετε λαφρο τρίκςιμο, πυ βγένι απτο χτένι. Το χτένι ιλεχτρίςτικε απτο τρίπςιμο πάνυ στα μαλια.

2. Το χτένι μπορίτε να το ιλεχτρίςετε κε μ'άλον τρόπο. Τρίπςτε-το με μάλινο ίφαζμα θα δίτε πος απόχτιςε πάλι ιλεχτρικες ιδιόχτιτες. Αν πλιςιάςετε το ιλεχτριζμένο χτένι ςε κοματάκια χαρτιυ ί άχερυ θα δίτε πος τα μικρα κοματάκια ςικόνυντε πάνυ κε κολνάνε στο χτένι.

Φκιάστε καραβάκια απο λεφτο χαρτι κι αφίςτε-τα στο νερο· με τι βοίθια τυ ιλεχτριζμένυ χτενιυ μπορίτε να διεφτίνετε το μικρό-ςας χάρτινο στόλο.

3. Βάλτε αβγο ςε ςτεγνο ποτιράκι· απάνυ στο αβγο θέςτε οριζόντια μια πολι λέφτι μακρυλι μεταλικι ρίγα. Αν πλιςιάςετε τυ ιλεχτριζμένο χτένι ς'ένα απο τα ακρα τις ρίγας, ι ρίγα θα γιρίςι ςα ζβύρα.

4. Πάρτε ένα κομάτι βυλοκέρι τρίπςτε-το με κομάτι τςόχας. Το βυλοκέρι θ'αποχτίςι τις ιδιότιτες τυ ιλεχτριζμένυ χτενιυ. Μπορίτε να ιλεχτρίςετε κε γιάλινο λεφτο ςολίνα αν τον τρίπςετε με κομάτι ίφαζμα απο μετάκςι.

5. Τα ιλεχτριζμένα πράματα έλκυνε κε τα ιγρα. Ανίκςτε λίγο τον κάνυλα τις βρίςις, τόςο πυ το νερο νά χίνετε σταλαματιές. Πλιςιάστε στις σταλαματιες το ιλεχτριζμένο χτένι. Τί θα γίνι;

ΘΕΡΜΟΤΙΤΑ ΑΠΤΟΝ ΙΛΕΧΤΡΙΖΜΟ

Πολες φορες απτο βράδι γιρίζοντας το ιλεχτρικο κλιδι τις λάμπας, θα ςκεφτίκατε, πια νάνε κίνι ι δίναμι, πυ κάνι τις μικρες μετάλινες τρίχες τις λάμπας να βγάζυνε το λαμπρο κίνο φος. Θα μάθατε πος ο πρότος άνθροπος για να τιμάζι φοτια, έπερνε ένα κςίλο, προςάρμοζε το άκρο-τυ ςε άλο μεγαλίτερο κε το στριφογίριζε μες στις παλάμες τυ. *Απτιν τριβι το κςίλο άναβε.*

Κςέρομε πος στον ιλεχτρικο σταθμο τιμάζετε το ιλεχτρικο ρέμα. Το ρέμα αφτο ίνε μικρα άφαντα μόρια ιλεχτριζμυ. Τα μόρια αφτα απτα σίρματα τυ δρόμυ σπρύχνοντας το ένα τάλο φτάνυν στα σίρματα τις κάμαρας.

Τα ςίρματα κε τυ δρόμυ κε τις κάμαρας ίνε κάμποςο παχια για να μπορέςυν λέφτερα να περάςυν απο κι τα μόρια τυ ιλεχτριζμυ. Μα το ίδιο δε γίνετε με τις πιο λεφτες μετάλινες τρίχες τις λάμπας.

Ι διναμομιχανι τυ ιλεχτρικυ σταθμυ όλο κε στέλνι νέα μόρια ιλεχτριζμυ. Τα κατοπινα μόρια σπρόχνυν τα πρότα κι αφτα ίνε ανανκαζμένα να περάςυν

με ορμι απτις λεπτες τρίχες τις λάμπας για να κσαναγιρίσυν πίσο. Περνόντα απτις τρίχες τις λάμπας με ορμι τα μόρια τυ ιλεχτριζμυ τρίβοντε πάνο στι τρίχα κι απτο *τρίψιμο αφτο ζεστένι ι τρίχα ος 2.000 βαθμυς, πιρόνι κε μας δίνι το φος*. Όστε το κσίλο τις ιλεχτρικις λάμπας δεν ίνε τίποτε άλο, παρα φος πιρομένυ μέταλυ, πυ απτιν τριβι το μικρον μόριον τυ ιλεχτριζμυ, ζεστένι σε πολι μεγάλο βαθμο.

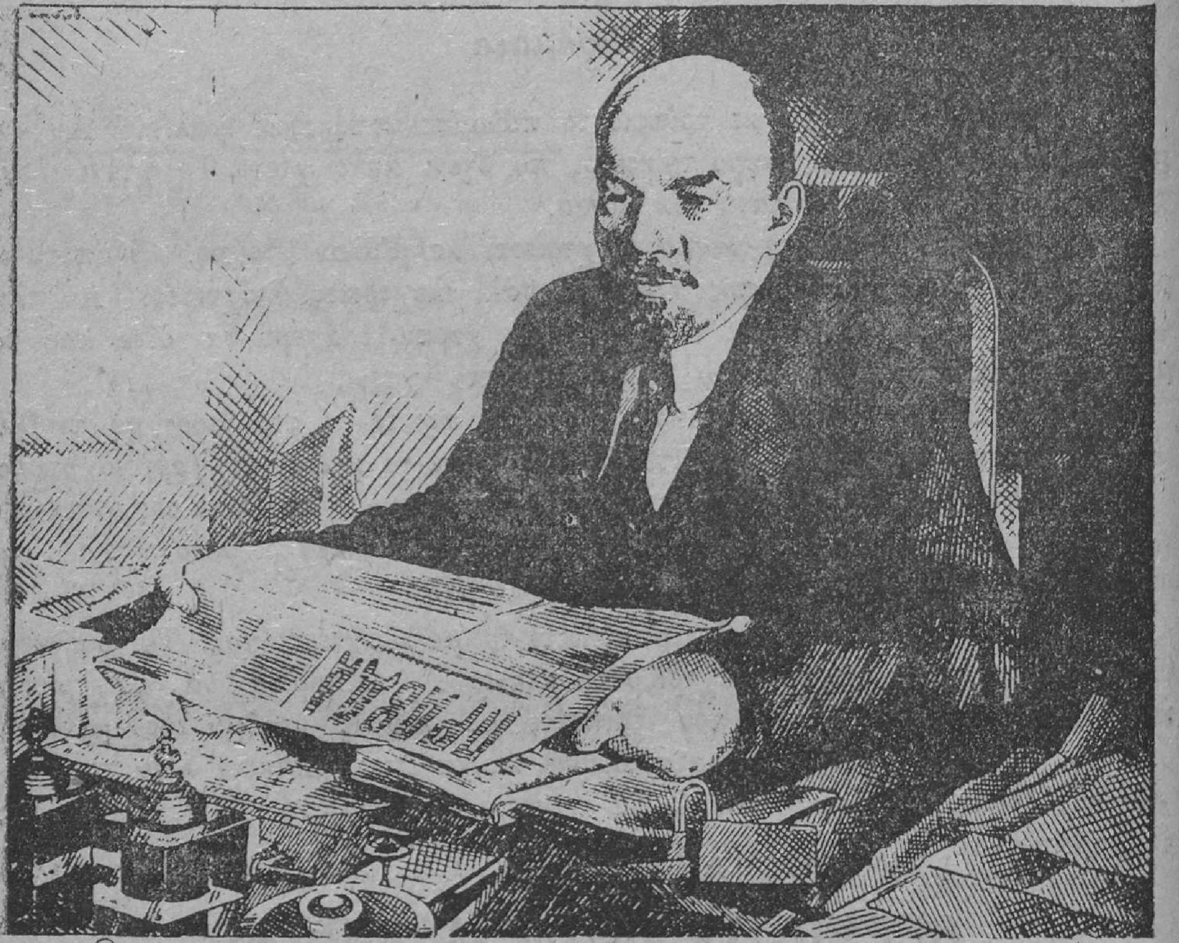

„Κομυνιζμος — αφτο σιμένι σοβετικι εκσυσία σιν ιλεχτροπίισι όλις τις χόρας“ (Λένιν).

ΕΚΔΡΟΜΙ ΣΤΟ ΒΟΛΧΟΒΣΤΡΟΙ

Μια νίχτα τις βδομάδας πυ μίναμε στο Λενινγρατ πίραμε το τρένο για το Βολχοβστροι. Ίνε ο πρότος ιλεχτρικος σταθμος πυ χτίστικε πάνυ στα νερα τυ ποταμυ Βόλχοβα απτι Σοβετικι κιβέρνισι. Φτάσαμε εκι πολι πρωι. Ένα χοριυδάκι με πολι όμορφα κσίλινα σπίτια, σκεπαζμένα με βαριο στρόμα χιονιυ, κσανίγετε μπροστά-μας.

Πάμε ολόισα στι Λέσχι τυ χοριυ. Ίνε ένα ορέο εβρίχορο κσίλινο χτίριο. Θαβμάσια στολιζμένο με θαβμάσιες ικόνες.

Εδο ίδα τις πιο σπάνιες φοτογραφίες τυ Λένιν. Στι μέσι τις Λέσχις εφιμιερίδα τυ τίχυ. Δίπλα κε κολιτα στο κίριο διαμέριζμα τις Λέσχις το θέατρό-τις.

Μαζεφτίκαμε στο θέατρο καμια 200 άτομα. Εργάτες απτα διάφορα μέρι τυ κόζμυ: Γερμανι, γάλι, ενκλέζι, ρομιι. Χοριζόμαστε σε ομάδες κε κσεκινάμε για το σταθμο.

Κάθε ομάδα έχι κ'έναν οδιγο για να κσιγίσι τα διάφορα μέρι τυ σταθμυ. Φτάνυμε σε λίγο στο ποτάμι.

Δεν μπορι κανένας να κσεχορίσι τιν τροχια τυ ποταμυ γιατι όλα ίνε παγομένα κε μπλέκοντε μέσα στο χιόνι. Πλισιάζομε τον ιλεχτρικο σταθμο.

Μέσα στο ποτάμι ίνε χτιζμένο ένα τεράστιο άδιο χτίριο απο μπετον. Το χτίρο αφτο στιρίζετε βαθια κε κάτο απτο ποτάμι. Έχι 213 μέτρα μάκρος, 21 μ. φάρδος κε 15, 73 μ. ίπσος. Μέσα στο χτίριο αφτο χίνετε το ποτάμι. Φανταστίτε τόρα μια τέτια τεράστια έχτασι να γεμίζετε αδιάκοπα απο νερο. Μέσα εδο σχιματίζετε μια πολι μεγάλι τάσι νερυ, πυ ζιτάι να απολεφτεροθι.

Δίπλα κε κολιτα με το άδιο χτίριο ίνε χτιζμένο το ιλεχτρικο εργοστάσιο. Στο βάθος τυ εργοστάσιυ βρίσκοντε ι *τυρμπίνες* όπυ αφίνυνε να χίνετε το νερο σε κίνισι. Ι περιστροφικι κίνισι τυ τροχυ τις *τυρμπίνας* θέτι σε κίνισι έναν άλονε τροχο, πυ μεταδίνι τιν κίνισι πιο πάνυ, στο δέφτερο πάτομα στυς *νκενεράτορες*. Στο μέρος διλαδι πυ παράγετε το ιλεχτρικο ρέμα. Κατόπιν το ρέμα αφτο μεταφέρετε στυς σινκεντροτίρες πυ βρίσκοντε στο πιο απάνο πάτομα κι απο κι περνα σε 3 χοντρα σίρματα πυ τραβύνε για το Λενινκρατ

Ι δίναμι τυ σταθμυ Βολχοβστρόι, ίνε 120 χ. κιλοβατ. Ιδρίθικε στα 1923-1926 κε στίχισε 96 εκατομίρια ρύπλια.

Φοτίζι όλο το Λενινκρατ κε τροφοδότι με το ρέμα-τυ τα $^2/_3$ τον εργοστασιον. Ι εργάτες πυ εργάζοντε σόλο το σταθμο ίνε 200. Απάφτυς στο εργοστάσιο εργάζοντε 40 με 4 μιχανικυς.

Θαμάζοντας το έργο αφτο τις σοσιαλιστικις ανικοδόμισις τραβίκσαμε για το τελεφτέο μέρος τις ενκατάστασις.

Το τυνέλι, όπυ κοντρολάρυν το νερο.

Κάτο απ το χτίριο πυ μαζέβετε το νερο ιπάρχι ένα τυνέλι 213 μέτρα μάκρος κε 2 μέτρα φάρδος. Περπατάτε μέσα λέφτερα. Διάφορες ενκατάστασες δίχνυν τι δίναμι τυ νερυ κ.τ.ρ. Τραβίκσαμε μέσα στο τυνέλι απτο κάτο απ τον τεράστιον όνκο τυ νερυ.

Φτάσαμε στο τέλος-τυ. Ένας κόκινος στρατιότις βρίσκετε στι σκοπιά-τυ. Ζοιρος, προσεχτικος φρυρι με το όπλο στο χέρι τις κατάχτισες τις Οχτοβριανις επανάστασις. Δίνυμε τιν άδια κε περνύμε.

Βγίκαμε στο δόμο. Το μέρος αφτο τις εκδρομίς-μας τελίοσε. Φτάσαμε στο εστιατόριο-τυ κε κατα τα συρυπόματα κατεβίκαμε στο σταθμο για το Λενινκρατ.

Το Βολχοβστρόι μας βοίθισε να περισέπσυμε 75.000 βαγόνια κάρβυνο. Πιο ίνε ακριβότερο θα πίτε ι ιλεχτρικι δίναμι· ίτε το πετροκάρβυνο.

Το πετροκάρβυνο βέβια. Έτσι κερδίζυμε το χρόνο $13^1/_2$ κατομίρια ρύπλια.

Πόσες επιχιρίσες εργάζυντε με τιν ιλεχτρικι ενέργια τυ Βολχοβστρόι. 150 φάμπρικες κε εργοστάσια. Κε το καλοκέρι όλο το Λενινκρατ εποφελίτε απτον ιλεχτριζμο τυ Βολχοβστρόι.

Στα πλιςιέςτερα χρόνια ο ςταθμος τυ Βολχοφ θα δόςι πιο *μεγαλίτερι ενέργια.*

Το μεγάλομα τις ιλεχτρικις ενέργιας στι χόρα-μας.

Στα 1913	2.000.000.000 κιλοβατ-όρες.
„ 1927-28	5.000.000.000 „ „
„ 1928-29	6.000.000.000 „ „
„ 1929-30	8.800.000.000 „ „
„ 1931-32	12.700.000.000 „ „
„ 1932-33	22.000.000.000 „ „

Σκιματίςτε ανάλογο διάγραμα.

Ο ΔΑΜΑΖΜΕΝΟΣ ΚΥΡΑΣ

Στις βραχόδικες όχτες τυ μεγαλόπρεπυ Κυρα εκι πυ ενόνυντε με τα αφράτα κε γρίγορά-τυ κίματα τα κρυςταλένια νερα τυ Αράγβα, πυ αποτόνα μέρος ιπςόνετε ςαν κςεκάρφοτο ρίπιο το αρχέο κε ιςτορικο μοναςτίρι Μτςχέτι κι απτ'άλο ςα φίδι ςέρνετε ςτα βυνα ο ςτρατιοτικος δρόμος τις Γρύζιας, παρυςιαςτίκανε μια μέρα τυ Σεπτέμβρι 1922 χιλιάδες εργγάτες μ'ακςινάρια κε φτιάρια. Ιρθανε να βάζυν τα θεμέλια τυ ιδροιλεχτρικυ ςταθμυ τις Ζεμο-Αφτςάλκας. τις „μάνας τις ιλεχτροπίιςις τυ Αντικάφκαςυ".

Ιδε ο λέφτερος Κυρας το πλήθος τον εργατον, πυ ίρθανε να το δαμάςυν κε γέλαςε.

Γέλαςε για τι τολμι τον ανθρόπον, πυ φανταςτίκανε ςαν τυς παλιυς τις μιθολογίας τυς ιρόυς, να τον αρπάκςυνε απτο λεμο κε να τον πετάκςυνε μακρια απτι χιλιόχρονί-τυ κίτι.

Γέλαςε ο Κυρας για τιν τόλμι τον ανθρόπον. Γέλαςε, μα δεν ίχε δίκεο. Το κατάλαβε πολι γρίγορα το περίφανο ποτάμι.

Περάςανε καμπόςι μίνες κ'ένα καλοκεριάτικο προιεςτάνθικε ο Κυρας πος κάπιο γιγάντικο χέρι τον άρπακςε απτο „λεμο" κε τον έρικςε ς'ένα ςτενο κανάλι απο μπετόνι.

Προςπάθιςε ν'αντιςταθι, μα τυ κάκυ. Λίςακςε απτο θιμό-τυ κ'έκανε μύςκεμα τυς δαμαςτές-τυ με τυς αφρυς το θολόν-τυ κιμάτον.

Απτιν ιμέρα κίνι έπαψε τα γέλια ο Κυρας. Εχμάλοτος τόρα τον ανθρόπον, πυ περιφρονύςε προςπαθύςε να γλιτόςι απτο ςτενο κλυβι, πυ τονε κλίςανε.

Περάςανε μίνες πάλι. Μίνες δυλιας, μίνες αγρίπνιας. Νίχτα κε μέρα ακυότανε μονάχα το ςφιριον τα χτιπίματα κε τις μιχανις ι ςιρίνα. Προςπαθύςαν ι άνθροπι να ιμερόςυν ολότελα κε να κάνυν ιπάκυο το περίφανο ποτάμι. Κε το κατορθόςανε.

Στα 1927 έπαψε κ' ι τελεφτέα αντίςταςι τυ ποταμυ. Ο περίφανος κε λέφτερος Κυρας έγινε πια ιπάκυος τυ ανθρόπυ. Φίγανε ι χιλιάδες τυ ςτρατυ τον εργατον. Μίνανε μονάχα 35 δυλεφτάδες. Αφτι πυ εργάζυντε τόρα ςτις μιχανες τυ ιδροιλεχτρικυ ςταθμυ τις Ζεμο-Αφτςάλκας, πυ φκιάςτικε κι ςτυς άγριυς βράχυς τυ Αντικάφκαςυ κε ςτο δίχτι το ςτίλον, απτυς οπίυς τα ιλεχ-

τρικα σίρματα φέρνυνε τιν ιλεχτρικι ενέργια στις φὰμριπες κε στα εργοστάσια τις προτέβυσας τυ Αντικάφκασυ.

Επαπσε πια νἄνε λέφτερος ο Κυρας. *Τα θολά-τυ κίματα μεταβλιθίκανε σε 15 χιλιάδες κιλοβατ*, πυ τόσο χριαζύμενα ίνε για τι βιομιχανία τις γεοργίας.

15 χιλιὰδες κιλοβατ . . . Αφτο σιμένι πος α δοκιμάζαμε ν'αντικαταστίσυμε τι δίναμι τυ ιπάκου Κυρα μ'ανθρόπινι δίναμι, θα χριαζὸτανε να στρατολογίσυμὲ 500 χιλιάδες φισικα δινατυς εργάτες.

Μα κι αφτες ι 500 χιλ. δε θα μπορύσανε να μας δόσυνε κίνο, πυ θα πάρυμε απτον Κυρα. Γιατι ο Κυρας στο τέλος τυ πεντάχρονυ θα μας δὸσι διπλάσιο ποσο ιλεχτρικις ενέργιας.

Πύ βρίσκετε ο Κυρας; Απο πύ πιγὰζι κε πύ χίνετε; Απο πιές διμοκρατίες περνα κι απο πιές μεγὰλες πὸλις;

Γρὰπστε έκθεσι „Ο ιλεχτριζμος˙ στιν ιπιρεσία τυ ανθρὸπυ" σίφονα με το ακὸλυθο σκέδιο:

α:) Ο ιλέχτριζμος στι βιομιχανία.

β:) Ο ιλεχτριζμος στο αγροτικο νικοκιριο.

ΙΛΕΧΤΡΙΖΜΟΣ

ΤΟ ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΟ ΤΥ ΙΛΕΧΤΡΙΖΜΥ

Ο ιλεχτριζμος έγινε σίμερα ι βάσι τις πανκόζμιας διομιχανίας. Δίχος ιλεχτριζμο δε μπορι να ζίσι ύτε μια μέρα ι σιμερινι πόλι, το εργοστάσιο ι φάμπρικα. Ο ιλεκτριζμος ίνε σίμερα για το εργοστάσιο, όπος το πσομι κι ο αγέρας για τον άνθροπο,

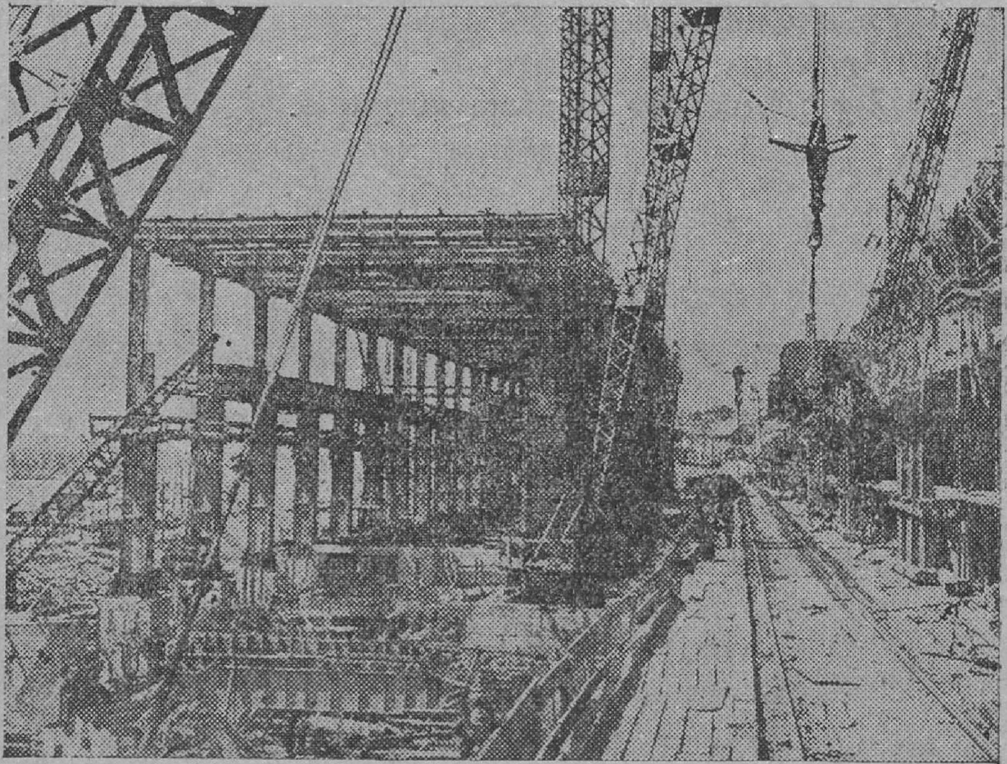

Απτις ικόνες τυ Δνεπροστροι.

Στα πρότα χρόνια τυ Οχτόδρι σίφονα με τις ιπόδιχσες τυ μεγάλυ-μας αρχιγυ δαλθίκανε ι δάσες τις ιλεκτροπίισις τις χόρας-μας. Αρχισαν να φκιάνυντε ι μεγάλι ιλεχτρικι σταθμι, τυ Βόλχοβυ, τις Σατύρκας, τις Κασίρκας.

Περάσανε δέκα χρόνια απτι μεγάλι επανάστασι τυ Οχτόβρι κε στα 1927 χτιστίκανε 28 περιφεριακι ιλεχτρικι σταθμι κε 900 αγροτικι. Ι σταθμι αφτι επεκσεργάζυντε 5 δισεκατομ. κιλοβατ-όρες ιλεχτρικις ενέργιας, εκι πυ στα 1913 όλι ι ιλεχτρικι σταθμι τις „Ρυσικις αφτοκρατορίας“ δίνανε μόνο 1.3000.00 κιλοβατ-όρες. Στιν αρχι τυ πεντάχρονυ το ποσο αφτο σχεδον τρίπλασιάστικε.

Στα μεγάλα καζάνια τον ιλεχτρικό-μας σταθμον ανανκάζυμε να εργάζοντε για παραγογι ιλεχτρικις ενέργιας, ι τίρφες το βάλτο-μας, τα πετροκάρβυνα τον ανθρακοριχίον κι ακόμα κε αφτι ι ςκόνι τον πετροκάρβυνον τυ Ντονμπας.

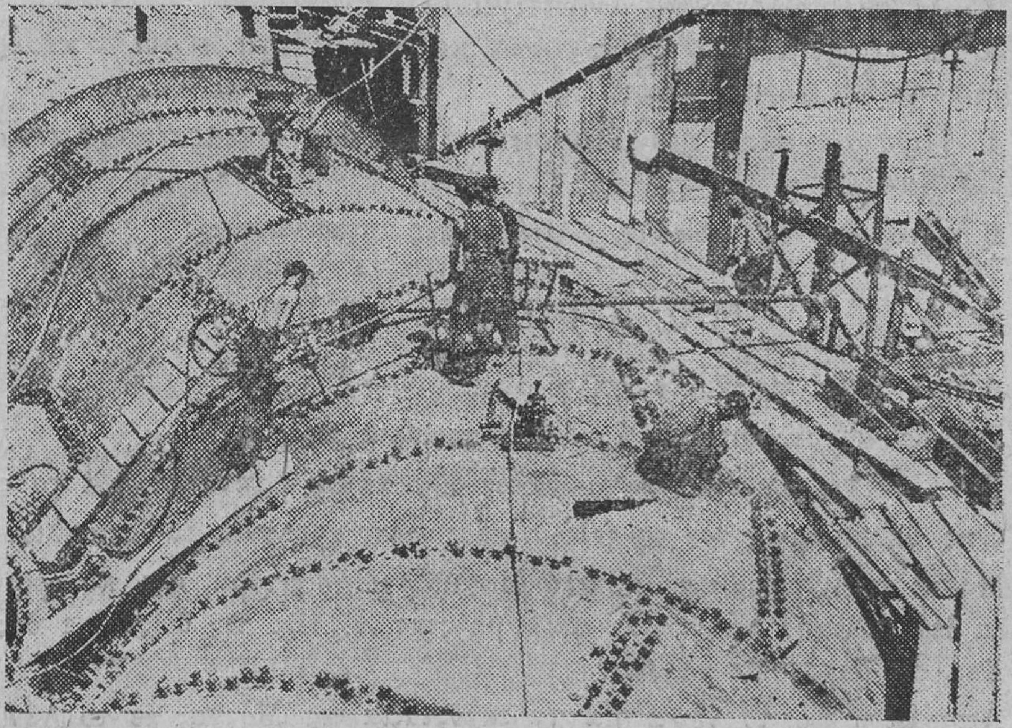

Απ τις ικόνες τυ Δνεπροςτρόι.
Εργαςία επάνο στο μοντάζ τις τυρπίνας-μιχανις πυ θα παράγι ιλεχτριζμο.

Περιορίςαμε κε περιορίζυμε ςε μπετόνια τις κίτες τυ Δνίπερυ, τυ Βόλχοβι τυ Σφιρ, τυ Κυρα, τυ Ριον, τυ Πετςχόρα κ' εχμάλοτι ι ποταμι αφτι στι δίναμί-μας θα μας δόςυνε κατομίρια ιλεχτρικο-δυλεφτάδες.

Στο τέλος τυ πεντάχρονυ ι ςοβετικι ιλεχτρικι σταθμι θα δόςυν 22 διςεκατομ. κιλοβατ-όρες ιλεχτρικις ενέργιας, διλαδι 11 φορες απ'όςα δίνανε ιλεχτρικι σταθμι τις τςαρικις „Ρυςίας".

Βρέτε ςτο χάρτι τυς ποταμυς, πυ φκιαςτίκανε κε φκιάνοντε μεγάλι ιδροιλεχτρικι ςταθμι.

Α ςτο χοριό-ςας ίτε ςτιν πόλι-ςας ιπάρχι ιλεχτρικος φοτιζμος, μάθετε απο πυ έρχετε ι ενέργια.

Κάνετε εκδρομι ςτον ιλεχτρικο ςταθμο, πυ βρίςκετε κοντα ςτον τόποςας κε μάθετε πός παράγετε ι ιλεχτρικι ενέργια: με τίρφι, κε πετροκάρβυνο, ί με τι δίναμι τυ νερυ; Με πιά μέςα φκιάςτικε ο σταθμος κε ςε τί άλο, εκςον απτο φοτιζμο μεταχιρίζοντε τον ιλεχτριζμο;

ΤΑ ΜΕΣΑ ΤΙΣ ΣΙΝΚΙΝΟΝΙΑΣ

Εργαςία για εκπλίροςι

1 Πός γινόταν ι ςινκινονία άλοτες κε πός γίνετε ςίμερα ακόμα ςτα απόκεντρα χορια;

2. Σε πιές χόρες ίνε αναπτιγμένι ι ςινκινονία;

3. Σε τί ςιντελι ι ςινκινονία κε πιά μέτρα πέρνι ι κιβέρνιςίμας για τιν τελιοπίιςί-τις;

4. Πιές μεγάλες ςιδεροδρομικες γραμες φκιαςτίκανε τελεφτέα ςτο Σιδεζμό-μας;

5. Πιά ίνε τα τελιότερα μέςα τις ςινκινονίας;

ΜΑΣ ΧΡΙΑΖΥΝΤΕ ΔΡΟΜΙ

Απιρα πλύτι βρίςκυντε ςτι γί-μας.

Στα βάθια τον ποταμον ζύνε διςεκατομίρια πςάρια.

Σαν πελάγι ολοπράςινα το καλοκέρι ι κάμπι απτα ςτάχια το ςιτιρον.

Στις βαθιπράςινες τον αμπελίον πραςινάδες κρέμυντε τα ςταφίλια.

Μα κι πυ βγένυν τα μέταλα δεν ιπάρχι το ςιτάρι. Εκι πυ οριμάζι το βαμπάκι δεν ιπάρχυν κςίλα για φκιάςιμο ςπιτιον. Εκι πυ βρίςκυντε δάςι, λίπι το ςιτάρι, τα ρύχα, τα μέταλα.

Απαρέτιτο ίνε το νέφτι για τα εργοςτάςια τις Μόςχας κε τυ Λενινγρατ. Για το Μπακυ απαρέτιτα ίνε ι κςιλία τις Σιβιρίας κε τυ Λενινγρατ. Το Υραλ έχι ανάνκι απτα ιφάςματα τον όπλαςτ τις Μόςχας κε τυ Ιβανο-βοζνεςένςκι. Κε για τα εργοςτάςια τις Μόςχας απαρέτιτος ίνε ο χιτοςίδερος τυ Υραλ.

Για τιν ανταλαγι κε τι μεταφορα το διαφόρον αφτον προιόντον χριάζυντε δρόμι. Ενα κερο ι μεταφορα τον προιόντον κόςτιζε παρα πολι. Μα ςίμερα ι μεταφορα αφτον, πυ γίνετε μέςον το βαποριον κε το ςιδερόδρομον κοςτίζι πολι λίγο. Στα παλια τα χρόνια ι μεταφορα τυ αλατιυ απτιν Υκρανία ςτι Μόςχα κόςτιζε πενίντα φορες ακριβότερα απ'ότι κοςτίζι ςίμερα.

Ι δρόμι δε μας χριάζυντε μονάχα για να μεταφέρυμε ανθρόπυς κε εμπορέματα γρίγορα κε φτινα απο ένα μέρος ςε άλο. Μας χριάζυντε ακόμα κε για να εκςάγυμε απτα απόκεντρα μέρι τυ Σιδέζμυ-μας τον άπιρο πλύτο, πυ βρίςκετε κι πέρα κεφάλεο νεκρο.

Μακρια ςτο βόριο μέρος τυ Σιδέζμυ-μας, ςτιν αδιάβατι ταιγα, απάνυ ςτιν επιφάνια τις γις, κίντε πλύςια ςτρόματα πετροκάρβυνυ, ςτυς όχτυς τον άπιρον ποταμον χριςος κε άπιρα ςτρόματα ςίδερυ. Στυς κάμπυς τις Κεντρικις Αςίας ςε εκατονιάδες χιλιόμετρα βρίςκυντε πλύςια ςτρόματα θιαφιυ. Για να μπορέςυμε να εποφελιθύμε τα πλύτι αφτα τον απόκεντρόν-μας ραιονιον χριαζύμαςτε δρόμυς, μέςα ςινκινονίας, όπος λέμε.

Τα μέςα τις ςινκινονίας ίνε ι αρτιρίες τις χόρας-μας, απτις οπίες περνάνε το ςιτάρι, το κάρβυνο, ι μιχανες, ι κςιλία κε τα διαφορα άλα προιόντα.

Οςο περιςότερες τέτιες αρτιρίες έχι ι χόρα-μας, τόςο περιςότερο θάνε ανεπτιγμένι ι λαική-μας ικονομία.

Νά γι αφτο αποφαςίςτικε ςίφονα με το πεντάχρονο ςκέδιο να φκιαςτύνε ςτι χόρα-μας 20 χιλιάδες χιλιόμετρα ςιδεροδρομικες γραμες κε πολι αμακςοτι δρόμι.

Πιά ςιδεροδρομικι γραμι βρίςκετε κοντα ςτο ραιόνι-ςας; Αν περνα ι ςιδεροδρομικι γραμι απτο μέρος, πυ ζίτε, μάθετε πιὰ προιόντα ιςάγι κε πιά εκςὰγι απτο μέρος-ςας;

Σκιματίςτε χάρτι το ςιδεροδρομικον γραμον τυ κράι ίτε τις διμοκρατίας, πυ ζίτε;

Ι ΠΟΛΙΤΕΧΝΙΚΟΠΙΙΣΙ

Με διο νάφτες απτο ελινικο καράβι „Νεμτςι" επιςκεφτίκαμε το ελινικο ςκολιο τυ Βατυμ.

Ιταν απόγεμα. Τα μαθίματα, όπος μας ίπανε, τελιόςανε πριν μια όρα.

— Μα τότε, τι θέλυν ι μικρι εδο; ρότιςε ένας απτυς νάφτες δίχνοντας τα πεδια, πυ μας περικικλὸςανε.

— Εχι ςινεδρίαςι ι μαθιτικι επιτροπι για ένα ςπυδέο ζίτιμα κι απὅλες τις τάκςες ίρθαμε αντιπρόςοπι, ίπε ένας πιτςιρίκος, όχι παραπάνο απο 12 χρονον.

— Κε πιό ίνε αφτο το ςπυδέο ζίτιμα, γίνετε να το μάθυμε; ρότιςα

— Νά θα κάνι έκθεςι ο αντιπρόςοπος το νεολέον για τι ςιμαςία τις πολιτεχνικοπίιςις τυ ςκολιυ, απάντιςε ο πιτςιρίκος.

— Πολιτεχνικοπίιςις; Τί πάι να ιπι;

— Πὸς να ςας το κςιγίςο. Καλίτερα μίνετε ςτι ςινεδρίαςι· εκι θα μας μιλίςυνε γιαφτο το ζίτιμα.

— Μα γίνετε να παρακολυθίςυμε κ'εμις τι ςινεδρίαςι;

— Ι ςινεδρίαςές-μας ίνε ανιχτες για όλυς.

Νά, ςε λίγο θα ςιμένι το κυδύνι κε πάμε ςίντροφι, μαζι.

Μια αρκετα εδρίχορι έθυςα. Ι τίχι ςκεπαζμένι απο ςιθίματα κε πλακάτεις Ολες για τιν πολιτεχνικοπίιςι. Στο βάθος ι ικόνες τον αρχιγον τις επανάταςς Γίρο ςὲνα τραπέζι το προεδρίο τις επιτροπις.

Ο πρόεδρος, ένα κορίτςι ος 14 χρονόνε διάβαζε τιν ιμεριςία διάτακςι.

— Ενα μονάχα ζίτιμα έχυμε, όπος βλέπετε, ςίντροφι. Θα κάνι έκθεςι ο ς. Παραςκεβόπυλος, απτον πιρίνα τις νεολέας, για τιν ςιμαςία τις πολιτεχνικοπίιςις τυ ςκολιύ-μας. Γίνετε δεχτι ι ιμεριςία διάτακςι; Πιός έχι να προςτέςι ίτε νάφερέςι;

— Δεχτι, φονάζυν ι μικρι ςίνεδρι.

— Το λόγο λιπον έχι ο ς. Παραςκεβόπυλος.

Ενα κςανθο παλικάρι με γαλανα μάτια, με μάβρο πέτςινο κοντο πανοφόρι βγένι μπροςτα ςτο τραπέζι κε αρχίζι;

— Στι ςοςιαλιςτικί-μας τι χόρα χριάζυντε, ςίντροφι ςοςιαλιςτικα ςτελέχι... Τα εργοςτάςια, ι φάμπρικες, ι ιλεχτρικι ςταθμι, τα ςοβχόζια, τα κολχόζια, χριάζυντε κατομίρια ιδικεμένυς εργάτες κε τεχνίτες. Τα κατομίρια αφτα θα

μας τα δόςυνε μονάχα τα πολιτεχνικοπιιμένα ςκολια. Πολιτεχνικο ίνε το ςκολιο, πυ πέρνι μέρος ςτιν παραγογι κε το πρόγραμά-τυ ριθμίζι έτςι, πυ να μπορυν τα πεδια να πάρυνε μέρος ςτιν παραγογικι εργαςία ςτι φάμπρικα, ςτο εργοςτάςιο, ςτο ςοβχόζι, ςτο κολχόζι. Το πολιτεχνικο ςκολιο πρέπι να γνορίςι τυ μαθιτες: με τα κιριότερα εργαλία κε τις μιχανες τις επιχίριςις, με τιν παραγογικι πορία τις εργαςίας ςτα εργοςτάςια κε ςτο αγροτικο νικοκιριο.

Ι ανατροφι τον πεδιον ςτα πολιτεχνικα ςκολια γίνετε πάνο ςτι βάςι τιν νέας τεχνικις. Το πολιτεχνικο ςκολιο δίχνι ςτυς μαθιτες τι ςχέςι πυ έχυν ι διάφορι κλάδι τις λαικις ικονομίας... Το πολιτεχνικο ςκολιο εκςαλίφι τα ςίνορα πυ ίςανε μπροςτα ανάμεςα ςτι φιςικι κε πνεματικι εργαςία. Κοντα ςτιν εργαςία κε ι μάθιςι. Γιαφτο χριάζετε να προςκολίςυμε το ςκολιό-μας ςε μια απτις επιχίριςες τις πόλις-μας.

Το τμίμα τις πεδίας προτίνι να προςκολίςι το ςκολιό-μας ςτον ιλεχτρικο ςταθμο, μα γο νομίζο πος καλίτερα πρέπι να προςκολιθύμε ςτι φάμπρικα τυ καπνυ, όπυ εργάζυντε πολι απτυς γονιύς-μας. Εκι ςτι φάμπρικα θα μελετίςυμε κε το προνφινπλαν τις φάμπρικας κε να προςπαθίςυμε με κάθε τρόπο να εφαρμοςτι... Σίμερα πρέπι να εκλέκςυμε μια τριμελι επιτροπι, μαζι με τυς δαςκάλυς να επεκςεργαςτι τα ςκολικά-μας προγράματα ςίφονα με τιν πολιτεχνικοπίςι.

Ιςτερα απτιν έκθεςι άρχιςαν ι ερότιςις κ' ι ςιζίτιςες. Δεν ίτανε μαθιτις πυ δεν πίρε μέρος ςτι ςιζίτιςι. Κ' εκίνο, πυ μας έκανε να θαμάςυμε ίτανε πος ι περιςότερι με μεγάλι ςαφίνια κατόρθοναν να διατιπόνυν τις ςκέπςες-τυς. Ο πρόεδρος διαβάζι τις πρόταςες πυ παρθίκανε.—Τις δεχόμαςτε, φονάζυν όλι.

— Μονάχα να προςτέςετε, φονάζι ένας πυ καθότανε δίπλα-μυ, πος πρέπι να φροντίςυμε γιά τιν ιλικι εκςαςφάλιςι τον πεδιον τις φτοχολογιας.

— Κι αμέςος νάρχίςι ι διοργάνοςι τον εργαςτιριον κε το ςοματίον εργαςίας.

— Δέχεςτε κε τις προςθίκες αφτες, λέγι ο πρόεδρος.

— Δεχόμαςτε, φονάζυν τα πεδια.

— Ι ςινεδρίαςι τελιόνι, λέγι ο πρόεδρος κε τα πεδια βγένυν απτιν έθυςα ανα διο κε ανα τρις για να κςακολυθίςυν τιν ςιζίτιςι ςτιν αβλι τυ ςκολιυ.

Πρέπι να κατορθόςυμε, όπος, κάθε φάμπρικα, κάθε εργοςτάςιο, κάθε ιλεχτρικος ςταθμος να μεταβλιθι ςε τςάκι μόρφοςις.

Δε θα πιςτέβαμε ςτι μάθιςι, τιν ανατροφι, τι μόρφοςι αν αφτι περιοριζότανε μονάχα ςτο ςκολιο κ' ίταν αποςπαςμένι απτιν θιελόθικι ζοι.

(Λένιν)

ΠΟΣΑ ΙΔΙ ΣΙΝΚΙΝΟΝΙΑΣ ΙΠΑΡΧΥΝ ΣΙΜΕΡΑ

Οπος μας λέγι ι ιςτορία, ο πρότος άνθροπος ος μέςο μεταφορας ίχε τι δίναμι τον μιόνον-τυ.

Με τι ράχι-τυς κε σίμερα ακόμι σε πολά οπισθοδρομιμένα μέρι ι χορικι κυβαλυν απο ένα τόπο σε άλο διάφορα φορτία. Αργότερα μεταχιρίστικε ο άνθροπος για μεταφορα τα ζόα, το βόδι πρότα κ' ίστερα το άλογο.

Κίνι, πυ ζύσανε στα νισια, ίτε κοντα στι θάλασα κε τυς μεγάλυς ποταμυς, απ' τα παλια χρόνια ος μέσα για τι μεταφορα κε τι σινκινονία μεταχιριζόντυσαν τα μονόκσιλα στι αρχι, τις βάρκες κε τα καράβια αργότερα κε τελεφτέα τα βαπόρια, πυ μερικά-τυς σίμερα, αφτα πυ ταксιδέβυν στυς οκεανυς, πέρνυν επιβάτες παραπάνο απο 3—4 χιλιάδες.

Στιν αρχι τυ XIX εόνα φανερόθικε ο **σιδερόδρομος** κε στο τέλος τυ XIX το **αφτοκίνιτο** κε το **αεροπλάνο**

Όστε σίμερα τα σπυδεότερα ίδι τις σινκινονίας ίνε τα ακόλυθα:

1 Ι αμακσιτι σινκινονία, πυ γίνετε με τ' αμάκσια κε τ' αφτοκίνιτα.

2 Ι σιδεροδρομικι σινκινονία, πυ γίνετε στις σιδεροδρομικες γραμες με τα τρένα, πυ τα σέρνι ι ατμομιχανι.

3. Ι σινκινονία στι θάλασα κε στυς μεγάλυς ποταμυς, πυ γίνετε με τα καράβια κε τα βαπόρια.

4. Ι σινκινονία στον αέρα, πυ γίνετε με τα αεροπλάνα, κε τα πιδαλιυχύμενα..

5. Ι σινκινονία, πυ γίνετε με το ταχιδρομίο, τον τιλέγραφο, το τιλέφονο κε το ράδιο.

Ολα τα ιδι τις σινκινονίας δεν έχυν τιν ίδια ταχίτιτα. Τα φορτιγα αμάκσια κάνυν το ιμερονίχτι 26-32 χιλιόμετρα· τα φορτιγα τρένα κάνυν 21 χιλιόμετρα τιν όρα, τα επιβατικα 42 κε τα εκσπρες ος 64 χιλιόμετρα. Τα επιβατικα αερόπλανα κάνυν 160 χιλιόμετρα τιν όρα, μα ίνε αερόπλανα, πυ κάνυν 320 χιλιόμετρα.

Πολι νομίζυν πος το πιο επικίντινο ίδος τις σινκινονίας ίτανε άλοτες ο σιδερόδρομος κε σίμερα τ' αερόπλανο. Μ' αφτο δεν ίνε σοστο. Σίμερα αποδίχτικε πος τα περισότερα διστιχίματα γίνοντε στυς αμακσιτυς δρόμυς.

Απ' όλα τα ίδι τις σινκινονίας τα πιο κατάλιλα για τις ανάνκες τυ ανθρόπυ ίνε σίμερα τα τρένα κε τα βαπόρια· στα ιπεροκεάνια βαπόρια ο επιβάτις νομίζι πος βρίσκετε σε καμια προοδεμένι πόλι.

Εκι έχι θέατρο κε κινιματόγραφο κε πλατία για φυτπολ κε τένις κε κίπο κε λυτρο.

Ταксιδέβοντας σίμερα με το τρένο ο επιβάτις στιν Αμερικι ακύι τιν όπερα κε τυς λόγυς το διαφόρον ριτόρον. Μα εκσον απάφτο στα φορτιγα τρένα ιπάρχυν ιδιέτερα βαγόνια για να μεταφέρυνε κρέας, βύτιρο, ψάρια, φρύτα.

Ιπάρχυν κε άλα βαγόνια, βαγόνια — τσιστέρνες για διάφορα ιγρα.

Πός γίνετε ι σινκινονία στον τόπο-σας, μ' αμάκσια, με τρένα ί με βαπόρια;

Πιός ίνε ο πιο φτινότερος τρόπος για τι μεταφορα τον εμπορεμάτον;

ΤΟ ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΟ ΤΙΣ ΣΙΝΚΙΝΟΝΙΑΣ

Στο ζίτιμα τις ςινκινονίας μίναμε πίςυ απτα καπιταλιςτικα κράτι. Μίναμε μα δεν πρέπι να μίνυμε. Πρέπι κ' εδο όχι μονάχα να φτάςυμε μα κε να κςεπεράςυμε τα καπιταλιςτικα κράτι.

Πρέπι, γιατι δίχος αναπτιγμένι ςινκινονία δε μπορύμε ύτε να ςκεφτύμε για τιν ικονομικι ανάπτικςι τις χόρας-μας.

Το πεντάχρονο ιπολογίζι το φκιάςιμο μεγάλο ςιδεροδρομικον γραμον.

Το μάκρος το ςιδεροδρομικον γραμον τις τςαρικις Ροςίας ίταν 59 χιλ. τετραγονικα χιλιόμετρα.

Στον κερο τυ πολέμυ κε τις επανάςταςις καταςτραφίκανε πολες ςιδεροδρομικες γραμες, πολες γέφιρες. Κε μολατάφτα ςτον πρότο χρόνο τυ πεντάχρονυ ι ςιδεροδρομικες γραμες περιςέπςανε. 76,8 χιλιάδες χιλιόμετρα ίτανε το μάκρος το ςιδεροδρομικό-μας γραμον ςτο τέλος τυ πρότυ χρόνυ τυ πεντάχρονυ. Κε ςτο τέλος το μάκρος το γραμό-μας θα φτάςι ςτα 100 χιλιάδες χιλιόμετρα. Διό-μιςι φορες θα μπορέςυμε να περιζόςυμε τι γί-μας με τις ςιδεροδρομικες γραμες.

Μεζι με το μεγάλομα το ςιδεροδρομικό-μας γραμον μεγαλόνι κ'ι μεταφορα τον εμπορεμάτον. Αν ςτιν τςαρικι εποχι μετεφέρναμε 130 εκατομίρια τόνυς εμπορέματα, ςτο τέλος τυ πεντάχρονυ ι ςιδεροδρομικές-μας γραμες θα μεταφέρυν 600 εκατομίρια τόνυς εμπορέματα, διλαδι 4 φορες παραπάνυ.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΦΕΒΡΕΤΙΣ

Ο Υάιτ ζύςε εδο κε 150 χρόνια· πεδι εργάτι περνύςε ςτο εργαςτίρι τυ πατέρα-τυ τις λέφτερές-τυ όρες· εκι προςπαθύςε να κάνι τα διάφορα πιράματα, πυ τιν περιγραφί-τυς διάβαζε ςτα βιβλία.

Ι μιτέρα-τυ διιγότανε πος μια μέρα παραπάνο απο μια όρα καθότανε αντίκρι ςτο τςάκι τυ ςπιτιύ-τυς, προςέχοντας το τςαγερο, πυ έβραζε το τςάι.

Βλέποντάς-τον ι μάνα-τυ φοβίθικε μίπος κάτι κακο έπαθε κε τονε ρότιςε:

—»Τί έχις πεδί-μυ κε ςκέφτεςε; Ολάκερι όρα τόρα ςε προςέχο πος έχις τα μάτια-ςυ ςτο καπάκι τυ τςαγερυ». Για πιό άραγε ςκεφτόντανε ο Υάιτ; Τί ίτανε, πυ έβλεπε ςτο τςαγερο; Πρόςεχε τυς ατμυς, πυ προςπαθύςανε να ςικόςυν το καπάκι τυ τςαγερυ κε τὄκαναν να χοροπιδα. Μαζεβόντανε ςτο τςαγερο ι ατμι, δε βρίςκανε μέρος να βγύνε κε ςπρόχνανε το καπάκι προς τα πάνο. Το καπάκι ςικονότανε προς τα πάνο, έδινε δρόμο ςτυς ατμυς κε κςανάπεφτε ςτιν πρότι-τυ θέςι.

Κςαναμαζέβονταν ι ατμι, έςπροχναν το καπάκι, το ςικόνανε πάνο, κάνανε δρόμο να βγύνε κε το καπάκι κςανάπεφτε ςτιν πρότι-τυ θέςι. Κε κςακολυθύςε το ιδιο ενόςο ςτο τςαγερο ίτανε νερο κε ςτο τςάκι φοτια.

Βλέποντας τι δίναμι τυ ατμυ ο Υάιτ ςκέφτικε.

Στο μικρο τςαγερο ίνε λίγι ατμι κε μόλα τάφτα ςικόνυν το καπάκι. Αν το τςαγερο ίταν μεγαλίτερο, ι ατμι θα ίςαν περιςότερι κε θα μπορύςαν να ςικόςυν πράματα πιο βαρια κι απτο καπάκι. Κι α ςτον τόπο τυ τςαγερυ

βάζαμε μεγάλο καζάνι κε στο καπάκι τυ καζανιυ προςαρμόζαμε μετάλινι βέργα, ι ατμι θα ςικόνανε το καπάκι κε το καπάκι τι μεταλινι βέργα.

Αν τόρα τι μετάλινι βέργα προςαρμόζαμε ςε τροχυς, ι ατμι θα ςικόνανε το καπάκι, το καπάκι τι μετάλινι βέργα. Αν τόρα τι μετάλινι βέργα προςάρμόζαμε ςε τροχυς ι ατμι θα ςικόνανε το καπακι, το καπάκι τι μετάλινι βεργα κε ι βέργα θα γίριζε τυς τροχυς (ρόδες). Κια βάζαμε πάνο ςάφτυς τυς τροχυς, το ίδιο το καζάνι, θα κυβαλιέτο μόνο-τυ πάνο ςτι γι δίχος άλογο κε στο νερο απάνο δίχος πανια.

Κε ςκεφτότανε ο μικρος Υάιτ, πός να κατορθόςι να δαμάςι τον ατμο κε να τονε διεφθίνι όπος θέλι. Δεν τυ φενόντανε κι αδίνατο πράμα. Πός μπορέςανε ι άνθροπι να ζέψυνε ςτ'αμάξια άλογα. βόδια, λάφια, καμίλες, πυ ένα κερο όλα-τυς ίςαν άγρια.

Πός κατορθόςανε να χαμιλόςυν τον αγέρα κε να τον ανανκάςυνε να γιρίζι τα φτερα τυ ανεμόμιλυ κε να κυναι τα πανια τυ καραβιυ;

Κε ςκεφτότανε ο Υάιτ να φτιάςι βαπόρια μ'ατμομιχανες για να μπορέςυν πιο γρίγορα κε πιο φτινα να ταξιδέβυνε ι άνθροπι. Σα μεγάλοςε ο Υάιτ κατόρθοςε να εκπλιρόςι πολες απτις ςκέψες τον πεδικόν-τυ χρόνον.

Τι δίναμι τυ ατμυ τι γνορίζανε κ'ι αρχέι Ελινες. Ο Κτιςίβιος απτιν Αλεξάντρια τις Εγίπτυ κε ο μαθιτίς-τυ Ιρονας μεταχιρίζυνταν τι δίναμι τυ ατμυ.

Γιατί αφίνυν τρίπες στο καπάκι τυ τςαγερυ κε τυ ςαμαβαριυ;

Οταν βράζι το νερο μες στο τςαγερο προςπαθίςτε να ςκεπάςετε τιν τρίπα τυ τςαγερυ.

Τί θα δίτε; Γιατί;

ΓΕΟΡΓΙΟΣ ΣΤΕΦΕΝΣΟΝ—ΕΦΕΒΡΕΤΙΣ ΤΙΣ ΑΤΜΟΜΙΧΑΝΕΣ

Τιν ίδια εποχι πυ ζύςε ο Υάιτ ς' ένα μικρο χοριυδάκι τις Ανκλίας γενίθικε Ο Γ. Στέφενςον.

Ο πατέρας-τυ, απλος εργάτις δύλεβε θερμαςτις ςτι μιχανι, πυ αντλύςε το νερο πυ μαζεβότανε στα ανθρακοριχία.

Απο εφτάχρονο πεδι ο Στέφενςον έγινε εργάτις.

Πρότι φορα νικιάςτικε πιςτικος δίπλα ς'ένα γίτονά-τυ. Εβοςκε τις αγελάδες-τυ κε πλιρονότανε 5 καπίκια μεροκάματο. Μα ι ιπιθιμία τυ Στέφενςον ίτανε να γίνι θερμαςτις, ίτε μιχανοδιγος. Σιχνα, όταν ίχε ελέφτερο κερο, πίγενε κέβριςκε τον πατέρα-τυ κάτο στο ανθρακοριχίο κε με περιέργια κςέταζε τις μιχανες, παρακολυθόντας τιν εργαςία-τυς.

Τόςι εντίποςι τυ κάνανε ι μιχανες πυ μόνος-τυ εχι πυ έβοςκε στο λιβάδι τις αγελάδες τυ αφεντικύ-τυ έφτιανε απο λάςπι μιχανες, ιδραντλίες.

Όταν έγινε 15 χρονον μπίκε στο ανθροχορχιίο βοιθος τυ θερμαςτι στο καμίνι, πυ εργαζόταν άλοτες ο πατέρας-τυ. Ιςτερα απο τέςερα χρόνια ο Στέφενςον έγινε μιχανοδιγος. Σιχνα έβλεπε πος ι γραματιζμένι εργάτες διαβάζανε φιμερίδες κε τυς άκυγε να λένε για εφέβρεςες νεον μιχανον. Εμαθε πος ιπάρχυνε γραμένα ολόκλιρα βιβλία για τις μιχανες κε θέλιςε να μάθι γράματα. Γιαφτο αποφάςιςε κι ας ίταν πια 18 χρονόνε να πάγι στο ςκολιο τυ χοριύ-τυς.

Γρίγορα έμαθε να γράφι κε να διαβάζι. Τις λέφτερες-τυ όρες περνύσε διαβάζοντας διάφορα βιβλία. Πολα έμαθε απ' αφτο ο Στέφενσον. Μα τα βιβλία στιν εποχι εκίνι ίτανε πολι ακριβα κε δε μπορύσε να τ' αγοράζι. Απτι δίσκολι αφτι θέσι τον έβγαλε ενα περιστατικο. Στο ανθροκοριχίο πυ εργαζότανε φέρανε νέα μιχανι για να αντλίσυν απο κι το νερο, πυ μαζεβότανε. Ι μιχανι αφτι γρίγορα χάλασε. Ο Στέφενσον κσέτασε τι μιχανι προσεχτικα κε κατόρθοσε μέσα σε τρις μέρες να τιν επιδιορθόσι.

Φχαριστίθικε ο νικοκίρις τυ ανθρακοριχίυ κε τον διόρισε πρότο μιχανοδιγο με αρκετα μεγάλο μιστο.

Ι ικονομικι θέσι τυ Στέφενσον τόρα καλιτέρεψε.

Απο χρίματα δεν έχι μεγάλι ανάνκι κε μπορι ν' αγοράζι τα βιβλία, πυ χριάζετε.

Απτις εφιμερίδες έμαθε πος κάπιος εφέβρε τέτια μιχανι, πυ μπορι να πάγι σε σινιθιζμένο δρόμο μα με μεγάλι δισκολία. Ο Στέφενσον κατάλαβε πος ι εφέβρεσι αφτι δε μπορι νάχι επιτιχία α δε βάλυν τι μιχανι να κινιθι πάνο σε σιδερένιες ράγες, ίτε σε γλιστερα δοκάρια.

Κι άρχισε να σκέφτετε πος να φτιάσι ατμομιχανι πυ να κυνιέτε πάνο σε ράγιες

Ένα χρόνο δύλεβε για το φκιάσιμο τις ατμομιχανις. Επιτέλυς ι μιχανι ίτανε έτιμι κε λέφτερα πίγενε πάνο στις σιδερένιες ράγιες.

Μα ίχε πολες έλιπσες ι προτι αφτι ατμομιχανι τυ Στέφενσον.

Το καζάνι για το νερο ίτανε πολι μικρο κε γι αφτο ο ατμος δεν μπόρυσε να τραβίκσι γρίγορα τι μιχανι. Κε όχι μονάχα αφτο ο ατμος έβγενε με ορμι απο μικρες στενες τρίπες κ' έβγαλε άγριο δινατο σφίριγμα, πυ φοβέριζε τυς ανθρόπυς κε τα ζόα.

Δυλέβοντας ολόκλιρο χρόνο ο Στέφενσον κατόρθοσε να φτιάσι νέα ατμομιχανι, πυ δεν ίχε τις έλιπσες τις πρότις.

Τυ αναθέσανε τότε να φτιάσι σιδεροδρομικι γραμι απτα ανθροκοριχία ος ένα ποταμο.

Ο δρόμος αφτος ίταν έτιμος στα 1812. Ι ατμομιχανι έσερνε κατόπιντις παραπάνο απο 12 βαγόνια κ' έκανε δρόμο 25 χιλιόμετρα τιν όρα. Σε λίγο κερο ι εφέβρεσι τυ Στέφενσον κσαπλόθικε σ'όλι τιν Ανκλία κε σ' ολον τον κόζμο.

ΠΟΣ ΦΤΙΑΝΥΝ ΤΙΣ ΣΙΔΕΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ ΓΡΑΜΕΣ

Το χιόνι έπεφτε αδιάκοπα, ι χιονοστρόβιλι δεν άφιναν τυς εργάτες να σικόνυν πάνο το κεφάλι, μα ι εργασία στι σιδεροδρομικι γραμι δε σταμάτα ύτε λεφτο.

Ολόκλιρο το μερονίχτι δυλέβανε τρις βάρδιες δυλεφτάδον με τα φτιάρια κε τυς καζμάδες.

Νά δο κσεσικόνυν τόρα κε ρίχνυνε στιν πάντα ένα μεγάλο ορνιθόνα, πυ ο νικοκίρις φίλαγε τις κότες-τυ· εκι τι μάντρα το γυρυνιον, όπυ ένα μεγάλο γυρύνι αχόρταγα μασύσε ακόμα τα απομινάρια τυ τραπεζιυ.

Ιστερα απο λίγες μέρες φέρανε στο μέρος πυ δύλεβαν ι εργάτες μεγάλι μιχανι, πυ κυνιύτανε με ατμο.

Γλιςτρύςε στο επίχομα τυ δρόμυ, έπερνε απτο βαγόνι, πυ έςερνε κατόπιν-τις τις ράγιες κε τα δοκάρια, τις πετύςε, τις μπαλάρονε (έςτρονε) μπροςτά-τις κε ίςτερα κιλιότανε πάνο ςτο δρόμο πυ έφτιανε ι ίδια.

Ετςι ι ςιδεροδρομικι γραμι ςέρνονταν πανο ςτι γι κε πολι γλίγορα ολάκερα τρένα με τςιμέντο, άμο κε ςίδερο για τυς τίχυς κε τι ςτέγι περνύςανε με κρότο κε βοι δίπλα απτα λίγα κε ορέα ςπιτάκια τυ μικρυ χοριυ.

Κ'ι δυλια αφτι κςακολύθιςε αδιάκοπα μέρα κε νίχτα.

Ιςτερα απο κάμποςο κερον ι χορικι μάθανε πος διο τετραγονικα μίλια ςκεπαςτίκανε με ςιδεροδρομικες γραμες.

Περάςανε λίγι μίνες· μια νίχτα τρομαζμένι κςιπνίςαν ι χορικι· δίπλα απτα ςπιτάκια-τυς με βοιτο κε κρότο προτάκυςτο γι αφτυς περνύςε το πρότο τρένο.

---

1. Βρίτε ςτο χάρτι τιν πόλι τυ ραιονιύ-ςας κε τιν προτέβυςα τυ κράι, τις διμοκρατίας, πυ ζίτε.
2. Δίκςτε το ςιδεροδρομικο δρόμο πυ ενόνι τιν προτέβυςα τυ ραιονιύςας με τιν προτέβυςα τις διμοκρατίας-ςας.
3. Κάμετε εκδρομι ςτο ςιδεροδρομικο ςταθμο κε κςετάςτε πός εργάζετε.
4. Ζυγραφίςτε το ςιδεροδρομικο ςταθμο κε το τρένο με τιν ατμομιχανι.
5. Μάθετε πόςον κοςτίζι το ταςίδι απτο ςταθμο ςτι Μόςχα κε πόςον πίςο

ΊΝΕ ΤΕΛΙΑ ΦΚΙΑΖΜΕΝΙ Ι ΜΙΧΑΝΙ;

Ι ατμομιχανι κυνιέτε με τι δίναμι τυ ατμυ, πυ ςκιματίζετε απτο μεγάλο ζέςταμα τυ νερυ ςε κςεχοριςτο καζάνι. Ι μιχανικι ιπολογίςανε πος ι περιςότερι θερμότιτα, πυ παράγετε απτο ζέςταμα κςοδέβετε τυ κάκυ.

Στις μεγάλες μιχανες χάνυντε τα ακόλυθα εκατοςτα τις θερμότιτας:

1. 8% για το ζέςταμα τυ καζανιυ.
2. 22% χάνυντε ςτιν καπνοδόχο.
3. 6% „ ςτα διάφορα μέρι τις μιχανις.
4. 50% χάνυντε ος ατμος ςτον αέρα, κε μονάχα τα ιπόλιπα εκατοςτα πάνε για τι χριαζόμενι δυλία.

Ι ΒΟΡΙΝΙ ΘΑΛΑΣΑ

Τριγίρυ καταχνια...
Θαμεν' ι θάλαςα
Απτα βυνα τυ πάγυ
Τυ πάγυ τα ψιλα.
Παντυ ζμαράγδι
Εόνιο χιόνι.
Μόνο μακρια
λάμπι ςτον ίλιο
για μια ςτιγμι
τυ πάγυ ι ρογμι.

Κανένα αχνάρι τις ζοις
Στυ πάγυ το βαςίλεμα
Χιόνι παντυ κε παγετι.
Μονάχα άγριο
Σαν κεραβνος
κε ςα ςιζμος
το μυνκιτο
το ζβόλονε τυ πάγυ
πυ ςπάνυν, ο τριγμος.

Προμίνιμα καλοκεριυ
Εδο ςτις γις τιν άκρι
τι ςκλιρι.

Ο ΘΡΙΛΙΚΟΣ „ΚΡΑΣΙΝ"

Το ράδιο σόπασε. Καμια ίδιςι αΠτιν „Ιταλία". Χάθικε, γράφανε ι φιμερίδες, στους άκςενους πάγους τυ Βορα ο Νομπίλε κ' ι σίντροφί-τυ. Μα ίσος να ιπίρχε ακόμα ελπίδα. Ισος να βρισκόντανε ακόμα ζοντανι παλέβοντας με τιν άγρια τυ Πόλυ λίςα ανάμεσα στους απάτιτους τυς πάγυς! Ισος! Μα κανένα καράβι, κανένας άνθροπος δεν τολμύσε να πάι να τυς ζιτίσι. Πέτακσε ο Αμυντσεν κε χάθικε ο τολμιρος εκσερεβνιτις. Μ' α δε βρέθικε καράβι στι χόρα τι μπυρζυαζίας, στι χόρα το Σοβέτ βρέθικε ο σοτίρας. Ο ισχιρότερος παγοθράφστις τυ κόζμυ, ο θριλικος „Κράσιν"

Κε βγίκε ο „Κράσιν" απτο λιμάνι τυ Λενίνγρατ σε αναζίτισι τυ αερόπλιυ, πυ χάθικε στις παγομένες χόρες: Κε μαζι με το θριλικο καράβι βγίκε στο επικίντινο ταξίδι, πιστός-τυ σίντροφος ένα απτ'ατσαλένια σοβετικα πυλια με τον αεροπόρο-μας Τσυχνόφσκι.

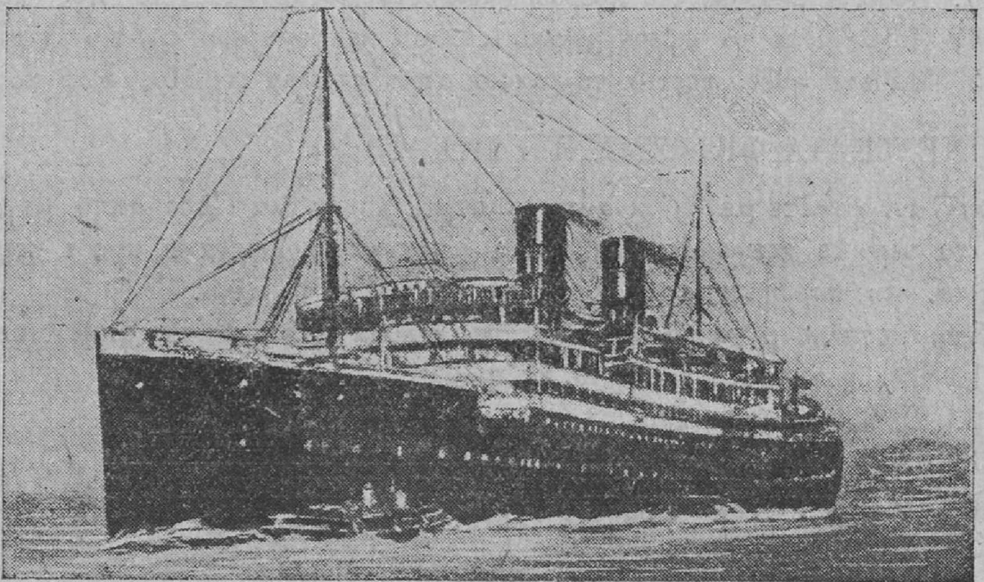

Σκίζοντας θάλασες κι οκεανυς προχορι το καράβι προς το Βορα, εκι πυ ζύνε μονάχα ι λεφκες αρκύδες κ'ι βασίλισα τον πάγον ι πελόρια φάλενα.

Ερημες ι παραλίες. Ι κάμπι σκεπαζμένι απο πάγυς. Κ' ι θάλασα τόρα κι αφτι απο πάγυς σκεπαζμένι. Σκίζι το καράβι με τα σιδερένια-τυ στίθια τυς πάγυς κε προχορι. Οσο πλισιάζι στον Πόλο ι πάγι γίνοντε πιο χοντρι, πιο δινατι.

Δίσκολα τορα προχορι το περίφανο καράβι. Λίγο ακόμα κ'ι πάγι πιο σκλιρι κι απτο γρανίτι δεν το αφίνυμε να κάνι βίμα.

Μ' αν ι πάγι μποδίζυν το καράβι, δεν μπορύνε να μποδίσυν τον πιστότυ σίντροφο, το ατσαλένιο-τυ πυλι. Ινε ι σιρά-τυ τόρα. Σικόνετε ψιλα στον παγομένο αέρα το αεροπλάνο κε πετα πάνυ απτις παγοσαβανομένες έχτασες, για να βρι τυς ανθρόπυς, πυ κιντινέβανε.

Απο πςιλα ο Τςυχνόφςκι βλέπι διο ανθρόπυς πάνυ ςτυς πάγυς. Να καταβι κάτυ, να τυς πάρι, τυ ίνε αδίνατο. Ιδοπυ με το ράδιο τυς ςιντρόφυς στον „Κράςιν".

Πίραν τιν ίδιςι ςτο καράβι κε περιμένανε το αεροπλάνο να γιρίςι. Μα το αεροπλάνο ςτιν επιςτροφί-τυ αναγκάςτικε απτιν πικνι καταχνια να καταβι μακρια απτον παγοθράφςτι. Κε κςανα τιλεγράφιςε ο Τςυχνόφςκι:

„Να πετάκςο δεν μπορο· ςόςτε τυς ανθρόπυς, πυ ίδα κ'ίςτερα έρχεςτε κε ςεμας· εμις όπος δίποτε βαςτιύμαςτε"

Κι άρχιςε κςανα ο „Κράςιν" τον αγόνα-τυ με τυς πάγυς. Αγόνα δίςκολο κ'επικίντινο. Επιτέλυς βλέπυν απο μακρια ι Κραςινίτες κάτι μάβρο ςτυς πάγυς απάνυ. Πλιςιάζυνε λίγο ακόμα κε διακρίνυμε διο ανθρόπυς. Πλάγιαζε ο ένας κι ο άλος ςτεκότανε δίπλα-τυ. Σταματα ο „Κράςιν". Καταβένυν ι νάφτες ςτον παγόκαμπο κε φέρνυν τυς διο ιταλυς ςτο καράβι.

Μα ίνε ακόμα κι άλι κε πρέπι να ςοθύνε κι αφτι. Κςανα το καράβι ςτον αγόνα. Απτον παγοθράφςτι βλέπυν τόρα ςτιν παγομένι έχταςι μια ςκινι κε διπλα-τις ανθρόπυς να κυνύνε τα χέρια. Απτι χαρά-τυς ι άνθροπι αφτι πυ τυς βρίκε ο „Κράςιν" κλένε μαζι κε γελάνε. Ιτανε 5. Πενίντα ςκεδον μέρες περάςανε ανάμεςα ςτυς κάμπυς τυ πάγυ. Δίπλα ςτι ςκινι κίτε ςπαζμένο ςε κομάτια ένα αεροπλάνο. Ιτανε τυ ςυιδυ Λύντμπεργ. Πέτακςε μια φορα, πίρε τον αρχιγο τις εκςτρατίας Νομπίλε κε τον έφερε πίςο ςτι γι. Πέτακςε δέφτερι φορα για να ςόςι κε τυς άλυς. Μα τι δέφτερι φορα έπεςε ςτυς παγόκαμπυς κ'έγινε κομάτια, το αεροπλάνο-τυ. Πίρανε κε τυς πέντε ςτο καράβι.

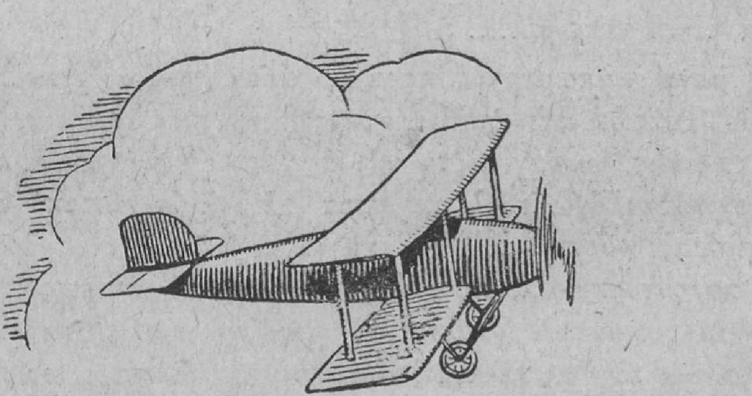

Κε το ςαμολιοτ (αεροπλάνο) πίρε μέρος ςτο τακςίδι τυ „Κράςιν".

Ιτανε κερος πια να θιμιθύνε τον Τςυχνόφςκι κε τυς ςιντρόφυς-τυ.

Γίριςε ο „Κράςιν" ςτο μέρος, πυ βριςκότανε κε γρίγορα τυς βρίκε. Κυβαλέςανε ςτο καράβι το αεροπλάνο. Ι αεροπόρι διγιθίκανε, πος ζίςανε μες ςτυς πάγυς.

Να κιμιθύνε απτο κρίο δεν μπορύςαν. Πλαγιάζανε 10 λεφτα κε πιδύςαν αμέςος απάνυ, τρέχανε ςτον έριμο παγόκαμπο για να ζεςταθύνε.

Περίφανο γίριςε το θριλικο καράβι ςτο Λενινγρατ. Με μυςικι το προιπαντίςανε, όπος τεριάζι ςε ιρόυς.

Κςακυζμένο τον κόζμο έγινε το καράβι κ'ι τολμιρί-τυ λεβέντες.

Σιμίοςι: Το καλοκέρι τυ 1928 απ τιν Ιταλία βγίκε ο αεροπόρος Νόμπιλε κε πέτακςε με άλυς αεροπόρυς για ανακάλιπςες στο Βόριο Πολο. Πετάκςανε πάνο ςε πιδαλιοχύμενο πυ ονομάζοταν „Ιταλία". Οταν περνύςαν αττο Βόριο Παγομένο Οκέανο το αερόπλιό-τυς έπαθε αβάρια. Ι αεροπόρι τελεφτέα φορα με ράδιο φονάκςανε ςτον εθέρα, ζιτόντας βοίθια. Απο κανένα κράτος δεν τόλμιςαν να βγύνε ςτι βοίθια τον άτιχον κε μόνον ι Σοβετικι Κιβέρνιςι αμέςος διάτακςε να ςταλθι ο θριλικος „Κραςιν" ςτι βοίθια. Ιπερνικόντας πολες διςκολίες ο „Κράςιν" απελεφτέροςε το Νόμπιλε κε τυς ςιντρόφυς τυ.

Καρκαβίτςα.

ΘΑΛΑΣΑ

Ο πατέρας-μυ δεν ίχε ςκοπο να με κάμι ναφτικο.

— Μακρια, έλεγε· μακρια, πεδί-μυ, αττο άτιμο ςτιχίο! Δεν έχι πίςτι, δεν έχι έλεος. Μιν κιτας, πυ χαμογελα, πυ ιπόςκετε άπιρα τα πλύτι-τις. Αργα—γρίγορα θα ςυ ςκάπςι το λακο ί θα ςε ρίκςι πετςι κε κόκαλο, άχριςτο ςτον κόζμο..,

Κε τα έλεγεν αφτα άνθροπος πυ έφαγε τι ζοί-τυ ςτο καράδι, πυ ο πατέρας, ο πάπος, ο πρόπαπος όλι ος τι ρίζα τις γενιας κςεπςίχιςαν απάνο ςτο παλαμάρι. Κε όχι μόνον αφτος αλα κ'ι άλι γέροντες τυ νιςιυ, ι απόμαχι τον αρμένον τόρα κ'ι νεότερι, πυ ίχανε νοπυς ακόμα τυς κάλυς ςτα χέρια, εκινύςανε μελανχολικα το κεφάλι κε ςτενάζοντας έλεγαν:

— Ι θάλαςα δεν έχι πςομι. Ας ίχα ένα κλίμα ςτι ςτερια κε μάβρι πέτρα να ρίκςο πίςο-μυ.....

Μα μένα νιχτοίμερα ι πςιχί-μυ άλον πόθο κατάντιςε να μιν έχι παρα το ταξίδι. Ταξίδι ςτι γαλίνι, ταξίδι κε ςτιν τρικιμία. Κι ακόμα τιν όρα πυ ερχόταν ίδιςι ναδαγίυ ςτο νιςι κι ο πνιγμος, ο θάνατος πλάκονε τις πςιχες όλον κ' εχινόταν δυδι ι θλίπςι αττα ριτιδομένα μέτοπα ος τ' άπςιχα λιθάρια τις ακρογιαλιας· όταν έδλεπα τα ορφανοπέδια ςτυς δρόμυς ςαν χριςόξιλα ριπομένυ αρχοντόςπιτυ κε τις γινέκες μαδροφόρες, απαριγόριτες τις αραδονιαςτικες· όταν ακόμα διγύντανε ναδαγι το μαρτίριό-τυς πίζμα μ'έπιανε πυ δεν ίμυν κ'εγο μέςα, να ιδο τι θάλαςα ςτο άγριο μεγαλίο-τις κε να παλέπςο, να παλέπςο μέχρι θανάτυ μαζί-τις.

Δεν κρατίθικα περιςότερο. Ελιπεν ο πατέρας με τι ςκύνα ςτο ταξίδι. Εμίςεδε κι ο καπεταν Καλέργις, θίος-μυ, για τι Μ. θάλαςα. Τυ έπεςα ςτο λεμο, τυ παρακαλεςα· με πίρε μαζί-τυ.

— Θα ςε πάρο, μυ λέγι, μα θα δυλέπςις· το καράδι θέλι δυλια· Δεν ίνε πςαρότρατα νάχις φαγι κε ίπνο.

Τρόμαζα πάντα το θίο-μυ. Ιταν άγριος κε κακος ςε μένα όπος κε ςτυς νάφτες-τυ. Εκίνι απόφεδγαν να δυλέπςυνε μαζί-τυ. „Κάλιο ςκλάδος ςτο Αλιςτέρι —παρα με τον Καλιγέρι,„ λέγανε για να δίκςυν τιν απονιά-τυ. Τυς έπςινε το πςάρι ςτα χίλι. Οχι μόνο ςτι δυλια μα κε ςτο φαγι κε ςτιν πλερομι ακόμα. Ο,τι παςτο παλιοκρέατο, μυχλιαζμένος μπακαλάος, αλέδρι πικρο, τιρι τεμπεςίρι ςτιν αποθίκι-τυ Καλιγέρι δριςκότανε για τυς νάφτες-τυ. Κι ο λόγος-

τυ πάντα προςταγι, αγριοβλαςτίμια κε βριςίδι. Μόνον απελπιζμένι πιγένανε ςτι δύλεπςί-τυ. Ικςερα λιπον πος δέ με καρτερύςανε χάδια κε διαςκέδαςες. Μα ο μαγνίτις πυ έςερνε τιν πςιχί-μυ έκαμε να τα περιφρονίςο όλα. Να πατίςο μια ςτο κατάςτρομα έλεγα κε δυλια όςι θέλις.

Τρις βδομάδες αργότερα κατεβίκαμε ςτιν πόλι φορτομένι. Εκι έλαβα πρότο γράμα τις μάνας-μυ. Πρότο γράμα πρότο μαχέρι ςτιν άμαθι καρδιά-μυ. „Πεδί-μυ Γιάνι, μυ έλεγεν ι γρια. Οταν γιρίςις πάλι ςτο νιςι δε θα βρις πια τον πατέρα-ςυ. Πάι ο πατέρας-ςυ, πάι ι όμορφι ςκύνα! Τα ρύφικςε όλα ι Μάβρι θάλαςα. Τόρα δεν έχις τίποτε παρα το χαμόςπιτο, εμένα τιν άφτυρι κε τα χέρια-ςυ. Ιγια ςτα χέρια-ςυ! Δύλεπςε, πεδί-μυ, κε τίμα το θιό-ςυ. Α ςυ μένι κάποτε κςεδύλιο ςτέλνε-το κ'εμένα τις άμιρις„

Στάβροςα τα χέρια-μυ, κίτακςα με βυρκομένα μάτ α τι θάλαςα!...

Ι θάλαςα ςτο πρότο ταкςίδι αντάμιπςε τιν αγάπι-μυ. Εμινα πλέον ανανκαςτικος δυλεφτις τυ καπεταν Καλιγέρι. Δυλεφτις για το πςομάκι. Πςομάκι το δικό-μυ κε τις μάνας-μυ. Αλα με όλι τι ςιβυλί-τις ύτε να τον τιμίςο ύτε να τόνε δυλέπςο μπόρεςα περιςότερο το θιό-μυ. Αν ίνε να δυλέπςο νάφτις, ςκέφτικα, βρίςκοντε κι άλα καράβια. Απο να δέχυμε χαλαζόβροχο τις βριςιες τυ ςινκενιμυ καλίτερα ενος κςένυ. Αποφάςιςα ςτο πρότο λιμάνι να κςεμπαρκάρο με το καλο

— Με το καλο; άςε κε να δις· λέγι ο καπεταν—Καλιγέρις όταν εμάντεπςε τι ςκέπςι-μυ.

Πάο μια μέρα να τυ ζιτίςο λίγο λάδι για το φαγι.—Δεν έχι, μυ λέγι· το τροι εκίνος πυ κάθετε ςτο τιμόνι. Πάο δέφτερι· το ίδιο. Πάο τρίτι· πάλι το ιδιο. Δεν αρκι πυ μας τάιζε όλα τα ρέπια πράματα· ίθελε κε το λάδι να μας κόπςι. Φιλάο κε γο μια μέρα πυ ίμυνα ςτο τιμόνι, πέρνο το άγιο Αγιο-Νικόλα, τονε δένο ςτο διάκι κε το αφίνο μάρμαρο. Το καράβι άρχιςε να γιρίζι ςαν άμιαλο ςτι θάλαςα.

— Μπρε Γιάνι! μυ φονάζι ο καπετάνιος. Πιον άφικες ςτο τιμόνι;

— Εκίνον πυ τρόι το λάδι, τυ απαντο.

Ι νάφτες όλι ςκάνε τα γέλια. Εκίνος θιμόνι.

— Να φίγις! μυ λέγι: γρίγορα τα ρύχα-ςυ κι όκςο.

— Να φίγο· το λογαριαζμο.

Με πέρνι ςτιν κάμαρι κι αρχίζι να ςτρόνι το λογαριαζμο κατα τι ςινίθιά-τυ—Τιν τάδε ιμέρα ςιφονίςαμε τιν τάδε μπίκες μέςα, τιν άλι έφερες τα ρύχα-ςυ, τιν άλι φίγαμε, τιν άλι έπιαςες δυλια. Δεν ίνε έτςι;

Υτε πολες ύτε λίγες. Πέντε ιμερον μιςτο μυ έτρογε. Πάλι καλα.

— Ετςι, τυ απάντιςα.

Κ'εβγίκα με διο ζβάντςικες ςτι Μεςίνα.

Αρχιςε τόρα ι ζοι τυ νάφτι με τα όλα-τις. Ζοι κε τίκςι. Μερμίνκι τέλιο. Μερμίνκι ςτι δυλια, ποτε όμος κε ςτο ςίναγμα. Τί να έβρις, τί να ςινάκςις; Μεροδύλι μεροφάι. Ενα ζεβγάρι ποδίματα, ένας μιςτος. Ενας μυςαμας, άλος μιςτος. Ενα γλέντι ςτο Κεμερ-αλτι, τρίτος. Ενας μίνας δίχος δυλια· εκςι μίνες χρέος. Σίρε να κάμις κομπόδεμα κε να κιβερνίςις ςπίτι. Δόκςα νάχι ο Χάρος, πυ το έκλιςε γρίγορα. Πέθανε ι μάνα-μυ ςτο χρόνο απάνο κ'έτςι κςενιάςαμε. Απο καράβι ςε καράβι, απο καπετάνιο ςε καπετάνιο, απο ταкςίδι ςε ταкςίδι, δέκα χρόνια τα έκλιςα ςτι θάλαςα.

Ζοι ϐαςανιζμένι· μια χαρα—τρις τρομάρες. Τα λόγια τυ πατέρα-μυ νιχτοίμερα ςτ'αφτιά-μυ. Μα τί τὄφελος; Βάρε τυ μαχεριυ γροθια· χτίπα το κεφάλι-ςυ ςτο κατάρτι· το κατάρτι δε ςπαι.

Αν ίχα κ'εγο ένα κλίμα ςτι ςτερια πέτρα μάϐρι θα έριχνα. Μα πύ το κλίμα; Απόφαςι το πίρα. Ι το κίμα θα με φάι ί θα με δόςι πετςι κε κόκαλο άχριςτο ςτον κόζμο. Τάχα μίπος ίμυνα μόνος εγο; Ολος ο ναφτόκοζμος έτςι δέρνετε. Εκαμα ςε τόςα καράϐια. Ιδα κε τυς κςένυς, μα δε ζίλεπςα τιν τίχιτυς. Παντυ ίδια ι ζοι τυ νάφτι. Βριςιες απτον καπετάνιο, απο το φορτοτι καταφρόνια, φοϐέρες απτι θάλαςα, ςπροκςίματ' απτι ςτερια. Οπυ κε να γιρίςις ςτα κόντρα ϐρίςκεςε.

---

1) Σε πιύς ανίκυν τα καράϐια ςε μας;

2) Μάθετε πός ζυν ι νάφτες ςτα ςοϐετικά-μας καράϐια.

3) Επιςκεφτίτε ένα απτα μεγάλα-μας επιϐατικα ϐαπόρια.

4) Σινκρίνετε τι ζοι το ναφτό-μας με τι ζοι το ναφτόνε ςτα καπιταλιςτικα κράτι.

5) Γράπςτε έκθεςι με τα παρακάτο θέματα: „Πός ταξίδεπςα με το ϐαπόρι;" „Πός κατέϐικα ςτι χόρα με το αμάκςι". „Πός ταξίδεπςα με το τρένο" „Πός πίγαμε πεζι ςτο δάςος".

6) Προςπαθίτε να κάνετε μοδέλο ϐαποριυ, ϐάρκας, ατμομιχανις, ατμοκίνιτυ.

Παλαμάρι=το ςκινι τις πρίμνας, το λένε κε 'γόμενα.
ςκύνα=ίδος καραϐιυ.
μιςεϐο=αναχορο, πάγο ταξίδι.
πςαρότρατα=ϐάρκα για πςάρεμα.
απονια=αςπλαχνια.
ρέπι=ριμάδι, ερίπιο.
διάκι=το κςίλο με το οπιο γ.ρίζυν το τιμόνι.
Μεςίνα=ιταλικι πόλι.

Το τραγὺδι ςτο νέο καράβι.

Χερετιζμος ςτι θάλαςα!
Στ' ακρογιάλια χερετιζμος!
Νά! Σε ςτέριοςαν κιὄλας. Σε ϐλέπο. Κςεκίνιςες.
Φορτομένο ίςε με το κςανθο ςιτάρι, το καλαμπόκι το χριςο.
Με τα ςταφίλια τα γλικα, πυ τἄθρεπςεν ο ίλιος.
Στιν πρίμνι έχις το ςφιρι, ςτιν πλόρι το δρεπάνι.
Κε ςτο κατάρτι-τυ πςιλα ι κόκινι παντιέρα κιματίζι.
Στι μέςι το πεντάκορφο τ'αςτέρι.
Αςπρι γλάρι ς'ακολυθάνε.
Στα κατάρτια-ςυ πάνυ κςεκυράζυντε.
Αςπρα χορια ςε ϐλέπυν απο πράςινυς λόφυς.
Αςπρες ακρογιαλες ςε περιμένυν ν'αράκςις.

Μάνες κι αδερφες να σταθις, φονάζυν, να πάρις χερετίζματα.
Τα κίματα πιδυν απάνυ-συ ςαν άλογα με άςπρι χέτι.
Ι μάβρι κάβι καρτερυν να ςε αρπάκςυν.
Μα ι νάφτες έχυν ςκαλόςι ςτα ςκινια. Στι δυλιά-τυ καθένας.
Θα φτάςις! Θα φτάςις!
Κε θάράκςις ανάμεςα ςτα καράβια τα παλια.
Ο διαφεντεφτίς-τυς εςι, ο κίριος-τυς!
Χερετιζμυς ςτα μεγάλα λιμάνια.
Στυς νέυς τόπυς, πυ θάράκςις, ςτις νέες χόρες πυ θα πας.
Καλορίζικο. Καλοτάκςιδο.

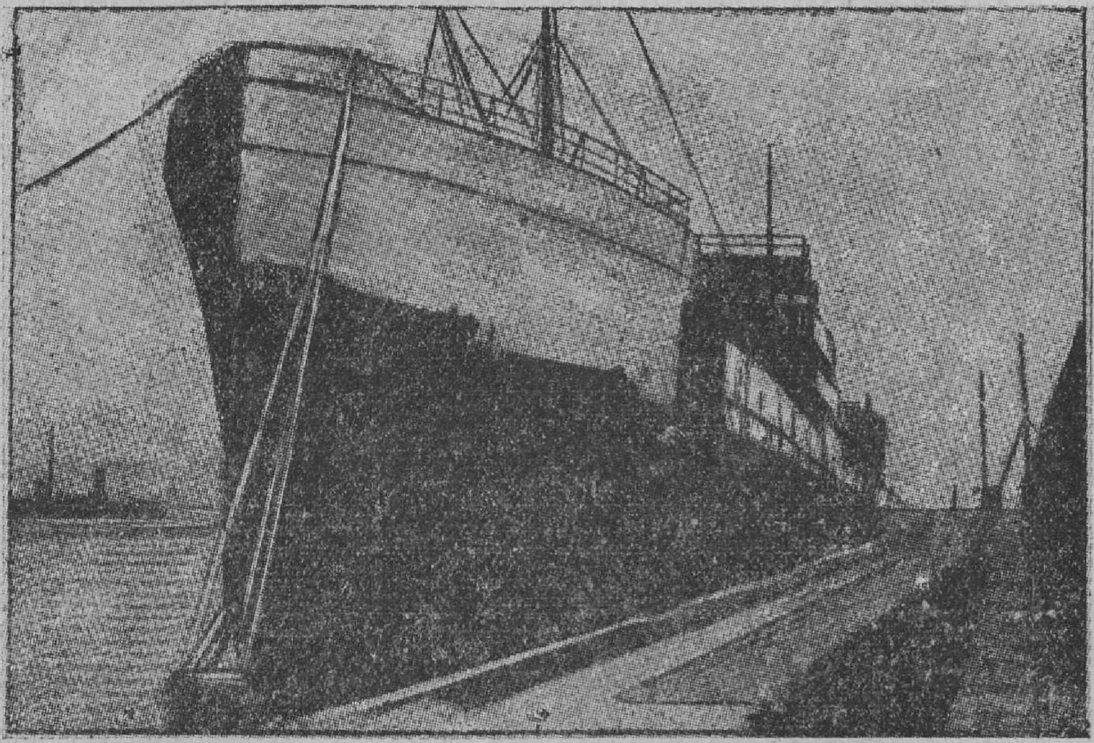

Τί λέγι ι θάλαςα.

Οταν ι θάλαςα γλικα
ςτον άμο πςιθιρίζι
ςαν να το νανυρίζι,
τί τάχα λέγι μιςτικα,
τί λέγι ςτ' ακρογιάλι;

Τυ λέγι:—Ακρογιάλι,
μιν απτο φλίζβο γελαςτις
κε ςτο νερό-μυ κιμιθις
τιν ίςιχι ανκάλι.
Μι ςτι γαλίνι πιςτεφτις
θάρθι κι ανεμοζάλι.

Κι όταν ι θάλαςα μ'οργι
κιλα τα κίματά-τις

κι αφρίζυν τα βυνά-τις
κε φοβερι ιχολογι,
τί λέγι άραγε στι γι
με τα μυνκρίζματά-τις
ι άγρια-τις κραβγι;
Λεγ' ι κραβγι εκίνι:
—Τον κόζμο θα χαλάσο,
αλ'όμος θα περάσο
κε θεν-άρθι γαλίνι.

Ι ΣΙΔΕΡΟΔΡΟΜΙΚΙ ΓΡΑΜΙ ΤΥΡΚΕΣΤΑΝ—ΣΙΒΙΡΙΑΣ

„Σίμερα στις 7 το πρωι ι ράγες τις νότιας γραμις νοθίκανε με τις βόριας κοντα στα 640 χιλιόμετρα απτο σταθμο Λυγόβαγια".

Μένθυσιαζμο κε τακσικι περιφάνια διαβάσανε το σίντομο αφτο τιλεγράφιμα ι εργαζόμενι τις χόρας-μας κε το προλεταριάτο όλυ τυ κόζμυ.

Στις 25 τυ Απρίλι 1930 στο Αϊτα-Μπυλάκι νοθίκανε ι ράγες τις σιδεδρομικις γραμις τυ Τυρκσιπ.

Το Τυρκσιπ, ι νέα σιδεροδρομικι γραμι Τυρκεσταν-Σιβιρία έχι έκτασι 1415 χιλιόμετρα. Αρχίζι απτιν πόλι Σεμιπαλατίνσκι κε φτάνι στο σταθμο Λυγόβαγια. Στο μάκρος ίνε ίσι με τι γραμι Μόσχα-Σεβαστύπολι.

Σίφονα με το αρχικο σχέδιο το Τυρκσιπ έπρεπε νάνε έτιμο στο τέλος τυ 1931. Μα τελίοσε 17 μίνες νορίτερα απτιν προθεζμία. Ι εργάτες κ'ι χορικι τυ Σιδέζμυ-μας, εργαζόντανε κε περάσανε στιν ταχίτιτα τις εργασίας κε τυς αμερικάνυς. Δεν το πιστέβανε ποτες ι εχτρί-μας, μα κε τα τακσικάμας αδέρφια δεν περιμένανε τόσο γρίγορα να τελιόσι το γιγάντικο αφτο έργο. Νά γιατι μένθυσιαζμο κε περιφάνια ι προλετάριι όλυ τυ κόζμυ διαβάζανε το σίντομο τιλεγράφιμα.

Μα γιατί θα πίτε βιαστίκαμε να τελιόσυμε τι σιδεροδρομικι αφτι γραμι; Τί θα μας δόσι;

Το πρότο—ο φτινος μπασμας.

Στο Τυρκεσταν ιπάρχυν παραπάνο απο 3 κατομίρια εχτάρια γις καλιεργίσιμις. Μα μονάχα στο ένα πέμτο αφτις τις γις καλιεργιέτε το βαμπάκι. Στα αλα τέσερα πέμτα σπέρνυνε σιτάρι κε ρίζι.

Να σπέρνυνε σιτάρι κε ρίζι, εκι πυ μπορι να φιτρόσι το βαμπάκι, δε σιφέρι στι χόρα-μας. Μα για να καταγίνυντε ι τεχνάνι τυ Τυρκεσταν μονάχα στι βαμπακοφιτία πρέπι να τυς εκσασφαλίσυμε με σιτάρι.

Το σιτάρι αφτο θα τυς φέρι απτι Σιβιρία ι ατσαλένια λέντα τυ Τυρκσιπ.

Στο Τυρκεσταν, στι χόρα τυ πιρομένυ κίτρινυ άμυ το πιο ακριβο, το πιο πολίτιμο ίνε το νερο. Αφτο μονάχα μπορι νάγονιστι μέπιτιχία κε να μεταβάλι τις αμόδικες έριμες σε καταπράσινυς κάμπυς κ'έχτασες βαμπακοσκεπαζμένες. Ι κιβέρνισί-μας λογαριάζι να διπλασιάσι μέσα σε λίγα χρόνια τις καλιεργίσιμες γέες τυ Τυρκεσταν, φκιάνοντας μεγάλα αρδεφτικα έργα. Για το

φκιάςιμο τον έργον αφτον χριάζετε κςιλία. Δάςι το Τυρκεσταν δεν έχι. Απέραντα δάςι έχι ι Σιβιρία. Αφτι θα δόςι τι χριαζόμενι κςιλία για τα μεγάλα αρδεφτικα έργα.

Κε τιν κςιλία αφτι θα κυβαλέςι ι ατςαλένια λέντα τυ Τυρκςιπ.

Εκατον ίκοςι κατομίρια ρύπλια ςτέλνυμε κάθε χρόνον ςίμερα στο εκςοτερικο, για να φέρυμε απο-κι βαμπάκι για τις φάμπρικές-μας. Απτο φόρο αφτόνε ςτυς ταχςικύς-μας έχτρυς πρέπι να γλιτόςυμε. Στο τέλος τυ πεντάχρονυ ύτε μιςο κιλο βαμπάκι απο κςένες χόρες δε θα φέρυμε ςτι χόρα-μας. Τα 120 κατομίρια πυ βγάζυμε κάθε χρόνο θα μίνυνε ςτον τόπο-μας. Θα τάφίςι ι ςιδεροδρομικι γραμι Τυρκεσταν-Σιβιρία.

Μα δεν ίνε αφτα μονάχαν. Το Τυρκςιπ περνα απτις ςτέπες τυ Καζακςταν, πυ ός τις ςίμερις ίταν ακαλιέργιτες. Πολες απτις ςτέπες αφτες ίνε έφορες. Με το φκιάςιμο τις ςιδεροδρομικις γραμις άρχιςε νάναπτιχτι ςτιν περιφέρια τις γραμις ι γεοργία. Αποδίχτικε πος το χριαζόμενο για το Τυρκεσταν ςιτάρι πολι γρίγορα θα το δόςυν ι ςτέπες τυ Καζακςταν.

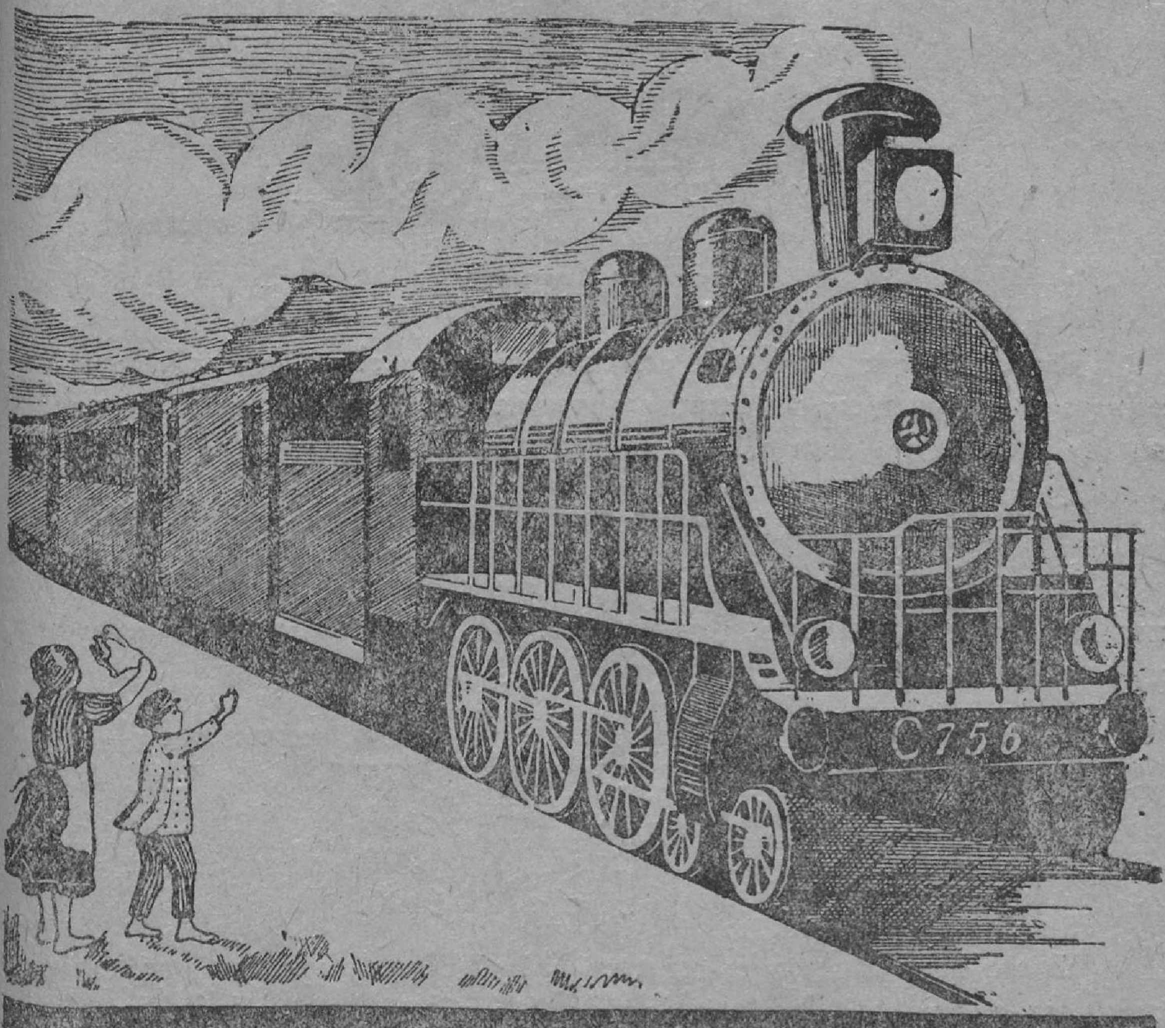

Το Τυρκςιπ περνα απτις ρεματιες τον ποταμον Τςυ, Ιλι κε Μπαλχας. Στις όχτες τον ποταμον αφτον ςε έχταςι χιλιάδες εχτάρια φιτρόνι το κεντιρ, ένα ίδος κεναφιυ, πυ δίνι θαμάςια κλοςτι. Κατα μάκρος τυ Τςυ φιτρόνι ι χοντρίλα, πυ μας δίνι το καυτςυκ. Πλύςια τα νερα τυ Ιλι κε τυ Μπαλχας

ςε πςάρια, θα δόςυν κάθε χρόνο ςτο Σίδεζμό-μας πςάρια παραπάνο απο 345 χιλιάδες τόνυς.

Κοντα ςτιν ανάπτικςι τις λαικις ικονομίας το Τυρκςιπ θα χριςιμέπςι κε για τιν ανίπςοςι τις μόρφοςις το λαον τυ Καζακςταν. Δεν ίταν εκι άλοτες φάμπρικες κε εργοςτάςια. Δεν ίτανε κε προλεταριάτο. Σίμερα τα $80^{0}/_{0}$ απο κίνυς, πυ εργαζόντανε ςτο φκιάςιμο τις γραμις ίτανε καζακςτανίτες—κοζάκι. Τα $15^{0}/_{0}$ απτυς μιχανοδιγυς, τυς θερμαςτάδες κε τυς ιπάλιλυς, πυ ιπιρετύνε ςτι γραμι ίνε κοζάκι.

Τυς έμαθε κε τυς προετίμαςε το Τυρκςιπ.

Νά γιατι με τόςο ενθυςιαζμο διαβάζαμε το ςίντομο τιλεγράφιμα απτο ςταθμο Αινα-Μπυλάκι.

Το Τυρκςιπ ίνε ένας απτυς παράγοντες τις μεγάλις-μας ςοςιαλιςτικις ανικοδόμιςις.

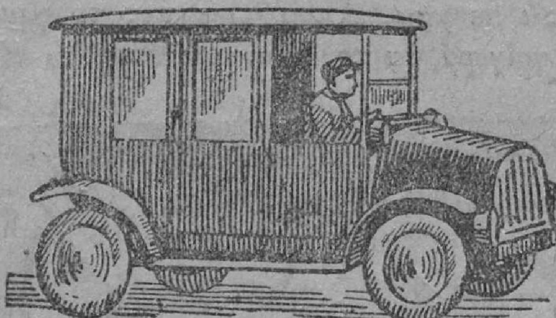

ΤΑ ΑΦΤΟΚΙΝΙΤΑ

Εργοςτάςια για αφτοκίνιτα ςτιν τςαρικι εποχι ςέμας δεν ιπίρχανε. Σκεφτίκανε ι έμπορι τότες να φτιάςυν αφτοκίνιτα, μα δεν το κατορθόςανε. Εκίνο πυ δεν μπορέςανε ι καπιταλιςτες το κατορθόςαμε μις

Το πρότο αφτοκίνιτο βγάλαμε ςτα 1923/24.

Ονομάςτικε „ΑΜΟ αρ 1“. Δοκιμάςανε το αφτοκίνιτο αφτο κε βρίκανε πος δεν ίνε κατότερα απτα αμερικάνικα. Ο αριθμος τον αφτομιχανό-μας κάθε χρόνο κε περιςέβι.

Στα	1924-25	βγάλαμε	100	αφτοκίνιτα
„	1925-26	„	275	„
„	1926-37	„	450	„
„	1927-28	„	800	„
„	1928-29	„	1400.	„

Σίμερα 10 χιλιόμετρα μακρια απτο Νίζνι-Νόβγοροτ χτίζετε μεγάλο εργοςτάςιο για αφτοκίνιτα. Το εργοςτάςιο θα βγάζι κάθε χρόνο 140 χιλιάδες ςοβετικα αφτοκίνιτα. Έτςι ςτον τελεφτέο χρόνο τυ πεντάχρονυ τα εργοςταςιά-μας θα δόςυν 200,000 αφτοκίνιτα. 500,000 θα έχυμε ςτα 1932-33.

Κι εδο δε θα μίνυμε πίςο απτις καπιταλιςτικες χόρες. Κε όχι μονάχα δε θα μίνυμε πίςο μα κε θα τις περάςυμε.

ΜΟΔΕΛΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΥ·

Θάρθι κερος, πυ όλι-μας θα τακςιδέβυμε με αεροπλάνο. Πράμα, πυ κε σίμερα γίνετε, μα κοςτίζι πολι ακριβα. Σίμερα α δεν μπορύμε ακόμα να τακςιδέβυμε με αεροπλάνο, μπορύμε όμος να φκιάςυμε μοδέλο αεροπλάνυ. Αεροπλάνυ, πυ μπορι να πετάκςι.

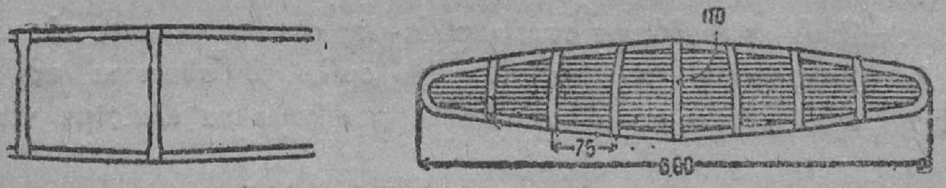

Ο ςκελετος τις φτέριγας

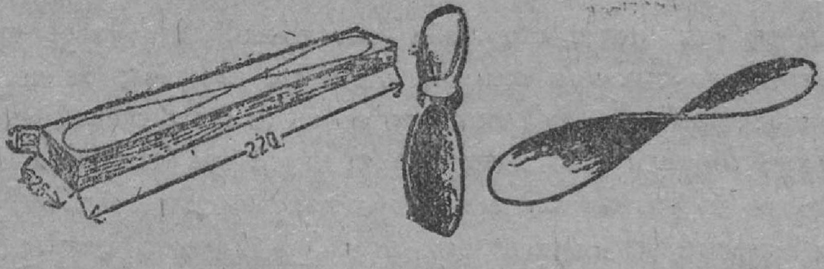

Ο έλικας τυ αεροπλάνυ (προπέλερ)

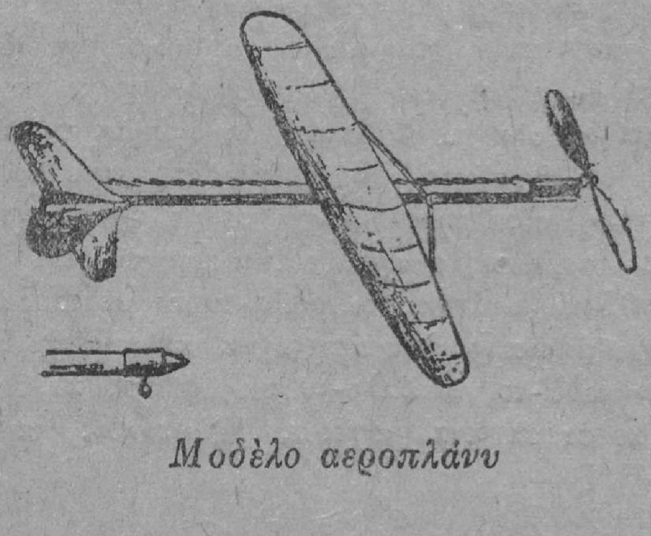

Μοδέλο αεροπλάνυ

Κάνυμε πρότι φορα το σκελετο το φτερύγον-τυ απο λεπτα πέφκινα σανιδάκια. Τα σανιδάκια αφτα τα λιγίζυμε βάζοντάς-τα πάνυ σε ζεστο σίδερο. Το σκελετο το φτερύγον τονε σκεπάζυμε με λεπτο τσιγαρόχαρτο. Με τον ίδιο τρόπο φκιάνυμε κε τιν υρά-τυ, τιν οπία διναμόνυμε με δινατι κλοστι. Τον έλικά-τυ κάνυμε, όπος δίχνι ι ικόνα. Μονάχα δεν πρέπι να κσεχάσυμε, πος όσο λαφρο ίνε το αεροπλάνο-μας τόσο έφκολα μπορι να πετα.

Για τον έλικα φκιάνυμε άκσονα απο λεπτο καρφι ίτε απο ατσαλένιο σίρμα. Ίστερα φκίανυμε κορνίζα ίσια, απο κσίλο πέφκις. Το μάκρος-τις πρέπι νάχι ος 90 δάχτιλυς.

Στο πισινο μέρος τις κορνίζας τοποθετύμε ανκίστρι. Τιλίζυμε το ανκίστρι με λαστικένιες κλοστες. Όσες περισότερες ίνε ι κλοστες τόσι μεγαλίτερι θάνε ι δίναμι τυ αεροπλάνυ.

Αφυ διναμόσυμε τιν φτερύγα κε τιλίκσυμε τις λαστικένιες κλοστες μπορύμε να δοκιμάσυμε πια το αεροπλάνο-μας.

ΑΠΤΟΝ ΑΓΟΝΑ ΤΙΣ ΕΠΙΣΤΙΜΙΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙ ΘΡΙΣΚΙΑ

Τί πρέπι να κάνυμε.

Ας πάρυμε μέρος στιν αντιχριστυγενιάτικι καμπάνια.

Ας οργανόσυμε αντιθρισκεφτικι ιμερίδα κι ας προσκαλέσυμε κε τυς γονιύς-μας.

Ας ετιμάσυμε κε διαδόσυμε στυς κάτικύς-μας αντιθρισκεφτικες πλακάτες κε σιθίματα. Ας εκσετάσυμε τιν εργασίαν τυ ομίλυ τον αθέον κι ας ορίσυμε νέο πλάνο εργασίας για το μέλον. Ας προσπαθίσυμε να ελκίσυμε νέα μέλι.

ΣΤΑ ΒΑΘΙ ΤΟΝ ΕΟΝΟΝ

Α. Μασλοφ.

Ας ρίκσυμε μια ματια στα βάθι τον εόνον. Στον κερο πυ ι άνθροπι δεν κατίχανε τα παντοδίναμα σιμερινα όπλα τις επιστίμις κε τις τέχνις.

Μισόγιμνος γιρνύσε ο άνθροπος· το κορμί-τυ ίτανε σκεπαζμένο απο κομάτια ακατέργαστυ δερμάτυ ζόυ· καταφίγιο τι νίχτα ίχε τι σπιλια ι τιν κυφάλα κανενος πελόριυ δέντρυ, πυ τιν έφραζε με πελόρια πέτρα· όπλα ίχε πέτρινα...

Μάβρα σίγνεφα σκεπάσανε τον υρανο. Φλογερες σαιτιες σκίζυνε τον υρανο. Κε μαζι με τις αστραπες κε τάστροπελέκια ι βροντες κι ο δινατος αέρας κ' ι ραγδέα βροχι παρυσιάζυν ικόνα χαόδικι, ικόνα φρίκις κε τρόμυ. Κε ι ικόνα αφτι γενα στο μιαλο τυ άγριυ τιν ιδέα, πος ιπάρχι κάπιος πολι δινατος, πυ μπορι όταν θιμόσι να προκσενίσι τέτια βοι, να φέρι τέτια καταστροφι στι γίρο φίσι. Φοβερος ίνε ο θιμος τυ παντοδίναμυ αφτυ όντυ. Γιαφτο πρέπι να εφχαριστα καθένας πάντοτε αφτο το αόρατο κε ακατανόιτο όντο, για να γλιτόσι απτο θιμό-τυ, κε να προφιλαχτι απτιν οργί-τυ.

Έτσι γενίθικε στο μιαλο το άγριυ ι ένια για το θεο.

Μα σίχρονα πλύτισε ο άγριος το μιαλό-τυ κε με πλιροφορίες κε γνόσες για τι γίρο φίσι. Κε σίφονα μάφτες άρχισε να καλιτερέψι τι ζοί-τυ. Αντικατέστισε το κσίλινο ραβδί-τυ, το όπλο-τυ τις επίθεσις κε τις άμινας, με τα πέτρινα ακσινάρια κε τα πέτρινα μαχερια. Μελετόντας τι φίσι κατόρθοσε

εργότερα να λιόνι τα μέταλα κε να τα επεξεργάζετε. Έτσι παράλιλα αναπτιζόντανε ι θρισκία κε ι επιστίμι. Κε στο διάστιμα όλις τις ιστορίας τις ανθροπότιτος ι επιστίμι κε ι θρισκία πολεμούσανε μεταξύ-τυς· ο αγόνας έκλινε πότε στο ένα μέρος πότε στο άλο. Μα τελεφτέα ι επιστίμι βγίκε νικίτρια.

ΚΣΕΝΟΦΑΝΙΣ Ο ΕΛΕΑΤΙΣ

Εδο κε διό-μισι χιλιάδες πριν ζύσε χρόνια ένας μεγάλος φιλόσοφος, πυ τονε λέγανε Κσενοφάνι. Στιν εποχι τυ Κσενοφάνι ι έλινες ίσανε ιδολολάτρες. Πιστέβανε σε πολυς θευς, πυ τυς φανταζόντανε με ανθρόπινι μορφι, μα αθάνατυς κε παντοδίναμυς.

Ο Κσενοφάνις, όπος κε πολι άλι φιλόσοφι τις εποχίς-τυς δεν πιστέβανε στα παραμίθια τις θρισκίας. Ίκσεραν πος θει, στον Όλιμπο, το βυνο όπυ κατικύσαν κατα τι μιθολογία ι θει, δεν ιπίρχαν κε πος τυς θευς τυς έπλασαν ι ίδιι ι άνθροπι. Να τι έγραφε για τυς θεύς-τυς ο Κσενοφάνις.

Αν ίχαν χέρια τάλογα, τα βόιδια, τα λιοντάρια,
να φτιάνυν ότι ι άνθροπι κε ζογραφιες να γράφυν,
τάλογα καθος τάλογα, τα βόιδια σαν τα βόιδια
θα ζογραφίζυν τυς θευς κε σόματα παρόμια
σαν τα δικά-τυς τάκαμναν, θευς σαν τα κορμιά-τυς.

Οχι ι θει, μα ι άνθροπι έπλασαν τυς θευς κατα ικόνα κε ομίοσί-τυς.

Ο ΓΑΛΙΛΕΟΣ

Τρακόσια χρόνια πριν. Στι σιμερινι προτέβυσα τις Ιταλίας, τι Ρόμι, τιν εκσυσία τιν ίχανε ο πάπας κ' ι άνθροπί-τυ. Ο πάπας θεορύντανε τότε αντιπρόσοπος τυ θευ στον κόζμο. Σένα πλύσιο επιπλομένο δομάτιο πάνυ σε ψιλο κε μαλακο καναπε, κοντα στο παράθιρο καθόντανε ένα λιγνο κε αδίνατο γεροντάκι, με πλύσιο μετακσοτο ράσο κε κόκινο σκύφο στο ολόγιμνό-τυ κάφκαλο. Δίχος ζοι το πρόσοπό-τυ κε κατάχλομο κε τα μάτια-τυ μισοκλιζμέναα ίσαν καριφομένα στο πάτομα.

Μπροστά-τυ με σταβρομένα τα χέρια στεκότανε με δυλικι ιπόκλισι ένας νέος καλογεράκος με μάτια μικρα κε πονιρα.

Κ' ι διό-τυς, ο γέρος κι ο νέος, ίτανε μέλι τις μιστικις αστινομίας, πυ λεγόντανε ιερι εκσέτασι.

Σκοπος τις αστινομίας αφτις ίτανε να καταδιόκι όλυς εκίνυς, πυ διδάσκανε ίτε μιλύσανε ενάναντια στιν εκλισία. Ολυς αφτυς τυς ρίχνανε στις φιλακες κε τυς βασανίζανε...

— Τί θέλετε, ίπε ο γέρος. Κάτι νέα με φέρνετε;

— Νέα άγιε πατέρα.

— Εμπρος λιπον, ακύο.

— Αγιε πατέρα, ος τι σίμερα ι χριστιανι πιστέβυνε πος ι γι ίνε ακίνιτι κι ο ίλιος κυνιέτε ολόγιρά-μας.

Ετσι διδάσκι ο μεγάλος σοφος Πτολομέος. Ετσι διδάσκι κ' ι αγία εκλισία τις Ρόμις.

— Καλα, αντίκοπςε ανιπόμονα ο γέρος, κε μίπος ιπάρχι κανένας πυ αμφιβάλι ς'αφτα;

— Ιπάρχι, άγιε πατέρα, ιπάρχι. Ρίχςε μια ματια ςτο διδλίο αφτο, κε τυ άπλοςε ένα μικρο βιδλίο με πέτςινα κςόφιλα.

— Εδο, κςακολύθιςε, ο καλόγερος αποδίχνετε όλος διόλυ το αντίθετο. Πος τάχα ι γι γιρίζι ολόγιρα ςτον ίλιο. Αθελα ο γέρος πίδιςε απτον καναπέ-τυ. Σπίθες πετύςαν τα μάτια-τυ.

— Αφτο ίνε έρεςι, φόνακςε. — Κε πιος τόλμιςε να τιπόςι τέτιο διβλίο;

Ο νέος ςιοπύςε.

— Ι γι κινίτε, χά, χά, χά! πικρογέλαςε ο γέρος.

Κι αν ίνε ςοςτο αφτο, πιός θα μπορύςε να τιν κινίςι; Κάπιος άνκελος δίχος άλο. Αν αφτος ο άνκελος δριςκόντανε ςτιν επιφάνια τις γις θα τονε δλέπαμε δίχος άλο. Στα δάθι τις γις ο άνκελος αφτος δεν μπορι νάνε γιατι εκι ςίφονα με τι διδαςκαλία τις εκλιςίας-μας βρίςκοντε μονάχα ι πονιρι δεμόνι. Πιός τόλμιςε να τιπόςι το αφθάδικο αφτο διδλίο;

— Ο Γαλιλέος, πάτερ άγιε, ο Γαλιλέος.

— Αφτος ο καθιγιτις τυ πανεπιςτιμίυ τις Πάδυας;

— Μάλιςτα.

— Καλα, μα α δε δίνομε προςοχι ςτο διδλίο αφτο; ρότιςε κςανα ο γέρος. Ιςος κε κανένας να μιν το διάδαςε ακόμα.

— Διςτιχος, ίνε αργα. Ο κόζμος όλος μιλα για το διδλίο αφτο. Απ' όλα τα μέρι τις Εβρόπις χιλιάδες έρχοντε ςτο Γαλιλέο για νάκύςυνε τι διδαςκαλία-τυ. Δεν πιςτέδι κανένας ςτι διδαςκαλία τις εκλιςίας-μας.

Ι επιςτίμι φάνικε πιο δινατι απο μας.

Ο γέρος πίδιςε απτον καναπε.

— Αν ίνε έτςι, πρέπι αμέςος να ενεργίςυμε.

Νά προςκαλέςυμε το Γαλιλέο ςτο δικαςτίριο. Εκι θα τον ανανκάςυμε ν'αρνιθι τι διδαςκαλία-τυ.

Θα τον ανανκάςυμε κε νάναγνορίςι πος ίνε ςόςτι ι διδαςκαλία τις εκλιςίας.

— Μ'α δε το παραδεχτι; ρότιςε ο καλογεράκος.

Λάμπςανε απο μίςος κε κακία τα μάτια τυ καλόγερυ.

— Ας ίνε καλα τότε το κςίλο κε τα δάςανα. Κι α θα επιμένι κε τότε, θα τονε ρίκςομε ςτι φοτια.

— Μ'αν ανανκαςτι ν'αρνιθι τι διδαςκαλία-τυ;

— Τότε θα διλόςομε παντυ, ς'όλον τον κόζμο πος τιν αλίθια δε διδάςκι ι επιςτίμι, μα ι εκλιςία τυ αγίυ Πέτρυ.. Κ'έτςι, εμπρος ςτι δυλια! Προςκαλέςτε ςτο δικαςτίριο τυς πατέρες τις ιερις εκςέταςις.

Εφιγε ο καλογεράκος. Ο γέρος πλιςίαςε ςτο παράθιρο. Το πρόςοπό-τυ πίρε πάλι το πρότο το άζοο χρόμα. Στυς δρόμυς τις Ρόμις κςίπνιςε ι ζοι ο θόριδος τις ιμέρας.

—Μ'α ςτάλίθια κινίτε ι γι, ςκέφτικε... Δεν πρέπι να κλονίςομε με τιν ιδέα αφτιν κι αν ίνε ςοςτο. Γιατι αν έχι δίκεο ο Γαλιλέος, ι εκςουςία τις εκλιςίας τελίοςε. Κανένας πια δε θα μας ακύςι. Οχι, όχι, δε θα επιτρέπςομε ποτες ένα τέτιο πράμα.

II

Τον κερο, πυ γινότανε ο παραπάνο διάλογος, ο Γαλιλέος δίχος να ιποπςιάζετε τίποτε βριςκότανε ςτο εργαςτίριο-τυ. Ιτανε 70-ντάρις με έκςιπνο πρόςοπο κε γλικα χαραχτιριςτικα. Αναπαβότανε ίςτερα απτιν εργαςία τις μέρας.

Αντίκρι-τυ καθότανε ο προςτάτις-τυ, ο Σαλβιάτι.

— Όλος ο κόζμος μιλάι για τιν ανακάλιπςί-ςας, ακριβέ-μας διδάςκαλε, παντυ ακυς, ι γι κινίτε, ι γι κινίτε.

Άκςαφνα κάπιος χτίπιςε ςτιν πόρτα.

— Πίος νάνε τέτια όρα, ίπε ο Γαλιλέος.

— Ας πάο να δο, ίπε ο Σαλβιάτι κε βγίκε ςτο διάδρομο. Ίςτερα απο λίγα λεπτα γίριςε χλομος κε ταραγμένος. Στα χέρια-τυ κρατύςε ςφραγιζμένο μπακέτο, πυ έδοςε ςτο Γαλιλέο.

Ο Γαλιλέος πίρε το μπακέτο τάνικςε κε το διάβαςε.

— Ι πατέρες τις ιερις εκςέταςις ίπε, με προςκαλύνε ςτο δικαςτίριο. Θέλυνε να μ' ανανκάςυν ν' αρνιθο απτι διδαςκαλία-μυ. Ζιτάνε να ςκοτόςυ να δολοφονίςυν τιν επιςτίμι, τιν ελέφθερι ςκέπςι. Ζιτύνε να παραδεχτο πος ανακάλιπςί-μυ ίνε „πςέμα“ πος ι γι ίνε ακίνιτι.

— Κε τί ςκέφκεςτε να τυς απαντίςετε.

— Θα τυς πο: κε όμος κινίτε.

Κε λέγοντας αφτα ο Γαλιλέος ίςιχα βγίκε ςτο διάδρομο, πυ τον περίμενε ο αποςταλμένος τις ιερας εκςέταςις.

III

Όταν ο Γαλιλέος μπίκε ςτι μιςοςκότινι έθυςα τυ δικαςτιρίυ, ίδε γίρο ςένα μακρυλο τραπέζι δέκα καρδινάλυς όλυς με κόκινες ςκύφες.

Τα πρόςοπά-τυς ίτανε κατςυφιαζμένα κε άγρια.

Πάνο ςτο τραπέζι μέςα ςε αςιμένια κιροςτάςια γίρο ςτο εβανκέλιο κέανε κάμποςα κερια. Ο μεγαλίτερος ιεροκςεταςτις — ένα κατάκςερο γεροντάκι με κάταςπρο, απο μαλια κεφάλι — διάκοπςε τι ςιοπι κε δίχνοντας ένα βιβλίο ςτο Γαλιλέο αρότιςε:

— Ίνε δικό-ςυ το βιβλίο αφτο;

— Νε.

— Εδο αποδίχνετε πος ι γι κινίτε ολόγιρα ςτον ίλιο κε ο ίλιος ίνε ακίνιτος;

— Κςέρετε πος ι αγία εκλιςία τις Ρόμις διδάςκι το αντίθετο;

— Νε.

— Ίςτε πεπιζμένος πος λέτε τιν αλίθια;

— Νε.

— Δεν σκέφτεστε ν'αρνιθίτε απ τι διδασκαλία-σας;

— 'Οχι.

Πλισίασε τότε το Γαλιλέο ο δίμιος κι αφυ τυ έδοσε τα χέρια τον οδίγισε στο πλαγινο δομάτιο.

'Ιστερα απο μισι όρα οδιγίσανε ξανα το Γαλιλέο στιν έθυσα τις δίκες κε τον βάλανε μπροστα στυς δικαστες. Μόλις βαστιύντανε πάνο στα πόδια. Το πρόσοπά-τυ ίτανε παραμορφομένο απτυς πόνυς. Δίσκολα μπορύσε να γνορίζι τι γινόντανε ολόγιρά-τυ. Το κσίλο κε τα βάσανα καταβάλανε το εκσαντλιμένο-τυ κορμι.

Για ένα μόνο σκεφτότανε τόρα ο γέρος. Πός δεν ίτανε,νέος, κε δεν μπορύσε να ιποφέρι τα βάσανα.

— Πιγένετε, ίπε ο πρόεδρος τυ δικαστιρίυ.
Θα σας παρακολυθίσυμε. Κι αν τολμάτε πάλι να κσακολυθάτε τι διδασκαλία-σας, μάθετε πος κανένας δε θα ίνε σε θέσι να σας γλιτόσι απτι φοτια.

Με βία σαλέβοντας τα γεροντικά-τυ πόδια ο Γαλιλέος βγίκε απτο δικαστίριο πσιθιρίζοντας!

— Κε μολατάφτα ι γι κινίτε ολόγιρα στον ίλιο

ΚΕ ΣΙΜΕΡΑ ΑΚΟΜΙ Ι ΕΚΛΙΣΙΑ ΠΟΛΕΜΑ ΤΙΝ ΕΠΙΣΤΙΜΙ

1 Βιένι ινε προτέβυσα τις Αφστρίας.

Εκι πέρα ο καθιγιτις Κάμερερ έκανε πιράματα πάνυ στι σαλαμάντρα για ν' αποδίκσι πος μεταδίνυνε τα ζόα τις κλιρονομικές-τυς ιδιότιτες. Τα πιράματα, πυ έκανε έφεραν σε σιμπεράζματα, πυ ίταν ενάντια με τι θρισκία. 'Αφτο μονάχα έφτασε για να τυ κιρίκσι τον πόλεμο ι εκλισία. Τον κατατρέκσανε, τον καταδιόκσανε κε κατορθόσανε να τον απομακρίνυνε απτο πανεπιστίμιο. Δεν ίχέ πια ο Κάμερερ επιστιμονικο εργαστίρι για να κσακολυθα τα πιράματά-τυ, τιν επιστιμονικί-τυ εργασία. Δεν μπόρεσε να το ιποφέρι ο Κάμερερ κι αφτοχτόνισε. 'Ετσι κε σίμερα ι εκλισία κσακολυθα να πολεμα τυς ανθρόπυς, πυ τολμύνε ανιχτα να πάνε ενάντια στις θρισκεφτικες πρόλιπσες κε δισιδεμονίες.

Ο πόλεμος μετακσι τις θρισκίας κε τις επιστίμις δεν τελίοσε ακόμα. Σ' όλον τον καπιταλιστικο κόζμο ο πόλεμος αφτος κσακολυθα. Κε δεν μπορι να γίνι διαφορετικα.

Γιατι δεν μπορι να ιπάρκσι θρισκία εκι, όπυ ρίχνι τις φοτινές-τις αχτίδες ι γνόσι τις επιστίμις. Μονάχα στι χόρα-μας ι επιστίμι θεορίτε νικίτρια Γιατι μονάχα σ' εμας διεκσάγετε αποφασιστικος αγόνας ενάντια στις θρισκεφτικες δισιδεμονίες.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΕΚΠΛΙΡΟΣΙ

1. Για να μάθετε πιά ίνε ι μορφι τις γις παρακολυθίςτε τιν ανατολι το ίλιυ. Προςέκςτε πιά αντικίμενα φοτίζυντε πρότα απτις αχτίδες τυ ίλιυ κε πιά αργότερα.

2. Κιτάκςτε το ιλιοβαςίλεμα. Πιά αντικίμενα φοτίζυντε τελεφτέα απτις αχτίδες τυ ίλιυ πυ βαςιλέβι; Τί μας λένε αφτες ι παρατίριςες; Πός θα φότιζε ο ίλιος τι γι αν ι επιφάνιά-τις ίτανε ίςια;

3. Παρατιρίςτε ένα αμάκςι ςτι ςτέπα, ίτε βαπόρι ςτι θάλαςα, πυ ζιγόνι απο μακρια. Τί φένετε πρότα; Τί αργότερα; Γιατί δε βλέπυμε διαμιας όλο το αμάκςι;

4. Ροτίςτε τυς γέρυς πιά ιδέα ίχανε για τι γι ςτα παλεα χρόνια κε ότι θα ςας πύνε διιγιθίτετο ςτιν τάκςι.

5. Γράπςτε εργαςία πάνο ςτο θέμα: «Τι μυ διιγιθίκανε ςπίτι για το ςκίμα τις γις».

Πιράματα.

Ας πάρυμε ένα γιάλινο ςκέβος κε ας το γεμίςυμε απο μίγμα νερυ κε λαδιυ ςε τέτιο ποςο πυ το λάδι να μιν πλέι πια ςτιν επιφάνια. Τί θα απογίνι; Ι ςχιματιζμένι απτο λάδι ςφέρα θα ςταθι ςτι μέςι τυ μίγματος πυ έχι ςτο ποτίρι. Ας περάςυμε μες απτι ςφέρα τυ λαδιυ μια βελόνα πλεκςίματος κι ας τι γιρίςυμε γρίγορα ανάμεςα ςτις απαλάμες τον χεριό-μας.

Μαζι με τι βελόνα θα γιρίςι κ'ι ιγρι ςφέρα απο λάδι. Κατόπιν απτιν επιφάνια αφτις τις ςφέρας θα κςεχοριςτι ένα μέρος λαδιυ κε θα μεταβλιθι ςε δαχτιλίδι απο λάδι. Οςότυ γιρίζυμε τι βελόνα θα γιρίζι κ'ι ςφέρα κε ολόγιρά-τις κε το λαδένιο δαχτιλίδι.

Μα κςάφνυ το δαχτιλίδι θα κςεχοριςτι ςε πολα μέρι· κάθε ένα απαφτα θα γίνι μικρο λαδένιο ςφερυλάκι κι όλα αφτα τα ςφερυλάκια θάρχίςυνε να τρέχυν το ένα κατόπιν ςτυ άλο ολόγιρα ςτι μεγάλι λάδινι ςφέρα.

2. Κάντε το ακόλυθο πίραμα: Πάρτε ένα μεταλικο ςφερυλάκι κε ένα δαχτιλίδι πυ απαφτο να περνα έφκολα το ςφερυλάκι. Ζεςτένετε το ςφερυλάκι κε δοκιμάςτε να περάςτε απτο δαχτιλίδι. Δέτε τί θα γίνι; Γιατί το ζεςταμένο ςφερυλάκι δεν πέραςε απτο δαχτιλίδι; Αφίςτε το ςφερυλάκι να κριόςι κε κςανα περάςτε-το απτο δαχτιλίδι. Τί θα γίνι;

Πός ςχιματίςτικε ι γι.

Πολα εκατομίρια χρόνια πριν ςτο υράνιο διάςτιμα βριςκόντυςαν νεφελόδικες κιλίδες απο φενκοβολα αέρια. Ας κςετάςυμε μια απάφτες. Στι μέςι-τυς φάνικε ένας λαμπερος πιρομένος πιρίνας. Αφτο θα πι πος γενίθικε ένα αςτέρι — ίλιος.

Με τον κερο όλος ο νεφελόδικος πιρίνας μεταςχιματίςτικε ςε πελόρια ςφέρα απο φοτια, πυ με μια ιπερβολικι ταχίτιτα άρχιζε να γιρίζι ολόγιρα ςτον εαφτό-τις ςα μια ζβύρα.

Απ τιν επιφάνιά-τυς αρχίςανε να κςεχορίζυντε κάτι ςα δαχτιλίδια. Τα δαχτιλίδια αρχίςανε κι αφτα γρίγορα να γιρνύνε, να κριάνυνε κε να μεταβάλυντε ςε φοτινες ςφέρες. Ι ςφέρες αφτες γιρίζυνε ολόγιρα ςτον ίλιο. Μια απτις ςφέρες αφτες ίνε ι γι-μας. (Θιμιθίτε το πίραμα με το λάδι).

Ι γι ίτανε ςτιν αρχι λιομένι φενκόδολι ςφέρα με πικνι πιρομένι ατμόςφερα. Ιτανε ένας ίλιος ςε μικρότερο μέγεθος. Λίγο-λίγο ι γι άρχιςε να κριόνι. Ι επιφάνια τις γις τότες ίτανε μια θάλαςα απο φοτια, με πλεύμενα πάνο-τις νιςια απο ςτερεες ίλες, πυ ςμίκςανε ςε ςδόλος. Λίγο-λίγο ι αντοχι τυ φλιυ άφκςιςε. Ι γι άρχιζε να κριόνι πιο γρίγορα κε ςε λίγο ςχιματιςτίκανε ι πρότες δεκςαμενες απο νερο, ι προτόγονες θάλαςες κε οκεανι.

Αφυ ο φλιος τις γις έφταςε οριζμένο χόντρος χίμαρι απο φοτια, πυ κςεπροβάλανε μέςα απτι γι, δεν μπορύςανε πια να τιν λιόςυνε κε μόνο πυ τιν τριπύςανε ςε μερικά-τις μέρι. Ετςι ςχιματιςτίκανε τα πρότα ιφέςτια. Μερικα ιφέςτια ενεργύνε ακόμι· κε τόρα θιμίζυνε πος μέςα ςτι γι έχι ακόμι φοτια. Αλα ζδίςανε πια. Ζδιζμένα ιφέςτια ςτον Κάφκαςο ίνε το Ελμπρυς κε το Καζμπεκ.

Βρὲςτε ςτο χαρτι αφτα τα βυνα κε ζιτὶςτε άλα ιφὲςτια πυ εμάθετε ςτα προιγὺμενα μαθίματά-ςας.

ΤΙ ΛΕΓΙ Ι ΘΡΙΣΚΙΑ ΓΙΑ ΤΙΝ ΠΡΟΕΛΕΦΣΙ ΤΙΣ ΓΙΣ

Ι εκλιςία κε ι πιςτὶ-τις ιπερέτες, ι παπάδες διμιυργίςανε το παραμίθι για τιν διμιυργία τις γις. Στιν γραφι (διδλίο εκλιςιαςτικο) λεφτομεριακα γίνετε ι διίγιςι πος πλάςτικε ο κόζμος απτο θεο ςε έκςι μέρες κε δίχνετε κιόλες ςε πια μέρα διμιυργίθικε ι γι. Εμας μας φένετε αςτίο κε απίςτεφτο αφτο το παραμίθι, τόρα, όταν μάθαμε πος απτι ςτιγμι τυ αρχικυ ςχιματιζμυ τις γίς-μας ος ςτιν πίκςι τις επιφάνιάς-τις κε το ςχιματιζμο τυ φλιύ-τις, περάςανε χιλιάδες εκατονταετιρίδες. Ι επιςτίμονες δε ςιφονυν ςτο ζίτιμα τι ιλικίας τις γις μα κανίς-τυς δεν αμφιβάλι για το ζίτιμα πος ι ιλικία τις γις μετριέτε με πολες κε πολες χιλιετιρίδες.

Στα παραμίθια τις εκλιςίας για τι διμιυργία τυ κόζμυ ιπάρχυνε πολες αντίφαςες. Για παράδιγμα ςτι γραφι αναφέρετε πος ο ίλιος, το φενκάρι, κε τ'αςτέρια γίνανε απτο θεο τιν τέταρτι μέρα, διλ. αφυ διμιυργίθικε ι γι. Εμις μάθαμε πια, πος μια φορα, κ' ι γί-μας ςκιματίςτικε απτον ίλιο.

Αλο παράδιγμα: ςίφονα με τιν αφίγιςι τις γραφις ο θεος χόριςε τον υρανο απτι γι. Μα εμις καλα κςέρυμε πος υρανος δεν ιπάρχι διόλυ. Ιπάρχι μόνο ένα ςτρόμα ατμόςφερας, πυ περιζόνι τιν επιφάνια τις γις κε επιδις το ςτρόμα αφτο ίνε παχι πέρνι χρόμα γαλάζιο, αφτο πυ ςτι κινι χρίςι λέγετε υρανος.

Παραπέρα απο τι γλινι ατμόςφερα ίνε απέραντο κενο.

Ολα αφτα τα παραμίθια χριάζοντε ςτιν εκλιςία για να φιλάγι ςτον αγράματο εργατικο λαο τινπ ίςτι ςε κάτι τις το ιπερφιςικο για να τον έχυν κάτο απο τιν εκμετάλεπςι τον καπιταλιςτον. Σάφτο πρέπι να ιποτάςετε καθένας Κε έτςι να μι αφίςυνε τον εργατικο κόζμο να φκιάςι μόνος-τυ τι ζοι με τις δικιές-τυ δίναμες, δίχος τυς καπιταλιςτες κε δίχος τι „θαματυργικι βοίθια τυ θευ“.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΕΚΠΛΙΡΟΣΙ

1. Κιτάκςτε το χαρτι τον ιμιςφέριον. Σε τι διακρίνετε απτιν ιδρόγιο;
2. Για δέτε τι ίνε περιςότερο ςτι γι, κςιρα ίτε θάλαςα.
3. Ζιτίςτε ςτο χαρτι κε ςτιν ιδρόγιο τυς οκεανυς, τις ίπιρες, γράπςτε ςτο τετράδιό-ςας τα ονόματά-τυς.

ΠΛΙΡΟΦΟΡΙΑ

Το μεγαλίτερ μέρος τις επιφάνιας τις γίινις ςφέρας ςκεπάζι ι πανκόζμια θάλαςα πυ ςχιματίζι πέντε οκεανυς: το Μεγάλο Ιρινικο, τον Ατλαντικο, τον Ινδικο, τον Νότιο, κε τον Βόριο Παγομένο, πυ τόρα τον λογαριάζυνε μέρος τυ Ατλαντικυ κε τον ονομάζυν Θάλαςα τυ Βοριυ Πόλυ. Το μέςο βάθος τον οκεανον πάνυ-κάτυ ίνε 4.000 μέτρα.

Ολι ι οκεανι ίνε αναμεςό-τυς ενομένι.

Ιπιρες ονομάζυνε μεγάλα μέρι τις ςτεριας.

Ιπιρες ίνε το όλον τέςερες: ι παλια ίπιρος πυ περιλαβένι τρία μέρι τις γις—τιν Εβρόπι, τιν Αςία κε τιν Αφρικι, ι νέα ίπιρος, πυ περιλαβένι τις διο Αμερικες, ι Αφςτραλιανι ίπιρο κ' ι Ανταρχτικι.

Ι ςίχρονι γεογραφία παραδέχετε έκςι μέρι τυ κόζμυ: τιν Εβρόπι, τιν Αςία, τιν Αφρικι, τιν Αφςτραλία, τιν Αμερικιν κε τιν Ανταρχτικι.

ΓΙΑΤΙ ΓΙΝΕΤΕ Ι ΔΙΑΔΟΧΙ ΤΙΣ ΜΕΡΑΣ ΚΕ ΤΙΣ ΝΙΧΤΑΣ

Κιτάζοντας τιν ιδρόγιο ςφέρα βλέπυμε πος λέφτερα γιρίζι ολόγιρα ςτον άκςονά-τις.

Τινε φκιάςανε έτςι για να μιάζι περιςότερο με τι ςφέρα τι γις.

Κ' ι γίινι ςφέρα δε βρίςκετε κι αφτι ςε κατάςταςι ιςιχίας. Κινιέτε γιρίζοντας ολόγιρά ςτον άκςονά-τις. Απτο γίριζμα αφτο εκςαρτιέτε ι διαδοχι τις ιμέρας κε τις νίχτας. Το μέρος, πυ ι γι έχι γιριζμένο ςτον ίλιο, έχι μέρα το αντίθετο έχι νίχτα. Μάφτο τον τρόπο δεν κινιέτε όπος μας φένετε, ο ίλιος ολόγιρα ςτι γι—ο ίλιος μένι ακίνιτος, μα γιρίζι ι γι ολόγιρα ςτον άκςονά-τις.

Γιρίζοντας τιν ιδρόγιο ςφέρα βλέπυμε πος τα άκρα τυ άκςονά-τις μένυν ακίνιτα. Τα ςιμία αφτα ονομάζυντε πόλι. Φιςικα ι γι δεν έχι ένα τέτιο μεταλικο άκςονα όπος έχι ι ιδρόγιο-μας. Ο άκςονας τις γις ίνε μια φανταςτικι μέςα-τις γραμι, όπυ ολόγιρα γιρίζι ι γι. Κε ςτι γι έχι διο ςιμία, πυ μένυν ακίνιτα. Τα ςιμία αφτα ονομάζοντε πόλι τις γις, το ένα—Βόριος πόλος κε τάλο—Νότιος.

Ι γι γιρίζι απτι δίςι ςτιν Ανατολι, κε γι αφτο μας φένετε πος ο ίλιος βγένι απ τιν ανατολι.

Ι ΔΙΑΔΟΧΙ ΤΟΝ ΕΠΟΧΟΝ ΤΥ ΧΡΟΝΥ

Γιρίςοντας ολόγιρα ςτον άκςονά-τις ι γι γιρίζι τάφτόχρονα κι ολόγιρα ςτον ίλιο. Ολόκλιρο το γίρο-τις κάμνι ςένα χρόνο, πυ ίνε ίςος με 365 μέρες κε 6 όρες Μάλα λόγια όςπυ ι γι να κάνι ένα γίρο ολόγιρα ςτον ίλιο, προφτένι να γιρίςι ολόγιρα ςτον άκςονά-τις 365 κε $^3/_4$ φορες.

Εμις ζύμε ςτο βόριο ίμιςι τις γίινις ςφέρας.

Ο ΙΛΙΟΣ

Ο ίλιος ίνε ι πιγι τυ φοτος κε τις θερμότιτας. Το πελόριο αφτο σόμα ίνε 1.280.000 φορες μεγαλίτερο απτι γι στον όνκο κε 324 φορες μεγαλίτερο στο βάρος. Ι επιφάνια τυ ίλιυ ίνε μια φλογερι, κινύμενι, εόνια κιματιζόμενι επιφάνια ιγρις φοτιας. Ι αχτίδες τυ ίλιυ έχυνε γριγοράδα 300 χιλ. χιλιόμετρα το δεφτερόλεπτο.

Ι επιφάνια τυ ίλιυ δεν ίνε ίσιχι. Σιχνα παρυσιάζοντε σάφτίνε μεγάλες κιλίδες. Κάποτε γίνυντε φριχτες έκρικσες κε τότες σικόνυντε απτον ίλιο πελόριες φλόγες. Αφτα τα φενόμενα τις ιλιακις ενέργιας κε ιρεμίας γίνυντε πάνο σε οριζμένυς νόμυς. Ο μεγαλίτερος αριθμος εκρίκσεον κε κιλίδον γίνετε κάθε 11 χρόνια.

Ο ίλιος βρίσκετε σε πελόρια απόστασι απτι γι. Ινε δίσκολο να σχιματίσυμε μια ένια τις απόστασις αφτις—ίνε 149.500.000 χιλιόμετρα.

Εργασία για εκπλίροσι.

Λογαριάστε σε πόσο κερο θα έφτανε απτον ίλιο σ'εμας ένα τρένο-εκσπρες πυ κάνι τιν όρα 90 χιλιόμετρα; Πόσο κερο θα εχριαζόντανε το αεροπλάνο; (Το αεροπλάνο κάνι τιν όρα 200 χιλιόμετρα).

Το φος διατρέχι στο δεφτερόλεφτο 300 χιλιάδες χιλιόμετρα. Ορίστε σε πόσο κερο φτάνι σε μας το φος τυ ίλιυ;

Ο ίλιος μας στέλνι τι θερμότιτα κε το φος. Για τι ζοι το φιτον, το ζόον κε τον ανθρόπον, πυ κατικυν στι γι, ι θερμότιτα κε το φος ίνε απαρέτιτα. Ο ίλιος με τις αχτίδες-τυ διμιυργι τι ζοι κε τι διατιρι. Ι ζοι τον ανθρόπον, τον ζόον κε τον φιτον εκσαρτιέτε απτιν επίδρασι τον αχτίδον τυ ίλιυ. Δίχος τον ίλιο στι γι δε θα ίπαρχε ζοι.

ΕΚΛΙΠΣΕΣ ΤΥ ΙΛΙΥ

Κάποτε παρατιρύμε πος κάπιος σκοτινος κίκλος σκεπάζι τον ίλιο. Αφτο γίνετε όταν το φενκάρι μπένι ανάμεσα στι γι κε στον ίλιο, κε ρίχνι τον ίσκιο-τυ στι γι. Ι γι περνα απτι λορίδα τις σκιας, πυ ρίχνι το φενκάρι, κε τότες ο ίλιος ολόκλιρος ί κε μόνο ένα μέρος-τυ γίνετε αορατο, δε φένετε. Γίνετε λέμε έκλιπσι τυ ίλιυ.

Ι πιο κοντινες σε μας έκλιπσες γίνανε στα 1914 κε στα 1927. Μεριχ έκλιπσι τυ ίλιυ έγινε στο Σίδεζμο το Σ.Σ.Δ. στις 12 τυ Νοέμβρι τυ 1928 στις 9 το πρωι. Ι ακόλυθι ολικι έκλιπσι τυ ίλιυ θα γίνι στις 19 τυ Ιύν 1936 κοντα στις 5 το πρωι.

***Στυς μαθιτες:* Ολα πυ μάθετε για τι γι κε τον ίλιο πέστε-τα στυς σιντρόφυς κε σπιτικύς-τας. Τιν εντίποσι πυ σας έκανε κε τί σας λένε σιμιόστε-τα.**

ΤΟ ΦΕΓΚΑΡΙ

Το φενκάρι δεν έχι δικό-τυ φος. Αντανακλα μόνο το φος, πυ τυ στέλνι ο ίλιος κε φοτίζι τι γι μάφτο το αντανακλαστικο φος. Μ'αφτο ακριβος τον τρόπο ο καθρέφτις ίτε ι άσπρες ταπετσαριες ανταναχλύνε το φος τυ ίλιυ, πυ πέφτι πάνυ-τυς κε φοτίζυνε το μέρος τυ δοματίυ, όπυ δεν μπορύνε να πέσυνε ι ίσιες αχτίδες τυ ίλιυ.

Στα μεγάλα τιλεσκόπια μπορι κανις να δι καλα τιν επιφάνια τυ φενκαριυ, μόνο πάντα το ίδιο ίμισι. Γιατι το φενκάρι έχι γιριζμένο στι γι πάντα τιν ίδια-τυ μερια. Στιν επιφάνια τυ φενκαριυ βλέπυμε μεγάλα βαθυλόματα κε πσιλα βυνα, πυ ίνε πσιλότερα κι αππα πιο πσιλα βυνα τις γις. Τα περισότερα βυνα στο φενκάρι ίνε στρονκιλα κε φαρδια στι βάσι, κε στιν κοριφι έχυνε στρονκιλο βαθύλομα.

Απαντύντε στο φενκάρι κε βαθιες σκιζμάδες. Ιποθέτυν πος αφτες ίνε τ'αχνάρια δινατον κλονιζμον, πυ έπαθε ο φλιος τυ φενκαριυ. Πολιν κερο πριν, το φενκάρι βρισκότανε σε κατάστασι λιοσίματος (τίκσις). Κατòπιν κρίοσε ι επιφάνιά-τυ κι άρχισε να σκεπάζετε με φλιο. Οταν κρίοσε ι επιφάνια τυ φενκαριυ ο φλιός-τυ άρχισε να σκίζετε. Πάγοσε προπολυ κε δεν έχι πάνυ-τυ ύτε νερο ύτε αγέρα.

Δίχος αγέρα κε νερο δεν μπορι να ζι κανένα ζοντανο. Οστε, στο φενκάρι δεν έχι ζοι.

Κατα το μέγεθός-τυ το φενκάρι ίνε 50 φορες μικρòτερο αππι γι. Βρίσκετε σε απόστασι 384.000 χιλιόμετρα αππι γι. Κάμνι τον γίρο-τυ ολόγι ρα στι γι σε 27 κε $^{1}/_{3}$ μερόνιχτα.

Ι ΕΚΛΙΠΣΕΣ ΤΥ ΦΕΝΚΑΡΙΥ

Μπορύμε απο μπροστα να λογαριάσυμε τον κερο πυ θα γίνυνε έκλιπσες ιφενκαριυ.

Μπορύμε ακριβος να δίκσυμε τον κερο πότε θαρχίσι κε πότε θα τελιόσι έκλιπσι. Ι πιο κοντινι έκλιπσι τυ φενκαριυ έγινε στις 8 τυ Δεκέμβρι τυ 1917

Αφτι ίτανε ολικι έκλιπσι. Μα όταν σκεπάζετε με σκια μόνο μέρος τυ δίσκυ τυ φενκαριυ, τότες ι έκλιπσι ονομαζετε μερικι.

Αλοτες ι άνθροπι δεν μπορύσαν να κσιγίσυνε το φενòμενε αφτο κε νομίζανε πος κάπιος τερατόδικος δράκοντας κατέπινε το φενκάρι. Θοριβύσαν, φονάζανε, χτιπύσανε σκέβι νομίζοντας πος έτσι θα φοβίσυνε κε θα διόκσυνε το δράκοντα.

Κι όταν επιτέλυς το φενκάρι έβγενε αππι σκια τις γις, ι άνθροπι νομίζανε—πος το θεριο—ο δράκοντας φοβίθικε κε κσανάβγαλε το φενκάρι αππο πελόριο στόμα-τυ.

Τòρα πέρασε ο κερος γι αφτα τα παραμίθια. Οπιο ιμερολόγι κι αν πάρυμε θα μάθυμε πότε θα γίνι έκλιπσι, πότε θα τΰρθι τυ δράκοντα ι όρεκσι να καταπιι" το φενκάρι κε σε πόσα λεφτα θα το κσαναβγάλι.

Σε μια καθάρια νίχτα, όταν ίνε πανσέλινο, ίνε έφκολο να δι κανις στο φενκάρι κάτι αλόκοτες κιλίδες, πυ σάμπος σκιματίζυνε μορφες ζόον. Τριακόσια

χρόνια πριν ο επιστίμονας Γαλιλέος κίταχσε με δινατο τιλεσκόπιο το φενκάρι κε βρίκε πος το σκίζυνε παντυ κάμπι. Τόρα μάλιστα πυ ι άνθροπι μάθανε να κάμνυνε μεγάλα τιλεσκόπια λέφτερα μπορι κανις να διακρίνι τυς κάμπυς αφτυς.

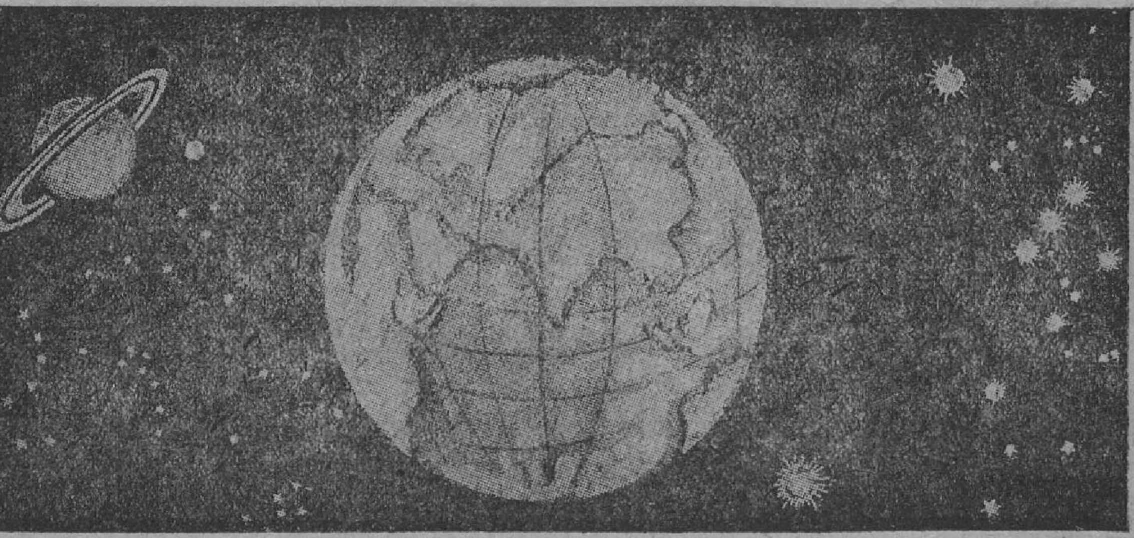

Μέρος υρανυ τι νίχτα. Το ένα μέρος τι γις φοτιζμένο απτον φενκάρι. Στ'αριστερα φένετε ο πλανίτις Κρόνος. Κάτυ απ αφτον ι Μεγάλι Αρκτος.

Κάποτε όταν ζογραφίζυνε το φενκάρι το κάμνυν έτσι νάχι μια μιχρι μίτι. Τι μίτι αφτι τιν βλέπι κανις πολι καλα τιν πέμτι ίτε τιν έχτι μέρα τυ κενύργιυ φενκαριυ.

Ι μιτι αφτι δεν ίνε τίποτε άλο παρα ένα απτα πελόρια βυνα, πυ στο φενκάρι ίνε σχεδον τόσο πολα όπος κε στι γί-μας.

'Αλοτες στο φενκάρι ισος να ζύσανε κε κάτι ζόα κε φιτα μα τόρα το φενκάρι ίνε μια νεκρι, πέτρινι, κρία έριμι.

Εμις όταν γίνετε ι έκλιπσι τυ ίλιυ δεν φοβύμαστε γιατι κσέρυμε απο μπροστα πότε θα γίνι κε πόσο θα βαστάκσι. Πέρνυμε μάλιστα ένα καπνιζμένο γιαλι κε παρακολυθύμε τιν πορία τις έκλιπσες. Τιν έκλιπσι τυ ίλιυ τιν κάνι το φενκάρι. Γιατί;

ΠΟΣ ΝΑ ΚΑΝΥΜΕ ΙΛΙΑΚΟ ΟΡΟΛΟΓΙ·

Δεν ίνε διόλυ δίσκολο να κάνυμε ένα ιλιακο ορολόγι.

Φτάνι μόνο να μπίκσυμε στι γι μικρο πασάλι κε να παρακολυθίσυμε πότε ι σκια πυ ρίχνι το πασάλι αφτο θα ίνε ι μικρότερι. Ι στιγμι αφτι θα ίνε ακριβος μεσιμέρι.

Ας χαράκσυμε ένα κίκλο, ας χορίσυμε τιν περιφέριά-τυ σε 24 μέρι κι ας βάλυμε στι μέσι ένα καρφι. Ι σκια το καρφιυ δίχνι τις όρες όπος ο δίχτις τυ ορολογιυ. πρέπι μόνο να βάλυμε σοστα τυς αριθμυς. Το 9 πρέπι να ίνε ακριβος στο Νότο, το 12 ακριβος στο Βορα.Το ιλιακο ορολόγι ίνε προτιμότερο να το βάλυμε σε μια πλαγιαζμένι επιφάνια, έτσι θα δίχνι με μεγαλίτερι ακρίβια

Το πιο δίσκολο ίνε πος το τρίγονο πυ χριαζόμαστε για να έχυμε τι πλαγιαζμένι επιφάνια, πρέπι να το κάνυμε διαφορετικο ανάλογα με το μέρος όπυ

ζύμε. Μα κι αφτο διορθόνετε. Ο ακόλυθος πίνακας μας δίχνι τι γονία πυ χριάζετε για τις σπυδεότερες πόλις-τυ κε περιφέριες-τυ Σίνδεζμυ τον Σ.Σ.Δ.

1. Αρχάνγελσκ 25ο

2. Λενινγραδ, Πετροζαβοτσκι, Νόβγοροδ, Πσκοβ, Γιαροσλάβσκι, Καστρομα, Βολόγδα, Τομπολσκ.

Γενισέισκ 39ο

3. Μόσχα, Μίνσκ, Βίτεμσκ, Μογιλιοφ, Μπργιανσκ, Ορλοφ, Τβερ, Σμολενσκ, Καλύγα, Τύλα, Ριαζαν, Βλαδίμιρ, Νίζνι—Νόβγοροδ, Τομποβ, Πένζα Σίζραν, Σαμάρα, Καζαν, Υλιάνοβσκ, Υφα, Τσελιάμπινσκ, Σβερδλοβσκ, Ομσκ, Τομσκ, Νοβοσιμπίρσκ, Κρασνογιαρσκ Μινυσίνσκ 35ο

4. Κίεβο, Τσερνιγόβ, Πολτάβα, Χάρκοβο, Κύρσκ, Βορόνεζ. Μπαχμυτ Σταλινγραδ, Σαράτοφ, Υράλσκ, Ορενπύργ, Ακμολινσκ, Σεμιπαλάτινσκ, Ιρκύτσκ, Τσίτα, Νέρτσινσκ, Χαμπάροβσκ... 40ο

5. Οδισος, Χερσόνα, Κριμέα, Β ριος Κάφκασος, Αστραχαν, Χαρμπιν..45ο

6. Ιπερκαφκασία, Κρασνοβοδσκ, Μπυχάρα, Χίβα, Τασκεντ 50ο

Ο ΑΣΤΕΡΟΔΙΚΟΣ ΥΡΑΝΟΣ

Σε πιον δεν αρέσι να κιτάζι τον υρανο με τάστρα μια καθάρια νίχτα. Χιλιάδες άστρα χίνυνε όλα τα χρόματα τις ίριδας βαθια στο άπιρο κε σχιματίζυνε ομάδες με διάφορα σχίματα τυς αστεριζμυς.

Να μια εκσερετικα όμορφι ομάδα απο άστρα ο Ορίονας. Το σκίμα-τυ μας θιμίζι ενα κινιγο με σπαθι στι ζόνι· γι αφτο κε τον ονομάσανε Ορίονα. Ετσι ονομαζότανε στιν αρχεότιτα ένας μιθόδικος κινιγος.

Στι βάσι-τυ Ορίονα ίνε μια άλι ομάδα αστέρια πυ λέγετε αστεριζμος τυ Μεγάλυ Σκιλιυ.

Σαφτον κοντα ίνε κε το πανόριο αστέρι, ο Σίριος. Ι επιστίμονες με αρκετι ακρίβια ιπολογίσανε τιν απόστασι τις γις απτα άστρα.

Ι ιπολογιζμι αφτι μας λένε πος αν πετύσαμε με τιν ταχίτιτα τυ φοτος, διλαδι με ταχίτιτα 300 χιλιάδες χιλιόμετρα στο δεφτερόλεφτο θα χριαζόμασταν 8 λεπτα για να φτάσυμε στο ίλιο κε περισότερα απο 8 χρόνια ος στο Σίριο.

Αν ο Σίριος ίτανε στιν ίδια απόστασι πυ βρίσκετε ο ίλιος απο τι γι τότες το φός-τυ θα ίτανε 11 φορες πιο δινατο απτο φος τυ ίλιυ

Ο Σίριος έχι δοριφόρο, ένα μικρο αστέρι πυ τον σινοδέβι. Ι ίλι αφτυ τυ αστεριυ ίνε τόσο πικνι πυ ένα μικρο κομάτι απτιν ίλι αφτι όχι μεγαλίτερο απο ένα κυτάκι σπίρτα, θα ζίγιζε στι γι ολόκλιρο ένα τόνο.

Στον παλιο κερο πολα πράματα δεν καταλαβένανε κε δεν κσέρανε ι άνθροπι. Γι αφτο κε πλάθανε ένα σορο παραμίθια για τ'αστέρια πυ ίτανε φισικο για τον λόγο αφτο τα ονομάζυνε τυς αστεριζμυς με τα πιο φανταστικα ονόματα. Ετσι έχι αστεριζμυς πυ ονομάζοντε Ιρακλις, Πίγασος, Δίας κ.τλ. Ι ονομασίες τον αστεριζμόνε μένυν ος τόρα ι ίδιες. Κσέροντας τυς αστεριζμυς ίνε έφκολα να βρύμε το ένα ί το άλο αστέρι όπος ίνε έφκολο να βρύμε στο χάρτι τιν μια ίτε τιν άλι πολι αν κσέρυμε σε πια περιφέρια βρίσκετε ι πολι αφτι.

Ο αστεριζμος πυ βρίσκυνε εφκολότερα απ όλυς τυς άλυς εκίνι πυ αρχίζυν νο γνορίζοντε με τον υρανο ίνε ο αστεριζμος τις Μεγάλις Αρκύδας.

Μπορύμε να ενόςυμε τα άςτρα αναμεςό-τυς με γραμες κε να τα βρίςκυμε ςίφονα με τις γραμες αφτες, γιατι άνκε τα άςτρα κινύντε ςιγά-ςιγα ςτον υρανο αττιν ανατολι ςτι δίςι ι θέςι-τυς ανάμεςά-τυς μένι πάντα ι ίδια. Ι κίνιςι τον αςτερον ίνε αφτι φενομενικι όπος ι κίνιςι τυ ίλιυ. Δεν κινιέτε ο υρανος ολόγιρα ςτι γι αλα ι γι ολόγιρα ςτον άκςονά-τις.

Ιπάρχυν όμος κε μερικα αςτέρια πυ αλάζυνε τι θέςι-τυς ανάμεςά-τυς, πυ πλανιέντε κε λέγυντε γιαφτο „πλανίτες“. Ι πλανίτες ίνε „υράνιες γέες“ διλαδι κινιέντε κι αφτες ολόγιρα ςτον ίλιο όπος κε ι γι.

Ι πλανίτες ίνε ςκοτινα ςόματα όπος κε ι γι.

Δεν έχυνε δικό-τυς φος, μας φένυντε όμος φοτινι γιατι φοτίζυντε αππον ίλιο. Ος τορα ίτανε γνοςτι ι ακόλυθι πλανίτες: ο Αρ, ο Δίας, ι Αφροδίτι, ο Ερμις, ο Κρόνος, ο Υρανος κε ο Ποςιδόνας.

Ολος διόλυ τιχεά τελεφτέα ανακαλίφτικε κε ένας ακόμα κενύργιος πλανίτις. Δεν μπορύμε να πύμε θετικα πος κςέρυμε πια όλυς τυς πλανίτες. Ιςος αργότερα να ανακαλιφτυν κι άλι. Ι ανακάλιπςι κενύργιον πλανίτον ίνε πολι δίςκολι. Ο τελεφτέος πλανίτις γένικε ορατος μόνο με τα μεγαλίτερα τιλεςκόπια τυ κόζμυ.

Ι ςινιθιζμένι πλανίτες διακρίνυντε έφκολα. Το φός-τυς ίνε ιςιχο δε βγάζι ςπίθιες· Εκςον απ αφτα αλάζυν τι θέςι-τυς ανάμεςα ςτα άλα αςτέρια.

Οπος τόρα γνορίζυμε τις απόςταςις τον διαφόρον άςτρον έτςι κςέρυμε κε τις απόςταςες τον πλανίτον απτι γι. Εκίνο πυ άλοτες δεν μπορύςε να επιτίχι ι επιςτίμι,-τόρα ίνε ένα απλύςτατο μαθιματικο πρόβλιμα για τυς επιςτίμονες κε μπορύνε τόρα να προβλέπυνε ακριβος χιλιάδες χρόνια ος κε το δεφτερόλεφτο ακόμα τις έλιπςες τυ φένκαριυ, τυ ίλιυ κ'ένα ςορο άλα φενόμενα τυ ςτερεόματος.

Ι επιςτίμι μας φέρνι ςτιν αλίθια, ι θριςκία μας απομακρίνι απ' αφτίνα κε μας φέρνι ςτιν πςέφτια

Ο ΥΡΑΝΟΣ

Τον υρανο απριλιάτικι
δροςοςτολίζυν κάμπι
κάθε άςτρο ίνε πολίχρομο,
κάθε αςτεράκι λάμπι.
Κι ο Γαλακςίας ανάερος
ςτι μέςι αςτροφενκίζι
ςαν ποταμάκι φιδοτο,
πυ τ'άνθι αναμερίζι.

ΤΕΛΟΣ ΤΥ 1 ΜΕΡΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Στυς κάμπυς . . . . σελ. 3
Τί πρέπι να κσέρετε . . . . „ „
Με πιύς να έρχεστε σε σινάφια . . . . „ „
Το πεντάχρονο τυ κάμπυ . . . . „ 4
Στυς κάμπυς, στα περιβόλια . . . . „ 5
Πὸς τα πεδια τυ σχολιυ εργάζυντε για τιν εκπλίροσι τυ πεντάχρονυ. „ „
Κολεχτιβικο ιμερολόγιο . . . . „ 7
Απτο μάζομα τον σπόρον ος το όργομα με τράχτορα . . . „ „
Το μάζεμα τον σπόρον . . . . „ „
Ραβδι σκαλιστίρι . . . . „ 8
Τσαπι . . . . „ „
Αλέτρια κσίλινα κε μετάλινα . . . . „ 9
Το αλέτρι κε το άλογο ίνε ι πρότι φίλι τυ χορικυ . . . . „ 10
Ο αντικαταστάτις τυ αλόγυ . . . . „ „
Απτο ιμερολόγιο τυ Κὸστα Ασπρίδι . . . . „ 12
Για να γλιτόσετε τα χοράφια απτα αγριόχορτα σπέρνετε καθαρυς κε διάλεχτυς σπόρυς . . . . „ 13
Τα ζαρζαβάτια . . . . „ 14
Ι γαλατο-κρεατικες φάμπρικες . . . . „ 15
Ο μιχανο-τραχτορικος σταθμος „Σεβτσένκο“ . . . . . . „ 17
Γράμα τον μαθιτον τυ ΣΚΝ τυ χοριυ Τάκοβα στυς μαθιτες τις IV τάκσις τυ ΣΚΝ τυ χοριυ Γρέτσεσκοε . . . . „ 20
Το τραγύδι τον πριγάτον τυ καπνυ (πιίμα) . . . . „ 22
Τί ίνε καπάρομα . . . . „ „
Ι μπριγάτα-μας νίκισε . . . . „ 23
Ι κλεποζαγατὸφκα . . . . „ „
Ι παραγογικες σκέπσες κοντα στα Σοβετ το χοριον . . . . „ 24
Αγρομίνιμυμ . . . . „ „
Το κομπαιν (Γόρκι) . . . . „ 25
Το κομπαιν (πιίμα) . . . . „ 27
Φτάσαμε κε περάσαμε . . . . „ „
Ας καταχτίσυμε τιν τέχνι . . . . „ 28
Εκι πυ καλιεργίτε το σιτάρι . . . . „ 29
Ι ζάχαρι, ι χρίσι-τις κι ο καρπος τις παραγογίς-τις . „ 31
Το βαμπὰκι . . . . „ 32
Το πεντάχρονο τυ βαμπακιυ . . . . „ 33

Κοντα ςτι Μάβρι θάλαςα . . . . „ 34
Σιμπλιροματικες πλιροφορίες . . . . „ 37
Το λινάρι . . . . „ 38
Επεκςεργαςία τυ λιναριυ . . . . „ 39
Ινες απο ζοικες υςίες . . . . „ „
Ιλικο ςπορας . . . . „ 40
Πός ίνε φκιαζμένο το ςπέρμα . . . . „ „
Πòςο νερο χριάζετε για να βλαςτίςυν τα ςπέρματα . . . . . „ 41
Πός τρέφετε το έμβριο . . . . „ „
Πιά ςπέρματα δίνυν καλίτερα βλαςτάρια . . . . „ 42
Πός τρέφετε το έμβριο ςτον κερο τις βλάςτιςίς-τυς . . . . „ „
Προφιλάκςτε τι ςοδια . . . . „ 43
Απολίμανςι τον ςπόρον . . . . „ „
Απολίμανςι με θειxo οκςι τυ χαλκυ . . . . „ 44
Απολίμανςι με αζβεςτόνερο . . . . „ „
Λιπάζματα για τις εκςαντλιμένες χόρες . . . . „ „
Μαζόκςτε κε φιλάκςτε τι ςτάχτι . . . . „ 47
Το πεντάχρονο το λιπαζμάτον . . . . „ 48
Στα Υράλια . . . . „ „
Τί ίνε προφινπλαν; . . . . „ 49
Εμπρός ςτιν παραγογικι εκςτρατία . . . . „ „
Ι επαγκελματικι ςίδεξμι (προφςογιυζ) ςκολια τυ κομυνιζμυ „ 50
Απαντιτικο προφινπλαν . . . . „ „
Στον „Κόκινο Πυτίλοβετς“ . . . . „ 51
Ο τραχτορίςτας (πιίμα) . . . . „ „
Στο εργοςτάςιο τις ζάχαρις . . . . „ 52
Απελεφτέροςι απτο εκςοτερικο . . . . „ 53
Στι χόρα τυ Λένιν . . . . „ 54
Ανθροπος ςαράντα έκςι χρονον . . . . „ 56
Τί ίνε ςιςτιματικοπίιςι . . . . „ 57
Σοςιαλιςτικι άμιλα . . . . „ 58
Σιβόλεο . . . . „ „
Ι ίροες τις εργαςίας . . . . „ 59
Στι γιορτι το μαχιτάδον . . . . „ „
Ο γέρο-μπριγατίρος . . . . „ 60
Το τραγύδι το μαχιτικον μπριγάτον (πιίμα) . . . . „ 61
Εργαςία με το μέταλο . . . . „ 62
Ατμοκίνιτι τυρπίνα . . . . „ 65
Γονια το πεντάχρονυ . . . . „ 66

Απολογιζμος τις εργασίας πυ κάνατε στιν πρότι διμινία . . . „ „
„Οςο μπορύμε περιςότερο μέταλο“ . . . . „ 67
Ι ςιδερένιι εργάτες . . . . „ 68
Ι χαλκιάδες (πιίμα) . . . . „ 69
Στιν καρδια τυ Ντομπας . . . . „ „
Ι πατρίδα τις πανκόζμιας αργατιας . . . . „ 71
Το τραγύδι τις πανκόζμιας αργατιας (πιίμα) . . . . „ 72
Ο πανκόζμιος Οχτόβρις πλιςιάζι . . . . „ „
Ι νίκι . . . . „ 73
Ο Οχτὸβρις . . . . „ 75
Τί έδοςε ι επανάςταςι τυ Οχτὸβρι ςτυς εργὰτες κε χορικυς; . . . . „ 77
Ιςτερα απτιν επανάςταςι τυ Οχτόβρι . . . . „ 78
Π.Κ.Κ. (μπ) . . . . „ 79
Ιςτορία ενος κοματιυ πετροκάρβυνυ . . . . „ 80
Απτα ςκιλίςια χοριυδάκια ςτι Σοςιαλιςτικι πόλι . . . . . . „ 84
Πρέπι να διπλαςιάςυμε τιν εκςαγογι τυ πετροκάρβυνυ „ 85
Το νέφτι . . . . „ 87
Το Μπακυ άλοτες κε τόρα . . . . „ „
Το πεντάχρονο τυ νεφτιυ . . . . „ 88
Το πεντάχρονο τυ πετροκάρβυνυ . . . . „ 90
Πιράματα . . . . „ 91
Θερμότιτα απτον Ιλεχτριζμο . . . . „ „
Ι εκδρομι ςτο Βολχοβςτρόι . . . . „ 92
Ο δαμαζμένος Κυρος . . . . „ 94
Ιλεχτριζμος . . . . „ 96
Το πεντάχρονο . . . . „ „
Τα μέςα τις ςινκινονίας . . . . „ 98
Μας χριάζοντε δρόμι . . . . „ „
Ι πολιτεχνικοπίιςι . . . . „ 99
Το πεντάχρονο τις ςινκινονίας . . . . „ 102
Ο μεγάλος ιφεβρέτις . . . . „ „
Γεόργιος Στέφενςον — εφεβρέτις τις ατμομιχανις . . . . . . „ 103
Πος φκιάνον τις ςιδεροδρομικες γραμες . . . . „ 104
Ι βορινι θάλαςα (πιίμα) . . . . „ 105
Ο *θριλικος „Κράςιν“* . . . . „ 106
Θάλαςα (Καρκαβίτςα) . . . . „ 108
Το τραγύδι ςτο νέο καράβι (πιίμα) . . . . „ 110
Τί λέγι ι θάλαςα (πιίμα) . . . . „ 111

I ςιδεροδρομικι γραμι Τυρκεσταν-Σιβιρίας . . . . . . „ 112
Τα αφτοκίνιτα . . . . „ 114
Μοδέλο αεροπλάνυ. „ 115
Απτον αγόνα τις επιςτίμις ενάντια ςτι θριςκία . . „ 116
Στα βάθι τον εόνον . . . . „ „
Κςενοφάνις ο Ελεάτις . . . . „ 117
Ο Γαλιλέος . . . . „ „
Κε ςίμερα ακόμι ι εκλιςία πολεμα τιν επιςτίμι . . . . „ 120
Πιράματα . . . . „ 121
Πος ςκιματίςτικε ι γι . . . . „ „
Τί λέγι ι θριςκία για τιν προέλεφςι τις γις . . . . „ 122
Πλιροφορία . . . . „ 123
Γιατί γίνετε ι διαδοχι τις μέρας κε τις νίχτας . . . . „ „
Ι διαδοχι τον εποχον τυ χρόνυ . . . . „ „
Ο ίλιος . . . . „ 124
Εκλιπςες τυ ιλίυ . . . . „ „
Το φενκάρι . . . . „ 125
Ι έκλιπςες τυ φενκαριυ . . . . „ „
Πος κάνυμε ιλιακο ορολόγι . . . . „ 126
Ο Αςτερόδικος υρανος . . . . „ 127
Ο υρανος (πιίμα) . . . . „ 128

ΤΕΛΟΣ ΤΥ ΠΡΟΤΥ ΜΕΡΟΣ.

Упол. Крайлит № 3192 Заказ № 417 Тираж 4000

Типография Греческото ИЗд. „Коммунистис"

43554

ТІМІ 85 КАП.

ЦЕНА 85 КОП.

D 5
48